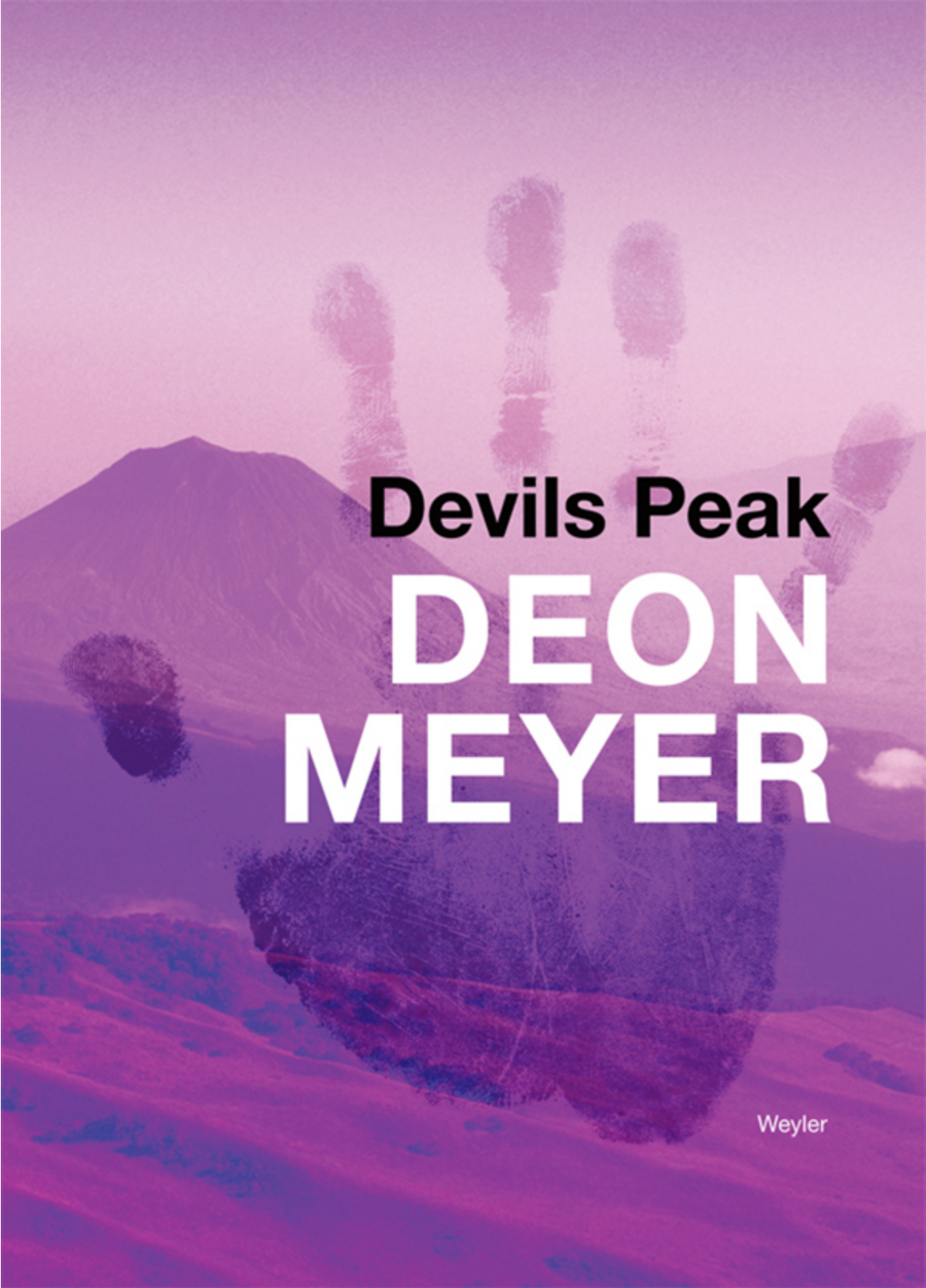

The background is a purple-tinted landscape featuring a mountain range on the left and rolling hills in the foreground. A large, semi-transparent handprint is overlaid on the entire scene, with its fingers pointing upwards. The text is centered over the handprint.

Devils Peak
**DEON
MEYER**

Weyler

The background of the cover is a purple-tinted photograph of a desert landscape. In the foreground, there are rolling sand dunes. In the middle ground, there are some dark, scrubby bushes. In the background, a large, dark mountain peak is visible against a lighter purple sky. Overlaid on the entire image is a large, semi-transparent handprint. The fingers of the handprint are positioned towards the top of the image, and the palm is towards the bottom. The handprint is a darker shade of purple than the background.

Devils Peak

DEON MEYER

Weyler

DEON MEYER

Devils Peak

Översättning Mia Gahne

Weyler

OceanofPDF.com

ISBN 978-91-87347-11-5

© Deon Meyer 2007

Svante Weyler Bokförlag AB, Stockholm 2012

Översättning från engelska Mia Gahne

Omslag & formgivning Elsa Wohlfahrt Larsson

Originalets titel på afrikaans *Infanta*

Engelska originalets titel *Devil's Peak*

utgiven av Hodder and Stoughton, London 2007

Publicerad enligt avtal med Leonhardt & Høier Literary Agency, Köpenhamn och Blake Friedmann Literary, TV and Film Agency Ltd, London

www.weylerforlag.se

OceanofPDF.com

DEL ETT
Christine

OceanofPDF.com

1.

Sekunderna innan pastorn vek upp kartongflikarna var det som om världen stannade upp och hon såg allt kristallklart. Den kraftige mannen var medelålders och hade ett rombformat födelsemärke på ena kinden, det såg ut som en utsmetad rosenröd tår. Hans ansiktsdrag var kantiga och bestämda, det glesnande håret bakåtkammat och händerna stora och grova som boxarnävar. Böckerna bakom honom täckte hela väggen med sin mosaik av olikfärgade ryggar. Fristatsprovinsens sena eftermiddagssol spred en ljusstrimma över skrivbordsskivan, det var som om kartongen träffades av en magisk solstråle.

Hon tryckte händerna lätt mot sina svala bara knän. Hennes händer var svettiga, hon sökte förtvivlat efter minsta skiftning i hans ansiktsuttryck, men allt hon såg var hans lugn, möjligtvis rubbat av en stilla nyfikenhet över kartongens innehåll. Precis innan han vek upp flikarna försökte hon se sig själv med hans ögon – avgöra om hon hade lyckats förmedla det intryck hon hade hoppats. Stadens butiksutbud hade knappast underlättat; hon hade varit tvungen att ta till det lilla hon hade. Hennes hår var långt, rakt och nytvättat, den färggranna blusen var ärmlös, måhända en smula för åtsittande för ett tillfälle som detta, för en person som han? Den vita kjolen hade åkt upp en bit ovanför knäna när hon satte sig ned. Hennes ben var långa och välsvarvade. Vita sandaletter. Små guldspännen. Tånaglarna var omålade, det hade hon tänkt på. Bara en enkel slät guldring på höger hand. Hon hade bara sminkat sig lite lätt och utan att framhäva hur fylliga hennes läppar egentligen var.

Inget skulle kunna avslöja henne. Förutom hennes ögon och röst.

När han vek upp en kartongflik i taget märkte hon att hon satt framåtböjd längst ut på kanten av stolssitsen. Det hade varit bättre om hon suttit nonchalant tillbakalutad, men hon var så spänd på hans reaktion.

Han vek undan den sista fliken, och sedan var kartongen helt öppen.

»*Liewe Genade*«, utbrast han på afrikaans och reste sig till hälften. »Du milde tid!«

Han tittade på henne utan att egentligen se henne och riktade på nytt all sin uppmärksamhet mot kartongen. Han körde ner en av sina stora nävar,

fiskade upp något och höll fram det i solljuset.

»Du milde tid!« sa han igen och höll händerna framför sig. Det var som om hans fingrar inte trodde på vad de kände.

Hon satt blickstill. Hon visste att allt hängde på hans reaktion. Hon kunde till och med höra sitt hjärta bulta i bröstet. Han lade tillbaka föremålet i kartongen, drog åt sig händerna och lämnade flikarna uppvikta. Han satte sig ned igen, tog ett djupt andetag som om han försökte samla sig och såg på henne. Vad tänkte han? Vad?

Sedan sköt han kartongen åt sidan, som om han inte ville att den skulle stå mellan dem.

»Jag såg dig i går. I kyrkan.«

Hon nickade. Hon hade varit där – för att se vad han gick för. För att värdera sina chanser. Men det sprack fullständigt, eftersom hon själv hade väckt så stor uppmärksamhet – en ensam, okänd kvinna i en småstadskyrka. Han var en bra predikant, med engagemang och kärlek i rösten, inte lika melodramatisk och formell som prästerna hon mindes från sin barndom. När hon gick därifrån var hon övertygad om att det var rätt beslut att komma hit. Nu var hon inte lika säker ... Han verkade upprörd.

»Jag ...«, sa hon och trevade efter orden.

Han böjde sig framemot henne. Han ville förstås ha en förklaring, det begrep hon mycket väl. Armarna och händerna bildade en rak linje längs skrivbordskanten, hela vägen från armbåge till armbåge över de sammanflätade fingrarna. Han hade en kostymskjorta som var uppknäppt i halsen, ljusblå med smala röda ränder. Ärmarna var uppkavlade och håret på underarmarna glänste när solen låg på. Utifrån hördes ljuden av en vanlig vardagseftermiddag i en typisk småstad – sothofolket som hälsade på varandra tvärsöver gatan, kommunens traktor som hostande växlade upp för att köra hem till garaget, cikadorna, dunkande hammarslag som avlöstes av två hundars planlösa skällande.

»Det är så mycket jag måste berätta«, sa hon med en röst som lät liten och vilsen.

Till slut rörde han på sig och höll fram handflatorna.

»Jag vet inte ens var jag ska börja.«

»Börja från början«, sa han med mjuk röst, och hon var tacksam över hans medkännande.

»Från början«, upprepade hon med något starkare röst. Hon samlade ihop det långa blonda håret som hängde över axeln och kastade det bakåt i en enda rytmisk och väl inövad rörelse.

OceanofPDF.com

2.

Allt började en lördagseftermiddag när Tobela Mpayipheli skulle tanka på en bensinmack i Cathcart.

Pakamile satt bredvid honom, åtta år, uttråkad och trött. De hade kört ända från Amersfoort, sju sega timmar i bil. När de svängde in vid macken suckade pojken. »Är det fortfarande sex mil kvar?«

»Sex mil är inte så långt«, sa han uppmuntrande. »Vill du ha en kall läsk?«

»Nej, tack«, sa pojken och tog upp en halvlitersflaska Coca-Cola som låg vid hans fötter. Den var inte slut än.

Tobela stannade vid bensinpumpen och steg ur sin pickup. Någon personal syntes inte till. Han sträckte på sig, en stor svart man klädd i jeans, röd skjorta och gympaskor. Han gick runt bilen, tittade till motorcyklarna som var fastsurrade på flaket – Pakamiles lilla KX65:a och hans egen stora BMW. De hade tränat på att köra offroad i helgen, på en bana med sand och grus, vattendrag, backar, gupp, diken och gropar. Han hade sett pojkens självförtroende växa timme för timme, han strålade som en sol varje gång han ropade »Titta, Tobela, kolla på mig!«

Hans son ...

Var höll den där bensinmackskillen egentligen hus?

Det stod en annan bil vid pumpen. En vit Polo, motorn gick på tomgång men det satt ingen i bilen. Märkligt. Han ropade »Hallå?« och såg någon röra sig inne på macken. De var antagligen på väg ut.

Han vände sig om för att öppna motorhuven och såg en skymt av horisonten där solen höll på att gå ned i väster ... snart skulle det bli mörkt. Sedan hörde han det första skottet. Det ekade genom skymningens tystnad, han blev så rädd att han hoppade till och hukade sig instinktivt.

»Pakamile!« skrek han. »Ducka!« Men hans ord dränktes av ljudet av ännu ett skott, och ett till, sedan såg han dem komma ut genom dörren – två killar med dragna pistoler, den ene bar på en vit plastpåse och hade galen blick. De fick syn på honom och sköt. Det sjöng om kulorna när de träffade bensinpumpen och pickupen.

Han skrek, ett avgrundsvrål från sitt djupaste inre, kom på fötter, slet upp bildörren och vräkte sig in för att skydda pojken från kulorna. Han kände hur den lilla kroppen skakade. »Lugn«, sa han, medan kulorna ven förbi i luften. Han hörde en bildörr smällas igen, sedan en till och så ljudet av tjutande bildäck. Han tittade upp – Polon var på väg därifrån. Ännu ett skott. Glaset från en reklamskylt ovanför honom splittrades och regnade ner över pickupen. Han sa: »Lugn, bara lugn«, kände något vått mot sin hand och märkte att Pakamile hade slutat skaka. Sedan såg han blodet på pojkens kropp och skrek: »Nej, snälla Gud, nej!«

Det var då allt började för Tobela Mpayipheli.

Han satt i pojkens rum, på sängen. Papperet i hans hand var allt han hade kvar.

Huset var tyst som i graven, för första gången som han kunde minnas. För två år sedan hade Pakamile skjutit upp ytterdörren och sett sig omkring i de dammiga, övergivna rummen. Några sladdar hängde löst från taket, köksluckorna var trasiga eller hängde på trekvart, men allt de såg var potentialen, möjligheterna i deras nya hus, som vätte mot Catafloden och gårdens grönskande högsommarfält. Pojken sprang igenom hela huset och lämnade små fotspår efter sig i dammet. »Det här ska vara mitt rum, Tobela!« ropade han från korridoren. När han kom in i sovrummet visslade han till av beundran över hur stort det var. Allt han kände till var en trång liten fyrarummare i Cape Flats.

Första natten sov de på verandan. Men innan dess hade de sett solen gå ned bakom ovädersmolnen och skymningen sänka sig över trädgården, sett hur skuggorna från de stora träden vid grinden smälte samman med mörkret och hur stjärnorna öppnade sina förtrollande silverögon på himlavalvet. Han och pojken, tätt intill varandra med husväggen som ryggestöd.

»Det är så fint här, Tobela.«

Det fanns en känsla av djup förtröstan i pojkens suck som hade gjort Tobela så innerligt lättad, eftersom det bara var en månad sedan pojkens mamma hade dött, och han hade varit väldigt orolig för hur han skulle anpassa sig till en ny miljö och familjesituation.

De hade pratat om vilka djur de skulle köpa, en mjölkko eller två, några höns (»... och en hund Tobela, snälla, en stor gammal hund«). En grönsaksodling på baksidan. En bädd av blåusern vid flodbanken. De hade fortsatt drömma ända tills Pakamiles huvud trillat åt sidan, och han hade

lagt honom mjukt och försiktigt på madrassen på verandans brädgolv. Han hade pussat honom i pannan och sagt »God natt, min son.«

Pakamile var egentligen inte hans. Han var son till kvinnan som han hade älskat. Men på väldigt kort tid hade han kommit att älska pojken som sitt eget kött och blod, och månaderna efter att de flyttat hit hade de påbörjat den långa processen att göra bandet officiellt – skrivit brev, fyllt i formulär och gått på intervjuer. Det var långsamma byråkrater och underliga regler som skulle avgöra om han var lämplig som förälder, trots att hela omvärlden kunde se att det vore omöjligt att klippa det starka band som vuxit fram dem emellan. Men till slut, efter fjorton månader, hade papperen anlänt och förkunnat på högrävande, omständligt byråkratspråk att adoptionen var godkänd.

Och nu var dessa gulnade papper allt han hade kvar. Några pappersark och en färsk jordhög under pepparträden nere vid floden. Och så prästens ord som skulle vara tröstande: »Gud har en mening med allt.«

Herregud, vad han saknade sin pojke.

Han kunde bara inte förstå att han aldrig skulle få höra det där kluckande skrattet igen. Eller ljudet av små fotsteg i hallen. Aldrig långsamma, alltid på språng, som om livet var för kort för att gå. Eller när pojken ropade på honom från ytterdörren med upphetsad röst, fylld av glädje över någon ny upptäckt. Det var omöjligt att acceptera att han aldrig mer skulle känna Pakamiles armar kring sin hals. Det var det allra största – den fysiska närheten, det totala godkännandet, den villkorslösa kärleken.

Allt var hans fel.

Det gick inte en timme, dag som natt, utan att han spelade upp scenen vid bensinmacken i repris och förebrådde sig själv. Han borde ha fattat, redan när han såg den övergivna Polon vid pumpen. Han borde ha reagerat snabbare när han hörde det första skottet, borde ha kastat sig över pojken omedelbart, borde ha skyddat honom bättre, han borde ha blivit skjuten i stället. Han borde ... Allt var hans fel.

Förlusten kändes som en tung sten, en börda omöjlig att bära. Vad skulle han ta sig till nu? Hur skulle han orka leva vidare? Han kunde inte ens föreställa sig en morgondag, en sådan kändes totalt meningslös och otänkbar. Telefonen ringde i vardagsrummet, men han ville inte resa sig – han ville sitta kvar här bland Pakamiles saker.

Han rörde sig sävligt, medveten om hur känslorna började tränga sig på. Varför kunde han inte gråta? Telefonen fortsatte att ringa. Varför släppte han inte fram sin sorg?

Utan att veta hur det hade gått till stod han plötsligt med luren i handen och hörde en röst som sa: »Meneer Mpayipheli?» och han svarade: »Ja.»

»Vi har tagit dem, meneer Mpayipheli. Vi fick fast dem. Vi skulle vilja att ni kom och identifierade dem.»

En stund senare låste han upp kassaskåpet och lade försiktigt in adoptionspapperen på översta hyllan. Sedan valde han mellan sina tre vapen: Pakamiles luftpistol, den .22-kalibriga automatpistolen och jaktgeväret. Han valde det längsta alternativet och gick ut i köket.

Medan han noggrant rengjorde vapnet under djup koncentration insåg han sakta men säkert att skuld och sorg inte var de enda känslorna som jäste inom honom.

»Jag undrar om han var religiös«, sa hon. Nu hade hon pastorns fulla uppmärksamhet. Hans blick sökte sig inte längre till kartongen.

»Till skillnad från mig, då.« Hon hade inte planerat att dra någon parallell till sig själv och undrade varför hon hade sagt så. »Han kanske inte gick i kyrkan och så där, men han kan ju ha trott på Gud ändå. Kanske kunde han inte fatta varför Gud först var så givmild och sedan tog tillbaka allting igen. Först hans fru, sedan hans barn. Han såg det som en bestraffning. Jag undrar vad det beror på. Varför tänker vi alltid så när något hemskt händer? Det gör jag också. Det är så dumt. Fast jag har aldrig fattat vad jag har gjort för att förtjäna mitt straff.»

»Trots att du inte är troende?« frågade pastorn.

Hon ryckte på axlarna. »Ja, visst låter det konstigt? Det är som om vi går omkring och bär på en skuld från början. Ibland undrar jag om vi inte blir bestraffade för saker som vi inte har gjort än. För jag syndade inte förrän efteråt, efter att jag hade fått mitt straff.»

Pastorn skakade på huvudet och drog efter andan som om han tänkte komma med ett svar, men hon ville inte bli avbruten just nu; hon ville inte förstöra rytmen i sin berättelse.

Åtta män på andra sidan en falsk spegel, men han kunde bara koncentrera sig på två av dem – de båda han avskydde med ett vitglöd gat hat. De var

unga och nonchalanta, bägge hade ett självbelåtet »skiter väl jag i«-flin på läpparna och glodde utmanande mot spegeln. Men han kunde inte komma åt dem. Ett tag funderade han allvarligt på att säga att han inte kände igen någon av dem och i stället vänta på dem utanför polishuset med sitt gevär ... Men han var inte förberedd, han hade inte memorerat vare sig in- och utgångar eller gatorna i kvarteret. Han lyfte sitt finger som en gevärspipa och sa till kriminalkommissarien: »De där två, nummer tre och fem.« Han kände inte igen sin egen röst; det lät som om det var någon annan som pratade.

»Är ni säker?«

»Tvärsäker«, sa han.

»Trean och femman?«

»Trean och femman.«

»Det var precis vad vi trodde.«

De bad honom underteckna sitt vittnesmål. Sedan fanns det inget mer för honom att göra. Han gick tillbaka till sin pickup, låste upp och satte sig, hela tiden med tankarna på geväret bakom sätet och de två typerna någonstans inne i polishuset. Han undrade vad kriminalkommissarien skulle ha gjort om han hade bett om att få vara ensam med dem en stund – han längtade desperat efter att få köra in en lång spjutspets i deras hjärtan. Han stirrade på entrén till polishuset en stund, sedan vred han om startnyckeln och körde sakta därifrån.

3.

Allmänna åklagaren var en xhosakvinna vars kontor var överbelamrat med de ljusgula mappar som utgjorde hennes dagliga arbetsuppgifter. De låg överallt. Skrivbordet var fullt och högarna hade svämmat över till de två sidoborden och ned på golvet, så att de var tvungna att kryssa fram mellan dem för att ta sig till de två besöksstolarna. Det fanns något dystert och lätt frånvarande hos henne, som om hennes uppmärksamhet egentligen var riktad mot alla dessa pappershögar, som om det ansvar som följde med yrket ibland var alltför tungt att bära.

Hon förklarade. Det var hon som skulle lägga fram åtalet. Hon var tvungen att förbereda honom som vittne. Tillsammans måste de övertyga domaren om att de anklagade var skyldiga.

»Det borde vara lätt«, sa han.

»Det är aldrig lätt«, svarade hon och rättade till sina guldbågade glasögon med tummen och pekfingret, som om de aldrig satt helt bekvämt. Hon frågade ut honom om dagen då Pakamile hade dött, om och om igen, ända tills hon kunde se händelserna framför sig med hans ögon. När de var klara frågade han henne vilket straff domaren skulle ge dem.

»Om de blir dömda?«

»När de blir dömda«, svarade han övertygat.

Hon rättade till glasögonen igen och sa att man aldrig kunde förutse hur sådana här fall skulle sluta. En av dem, Khoza, var tidigare straffad. Men Ramphele fanns inte i brottsregistret. Och han måste komma ihåg att det inte hade varit deras avsikt att döda barnet.

»Inte deras avsikt?«

»De kommer att påstå att de aldrig ens såg pojken. Bara dig.«

»Hur långt straff kommer de att få?«

»Tio år. Femton. Svårt att säga.«

Han tittade på henne en lång stund.

»Sådan är lagen«, sa hon med en ursäktande axelryckning.

Dagen före rättegången körde han till Umtata för att köpa sig några slipsar, en kavaj och ett par svarta skor.

Han stod framför den stora spegeln och betraktade sig själv i sina nya kläder. Butiksbiträdet sa: »Det där blir skitsnyggt«, men han kände inte igen sin egen spegelbild – ansiktet var en främlings och skägget som börjat växa efter pojkens död var nu yvigt och grått på hakan och kinderna. Det fick honom att se harmlös och klok ut, som en politiker.

Ögonen fascinerade honom. Var de verkligen hans? Det fanns inget som helst ljus i dem, som om de vore tomma och döda inuti.

Senare på eftermiddagen gick han och lade sig på hotellsängen, med armarna under huvudet, han låg kvar länge utan att byta ställning.

Han drömde sig tillbaka: Pakamile i ladan på baksidan när han mjölkade en ko för första gången, bara med tummarna och alldeles för fort. Frustrerad över att spenarna inte ville låta sig styras av hans små fingrar. Och till slut, den tunna, vita strålen som sköt i väg tvärsöver golvet och så triumfen i hans röst. »Kolla, Tobela!«

Den lilla figuren i skoluniform som väntade på honom varje eftermiddag, med strumporna på trekvart, skjortan utanför byxorna och den oproportionerligt klumpiga ryggsäcken. Hur glad pojken blev varje gång han kom körande. Om han kom på motorcykeln brukade Pakamile först titta sig omkring för att se efter vilka kompisar som skulle bevittna äventyret, detta fantastiska fartvidunder som bara han fick lov att åka på.

Ibland sov hans kompisar över; fyra, fem, sex pojkar som hängde Pakamile i hasorna runt på gården. »Min pappa och jag har planterat alla de här grönsakerna.« »Det här är min pappas motorcykel, och det här är min.« »Kolla, min pappa har sått all blåusern helt själv.« fredag kväll i juletid ... allihop inträngda i samma säng i vardagsrummet, packade som sillar i en konservburk. Huset hade vibrerat av liv. Huset var fullt. Fullt.

Tomheten gjorde honom förkrossad. Tystnaden, kontrasten. En del av honom undrade: Och nu, då? Han försökte tysta frågorna med minnen, men de kom ständigt tillbaka. Han funderade länge och väl, men kom ändå bara fram till att på något outgrundligt vis hade Miriam och Pakamile varit hela hans liv. Och nu hade han ingenting kvar.

Han reste sig för att gå på toaletten och dricka lite vatten, men gick sedan och lade sig igen. Luftkonditioneringen nedanför fönstret brummade

och blåste kalluft. Han stirrade i taket och väntade på att natten skulle ta slut så att rättegången kunde börja.

De anklagade satt mitt emot varandra: Khoza och Ramphele. De såg honom rakt i ögonen. Deras försvarsadvokat satt bredvid: en lång, smal och vältränad indier, tjugigt klädd i svart kostym och lila slips.

»Meneer Mpayipheli, när åklagaren frågade er vad ni hade för yrke svarade ni att ni var bonde.«

Han svarade inte, eftersom yttrandet inte var formulerat som en fråga.

»Stämmer det?« Indiern talade med vänlig röst, som om de hade känt varandra hela livet.

»Det stämmer.«

»Men det är väl inte riktigt hela sanningen, eller hur?«

»Jag vet inte vad ...«

»Hur länge har ni varit så kallad 'bonde', meneer Mpayipheli?«

»I två år.«

»Och vilket yrke hade ni innan ni blev bonde?«

Åklagaren, den allvarsamma kvinnan med de guldbågade glasögonen, reste sig. »Jag protesterar, herr ordförande. Meneer Mpayiphelis yrkesbakgrund har inget med det aktuella fallet att göra.«

»Herr ordförande, vittnets yrkesbakgrund är inte bara relevant för hans trovärdighet som vittne, utan också för hans agerande på bensinmacken. Försvaret har all anledning att ifrågasätta meneer Mpayiphelis version av incidenten.«

»Var så god och fortsätt«, sa domaren, en medelålders vit man med dubbelhaka och rödaktig hy. »Svara på frågan, meneer Mpayipheli.«

»Vilket yrke hade ni innan ni blev bonde?« upprepade advokaten.

»Jag var alltiallo hos en motorcykelförsäljare.«

»Hur länge då?«

»I två år.«

»Och innan dess?«

Hans puls ökade. Han visste att han inte fick tveka eller se osäker ut.

»Jag var livvakt.«

»Livvakt?«

»Ja.«

»Låt oss backa bandet lite innan vi återkommer till ert svar, meneer Mpayipheli. Vad sysslade ni med innan ni blev 'livvakt', som ni väljer att kalla det?«

Var hade den här människan fått sin information ifrån? »Jag var soldat.«

»Soldat?«

Han svarade inte. Han kände sig varm i sin kostym och slips och kände hur svetten rann längs ryggraden.

Indiern bläddrade bland sina papper och valde ut några sidor. Han gick fram till åklagaren och gav henne en kopia. Han upprepade proceduren med domaren och lade sedan ett exemplar framför Tobela.

»Meneer Mpayipheli, är det inte så att ni gärna använder er av förskönande omskrivningar?«

»Jag protesterar, herr ordförande. Försvaret trakasserar vittnet och den här frågeställningen är helt irrelevant.« Hon hade kastat ett öga på kopian och började se lätt nervös ut. Hennes röst hade hoppat upp en oktav.

»Protesten avslås. Fortsätt.«

»Vi kan fortsätta gissa gåtor hela dagen, meneer Mpayipheli, men min respekt för domstolen tillåter inte det. Låt mig hjälpa er på traven. Här har jag ett tidningsklipp« – han höll upp papperet – »där det står, jag citerar: 'Mpayipheli, före detta soldat i Umkhonto We Sizwe, som specialutbildats i Sovjetunionen och dåvarande DDR, hade tills helt nyligen kopplingar till ett knarksyndikat i Cape Flats ...', slut citat. Artikeln syftar på en viss Tobela Mpayipheli som för två år sedan var efterlyst av myndigheterna i samband med försvunnen, jag citerar igen: 'statlig underrättelseinformation av känslig natur'.«

Precis innan åklagaren reste sig såg hon strängt på Tobela som om han hade förrått henne. »Herr ordförande, jag ber att få protestera. Det är inte vittnet som står anklagad ...«

»Meneer Singh, leder den här frågeställningen någonvart?«

»Självfallet, herr ordförande. Jag ber bara om rättens tålamod en liten stund till.«

»Fortsätt.«

»Är det vad artikeln handlar om?«

»Ja.«

»Ursäkta, men jag hörde inte.«

»Ja.« Högre.

»Meneer Mpayipheli, jag skulle vilja påstå att er version av incidenten som utspelade sig vid bensinmacken är precis lika vag och förskönande omskriven som er version av er yrkesbakgrund.«

»Det är ...«

»Ni har genomgått militär utbildning på elitnivå, ni är tränad för krigföring, stadsterrorism och gerillastrider ...«

»Jag protesterar, herr ordförande – det var ingen fråga.«

»Protesten avslås. Låt honom prata färdigt.«

Hon satte sig, skakade på huvudet och rynkade ansiktet bakom de guldbågade glasögonen. »Som rätten önskar«, sa hon med en ton som uttryckte raka motsatsen.

»Och varit 'livvakt' för ett knarksyndikat i Cape Flats under två år. *Livvakt*. Det är knappast vad det står i tidningen ...«

Åklagaren ställde sig upp, men domaren förekom henne.

»Meneer Singh, ni frestar på rättens tålamod. Om ni vill lägga fram bevis får ni vänta på er tur. «

»Jag ber så hemskt mycket om ursäkt, herr ordförande, men det är en skymf mot rättvisan att låta ett vittne fara med osanning—«

»Tack, det räcker, meneer Singh. Hur löd frågan?«

»Som rätten önskar, herr ordförande. Vilket var syftet med er militära utbildning, meneer Mpayipheli?«

»Det var tjugo år sedan.«

»Var vänlig och svara på frågan.«

»Jag är utbildad inom kontraspionage.«

»Ingick skjutvapen och sprängämnen?«

»Ja.«

»Strid man mot man?«

»Ja.«

»Att agera under stress?«

»Ja.«

»Likvidation och utbrytning?«

»Ja.«

»Och vid bensinmacken påstår ni att, jag citerar: 'Jag gömde mig bakom bensinpumpen', när ni hörde skotten?«

»Det är tio år sedan kriget tog slut. Jag var inte där som soldat, jag var där för att tanka ...«

»Det är inte tio år sedan kriget tog slut för er del, meneer Mpayipheli. Ni som är utbildad i att döda och skada tog med er kriget till Cape Flats. Låt oss definiera er roll som livvakt ...«

Åklagarens röst blev gäll och gnällig. »Herr ordförande, jag vill protestera å det bestämdaste ...«

Just då såg Tobela på de anklagade – de skrattade åt honom.

»Protesten godtas. Det räcker nu, meneer Singh. Vi har förstått vart ni vill komma. Har ni några frågor som gäller själva händelseförloppet vid bensinmacken?«

Singhs axlar sjönk, som om hans stolthet var sårad. »Som rätten önskar, herr ordförande. Ja, det har jag.«

»Var snäll och sätt i gång.«

»Meneer Mpayipheli, har ni glömt att det var *ni* som gick till angrepp mot de anklagade när de var på väg ifrån bensinmacken?«

»Det gjorde jag inte alls.«

»Har ni inte glömt det?«

»Herr ordförande, försvaret ...«

»Meneer Singh!«

»Herr ordförande, den anklagade ... förlåt, vittnet, undviker frågan.«

»Nej, meneer Singh. Det är ni som styr vittnet.«

»Nåväl, meneer Mpayipheli, ni anser alltså att ni inte gjorde något hotfullt utfall mot de anklagade?«

»Absolut inte.«

»Ni hade alltså inte ett fälgkors eller något slags verktyg i ...«

»Jag protesterar, herr ordförande. Vittnet har redan svarat på frågan.«

»Meneer Singh ...«

»Jag har inga fler frågor till den här lögnaren, herr ordförande.«

4.

»Han trodde nog att han kunde ställa saker och ting till rätta. Precis vad som helst«, sa hon i det dunkla rummet. Solen hade gått ned bakom stadens kullar och ljuset som kom in genom fönstren var mjukare nu. Det gjorde det enklare att berätta, tänkte hon och undrade hur det kunde komma sig.

»Det var det jag beundrade allra mest. Att någon stod för sin sak och gjorde vad vi andra inte vågade, även om vi skulle vilja. Jag har alltid varit för feg för det. För rädd för att våga säga emot. Men sedan läste jag om honom i tidningen och började fundera: tänk om jag också ...«

Hon tvekade en sekund och frågade sedan med dämpad röst: »Har ni hört talas om Artemis, pastorn?«

Det tog en stund innan han reagerade, han satt alldeles stilla, lätt framåtlutad och totalt uppslukad av hennes berättelse. Sedan blinkade han till och bytte fokus.

»Artemis? Eh, jaaa...«, sa han tveksamt.

»Som det stod om i tidningen.«

»I tidningen ...« Han verkade generad. »Vissa saker går mig förbi. Det händer nya saker varje vecka. Det är inte alltid jag följer med.«

Det var en lättnad att höra. Det skedde en omärklig förskjutning av maktbalansen – han blev småstadspastorn och hon den världsvana, den som hängde med. Hon tog av sig ena sandaletten, vek in foten och satte sig till rätta i stolen. »Låt mig förklara«, sa hon med lite säkrare röst.

»Jag var redan illa ute när jag läste om honom första gången. Det var i Kapstaden. Jag var ...« Hon tvekade en kort sekund och undrade om han skulle bli upprörd. »Jag var prostituerad.«

* * *

Klockan halv tolv låg han fortfarande vaken i hotellsängen när det hördes en försiktig knackning på dörren.

Det var allmänna åklagaren, hennes ögon förstorades bakom glasögonlinserna.

»Ursäkta«, sa hon och såg trött ut.

»Kom in.«

Hon tvekade en stund och han förstod varför: han hade bara kalsonger på sig och kroppen glänste av svett. Han vände sig om och tog upp en T-shirt medan han pekade mot rummets enda stol. Själv slog han sig ned vid fotändan av sängen.

Hon satte sig, korrekt rak i ryggen och rättade till den mörka kjolen som dolde de knubbiga benen. Hon hade en halvofficiell min, som om hon kommit för att prata om allvarliga saker.

»Vad var det som hände i domstolen i dag?« frågade han.

Hon ryckte på axlarna.

»Han ville ge *mig* skulden. Den där indiern.«

»Han gjorde bara sitt jobb. Det är så det går till.«

»Sitt jobb?«

»Han måste ju försvara dem.«

»Med lögner?«

»Inom juridiken finns det inga lögner, meneer Mpayipheli. Bara olika versioner av sanningen.«

Han skakade på huvudet. »Det finns bara en sanning.«

»Är det vad ni anser? Och vilken är i så fall sanningen om er? Att ni är bonde? Eller pappa? Eller frihetskämpe? Eller knarklangare? Eller jagad av myndigheterna?«

»Det där har ingenting med Pakamiles död att göra«, sa han och ilskan började höras i hans röst.

»I samma stund som Singh tog upp det i rätten blev det en del av hans död, meneer Mpayipheli.«

Vreden vällde fram genom hans kropp och väckte liv i frustrationen han känt under dagen. »Alla dessa titlar och artigheter, protester och fåniga juridiska termer ... Och så sitter de där två och bara skrattar.«

»Det är därför jag är här«, sa hon. »Jag måste tyvärr berätta att de har rymt.«

Han visste inte hur länge han blev sittande och bara stirrade på henne.

»En av dem övermannade en polis. I cellen, när han kom med mat. Han var beväpnad, en kniv.«

»Övermannade«, sa han, som om han smakade på ordet.

»Polisen ... De har ont om folk. Alla dök tydligen inte upp till nattskiftet.«

»Båda kom undan.«

»De har satt upp vägspärrar. Polisen sa att de inte skulle komma långt.«
Raseriet inom honom förändrades till något han inte ville att hon skulle se. »Vart skulle de kunna tänkas ta vägen?«

Hon ryckte på axlarna, som om hon slutat bry sig. »Vem vet?«

När han inte sa något böjde hon sig fram på stolen. »Jag ville bara berätta det för er. Ni har rätt att få veta.«

Hon reste sig. Han väntade på att hon skulle gå förbi, reste sig sedan upp och följde henne till dörren.

Tvivlet syntes i pastorns ansikte. Hans stora kropp var lätt tillbakalutad, han lade huvudet lite på sned som om han väntade sig att hon skulle bekräfta sin historia och avsluta meningen med någon form av poäng.

»Ni tror mig inte.«

»Det verkar ... högst osannolikt.«

Någonstans märkte hon hur känslorna började välla fram. Tacksamhet? Lättnad? Det var inte hennes avsikt att visa det, men rösten förrådde henne.
»Jag kallade mig Bibi.«

Han svarade med tålmodig röst. »Jag tror dig. Men när jag ser dig och hör dig berätta kan jag inte låta bli att undra varför. Varför var du tvungen att göra en sådan sak?«

Det var andra gången hon fick den frågan. Oftast frågade folk »Hur gör du?« Hon hade en färdig story som svar som passade in på folks förväntningar. Hon ville ta till den nu – den låg där redo på tungan, inrepeterad och klar.

Hon tog ett djupt andetag för att lugna sig. »Jag skulle kunna säga att jag är sexmissbrukare, nymfoman«, sa hon lätt beräknande.

»Men det är inte sant«, sa han.

»Nej, pastorn, det är det inte.«

Han nickade som om han gillade hennes svar. »Det börjar bli mörkt«, sa han och reste sig för att tända golvlampan i hörnet. »Får jag bjuda på något att dricka? Kaffe? Te?«

»Te skulle vara jättegott, tack.« Hon undrade om han försökte vinna tid för att hinna hämta sig.

»Ursäkta mig ett ögonblick«, sa han och öppnade dörren snett bakom henne.

Hon satt kvar ensam och undrade vad som var det värsta han hade hört i det här rummet. Vilka småstadsskandaler kunde det handla om? Tonårsgraviditeter? Otrohet? Hustrumisshandel på fredagskvällarna?

Varför valde en sådan person som han att bo kvar här? Han kanske värdesatte sin status, hon visste att läkare och präster var viktiga personer på landsbygden. Eller också försökte han fly från något, precis som hon. Precis som han hade flytt alldeles nyss; som om han bara klarade av att hantera verkligheten i lagom doser.

Han kom tillbaka och stängde dörren efter sig. »Min fru kommer strax med te«, sa han och satte sig igen.

Hon visste inte hur hon skulle börja. »Gjorde jag er upprörd?«

Han funderade ett slag innan han svarade, som om han var tvungen att hitta orden. »Det jag tycker är upprörande är att omvärlden – ett samhälle som vårt – kan låta någon som du hamna så vilse.«

»Alla går vilse ibland.«

»Alla säljer inte sex«, han höll ut armarna i en vid gest, som om han försökte inkludera hela världen. »Varför var du tvungen att göra en sådan sak?«

»Du är den andra personen som frågat mig samma sak på sistone.«

»Jaså?«

»Den andra var en kriminalinspektör i Kapstaden.« Minnet fick henne att småle. »Griessel. Han hade rufsigt hår. Och snälla ögon, men de såg rakt igenom en.«

»Sa du sanningen?«

»Nästan.«

»Var han en ... vad heter det nu?«

»Kund?« Hon log.

»Ja.«

»Nej. Han var bara ... jag vet inte riktigt ... vilsen?«

»Jag förstår«, sa prästen.

Det hördes en försiktig knackning på dörren och han fick resa sig för att ta emot tebrickan.

5.

Kriminalinspektör Bennie Griessel öppnade ögonen och såg sin fru stå framåtlutad över honom och skaka hans axel med ena handen samtidigt som hon desperat viskade: »Bennie, snälla Bennie!«

Han låg på soffan i vardagsrummet, så mycket fattade han. Han måste ha däckat. Det luktade kaffe, han hade en dunkande huvudvärk. Armen som han legat på hade domnat, kroppstygden hade stoppat blodcirkulationen.

»Vi måste prata, Bennie.«

Han stönade och kämpade för att försöka ta sig upp.

»Jag har gjort kaffe åt dig.«

Han såg på henne, på de djupa bekymmersrynkorna i ansiktet. Hon stod fortfarande framåtlutad ovanför honom.

»Vad är klockan?« Det var en ansträngning bara att få orden i kontakt med stämbanden.

»Klockan är fem, Bennie.« Hon satte sig bredvid honom på soffan.

»Drick ditt kaffe.«

Han höll muggen i vänster hand. Den kändes het mot handflatan.

»Det var tidigt«, sa han.

»Jag måste prata med dig innan barnen vaknar.«

Budskapet i hennes ton trängde in i hans medvetande. Han satte sig tvärt upp och spillde kaffe på kläderna – samma som i går. »Vad har jag nu gjort?«

Hon riktade pekfingret mot vardagsrummets öppna planlösning. Jack Daniel's-flaskan stod på matsalsbordet jämte en orörd middagstallrik. Askfatet svämmade över och bredvid de omkullvälta barstolarna i frukosthörnan syntes skärvor av krossat glas.

Han tog en klunk kaffe. Det brände i munnen men rådde inte på nattens unkna smak. »Förlåt«, sa han.

»Förlåt räcker inte längre«, sa hon.

»Anna ...«

»Nej, Bennie, nej. Jag orkar inte mer.« Hennes röst var orubblig.

»Men snälla Anna.« Han sträckte ut sin hand mot henne, såg hur den darrade, fyllan fanns fortfarande kvar i kroppen. När han försökte lägga sin hand på hennes axel drog hon sig undan, och det var då han upptäckte hennes svullna överläpp som redan börjat skifta i lila.

»Det får vara slut nu. Sjutton år. Det får räcka. Det är mer än man kan begära.«

»Jag ... det var spriten, Anna. Du vet att jag inte menade det. Snälla Anna, du vet att jag inte var mig själv.«

»Din son hjälpte dig ur fåtöljen i går, Bennie. Minns du det? Vet du vad du sa till honom? Kommer du ihåg hur du spottade och svor ända tills du tuppade av? Nej, Bennie, det gör du inte – för du kommer aldrig ihåg någonting. Vet du vad han sa till dig, din egen son? När du låg där med vidöppen mun och stinkande andedräkt? Vet du det?« Hon var på gränsen till att börja gråta, men höll tillbaka tårarna.

»Vad sa han?«

»Han sa att han hatar dig.«

Han lät det sjunka in. »Och Carla?«

»Carla låste in sig på sitt rum.«

»Jag ska prata med dem, Anna. Jag ordnar det här. De vet ju om att det är jobbets fel. De vet att jag inte är så här ...«

»Nej, Bennie.«

Han hörde slutgiltigheten i hennes röst och hjärtat knöt sig. »Nej, Anna, nej.«

Hon vägrade titta på honom. Hennes fingertopp trevade över den svullna läppen medan hon vände honom ryggen. »Det är vad jag säger varje gång: 'Det är jobbets fel. Han är en bra pappa egentligen, det är bara jobbet, det måste ni förstå.' Men jag tror inte på det längre. *Barnen* tror inte heller på det längre ... För det *är* ditt fel, Bennie. Det är dig det är fel på. Det finns andra poliser som går igenom samma saker varenda dag utan att behöva supa sig fulla. De måste inte svära och skrika och ha sönder saker och slå sina fruar. Nu är det slut. Definitivt slut.«

»Jag lovar att lägga av, Anna. Du vet att jag kan låta bli. Det har jag gjort förr. Du vet att jag kan.«

»I sex veckor? Det är ditt rekord. Sex veckor. Mina barn behöver mer än så. De förtjänar mer än så. *Jag* förtjänar mer än så.«

»Våra barn ...«

»Ett fyllo kan inte vara pappa.«

Han kände vågen av självömkan välla fram. Skräcken. »Jag kan inte hjälpa det, Anna. Jag är svag, jag behöver dig. Snälla, jag behöver er allihop – jag kan inte leva utan er.«

»Men vi behöver inte dig längre, Bennie.« Hon reste sig upp och han fick syn på två resväskor som stod på golvet bakom henne.

»Så kan du inte göra. Det här är mitt hus.« Desperat.

»Vill du slänga ut oss på gatan? För det är antingen du eller vi. Du får välja, för vi tänker inte bo under samma tak som dig längre. Du har sex månader på dig, Bennie – det är vad du får. Du har ett halvår på dig att välja mellan oss och spriten. Om du håller dig nykter får du komma tillbaka, men det här är din sista chans. Du får träffa barnen på söndagarna, om du vill. Du ska ringa på, och om du stinker sprit kommer jag att smälla igen dörren rakt i ansiktet på dig. Om du är packad behöver du aldrig mer bry dig om att komma tillbaka.«

»Anna ...« Han kände tårarna tränga fram. Hon kunde bara inte göra så här mot honom; hon visste inte hur fruktansvärt jobbigt han hade det.

»Låt mig slippa, Bennie. Jag kan alla dina knep. Ska jag bära ut väskorna åt dig eller klarar du det själv?«

»Jag behöver duscha, jag måste få tvätta av mig. Jag kan inte gå ut så här.«

»Då bär jag dem själv«, sa hon och tog en resväska i varje hand.

Det vilade en uppgiven stämning över kriminalinspektörens tjänsterum. Mappar låg travade i röriga högar, det påvra möblemanget var nött och slitet och de urblekta, gamla affischerna på väggarna förkunnade sina ihåliga budskap om brottsbekämpning. Ett foto av Mbeki satt i en smal, billig ram som hängde snett. Golvet var smutsgrått. En trasig fläkt stod i ett hörn, gallret framför rotorbladen var täckt av damm.

En besvärande lukt av misslyckande genomsyrade rummet.

Tobela satt på en stol där stoppningen stack ut i ena hörnet av den gråblå sitsen. Kriminalinspektören stod lutad mot väggen. Han såg ut genom det smutsiga fönstret mot parkeringsplatsen. Han hade smala, kutiga axlar och gråa fläckar i bockskägget.

»Jag skickar det vidare till rikskrim. De lägger ut det på en databas som täcker hela landet. Det är så det funkar.«

»En databas för folk som har rymt?«

»Det skulle man kunna säga.«

»Hur stor är den databasen?«

»Stor.«

»Så allt som händer är att deras namn hamnar i en dator?«

Kriminalinspektören suckade. »Nej, meneer Mpayipheli – deras foton, brottsregister, namn och adress till anhöriga och andra kontakter läggs också in. Allt går i väg och skickas vidare. Vi följer upp det så gott vi kan. Khozas familj bor i Kapstaden. Rampheles mamma bor här i Umtata. Någon kommer att ringa dem ...«

»Åker ni ned till Kapstaden?«

»Nej. Polisen i Kapstaden kommer att höra sig för.«

»Vad innebär 'höra sig för'?«

»Någon kommer att åka till Khozas familj och fråga om de har varit i kontakt med honom, meneer Mpayipheli.«

»Och så säger de 'nej', och sedan händer inget mer?«

Ännu en suck, djupare den här gången. »Det finns omständigheter som varken ni eller jag kan göra något åt.«

»Det är precis vad svarta brukade säga om apartheid.«

»Jag tror att det är viss skillnad.«

»Men säg bara hur stor chansen är. Hur stor chans är det att ni får tag i dem?«

Kriminalinspektören lättade sakta från väggen. Han drog fram en stol och satte sig med händerna knäppta. Han talade sakta, som om han var väldigt trött. »Jag skulle kunna säga att våra chanser är goda, men ni måste förstå vad vi pratar om. Khoza har varit straffad förut – han har suttit inne: arton månader för inbrott. Och så det väpnade rånet vid bensinmacken, med dödsskjutningen ... och nu har han rymt. Det finns ett mönster här. En spiral. Sådana som han lägger inte av; deras brott blir bara grövre och grövre. Därför har vi goda chanser att ta dem. Jag kan inte lova att vi tar dem *nu*. Jag kan inte säga *när* vi tar dem. Men vi *kommer att* ta dem, eftersom de helt enkelt inte kan hålla sig borta från trubbel.«

»Hur lång tid tror ni att det tar?«

»Ingen aning.«

»Gissa, då.«

Kriminalinspektören skakade på huvudet. »Jag vet faktiskt inte. Nio månader? Ett år?«

»Så länge kan jag inte vänta.«

»Jag beklagar verkligen sorgen, meneer Mpayipheli. Jag förstår hur ni känner det. Men ni måste komma ihåg att ni bara är ett brottsoffer av många. Se på alla dessa mappar. Det finns ett brottsoffer för varenda en. Och även om ni söker upp LP:n personligen lär det inte göra någon skillnad.«

»LP:n?«

»Länspolismästaren.«

»Jag vill inte prata med någon länspolismästare. Jag pratar med *er*.«

»Jag har ju förklarat hur det ligger till.«

Han nickade åt handlingarna på bordet och sa med mjuk röst: »Jag vill ha en kopia på den där mappen.«

Det tog en stund innan kriminalinspektören reagerade. En rynka började ta form i hans panna medan han övervägde sina möjligheter.

»Det är inte tillåtet.«

Tobela nickade i samförstånd. »Vad kostar det?«

Han synade honom med blicken, försökte göra en uppskattning. Kriminalinspektören rätade på ryggen. »Femtusen.«

»Det är för mycket«, sa han, reste sig och började gå mot dörren.

»Tre.«

»Femhundra.«

»Jag riskerar faktiskt mitt jobb. Det gör jag inte för femhundra.«

»Ingen får reda på det. Ni behöver inte oroa er för jobbet. Sjuhundrafemtio.«

»Tusen«, sa han hoppfullt.

Tobela vände sig om. »Tusen. Hur lång tid tar det att kopiera alltsammans?«

»Jag måste göra det i kväll. Kom tillbaka i morgon.«

»Nej. I kväll.«

Kriminalinspektören såg på honom, blicken var lite mer vaken nu. »Vadan denna brådska?«

»Var ska vi träffas?«

Det var ett fruktansvärt fattigt område. Skjulen bestod av plankor och korrugerad plåt, det låg en rutten stank av gamla sopor i den dallrande luften. En förlamande hetta steg från den dammiga marken.

Mevrou Ramphele körde ut fyra barn – två tonåringar, två småbarn – ur rucklet och bjöd in honom. Det var städat och rent, men så varmt att han fick stora svettfläckar på skjortan. Det låg läxböcker på ett bord och ovanpå ett skraltigt skåp stod inramade bilder på barnen.

Hon trodde att han var från polisen, och han sa inte emot när hon började be om ursäkt för sin son, han hade inte alltid varit så här, egentligen var han en snäll pojke, det var Khoza som dragit in honom i dåligheter, det var så lätt hänt häromkring, där ingen hade någonting och alla hade gett upp. Andrew hade sökt jobb, han åkte till Kapstaden när han hade gått ut åttan, han sa att han inte kunde låta henne slita ut sig så här och att han fick gå ut skolan senare. Men det fanns inga jobb. Inga alls: East London, Uitenhage, Port Elizabeth, Jeffreys Bay, Knysna, George, Mossel Bay, Kapstaden ... För många människor, för få jobb. Ibland skickade han en slant; hon visste inte var han fick pengarna ifrån, men hon hoppades att de inte var stulna.

Visste hon vart Andrew var på väg just nu? Kände han någon i Kapstaden?

Inte såvitt hon visste.

Hade han varit här?

Hon såg honom i ögonen och sa nej, och han undrade hur mycket som var sant av allt hon hade sagt.

* * *

De hade rest gravstenen. *Pakamile Nzululwazi. Son till Miriam Nzululwazi. Son till Tobela Mpayipheli. 1996–2004. Vila i frid.*

En enkel sten av granit och marmor som stod i det gröna gräset intill floden. Han lutade sig mot pepparträdet och tänkte på att det här var Pakamiles älsklingsplats. Han brukade se honom från köksfönstret, synen av den lilla kroppen som satt på huk och betraktade det bruna vattnet som rann förbi var som etsad på näthinnan. Ibland hade han en pinne i handen och ritade och skrev i sanden – och han hade undrat vad pojken tänkte på. Blotta möjligheten att han tänkte på sin mamma gjorde ont, eftersom han inte kunde göra något åt det, det var ett sår han inte kunde få att läka.

Ibland försökte han prata om det, fast lite trevande, han ville inte plåga honom i onödan. Så han kunde fråga: »Hur mår du egentligen, Pakamile?«, »Är det något som tynger dig?« eller »Är du lycklig?« Och pojken brukade svara på sitt vanliga käcka vis att allt var bra, han var jättelycklig eftersom han hade honom, Tobela, och gården och kossorna och allt annat. Men han hade alltid misstänkt att det inte var hela sanningen, att hans barn hade ett hemligt rum i sitt hjärta där han behöll sin sorg för sig själv.

Åtta år, först övergiven av sin pappa och sedan hade han förlorat sin kärleksfulla mamma.

Det kunde väl inte utgöra ett helt människoliv? Det var väl ändå inte rättvist? Det måste finnas ett himmelrike, någonstans ... Han tittade upp mot den klarblå himlen och undrade. Fanns Miriam där uppe bland grönskande kullar och tog emot sin Pakamile? Fanns det någonstans där Pakamile kunde leka, fanns det kompisar och någon som älskade honom? Levde alla människor tillsammans på samma villkor, svarta som vita? Fanns det några vattendrag man kunde vila vid? Och Gud, en stor och ståtlig svart man med långt, grått skägg och kloka ögon, som välkomnade alla till sin stora *kraal* med en varm kram och några vänliga ord, men som tyngdes av sorg när han tittade ned på veldens böljande, gröna hedar och såg lidandet på Jorden. Han skakade säkert på huvudet eftersom ingen gjorde något åt eländet, alla var blinda för Hans Mening. Det var inte så han hade skapat dem.

Sakta gick han uppför slänten mot sin gård och såg sig återigen omkring. Hans ägor, så långt ögat nådde.

Han insåg att han inte längre ville ha det. Gården hade förlorat sin mening. Han hade köpt den åt Miriam och Pakamile. Den hade varit en symbol, en dröm, ett nytt liv – och nu var den bara en kvarnsten, en påminnelse om att allt var borta. Vad var det för mening med att äga mark om man inte hade något annat?

6.

Stod man på rätt ställe kunde man se havet från fönstret i lägenheten på andra våningen i Mouille Point. Kvinnan låg i sovrummet, och kriminalinspektör Bennie Griessel stod i vardagsrummet och studerade några foton på pianot när brottsplatsteknikern och fotografen kom.

Teknikern sa: »Herregud, Bennie. Du ser för jävlig ut!« och han svarade: »Du kommer ingen vart med smicker.«

»Vad har vi här, då?«

»Kvinna i fyrtioårsåldern. Strypt med sladden till vattenkokaren. Inga tecken på inbrott.«

»Det låter bekant.«

Griessel nickade. »Samma tillvägagångssätt.«

»Det blir nummer tre.«

»Jepp, nummer tre«, bekräftade Griessel.

»Fan också.« Det innebar nämligen att de inte skulle hitta några som helst fingeravtryck och att lägenheten var totalt rentorkad.

»Men den här har inte legat lika länge«, sa fotografen. »

Hennes städhjälp kommer på lördagar. De andra hittade vi inte förrän på måndagen.«

»Så han är en fredagssnubbe.«

»Det verkar så.«

När de klämde sig förbi Griessel in i sovrummet sniffade teknikern i luften och sa: »Men något är det i alla fall som stinker här.« Sedan sa han tyst och lite förtroligt: »Du skulle faktiskt behöva en dusch, Bennie.«

»Sköt du ditt jobb, för fan.«

»Jag menar bara väl«, sa han och gick in i sovrummet. Griessel hörde klicket av väskor som öppnades och teknikern som sa: »Det här är de enda brudarna som jag får se nakna nu för tiden. Lik.«

»De käftar i alla fall inte emot«, löd svaret.

Det var knappast en dusch Griessel behövde. Han behövde ett stadigt järn. Vart skulle han ta vägen? Var skulle han sova i natt? Var kunde han gömma flaskan? När skulle han få träffa sina barn igen? Hur skulle han

kunna koncentrera sig på ett mordfall? Det låg en spritbutik i Sea Point som öppnade om en timme.

Ett halvår på dig att välja mellan oss och spriten.

Hur trodde hon att han skulle kunna klara det? Genom att slänga ut honom? Genom att pressa honom ännu mer? Genom att stöta bort honom?

Om du håller dig nykter får du komma tillbaka, men det här är din sista chans.

Han klarade inte sig utan dem, men han klarade inte att vara vit heller. Han var helt körd, totalt jävla körd. Utan dem skulle han aldrig kunna lägga av med spriten – fattade hon inte det?

Hans mobiltelefon ringde.

»Griessel.«

»En till, Bennie?« Kriminalkommissarie Matt Joubert. Hans chef.

»Samma tillvägagångssätt«, sa han.

»Några goda nyheter?«

»Inte så här långt. Han är smart, den jäveln.«

»Håll mig underrättad.«

»Det lovar jag.«

»Bennie?«

»Ja, vad är det, Matt?«

»Hur är det med dig egentligen?«

Tystnad. Han kunde inte ljuga för Joubert – de hade känt varandra för länge.

»Kom upp till mig och snacka, Bennie.«

»Senare. Jag ska bara bli klar här först.«

Han insåg att Joubert visste. Hade Anna ... Hon menade verkligen allvar. Den här gången hade hon till och med ringt Joubert.

Han tog motorcykeln till Alice för att träffa mannen som tillverkade vapen för hand. På deras förfäders vis.

Ljuset i den lilla stugan var skumt, när hans ögon hade vant sig vid dunklet gick han igenom samlingen av assegajer som stod nedstuckna i stora plåtburkar, med spetsen nedåt så att de blankpolerade skaften stack upp.

»Var gör ni av alla?«

»De är gjorda för människor som tror på traditioner«, sa den gråskäggige medan han slipade på en trädgren som skulle bli ett skaft. Sandpapperet raspade rytmiskt fram och tillbaka, fram och tillbaka.

»Traditioner«, upprepade han. »Det finns inte så många kvar längre. Inte många alls.«

»Varför gör ni även långa spjut?«

»De är en del av vår historia, de med.«

Han granskade buntens med korta skaft. Han kände med fingrarna på spetsarna – han var ute efter en speciell form, en speciell balans. Han drog upp ett, kände på det, ställde tillbaka det och drog upp ett annat.

»Vad ska ni med en assegaj till?« frågade den gamle mannen.

Han dröjde med svaret, fingrarna hade funnit det perfekta exemplaret. Spjutspetsen vilade bekvämt i hans handflata.

»Jag ska ut och jaga«, sa han. När han tittade upp såg han en gillande glimt i den gråskäggiges ögon.

»När jag fyllde nio fick jag några skivor av min mamma i födelsedagspresent. En låda med tio singlar, det följde med en bilderbok om prinsessor och sagofeer. Alla sagorna på skivorna hade mer än ett slut – tre eller fyra för varje. Jag vet inte riktigt hur det funkade, men varje gång man lyssnade hoppade stiftet till ett av slutet. En kvinna läste sagorna. På engelska. Om det inte slutade lyckligt spelade jag skivan igen och igen ända tills det blev ett lyckligt slut.«

Hon visste inte riktigt varför hon hade tagit upp det, och pastorn sa:
»Men så går det inte till i det verkliga livet?«

»Nej«, sa hon, »det gör ju inte det.«

Han rörde om i sin tekopp. Hon satt med koppen i knäet, nu med båda fötterna i golvet, och hela scenen kändes som en pjäs: kvinnan och prästen som drack te ur fina vita porslinskoppar i hans arbetsrum. Så normalt. Hon kunde ha tillhört hans församling: en oskuldsfull flicka som sökte vägledning i livet. Kanske om ett förhållande? Med en ung bonde? Han såg på henne på ett faderligt vis, och då visste hon: han gillar mig, han har inget emot mig.

»Min pappa var yrkesmilitär«, sa hon.

Han smuttade försiktigt på sitt te för att avgöra hur varmt det var.

»Han var officer. Jag föddes i Upington, han var kapten då. Min mamma var hemmafru först. Senare började hon jobba på ett advokatkontor. Ibland låg han ute i fält i långa perioder, men det minns jag bara vagt eftersom jag var så liten då. Jag är äldst, min bror är två år yngre. Gerhard. Christine och Gerhard van Rooyen, barn till kapten *Rooies* och mevrou Martie van Rooyen i Upington. *Rooies* fick han heta på grund av sitt efternamn. Det är någon militär grej; alla har smeknamn. Min pappa såg bra ut, med svart hår och gröna ögon – jag har ärvt hans ögon. Och håret av mamma, så jag blir antagligen gråhårig tidigt, det blir blondiner. Det finns bilder på dem när de gifte sig, hon hade också långt hår då. Men sedan klippte hon page. Hon sa att det berodde på värmen, men jag tror att det egentligen berodde på pappa.«

Hans blick var som klistrad vid henne, vid hennes mun. Lyssnade han, hörde han vad hon sa? Genomskådade han henne? Skulle han komma ihåg det senare när hon avslöjade sin stora lögn? Hon satt tyst en stund, lyfte koppen till läpparna, smuttade på sitt te och sa besvärat: »Det kommer ta tid att berätta hela historien.«

»Är det någonting vi har gott om så är det tid«, sa han lugnt. »Vi har massor av tid.«

Hon pekade mot dörren. »Men er familj, och jag ...«

»De vet att jag sitter här inne, och de vet att det är mitt jobb.«

»Det vore kanske bättre om jag kom tillbaka i morgon.«

»Berätta nu din historia, Christine«, sa han mjukt. »Lätta ditt hjärta.«

»Är ni säker?«

»Absolut.«

Hon såg ned på sin kopp. Den var halvfull. Hon lyfte den och svalde resten i en enda klunk, vek in ena foten under sig igen och lade armarna i kors. »Jag vet inte riktigt var det gick snett egentligen«, sa hon. »Vi var väl som alla andra. Kanske inte riktigt, eftersom pappa var militär och i skolan visste alla att vi var solattdatungar. När *Flossie*-planen lyfte, militärplanen som bevakade gränsen, visste hela stan det – våra pappor skulle slåss mot kommunisterna. Då blev vi lite speciella. Jag gillade det. Men för det mesta var vi precis som alla andra. Gerhard och jag gick i skolan, på eftermiddagen var mamma hemma och vi gjorde våra läxor och lekte. På helgerna åkte vi och handlade, grillade, hälsade på folk, gick i kyrkan och varje december körde vi ned till Hartenbos, så det var inget ovanligt med

vår familj. Inget som jag märkte när jag var sex eller tio i alla fall. Pappa var min hjälte. Jag minns hur han luktade när han kom hem om kvällarna och kramade om mig. Han kallade mig för sin stora flicka. Han hade en uniform med glänsande stjärnor på axlarna. Och mamma ...»

»Är de fortfarande i livet?« frågade pastorn plötsligt.

»Pappa är död«, sa hon. Som om hon ville avsluta ämnet och inte prata mer om det.

»Och din mamma?«

»Jag har inte träffat henne på evigheter.«

»Jaså?«

»Hon bor i Mossel Bay.«

Han sa ingenting.

»Nu vet hon. Hur jag försörjde mig.«

»Men hon kände inte till det förut?«

»Nej.«

»Hur fick hon reda på det, då?«

Hon suckade. »Det ingår i själva berättelsen.«

»Och du tror att hon inte vill träffa dig? Eftersom hon vet om det nu?«

»Ja. Eller nej ... jag tror att hon håller på med någon skuldgrej.«

»För att du blev prostituerad?«

»Ja.«

»Är det hennes fel, då?«

Hon kunde inte sitta still längre. Hon reste sig tvärt och gick mot väggen för att öka avståndet mellan dem. Sedan gick hon fram till stolens ryggstöd och tog tag i det.

»Kanske.«

»Jaha?«

Hon tittade i golvet och lät det långa håret falla fram över ansiktet. Hon stod så en lång stund, alldeles orörlig.

»Hon var väldigt vacker«, sa hon till slut, tittade upp och släppte taget om stolsryggen. Hon gick till höger, mot bokhyllan, med blicken fäst på böckerna utan att egentligen se dem.

»De åkte till Durban på sin smekmånad. Och bilderna därifrån ... Hon kunde ha fått vem som helst. Hon hade en fantastisk figur. Hennes ansikte

... hon var så vacker, så skör. Och hon skrattade, på alla bilderna. Ibland tror jag att det var sista gången hon skrattade.«

Hon vände sig mot prästen, lutade axeln mot bokhyllan och drog kärleksfullt fingrarna längs böckerna. »Det måste ha varit jobbigt för mamma när pappa var borta så mycket. Men hon klagade aldrig. När han skulle komma hem storstädade hon hela huset. Vårstädning kallade hon det. Men hon struntade i sig själv. Visst, hon var hel och ren, men sminkade sig mindre och mindre. Kläderna hängde och blev tråkigare och tråkigare. Hon klippte sig kort. Ni vet hur det är när man bor tillsammans med någon – man lägger inte märke till när personen förändras.«

Hon lade återigen armarna i kors och höll om sig själv.

»Det var det där med kyrkan ... det var nog så det började. Han kom tillbaka från gränsen och sa att vi skulle börja gå i en annan kyrka. Inte den holländska reformerta kyrkan som låg på basen, utan en kyrka inne i stan som höll sina gudstjänster i lågstadieskolan på söndagar. Man skulle klappa händer, ramla omkull och tala i tungor ... Gerhard och jag hade skrattat åt det om inte pappa hade tagit det på så stort allvar. Plötsligt hade vi bönestunder med familjen varje dag, och han kunde be i timmar om demonerna som vi hade inom oss. Han började prata om att säga upp sig från armén för att få tid att ge sig ut och missionera, och han gick omkring med Bibeln hela dagarna, inte militärens lilla Bibel, utan en stor en. Det blev som en ond cirkel, hans arbetsgivare var säkert förstående till en början, men sedan började han be om att Gud skulle befria översten och brigadgeneralen från deras demoner, och att det var Gud som skulle ge honom ett nytt liv.«

Hon skakade på huvudet. »Det måste ha varit tungt för mamma, men hon gjorde inget åt det.«

Hon gick och satte sig igen. »Inte ens när det gick ut över mig.«

7.

Han valde att köra bil till Kapstaden eftersom motorcykeln skulle ha väckt alldeles för stor uppmärksamhet. Resväskan låg på passagerarsätet bredvid honom. Från Port Elizabeth till Knysna. Bergen och skogarna fick som vanligt honom att undra hur det hade sett ut för tusen år sedan, när det bara fanns khoikhoi-och sanstammarna och elefanter som trumpetade i den täta bushen. På andra sidan George låg rikemansvillorna på rad, likt feta fästingar som sugit sig fast på sanddynerna i en tyst tävlan om den bästa havsutsikten. Enorma kåkar, tomma året runt, möjligtvis levde de upp en månad runt december. Han tänkte på fru Rampheles korrugerade plåtruckel på den solsvedda slätten utanför Umtata, med fem personer i två små rum, och han konstaterade att kontrasterna i det här landet var alldeles för stora.

Men hur stora de än var kunde de aldrig rättfärdiga ett barns död. Han undrade om Khoza och Ramphele hade åkt just här; om de hade kört samma väg.

Mossel Bay, förbi Swellendam och över floden Breede, sedan Caledon och sent på eftermiddagen skulle han köra igenom Sir Lowry-passet. Kapstaden sträckte ut sig nedanför honom i fjärran, och solen hängde så lågt över Taffelberget att han fick den rakt i ögonen. Han kände ingen glädje över att komma tillbaka, minnena som staden väckte till liv var alltför plågsamma.

Han körde så långt som till Parow. Han kom ihåg att det låg ett litet hotell på Voortrekker Road, New President, där man kunde bo om man ville vara anonym – oavsett hudfärg eller religion.

Det var där han tänkte börja.

Griessel stod och övervägde sina valmöjligheter utanför polishuset i Bishop Lavis, där roteln för grova våldsbrott höll till. Han skulle kunna ta upp resväskan ur bagageutrymmet och bära in den, förbi Mavis i receptionen, runt hörnet och genom korridoren till ett av omklädningsrummen som man låtit vara kvar när den gamla Polishögskolan gjordes om till kriminalpolisens huvudkontor. Då skulle han kunna duscha, borsta tänderna och raka av sig den värsta stubben med hjälp av den fläckiga spegeln och

sedan byta till rena kläder. Men inom en halvtimme skulle varenda jävla snut på hela halvön veta om att Bennie Griessels fru hade kastat ut honom. Det var så Kåren funkade.

Eller också kunde han bara gå direkt till sitt rum precis som han var, stinkande och skrynklig, och skylla på att han hade jobbat hela natten, men det skulle bara hålla fasaden uppe tillfälligt.

Han hade en flaska Jack och tre paket mintpastiller i skrivbordslådan – två klunkar för nerverna, två pastiller för andedräkten, och han skulle bli så gott som ny. Herrejävlar, att få känna den där lena gyllenbruna vätskan porla genom strupen, hela vägen till himmelriket. Han drämde igen bagageluckan. Skit i duschen; han visste precis vad han behövde.

Han gick med snabba steg, plötsligt lätt till sinnes. Du kan dra åt helvete, Anna. Hon hade ingen rätt att göra så här, han skulle minsann kontakta en advokat, någon höjdare som Kemp som inte tog skit från någon enda jävel. Det var fantamig han som drog in brödfödan, oavsett hur mycket eller lite han drack – hur kunde hon bara kasta ut honom? Han hade betalat hela jävla huset, vartenda bord och varenda stol. Han hälsade på Mavis, rundade hörnet, gick uppför trapporna och trevade i fickan efter sin nyckel. Handen darrade. Han fick upp dörren, stängde den efter sig, gick runt skrivbordet, drog ut nedersta lådan, lyfte på en handbok om brottsutredning och kände flaskans svala glas. Han tog fram den och skruvade av korken. Det var hög tid för en rundsmörjning, hans varningslampa blinkade rött. Han flinade åt sin egen list samtidigt som dörren öppnades ... och Matt Joubert stod framför honom med föraktet lysande i ansiktet.

»Bennie.«

Han stod som fastfrusen, med flaskhalsen femton centimeter från befrielsen.

»Dra åt helvete, Matt.«

Matt stängde dörren efter sig. »Ställ ned den där skiten, Bennie.«

Han kunde inte röra sig ur fläcken, kunde inte fatta att han hade sådant oflyt. Han var ju så jävla nära.

»Bennie!«

Flaskan började skaka, precis som resten av kroppen. »Jag kan inte hjälpa det«, sa han med låg röst. Han kunde inte se Joubert i ögonen. Kriminalkommissarien ställde sig intill honom och tog flaskan ur hans hand. Han släppte motvilligt taget.

»Ge mig korken.«

Han överräckte den högtidligt.

»Sätt dig, Bennie.«

Han satte sig och Joubert drämde flaskan i bordet. Han lutade sin stora kroppshydda mot skrivbordet, stod med raka ben och armarna i kors.

»Vad är det som händer med dig?«

Vad var det för mening med att svara?

»Du har alltså blivit hustrumisshandlare och du dricker före frukost?«

Hon *hade* ringt Joubert. Det räckte inte med att sparka ut honom – Anna var så klart tvungen att förnedra honom på jobbet också.

»Herrejäklar«, sa han med eftertryck.

»Vadå herrejäklar, Bennie?«

»Amen vaffan, Matt. Vad vill du att jag ska säga? Vad hjälper det att prata? Jag är en jävla nolla. Du vet det, och Anna vet det, och jag vet det. Vad finns det mer att säga? 'Jag ber om ursäkt för att jag finns till?'« Han väntade på någon slags reaktion, men det kom ingen. Tystnaden hängde i rummet, ända tills han var tvungen att ta reda på om han kunde vänta sig någon form av sympati. Han tittade försiktigt upp för att studera sin chefs uttryckslösa ansikte. Sakta växte en rynka fram mellan Jouberts ögonbryn och röda fläckar började glöda på hans kinder. Griessel visste att hans chef höll på att explodera så han backade. Utan ett ord tog Joubert tag i honom, slet upp honom ur stolen med ett grepp om nacken och ett om armen och knuffade i väg honom mot dörren.

»Herrejävlar, Matt, vad gör du?« Han kände styrkan i chefens grepp.

»Håll käften, Bennie«, väste Joubert och föste honom nedför trapporna så att fotstegen ekade mot de kala trappstegen. Förbi Mavis och ut genom foajén, Joubert puttade honom fortfarande hårdhänt mellan skulderbladen. Plötsligt var de utomhus i det skarpa solljuset. Joubert hade aldrig tagit till våld mot honom förut. Deras steg knastrade i parkeringsplatsens grus på väg till kriminalkommissariens bil. Han sa »Matt« igen, för han kände hur det knöt sig i magen. Han hade fram tills nu aldrig fått smaka på chefens humör. Joubert brydde sig inte om att svara. Han ryckte upp bildörren, greppade med sin stora näve kring Griessels nacke, tryckte in honom i bilen och smällde igen dörren.

Joubert satte sig bakom ratten och vred om startnyckeln. De rivstartade med tjutande däck, oväsendet tycktes öppna fördämningarna för floden av

ilska som välldes fram ur Jouberts inre. »Martyr«, spottade han fram med totalt förakt. »Jag kommer på dig med en satans flaska i näven och det är allt du har att komma med? Spela martyr? Du super och spöar kvinnor och allt du kan är att tycka synd om dig själv. Herrejävlar, Bennie, det duger inte. På fjorton år, under alla fjorton jävla år som jag har jobbat ihop med dig, har jag aldrig sett någon som lyckats sabba sitt liv så in i helvete, helt och hållet på egen hand. Du borde ha blivit regissör, för fan. Men vad är du, Bennie? Fyrtiotre år och kriminalinspektör – med en törst lika stor som Sahara. Du slår din fru och rycker bara på axlarna och säger: 'Jag kan inte hjälpa det, Matt.' Du slog din fru, för helvete! Vad är det med dig? Hur länge har det här pågått?« Joubert viftade med händerna, och saliven stänkte över vindrutan medan motorn tjöt på högvarv. »Du ber om ursäkt för att du finns till?!«

De körde mot Voortrekker Road. Griessel stirrade rakt fram. Han kunde känna flaskan i handen igen, det bultande begäret.

När det blev tyst sa han: »Det var första gången, i går.«

»Första gången? Vad är det för jävla ursäkt? Är allt okej då, eller? Du är för fan polis, Bennie. Du vet mycket väl att det inte håller. Och dessutom ljuger du. Hon säger att smockan har hängt i luften i flera månader. För tre veckor sedan knuffade du omkull henne, men du var för packad för att kunna göra det ordentligt. Och barnen, Bennie? Inser du hur du sabbar för dina barn? Dina två barn som måste se på när farsan kommer hem pissfull och nitar deras mamma? Jag borde låsa in dig med packet, hon borde fantamig anmäla dig, men det enda det skulle leda till är att dina barn får lida ännu mer. Och vad gör du? Hon slänger ut dig, och du rusar till flaskan. Bara spriten, Bennie. Det är allt du tänker på. Och på dig själv. Vad fan är det som händer i din skalle? Vart tog din hjärna vägen?«

En kort sekund ville han svara, ville skrika: »Jag vet inte, jag vet inte, jag ville inte att det skulle bli så här, jag vet inte hur jag hamnade här, låt mig vara!« Han kände igen alla frågorna och visste svaren – men det var meningslöst, det ledde ingen vart. Så han sa ingenting.

Trafiken var tung på Voortrekker Road, de väntade vid rödljuset. Joubert drömde till ratten i ren ilska. Griessel undrade vart de var på väg. Till Torken? Det skulle inte vara första gången Joubert hade skjutsat honom dit.

Kriminalkommissarien suckade tungt. »Vet du vad jag tänker på, Bennie? Hela tiden.« Hans röst var lugnare nu. »På killen som var min kompis. Den unge polisinspektören som kom hit från Parow, grön och

hungrig. Han som visade hela högen med arroganta krimmare på mord- och rånrotlarna hur riktigt polisarbete skulle skötas. Den där lille killen från Parow – var är han, vart tog han vägen? Han som garvade och alltid hade ett fyndigt svar på lager. Han som blev en legend. Fan, Bennie, du var ju så bra; du hade allt. Du hade instinkten och respekten. Du hade en framtid. Men du sumpade alltihop. Söp bort det och pissade på det.«

Tystnad.

»Fyrtiotre«, sa Joubert, och ilskan började flamma upp på nytt. Han sicksackade mellan bilarna framför. Nytt rödljus. »Och fortfarande så jävla barnslig.«

Sedan blev det tyst i bilen. Griessel hade slutat se efter vart de var på väg, han tänkte bara på flaskan som hade varit så nära hans mun. Ingen skulle förstå, ingen som inte hade det som han. Man måste ha upplevt begäret för att förstå. Förr var minsann Joubert inte den som spottade i glaset, han heller. Han festade rätt hårt, men han hade aldrig haft det *så här*. Han kände inte som han gjorde, och därför skulle han aldrig fatta. När Griessel tittade upp igen var de i Bellville, Carl Cronjé Street.

Joubert svängde av. Han körde lugnare nu. De kom till en park med träd, gräs och några bänkar. Han stannade. »Kom med här, Bennie«, sa han och steg ut.

Vad gjorde de här? Sakta öppnade han dörren.

Joubert gick framför honom med långsamma, beslutsamma steg. Vart var de på väg – tänkte han puckla på honom bakom träden? Vad hjälpte det? Visserligen dånade trafiken förbi på N1:an, men ingen skulle se eller höra ett smack. Motvilligt följde han efter.

Joubert stannade mellan träden och pekade. När Griessel kom i fatt honom upptäckte han skepnaden på marken.

»Vet du vem det där är, Bennie?«

Under en hög gamla tidningar och kartonger och en osannolikt skitig filt började gestalten röra sig vid ljudet av röster. I det smutsiga ansiktet som var täckt av hår och skägg syntes två små blå ögon som sjunkit djupt in i sina hålor.

»Känner du honom?«

»Det är Swart Piet«, sa Joubert.

»Hörru...«, sa Swart Piet.

»Nej«, sa Joubert. »Du ska få träffa Bennie Griessel.«

»Tänker ni slå mig?« frågade mannen. En kundvagn från Shoprite stod bakom hans håla. Det låg en trasig dammsugare i den.

»Nej«, sa Joubert.

Swart Piet tittade misstänksamt på den store mannen framför sig.

»Känner jag dig?«

»Det här är du, Bennie. Om ett halvår. Eller ett år.«

Mannen sträckte fram en kupad hand mot dem. »Har ni tio rand?«

»Till vadå?«

»Bröd.«

»Den flytande sorten«, sa Joubert.

»Du måste vara synsk«, sa mannen och skrattade med ett stort, tandlöst skrockande.

»Var har du din fru och dina barn, Swart Piet?«

»Det var länge sen. Bara en rand? Eller fem?«

»Berätta, Piet. Berätta vad du jobbade som förut.«

»Hjärnkirurg. Vad spelar det för roll?«

»Är det så här du vill ha det?« Joubert tittade på Griessel. »Är det så här du vill bli?«

Griessel hade inget att säga. Han såg bara Swart Piets hand, en smutsig klo.

Joubert vände sig om och gick mot bilen.

»Hallå«, sa mannen. »Vad var det med honom?«

Griessel såg Jouberts ryggstavla avlägsna sig. Han tänkte inte alls puckla på honom. Hela den här åkten var inget annat än en barnslig moralpredikan. För en kort sekund älskade han den gamle buffeln. Sedan dök en ny tanke upp, han vände sig om och frågade: »Har du varit polis?«

»Ser jag ut som en idiot, kanske?«

»Vad jobbade du som, då?«

»Hälsoinspektör i Milnerton.«

»Hälsoinspektör?«

»Hjälp en hungrig medmänniska, hörnu kompis. Två rand.«

»Hälsoinspektör«, sa Griessel. Han kände en gnista av vrede tändas.

»Fan också«, sa Swart Piet. »Är du den där killen från Saddles Steakhouse?«

Griessel vände på klacken och satte efter Joubert. »Han var hälsoinspektör!« skrek han.

»Okej då, en rand, kompis. En rand kompisar emellan?«

Kriminalkommissarien satt redan bakom ratten.

Nu sprang Griessel. »Du kan inte göra så här!« skrek han. Han var framme vid fönstret. »Du jämför mig med en satans hälsoinspektör!«

»Nej, jag jämför dig med en jävla nolla som inte kan sluta kröka.«

»Har du frågat honom varför han krökar, Matt? Har du frågat honom det?«

»Han bryr sig inte längre.«

»Du kan dra åt helvete«, sa Griessel. Tröttheten, törsten och förnedringen talade med gemensam stämma. »Jag tänker fanimig inte bli jämförd med kackerlackspatrullen. Hur många lik har han behövt vända på? Hur många? Svara på det. Hur många mördade barn? Hur många kvinnor och gamla tanter som har slagits ihjäl för en mobiltelefon eller en billig plastring? Vill du ha tillbaka den gamle Bennie? Letar du efter den där jäveln från Parow som inte var rädd för någonting? Jag letar också efter honom. Varenda morgon när jag vaknar letar jag efter honom. För han visste åtminstone att han var på rätt sida. Han trodde att han gjorde en insats. Han trodde att om han bara jobbade tillräckligt hårt och länge skulle vi vinna, förr eller senare, åt helvete med titlar och befordringar; rättvisan skulle segra och det var allt som var viktigt – för det var vi som hade vita hattar. Killen från Parow är död, Matt. Stendöd. Varför? Vad var det som hände? Och vad är det som händer nu? De är många fler. Vi kommer aldrig att vinna. Vi förlorar hela tiden. De blir bara fler och fler, och vi blir bara färre. Det är meningslöst. Vad hjälper all övertid och allt slit? Får vi någon belöning? Är det någon som tackar oss? Ju hårdare vi jobbar desto mer skit får vi ta. Kolla här. Min hud är vit. Vad hjälper det? Tjugosex år i Kåren, och det hjälper inte ett skit. Det är inte alls spritens fel – det är inte spritens fel att jag bara blev en sketen inspektör. Det vet du. Det handlar om kvotering. Jag offrade hela mitt liv, tog all skit och så kommer de med sin förbannade kvotering. Tio år på samma tjänst. Har jag kanske slutat, som De Kok och Rens och Jan Broekman? Se på dem nu, säkerhetsvakter, tjänar pengar som gräs, kör BMW och åker hem klockan fem varje dag. Och hur har jag det? Hundra olösta fall och en fru som slänger ut mig, och visst,

kanske är jag en alkis ... Men jag är fortfarande *kvar*, Matt. Jag har fanimig inte gett upp.«

Sedan tog allt bränsle slut och han stödde sig mot bilen, med huvudet mot bröstet.

»Jag är fan fortfarande kvar.«

»Hallå!« ropade Swart Piet från träden.

»Bennie«, sa Joubert med mjuk röst.

Han tittade sakta upp. »Vad är det?«

»Nu åker vi.«

»Hallå!«

När han gick runt bilen hördes mannens röst hög och gäll: »Hallå! Ni kan dra åt helvete!«

8.

»Din pappa våldtog dig«, sa pastorn övertygat.

»Nej«, sa hon. »Det är vad många prostituerade tjejer säger. 'Min styvpappa tafsade på mig.' Eller mammans kille. Eller pappan. Så var det inte för mig. Det var inte det som var problemet.«

Hon letade efter tecken på besvikelse i hans ansikte men såg inga.

»Vet du vad jag skulle önska mig om jag bara fick en enda önskan? Att få reda på vad det var som hände. Vad var det som fick honom att förändras? Jag vet att det hände när han låg ute i fält. Jag vet mer eller mindre vilket år det var, det har jag räknat ut. Och det var någonstans i södra Västafrika eller Angola. Men vad hände?«

»Jag önskar att jag hade fler minnen av hur han var förut. Men det har jag inte. Jag kommer bara ihåg allt det jobbiga. Jag tror att han alltid hade varit en allvarlig person. Och tystlåten. Han måste ha ... Alla som kom tillbaka från striderna blev ju inte som han, så han måste ha varit funtad på något särskilt vis. Han måste ha haft ... vad heter det nu?«

»Anlag?«

»Ja. Han måste ha haft anlag för det.«

Hennes händer letade efter något att sysselsätta sig med. Hon lutade sig framåt och tog upp sockerskeden ur den vita porslinsskålen. Stadens vapen var präglat på det böjda skaftet. Hon gned metallen med tummen och kunde känna mönstrets konturer.

»Skolan ordnade en fest varje år. En fredag i oktober. På eftermiddagen var det turneringar i *Boeresport* och på kvällen blev det tivoli. Tombola och prickskytte. *Braaivleis*. Alla kom, hela stan. Efter tävlingarna åkte man hem och klädde sig fint – inför kvällen. Jag var fjorton och hade lånat smink av Lenie Heysteck och sparat ihop till mitt första par jeans. Jag hade en himmelsblå blus och långt hår, jag tror att jag var ganska söt. På kvällen satt jag framför spegeln på mitt rum och satte på mascara och ögonskugga som skulle matcha min blus, läpparna var rödmålade. Jag kanske sminkade mig för mycket, jag var ju fortfarande ung och dum, men jag kände mig så snygg. Det är något som män inte förstår. Att få känna sig snygg.«

»Tänk om jag bara hade tagit min svarta handväska och gått in i vardagsrummet och han hade sagt: 'Vad fin du är, Christine.' Tänk om han hade rest sig upp, tagit min hand och sagt: 'Får jag lov, min sköna?'«

Hon tryckte skedbladet mot munnen och kände den välbekanta känslan infinna sig.

»Men så blev det inte«, sa pastorn.

»Nej«, sa hon. »Så blev det inte.«

Tobela hade memorerat adressen till Khozas bror i Khayelitsha, men han åkte inte dit med en gång. Han fick ett plötsligt infall och svängde i stället av två avfarter väster om flygplatsen och styrde mot Guguletu. Han körde fram till det lilla huset som han hade bott i tillsammans med Miriam och Pakamile. Han parkerade på andra sidan gatan och stängde av motorn.

Den minimala trädgården som han och pojken hade skött med sådan omsorg, kärlek och flitigt vattnande höll på att vissna i sensommarhettan. Gardinerna i fönstren mot gatan var nya.

Han och Miriam hade sovit i just det rummet.

Längre ned på gatan hördes barnskrik. Han såg några pojkar som spelade fotboll, med skjortorna utanför och nedhasade strumpor. Minnet av hur Pakamile brukade stå i samma gathörn och vänta på honom vid halv sex dök upp på nytt. På den tiden körde Tobela en Honda Benly, en av de där oförstörbara små motorcyklarna som fick honom att se ut som en förvuxen harkrank på sadeln, och pojkens ansikte lyste alltid upp när han kom runt hörnet och sedan brukade han springa i kapp med motorcykeln de sista hundra meterna fram till grinden.

Alltid lika glad att se honom, så ivrig att prata och få jobba i trädgården med solrosorna, och i grönsakslandet med rosenbönorna, de vita pumporna och de solmogna röda tomaterna.

Han sträckte långsamt fram handen för att vrida om startnyckeln, som om han motvilligt ville släppa taget om sina minnen. Sedan körde han därifrån, tillbaka ut på N2:an och förbi flygplatsen. Han svängde höger vid en avfart och hamnade mitt i Khayelitsha – trafik och folkliv, små byggnader, hus, sand, dofter och ljud, enorma reklamskyltar för Castle, Coca-Cola och Toyota, handmålade skyltar utanför små verkstäder, frisörer och plåtslagare, grönsaksstånd vid vägkanten, hundar och kor. En stad utanför staden, som bredde ut sig över sanddynerna.

Han valde väg med omsorg efter att ha studerat kartan, här var det lätt att köra vilse: det var dåligt skyltat, och vägarna växlade mellan att vara breda som landningsbanor och smala som kostigar. Han stannade framför ett hus, en tegelvilla mitt på en tomt. Det låg byggnadsmaterial utspritt lite varstans, en tillbyggnad var halvfärdig och en gammal Mazda 323 stod uppallad på cementblock och var slarvigt täckt med en presenning.

Han steg ur bilen, gick fram till ytterdörren och knackade på. Det hördes musik inifrån, amerikansk hiphop. Han knackade igen, hårdare, och dörren öppnades. En ung tjej, sjutton kanske arton, i T-shirt och jeans. »Ja?«

»Bor Lukas Khoza här?«

»Han är inte hemma.«

»Jag har ett meddelande till John.«

Hennes ögon smalnade. »Vadå för meddelande?«

»Om jobb.«

»John är inte heller här.«

»Det var synd«, sa han, »han skulle ha uppskattat jobbet.« Han vände sig om som för att gå sin väg och stannade plötsligt.

»Kan du hälsa honom?«

»Om jag träffar honom. Vem är du?«

»Säg bara att han som fixar bra tips om jobb var här. Han fattar.« Tobela vände sig om igen, som om han hade tappat intresset.

»John har inte varit här på evigheter. Jag vet inte ens var han håller hus.« Han strosade bort till sin pickup och sa med en axelryckning:

»Då får jag väl ge jobbet åt någon annan.«

»Vänta. Kanske pappa vet.«

»Luke? Är han hemma?«

»Han är på jobbet. I Maitland. På slakteriet.«

»Jag kanske kör förbi. Tack ska du ha.«

Hon sa inte hej då, stod bara kvar i dörröppningen med höften lutad mot dörrkarmen och såg på honom. När han gled in bakom ratten undrade han om hon talat sanning.

Hon berättade för pastorn om kvällen då hennes pappa hade kallat henne för hora. Hur han lutade sig över henne i badrummet och tvingade henne att skrubba bort allt smink med tvättlapp, tvål och vatten. Hon grät när han

domderade och röt »inte i *hans* hus«. Det skulle minsann inte förekomma några horor i *hans* hus. Det var den kvällen allt började. Då någonting började växa inom henne. Samtidigt som hon återgav den långa utskällningen var hon väl medveten om vad som pågick mellan henne och pastorn, nu rörde de sig på kända vatten. Hon förklarade Den Stora Anledningen, och han ville veta svaret. Män. Män som tittade på henne efter att hon utfört sin plikt, efter att hon hade öppnat sin kropp för dem med smekande händer och ömma kärleksord, och de ville höra hennes historia, hennes sorgliga öde. Det var så primitivt. De ville verkligen att hon skulle vara en fin flicka egentligen. Horan med ett hjärta av guld. Horan som nästan var som en vanlig tjej. Pastorn var likadan – han såg intensivt på henne och var så ivrig att få tycka synd om henne. Men han saknade åtminstone det där andra. Hennes torskar, så gott som allihop, ville alltid veta om det hade med sex att göra – fin flicka, men kåt. De hade köpt hela nymfomanmyten. Allt det här hade hon i bakhuvudet när hon drog berättelsen om sitt liv.

»Jag har tänkt på det jättemycket, eftersom det var då allting började. Den där kvällen. Till och med så här långt efteråt blir jag så himla arg när jag tänker tillbaka på det. Jag ville ju bara vara fin. Inför mig själv. Inför pappa. Inför mina kompisar. Han ville inte se det, han såg bara allt det andra, det dåliga. Och hela den här religiösa grejen blev bara värre och värre. Han förbjöd oss att gå ut och dansa och gå på bio och sova över hos kompisar och ha besök. Han kvävde oss.«

Pastorn skakade på huvudet som om han ville säga: »Föräldrar får för sig så mycket.«

»Jag fattar det inte. Gerhard, min brorsa, gjorde ingenting. Vi hade samma föräldrar och bodde under samma tak och allt, men han gjorde ingenting. Han blev bara tyst och satt och läste på sitt rum, han flydde in i sina böcker och in i sin egen värld. Och jag? Jag sökte upp problemen. Jag gick in för att bli precis en sådan person som min pappa var rädd att jag skulle bli. Varför? Hur kan man vara skapt på det viset? Varför blev jag som jag blev?«

Pastorn betraktade henne medan hon pratade, studerade hennes händer och ögon, ansiktsuttrycken som fladdrade förbi i snabb följd. Han lade märke till hennes manér, håret som hon utnyttjade med utstuderad expertis, fingrarna som underströk hennes ord med små rörelser och kroppen som

hela tiden talade sitt eget språk, ibland ytterst medvetet. Han lade samman kroppsspråket med orden och budskapet – smärtan, uppriktig heten och hennes uppenbara intelligens, och drog en slutsats: hon njöt av det här. Någonstans, kanske omedvetet, njöt hon av att vara i rampljuset. Trots allt elände hon hade fått stå ut med var det som om en liten skärva av hennes själ hade skyddats och fortfarande var oskadd.

Klockan tolv började kurrandet i magen överrösta hans intresse för mordutredningsakterna som han satt djupt försjunken i. Det var då han kom på att i dag fanns det ingen smörgås, inget lunchpaket prydligt inslaget i plastfolie.

Han såg upp från sina papper och tyckte plötsligt att rummet tornade upp sig framför honom. Vad skulle han ta sig till? Hur skulle han klara sig?

Tobela hade missbedömt Lukas Khoza. Han hittade honom på slakteriet, klädd i ett blodstänkt plastförkläde, medan han höll på att spola rent golvet benvita klinkerplattor med en tjock, röd vattenslang. De gick ut så att Khoza kunde ta en rökpaus.

Tobela sa att han letade efter hans bror, John, eftersom han hade ett jobb åt honom.

»Vilken typ av jobb?»

»Jobb, du vet.»

Khoza betraktade honom med avsmak. »Nej, det vet jag inte, och jag vill inte veta det heller. Min bror är en skithög, och om du spelar i samma liga är du också det.» Han stod bredbent med en utmanande attityd och med cigaretten i ena handen, mellan slakteribyggnaden och boskapsbåsen. Stora, skära grisar trängdes rastlöst bakom stålgrindarna, som om de kunde ana sig till den annalkande faran.

»Du vet inte ens vilken typ av jobb jag pratar om«, sa Tobela och insåg att han hade kört helt fel taktik, han hade dragit båda bröderna över en kam.

»Antagligen samma sorts jobb som han brukar göra. Rån. Inbrott. Han kommer att krossa vår mammas hjärta.»

»Inte den här gången.»

»Du ljuger.»

»Nej, det gör jag inte. Det svär jag på. Jag är inte ute efter att få honom att göra något brottsligt«, sa han med eftertryck.

»Jag vet inte var han är.« Khoza stampade ilsket på fimpen med sin vita gummistövel och gick mot ingången.

»Finns det någon annan som kan veta?«

Khoza stannade till, inte fullt lika fientligt inställd längre. »Kanske.«

Tobela väntade.

Khoza tvekade en lång stund. »Yellow Rose«, sa han och öppnade dörren. Ett högt skri, nästan mänskligt, hördes inifrån. Bakom Tobela började grishavet bölja och stöta oroligt mot stängslet.

9.

Tobela körde mot kusten, han valde medvetet vägen som gick längs berget så att han hade utsikt över havet och hamnen. Han behövde det – öppna ytor och skönhet. Rollen som han hade spelat störde honom, och han kunde inte förstå varför. Han var van vid att låtsas vara någon annan. Under tiden i Europa hade det varit en del av hans tillvaro. Östtyskarna hade tränat upp honom tills han behärskade skådespelarkonsten in i minsta detalj. I nästan tio år levde han i en lögn; ändamålet helgade medlen – Frihet och Kampen.

Hade han verkligen förändrats så mycket?

Han rundade bergets massiva låar och vyn öppnades framför honom: fartyg och lyftkranar, det vida blå havet, stadsbebyggelse och motorvägar, och kustremsan som sirligt snirklade sig hela vägen bort till Blouberg. Han fick lust att vända sig om till Pakamile och säga: »Titta, det här är den vackraste staden i hela världen!« och se sin son förundras över all skönhet.

Det är det som är annorlunda mot förr, tänkte han. Det kändes som om hans barn fortfarande fanns vid hans sida, som om han var med honom överallt.

Före Pakamile, före Miriam, hade han varit ensam; han var den ende som kunde döma sina handlingar och den ende som påverkades av dem. Men pojken hade flyttat hans gränser och vidgat hans värld, så att allt han sa och gjorde plötsligt fick en ny innebörd. Därför kände han sig så obekväm över att ha ljugit för Lukas Khoza, det var som om han försökte försvara sig inför Pakamile. Som den dagen då de vandrade i bergen och han ville lära honom att hantera geväret mer ansvarsfullt, som ett verktyg som måste skötas med respekt.

Geväret väckte jägaren i Pakamile. Han siktade det oladdade geväret mot fåglar, stenbumlingar och träd och gjorde skottljud med munnen. Hans tankar snurrade ett helt varv ända tills han frågade: »Du har väl varit soldat, Tobela?«

»Ja.«

»Sköt du på människor då?« Frågan ställdes rakt upp och ned, utan någon makaber blodtörst, det är så småpojkar är funtade.

Hur svarade man på den frågan? Hur förklarade man för ett barn att man legat i bakhåll med ett krypskyttegevär i München och siktat på sin allierades fiende; hur man tryckt av skottet och sett blodet och hjärnsubstansen stänka mot den klarblå väggen; hur man smitit i väg som en tjuv om natten, som en fegis. Så hade *ditt* krig varit, *ditt* stora hjältedåd.

Hur beskrev man den sjuka, förtappade värld vi lever i för ett barn – hur förklarade man apartheid, förtryck, revolutioner och jäsande oro? Öst och väst, murar och märkliga allianser?

Han hade satt sig ned med ryggen mot en klippa och försökt. Han avslutade med att säga att man bara fick använda vapen mot orättvisor; man fick bara sikta på människor som en absolut sista utväg. När alla andra former av försvar och argument var uttömda.

Som nu.

Det var vad han skulle vilja säga till Pakamile nu. Ändamålet helgar medlen. Han kunde inte gå med på att ingen skulle straffas för mordet på honom; han vägrade helt enkelt att acceptera det. I ett land där staten hade svikit dem var detta den sista tänkbara utvägen, även om den här världen var lika svår att förklara som att förstå. Någon måste ta ställning. Någon måste säga: »Nu räcker det. Hit men inte längre.«

Det var vad han hade försökt lära sin lille pojke. Det var han skyldig sin son.

Han gick runt och knackade dörr hela eftermiddagen, och när klockan var fyra på eftermiddagen visste kriminalinspektör Griessel att offret var fyrtiosexåriga Josephine Mary McAllister, franskild sedan 1994, en pålitlig, intetsägende personalassistent på Benson Exports på Waterkant Street. Hon var medlem i Gospelkyrkan i Sea Point, en ensam kvinna vars exmake bodde i Pietermaritzburg och hennes två barn arbetade i London. Han visste att hon hade lånekort på stadsbiblioteket, gärna läste Barbara Cartland och Wilbur Smith, ägde en Toyota Corolla -99, hade 18762,80 rand på ett konto i Nedbank, var skyldig 6456,70 rand på sitt kreditkort och att hon samma dag som hon dog hade bokat en biljett till Heathrow, uppenbarligen för att hälsa på sina barn.

Dessutom hade han, precis som i de två tidigare mordfallen, inte en enda vettig ledtråd.

När han släpade sina väskor över tröskeln till hennes lägenhet var han medveten om vilka risker han tog men intalade sig själv att han inte hade något val. Vart tusan skulle han annars ta vägen? Till ett hotell kanske, där det bara var att slå en enda siffra på telefonen för att fixa spånken? Teknikerna var redan klara, och den enda nyckeln till lägenheten låg i hans ficka.

Det fanns ingen dusch i Josephine Mary McAllisters lägenhet, bara ett badkar. Han fyllde det till hälften och lade sig i det ångande vattnet och betraktade de små svallvågorna från sina hjärtslag.

Sambandet mellan McAllister, Jansen och Rosen var glasklart. Alla var medelålders, bodde ensamma i Green Point eller Mouille Point. Inga tecken på inbrott. Alla hade blivit strypta med en sladd från offrens köksredskap. Hur valde mördaren ut sina offer? På gatan? Satt han i sin bil och spanade tills han fick syn på ett tänkbart offer? Gick han sedan bara och knackade på?

Omöjligt. McAllisters och Rosens bostadsområden hade både säkerhetsgrindar och porttelefoner. Kvinnor öppnar inte för okända män – inte i tider som dessa. Jansens lägenhet hade dessutom inbrottsgaller framför ytterdörren.

Nej, på något sätt lyckades han prata omkull dem. Sedan stämde han träff med dem på fredagskvällen, raggade upp dem och följde med dem hem. Och använde sig av en elsladd från köket. Tog han med den in i vardagsrummet eller sovrummet? Hur lyckades han överrumpla dem? För det fanns nästan inga tecken på motstånd – inga spår under naglarna, inga blåmärken eller rivsår.

Han måste vara stark. Snabb och metodisk.

Rättspsykiatrikern i Pretoria var säker på att den jäveln fanns i brottsregistret, förmodligen för något mindre brott: misshandel, stöld, olaga intrång, kanske till och med mordbrand. Men mest sannolikt var sexuellt ofredande, våldtäkt var inte otänkbart. »De börjar sällan med mord, de klättrar successivt uppför stegen. Får ni tag på honom kommer ni att hitta en hel del porr och s&m-prylar. En sak är säker: han kommer inte att sluta. Han blir mer och mer slipad och bygger hela tiden upp sitt eget självförtroende.«

Griessel tvålade in sig och tvättade hela kroppen, han undrade om hon hade suttit här i badet innan han skulle hämta henne. Hade hon gjort sig i

ordning för en dejt, helt aningslös – som ett lamm på väg till slakt?

Han skulle ta honom.

Fredagskvällar. Varför just fredagar?

Han sköljde av tvålen.

Var fredagskvällar de enda kvällarna han inte hade några plikter? Vilka yrkesgrupper var lediga på fredagskvällar? Eller rättare sagt: Vilka yrkesgrupper jobbade på fredagskvällar? Det var fan bara poliser – alla andra partajade. Och mördade.

Han steg upp ur badkaret, gick drypande våt fram till resväskorna och tog fram en handduk. Anna hade prydligt lagt ned en ovanpå kläderna. Trots att hon var så förbannad hade hon packat omsorgsfullt, som om hon fortfarande brydde sig. Men nu hade han börjat riva runt i väskorna. Han var tvungen att hänga upp sina kläder innan de blev skrynkliga.

Han måste hitta någonstans att bo. I sex månader.

Han hörde hur tyst det var i lägenheten, blev plötsligt medveten om sin ensamhet. Och om att han var nykter. Han valde ut några plagg och klädde på sig.

Anna var antagligen i köket nu, hade fortfarande jobbkläderna på sig och rumsterade bland grytor och kastruller till ljudet av radion på bordet. Carla satt antagligen vid matsalsbordet och läste läxor medan hon snurrade sin blyertspenna i håret. Fritz satt säkert framför tv:n med fjärrkontrollen i högsta hugg och zappade otåligt mellan kanalerna. Ständigt på väg någon annanstans. Han var likadan själv – det måste hända något jämt.

Herregud, vad hade hänt med hans liv?

Helt jävla bortkastat. Med god hjälp av Klipdriftgroggar, cola och Jack Daniel's.

Anonyma alkoholister. Steg 10: Fortsätt er självrannsakan och erkänn genast när ni har fel.

Han suckade djupt. Längtan svällde inom honom och tryckte mot bröstkorgen. Han ville inte alls vara här. Han ville hem. Få tillbaka sin familj, sin fru och sina barn. Få tillbaka sitt liv. Han måste börja om. Han ville vara som förr – som den där snutspolingen från Parow som skrattade åt livet. Kunde han ens börja om? Nu. Vid fyrtiotre års ålder?

Och om man nu skulle börja om, var började man?

Det krävs knappast ett geni för att räkna ut det. Han var osäker på om han hade sagt det högt.

Han måste börja med att köpa en tidning och gå igenom bostadsannonserna, för den här satans lägenheten gav honom kalla kårar. Men först måste han ringa ett samtal. Han hittade McAllisters telefonkatalog i en byrålåda vid telefonen, slog upp den från början och sökte med fingret längs spalterna, vände blad och letade tills han hittade numret.

Han skulle försöka igen. En sista jävla gång.

Han slog numret. Det tog inte lång stund innan någon svarade.

»Anonyma alkoholister, god eftermiddag«, hördes en kvinnoröst.

Det var en ren slump att Tobela hade köpt dagens *Argus*. Han behövde helt enkelt lite förströelse medan han åt fish & chips ur en pappkartong och fiskmåsarna satt på rad på räcket likt tiggare som väntade på allmosor. Han vecklade ut tidningen framför sig. Först läste han huvudartikeln utan något större intresse – nya politiska underströmmar i Västra Kapprovinsen, mutanklagelser och de vanliga dementierna. Han doppade sina pommes frites i skaldjurssåsen. Det var då han fick syn på den lilla notisen i högra nedersta hörnet.

POLISEN IDIOTFÖRKLARAS
VÄLDTOG SPÄDBARN – FALLET AVSKRIVET

Han läste vidare. När han var färdig föste han matresterna åt sidan och tittade ut över hamnens lugna vatten. Rader av nöjesbåtar seglade i väg med solbrända turister ombord, som skulle dricka drinkar i solnedgången utanför Llandudno och Clifton. Men scenen gick honom helt förbi. Han blev sittande orörlig en lång stund med sina stora händer som en ram kring artikeln och stirrade rakt ut i luften. Sedan läste han den en gång till.

Det knackade på dörren och pastorn sa: »Kom in.«

Kvinnan som stack in huvudet i dörröppningen var medelålders, hade svart, kortklippt hår och en lång och elegant näsa. »Förlåt att jag stör, jag tog med lite att äta.«

De två kvinnorna bedömde varandra med en enda blick. Christine såg falsk självsäkerhet, undergivenhet, en slank figur som doldes av en praktisk klänning. En upptagen kvinna vars flinka fingrar endast sysselsattes med köksarbete. Den sortens kvinna som hade sex enbart i syfte att skaffa barn,

aldrig för sin egen njutnings skull. En kvinna som skulle frysa till is om hennes mans mun och tunga skulle söka sig söder om hennes små medfarna bröst. Christine kände igen typen, men ville inte visa det utan försökte göra sig så oansenlig som möjligt.

Pastorn reste sig och gick bort till sin fru för att ta emot brickan. »Tack«, sa han.

»Det var så lite«, sa hon och log stelt mot Christine. En kort sekund kunde man läsa »Jag vet vad sådana som du går för« i hennes blick innan hon försiktigt stängde dörren.

Pastorn verkade disträ när han ställde brickan på skrivbordet – smörgåsar, kycklingklubbor, inlagd gurka och servetter.

»Hur träffades ni?« frågade hon. Han hade satt sig i stolen igen.

»Rita och jag? På universitetet. Hennes bil strejkade. Hon hade en gammal Mini Minor. Jag cyklade förbi och stannade.«

»Var det kärlek vid första ögonkastet?«

Han skrockade. »Åtminstone från min sida. Hon hade redan pojkvän, en soldat.«

Hon skulle ha velat fråga varför. Vad såg du i henne? Vad fick dig att välja just henne? Såg hon ut som den ideala prästfrun? Var hon oskuld? Orörd. Hon försökte föreställa sig romantiken, återhållsamheten, och visste att i den åldern skulle hon antagligen ha tråkats ihjäl.

»Så ni stal henne från honom?« frågade hon, utan att egentligen vara särskilt intresserad av svaret. Hon kände en välbekant avundsjuka växa fram.

»Så småningom.« Han log ett självbelåtet leende. »Var så god, ta något att äta.«

Hon var inte hungrig. Hon tog en smörgås och observerade att den var fylld med sallad och tomat och skuren i en perfekt trekant. Hon lade den på ett fat och ställde det i knät. Hon ville fråga hur han hade orkat vänta så länge, hur han hade lyckats förtränga sin åtrå tills efter bröllopet. Onanerade folk som läste till präst eller var det också en synd i deras värld?

Hon väntade tills han hade börjat äta på kycklingklubban och höll lårbenet mellan fingrarna. Han lutade sig fram så att han höll sig över tallriken. Hans läppar glänste av fett.

»Första gången jag hade sex var jag femton«, sa hon. »Fullbordat sex.«

Hon ville att han skulle sätta maten i halsen, men hans käke tog bara en kort paus.

»Jag valde själv ut killen. Det var mitt val. Han var smartast i klassen. Jag kunde ha fått vem som helst, det visste jag.«

Han var totalt hjälplös med den halvätta kycklingklubban i handen och munnen full av kött.

»Ju mer pappa tjatade och bad för att jaga bort demonerna inom mig, desto mer ville jag se dem med egna ögon. Varje kväll. Varenda kväll fick vi sitta i vardagsrummet och lyssna när han läste ur Bibeln och bad långa böner om att Gud skulle driva ut Djävulen ur Christine. Köttets synder. Frestelsen. Medan vi höll varandra i händerna och han svettades och mässade tills fönsterrutorna började skaka och håret reste sig i nacken på mig. Jag undrade vad det var för demoner han pratade om. Hur såg de ut? Vad gjorde de med en? Hur skulle det kännas när de kom ut ur kroppen? Varför pratade han bara om mig? Var det något som jag inte kunde hjälpa? I början fattade jag ingenting. Men sedan började killarna i skolan spana in mig. Min kropp.«

Hon ville inte ha kvar tallriken i knät. Hon ställde den på skrivbordet och knäppte händerna nedanför sina bröst. Hon var tvungen att lugna sig; hon behövde honom, med sin perfekta fru och allt.

Varje morgon inspekterade hennes pappa henne på samma sätt som han gjorde med sina soldater. Han släppte henne inte utanför dörren innan han hade godkänt kjollängden. Ibland skickade han upp henne på rummet igen för att sätta upp håret eller tvätta bort lite knappt synlig mascara, ända tills hon lärde sig att gå hemifrån lite tidigare och sminka sig i spegeln på skolans toaletter. Hon tänkte inte avstå från det nyligen väckta intresset från killarna på skolan. Det var så konstigt. När hon var tretton var hon precis som alla andra: platt som en plank, blek och fnissig. Sedan började allt växa – bröst, höfter, ben och läppar – en förvandling som gjorde hennes pappa rasande och fick alla män i hennes omgivning att bete sig underligt. Collegekillarna började hälsa på henne, lärarna hängde sig kvar vid hennes bänk, åttorna tittade snett på henne och viskade bakom kupade händer. Till slut fattade hon. Samtidigt började hennes mamma arbeta, och Christine hamnade i ett gäng som hängde hemma hos den som hade föräldrafritt på dagarna, där de rökte och drack då och då. Och Colin Engelbrecht sa, bakom ett blått rökmoln, att hon hade skolans sexigaste kropp, det var

numera officiellt. Och om hon kunde tänka sig att visa sina bröst, bara en enda gång, skulle han göra vad som helst för henne.

De andra tjejerna i rummet kastade kuddar på honom och skrek att han var ett svin. Hon hade ställt sig upp, knäppt upp blusen, tagit av sig behå och visat bröstet för de tre killarna i rummet. Hon stod där med sina stora tuttar i vädret, och för första gången i hela sitt liv kände hon att hon hade makt, hon såg förhållningen i deras ögon och hur små och svaga de blev av lust, där de satt med sina gapande munnar. Så totalt annorlunda mot hennes pappas förakt.

Det var då hon lärde känna sina demoner.

Efter det blev ingenting längre sig likt. Det skvallrades om hennes bröstshow, det insåg hon senare eftersom intresset bara ökade och killarnas attityd förändrades. Hennes lilla nummer hade väckt lustarna till liv, ökat chanserna att få komma till. Så hon började utnyttja situationen. Det blev ett vapen, en sköld och ett spel. Hennes favoriter belönades emellanåt med tillträde till hennes rum och långa svettiga pettingstunder mitt på dagen när Upington var som varmast, privilegiet att få smeka och slicka hennes bröst medan hon studerade deras ansikten under djup koncentration och njöt av den berusande maktkänslan – att hon kunde framkalla denna extas, detta flämtande och dessa bultande hjärtslag.

Men när deras händer började söka sig längre ned förde hon vänligt men bestämt tillbaka dem ovanför midjan, eftersom hon ville ha kontrollen över när det skulle ske och med vem.

Som *hon* ville ha det, precis som i hennes fantasier när hon låg hemma i sängen sent på kvällen och onanerade, och långsamt retade liv i Djävulen med sina fingrar ända tills hon drev ut honom med en skälvande orgasm. Bara för att upptäcka att han nästa kväll var tillbaka igen, låg och lurade inuti henne och väntade på hennes händer.

Det var på idrottsdagen i nian som hon förförde Johan Erasmus – en snygg, trevlig och smart, men blyg, klasskompis med guldbågade glasögon och fina händer. Det hände i det höga gräset bakom busskuren. Han var den som var mest rädd för att titta på henne, som alltid blev blodröd om hon hälsade. Han var så mjuk – hans ögon, hans röst, hans hjärta. Hon ville ge sin gåva just till honom, eftersom han aldrig hade bett om den.

Och då gjorde hon det.

10.

»Jag heter Bennie Griessel och jag är alkoholist.«

»Hej, Bennie«, sa trettio två röster glatt i kör.

»I går kväll drack jag en hel flaska Jack Daniel's och slog min fru. I morse sparkade hon ut mig hemifrån. Jag har klarat en dag utan att dricka. Jag är här för att jag har tappat kontrollen över mitt supande. Jag är här för att jag vill ha tillbaka min fru och mina barn och mitt liv.« Det hördes på rösten hur förtvivlad han var, någon började klappa händerna, och snart fylldes den lilla nedgångna kyrkan med applåder.

Han dröjde sig kvar utanför den långsmala, fantasilösa byggnaden och gjorde en instinktiv uppskattning av antalet utgångar, fönster och avståndet till sin pickup. Yellow Rose hade antagligen varit ett lantbruk en gång i tiden, någon småbondes bostadshus på 50-talet innan Khayelitshas flodvåg svepte förbi.

Nedanför taknocken hängde en neonskylt med namnet bredvid en stor, klargul ros. Hiphopen dunkade inifrån. Det fanns inga gardiner i fönstren. Ljuskäglorna spelade över parkeringsplatsen, likt optimistiska fyrtorn över ett mörkt, förrädiskt rev.

Inne på stället satt folk och trängdes kring billiga bord. Han lade märke till några europeiska turister som var så där tillkämpat hurtiga som bara nervösa människor kan vara, som missionärer i en by med kannibaler. Han kryssade fram mellan borden och såg att det fanns två eller tre lediga platser vid bardisken av furu. Två unga svarta bartendrar stod på andra sidan och tog emot beställningar. Servitriserna skyndade vant fram till dem, allihop hade en gul plastros som dinglade från T-shirttyget ovanför bysten.

»Och vad är Mr Big Guy sugen på i dag, då?« frågade bartendern med svag amerikansk brytning.

»Har du Windhoek?« frågade han på sitt modersmål.

»Lager eller light, mannen?«

»Är du xhosa?«

»Ja.«

Han hade god lust att säga: »Prata xhosa med mig, då«, men lät bli eftersom han var ute efter upplysningar.

»Lager, tack.«

Ölflaskan och glaset dök upp framför honom. »Elva och åttio.«

Elva och åttio? Vilka ockrare. Han gav honom femton rand.

»Behåll resten.«

Han lyfte glaset och drack.

»Jag hoppas att ni fortfarande har lust att applådera när jag är klar«, sa Griessel när ovationerna hade dämpats. »För i kväll tänker jag säga vad jag borde ha sagt redan nittiosex. Och det är inte säkert att ni gillar vad ni får höra.« Han sneglade på Vera, den färgade kvinnan med det vänliga leendet som var den som höll i mötet. Ett hav av huvuden vändes åt hans håll, alla ansikten återspeglade Veras villkorlösa stöd. Han kände sig extremt obekvämt.

»Det är två saker jag inte gillar med AA.« Hans röst fyllde hela salen, som om han var alldeles ensam. »Det ena är att det inte känns som om jag passar in här. Jag är polis. Mord är min specialitet. Varje dag.« Han tog tag i ryggstödet på den blå plaststolen framför. Han såg hur hans knogar vitnade av anspänningen, och han tittade upp på Vera eftersom han inte visste vem han annars skulle titta på. »Och jag super för att få tyst på rösterna.«

Vera nickade som om hon förstod. Han letade efter någon annanstans att fästa blicken. Det satt affischer på väggarna.

»När vi dör skriker vi«, sa han mjukt och långsamt, han var tvungen att välja sina ord med omsorg. »Vi klamrar oss fast vid livet. Vi hänger kvar så länge vi kan, och när någon bänder loss våra fingrar tappar vi taget och faller.« Han såg hur hans egna händer förstärkte orden; två spända klor som öppnade sig. »Det är då vi skriker. När vi inser att det inte längre hjälper att försöka klamra sig fast för vi faller alldeles för fort.«

Misluren i Mouille Point brölade dovt och länge. Det var knäpptyst i kyrksalen. Han tog ett djupt andetag och såg på dem. De skruvade obekvämt på sig; munterheten var som bortblåst.

»Jag hör det. Jag kan inte hjälpa det. Jag hör det när jag kommer till en mordplats och ser dem ligga där. Skriket hänger i luften – och bara väntar på att någon ska höra det. Och när du hör det tränger det in i din skalle och stannar där.«

På hans vänstra sida hostade någon nervöst.

»Det är det mest fasansfulla ljud som finns«, sa han och tittade på dem, nu ville han känna deras stöd. De undvek hans blick.

»Jag har aldrig pratat om det här förut«, sa han. Vera bytte ställning som om hon ville säga någonting. Men hon fick inte avbryta honom nu. »Folk skulle tro att jag var rubbad. Det är vad *ni* tror. Just i detta nu. Men jag är inte galen. Om jag vore galen på riktigt skulle det inte hjälpa med sprit. Det skulle bara bli värre. Men sprit hjälper. Det hjälper när jag kommer till en mordplats. Det hjälper mig att orka ta mig igenom dagarna. Det hjälper när jag kommer hem och ser min fru och mina barn och jag hör att de skrattar, men jag vet att skriket ligger och väntar i dem också. Jag vet att det ligger där och väntar och att det ska komma ut en dag, och då blir jag livrädd för att jag ska vara den som får höra det.«

Han skakade på huvudet. »Och det skulle jag bara inte klara av.«

Han tittade i golvet och viskade: »Och det som skrämmer mig allra mest är att jag vet att skriket finns inuti *mig* med.«

Han tittade upp och mötte Veras blick. »Det är en av anledningarna till att jag super. Jag dricker för att fly från min egen skräck.«

»När var John Khoza här senast?« frågade Tobela bartendern.

»Vem?«

»John Khoza.«

»Hmm, mannen. Det är fett med snubbar som hänger här hela tiden, vet du.«

Han suckade och tog fram en femtiorandssedel och sköt den över bardisken med handflatan.

»Försök att komma ihåg, är du snäll.«

Sedeln försvann. »Ganska smal lirare med taskig hy, typ?«

»Precis.«

»Han snackar mest med Boss Man – du får fråga honom.«

»När snackade han med Boss Man senast, då?«

»Jag jobbar skift, mannen. Jag bor inte här. Har inte sett Johnnymannen på evigheter.« Han gick därifrån för att servera någon annan.

Tobela tog en klunk öl till. Han uppskattade den välbekanta beskan, men musiken var för hög och basgången vibrerade i hans bröstorg. Vid fönstret på andra sidan lokalen fanns ett bord för sju. Hest skratt. En färgad man

med svällande muskler och avancerade tatueringar på armarna försökte hålla balansen på en pall. Han svepte en stor ölsejdel, hojtade någonting – även om orden dränktes i oväsendet – och höll upp det tomma glaset.

Alltsammans kändes alldeles för ytligt, för inrutat och klämkäckt för Tobela. Så hade det varit ända sedan Kazakstan, även om det var länge sedan. Hundratjugo svarta bröder på ett sovjetiskt träningsläger, som drack och sjöng och skrattade natten lång. Och längtade hem, dödströtta. Kamrater och krigare.

Bartendern kom tillbaka.

»Var hittar jag Boss Man, då?«

»Det skulle kunna grejas.« Han stod helt uppenbart och bara väntade, utan att ens blinka.

Tobela tog fram ytterligare en femtiolapp. Bartendern rörde sig inte ur fläcken. En till. En handflata svepte i väg med pengarna.

»Ge mig en minut.«

»Mitt andra problem är Tolvstegsprogrammet. Jag kan alla stegen utantill och jag kan fatta att de funkar för andra. Steg 2 är lätt, för jag inser att mitt liv är helt jäv..., jag vet att jag har tappat kontrollen över mitt liv, att det är spriten som styr mig. Enligt Steg 2 ska en kraft större än vi själva hjälpa oss att återfå vårt förstånd. I Steg 3 ska vi lägga vår vilja och vårt liv i Guds händer.«

»Amen«, hördes från några håll.

»Problemet är«, sa han med sin allra ödmjukaste röst, »att jag inte tror att det finns någon sådan kraft. Inte i den här stan.«

Till och med Vera undvek hans blick. Det blev alldeles tyst. Sedan suckade han: »Det var allt jag hade att säga.« Sedan satte han sig igen.

När han nästan hade druckit ur sin andra öl såg han hur chefen kom gående mot honom från andra änden av lokalen, en stor, tjock svart man med rakat huvud och guldringar på alla fingrarna. Här och var stannade han till vid borden och fick nästan skrika när han pratade med gästerna – från baren var det omöjligt att höra något alls för oväsendet – tills han var framme vid Tobela. Små svettdroppar blänkte i hans ansikte, som om promenaden mellan borden hade varit ansträngande. Guldets glimmade när han sträckte fram högerhanden.

»Känner vi varandra?«

Hans röst var anmärkningsvärt ljus och feminin och ögonen små och pigga. »Madison Madikiza, jag kallas Boss Man.«

»Tiny.« Han använde sitt gamla smeknamn.

»Tiny? Då kallar de mig för Skinny«, sa Boss Man. Han fnittrade så hejdlöst att ögonen blev till smala springor och hela kroppen skakade när han baxade upp den på en barstol. Ett högt glas dök upp framför honom, innehållet var klart som vatten.

»Skål.« Han tog några djupa klunkar och torkade sig om munnen med armen, medan han viftade med pekfingret mot Tobela. »Jag känner igen dig.«

»Jaså ...« Han kände hur pulsen ökade och försökte koncentrera sig på mannens anletsdrag. Han ville inte bli tagen med garden nere. Blev han igenkänd hade han problem. Det skulle börja nystas i andra trådar, de skulle hitta såväl början som en ände.

»Nej, säg inget. Jag kommer snart på det. Låt mig tänka.« Blicken från de små ögonen dansade över honom, en bekymmersrynka fårade den kala skallen. »Tiny ... Tiny ... Var det inte du som ...? Nej, det var en annan kille.«

»Jag tror inte att ...«

»Nej, vänta. Jag måste komma på vem du är. Fan, jag glömmer aldrig ett ansikte ... Ge mig en ledtråd, bara. Vad är din grej?«

»Lite av varje«, sa han vagt.

Han knäppte med fingrarna. »Orlando Arendse!« sa Boss Man. »Du var Orlandos gorilla.«

Vilken lättnad. »Det var länge sedan.«

»Jag har minne som en elefant, min vän. Nittioåtta, nittiosju, typ då, jag jobbade fortfarande åt Shakes Senzeni på den tiden, må han vila i frid. Han gjorde affärer i Gugs och jag skötte verksamheten. Orlando kallade till ett möte för att splitta distriktet, det kommer du väl ihåg? Värsta mötet i Stikland, du satt bredvid Orlando. Shakes tyckte det var smart, det hindrade oss från att snacka xhosa med varandra. Fan, det är en liten värld, min vän. Jag har hört att Orlando lagt av, nigerianerna har tydligen tagit över hela knarkprylen.«

»Jag har inte träffat Orlando på två, tre år.« Han mindes mötet men inte mannen framför sig. Något annat kom över honom, han insåg vilket vägskäl

han hade stått vid – tänk om han hade stannat kvar hos Orlando, hur skulle hans liv ha sett ut då?

»Vad sysslar du med nu för tiden, då?«

Nu var det enklare att hålla sig till ursprungsplanen. »Jag frilansar. Sätter ihop olika jobb ...« Vad skulle han ha sysslat med om Orlando hade lagt av? Öppnat en nattklubb? Skött någon verksamhet i lagens utkanter? Hur trovärdig var egentligen historien som han drog just nu?

»Indrivare?«

»Det kan man säga.« Det fanns en tid när det hade legat nära till hands, när det lika gärna kunde ha varit sant. Men det var förr. Hur såg hans framtid ut? Vart var han på väg?

»Och du har något på gång för Johnny Khoza?«

»Kanske det.«

Höga rop överröstade musiken och de såg sig omkring. Den välpumpade färgade mannen dansade uppe på bordet, med bar överkropp. En tatuerad drake sprutade en blekröd eldslåga över hans nakna bröst inför ivriga åskådare som hejade på.

Boss Man Madikiza skakade på huvudet. »Det här kommer att sluta illa«, sa han och vände sig mot Tobela. »Jag tror tyvärr inte att Johnny har tid just nu, min vän. Jag har hört att han är på rymmen. Han åkte visst dit för väpnat rån och dråp i Ciskei. Han gjorde tydligen en stöt på en mack – Johnny har aldrig kunnat tänka stort. Så när rättegången sket sig fick han betala dyrt för nyckeln, om man säger som så. Jag vet inte var han är, men han är definitivt inte i Kapstaden i alla fall. Då hade han kommit inkrypandes här för länge sedan. Skitsamma – jag har betydligt bättre folk på lager – berätta bara vad du är ute efter.«

För första gången slog det honom att han kanske inte ens skulle få tag på dem. Att det var fullt möjligt att hans jakt var helt meningslös, att de hade krupit in i någon håla och gömt sig någonstans där han aldrig skulle komma åt dem. Vanmakten lade sig som ett ok över hans axlar och fick honom att känna sig trög och maktlös. »Grejen är«, sa han trots att han visste att det inte skulle funka, »att Khoza sitter inne med info om det här jobbet. Han har insiderkontakter. Finns det verkligen ingen som vet var han är?«

»Han har visst en brorsa ... Men jag har ingen aning om var.«

»Ingen annan?« Vad var nästa steg? Om han inte kunde hitta Khoza och Ramphele? Vad skulle han göra då? Han tvingade sig själv att skaka av sig

tanken och försökte i stället koncentrera sig på vad Boss Man sa.

»Jag vet inte så mycket om honom egentligen. Johnny är bara småbus, en av hundra som smörar för mig. De är likadana hela högen – kommer in här och kastar pengar omkring sig för att impa på brudarna som om de var riktiga gangstas, när de i själva verket rånar bensinmackar. Ingen som helst jävla klass. Om Johnny har påstått att han har insiderkontakter för en storstöt ska du nog passa dig.«

»Det ska jag göra.« Gården var inget alternativ längre. Han tänkte inte åka tillbaka dit. All kokande frustration skulle driva honom till vanvett ute på landet. Vad skulle han göra nu?

»Hur kan jag få tag på dig? Om jag hör något?«

»Jag kommer tillbaka.«

Boss Mans ögon smalnade. »Litar du inte på mig?«

»Jag litar inte på någon.«

Det bubblande lilla skrattet sprudlade fram som champagne ur ett vinfat, och en degig marshmallow-hand klappade honom på axeln. »Kunde inte ha sagt det bättre själv, min vän ...«

Ett våldsamt brak överröstade musiken. Dansande Drakens bord rasade i bitar under honom och han ramlade handlost, till åskådarnas ohejdade glädje. Han låg på golvet och höll upp ölsejdeln som en prisbuckla i luften.

»Fan också«, sa Boss Man och gled av pallen. »Jag visste att det där skulle balla ur.«

Den färgade mannen reste sig långsamt upp och gjorde en ursäktande gest åt Madikizas håll. Han nickade tillbaka med ett ansträngt leende.

»Han ska minsann få betala för bordet, det aset.« Han vände sig mot Tobela. »Vet du vem han är?«

»Inte en aning.«

»Enver Davids. I går slapp han undan ett åtal för våldtäkt på ett spädbarn. På en teknisk miss. Vår skitpolis hade slarvat bort hans akt – kan du fatta? En riktig jävla pappersmiss, en sådan grej som man knappast kan köpa sig fri ifrån. Han är en riktig jävla skunk, stinker lång väg. Han är ledare för the Twenty-Sevens. Fick aids i fängelset av en wyfie, sin bitch. Fick världens längsta straff, ändå blev han villkorligt frigiven och det första han gör är att våldta en bäbis – de inbillar sig visst att det ska bota aids ... Nu kommer han hit och festar, hans killar backar honom, det satans svinet.«

»Enver Davids«, sa Tobela sakta.

»Det satans svinet«, sa Boss Man igen, men Tobela hade slutat lyssna. Saker och ting började klarna. Han kunde se vad nästa steg skulle bli.

Hans händer darrade på ratten. Det var som om de levde sitt eget liv. Han kände hur kylig den varma sommarnatten var och insåg att det var abstinensen som talade. Han visste att det här bara var början – det skulle bli en fruktansvärd natt i Josephine Mary McAllisters lägenhet.

Han sträckte sig mot bilradion, hittade med viss möda rätt knapp och satte på den. Musik. Han lät volymen vara låg. Så här dags var Sea Points gator fulla av rörelse, bilar och människor på väg någonstans. Alla utom han.

När alla var färdiga hade de ställt sig i en cirkel runt honom och börjat ta på honom, som om de skulle kunna överföra någonting med sina bara händer.

Kraft. Eller tro? Ansikten, alldeles för många ansikten. Vissa berättade sin egen historia genom de mörka ringarna under ögonen eller rynkorna kring munnen, som årsringar på ett träd. Hjärtskärande historier. Andra var som masker som dolde sina hemligheter. Men ögonen, alla ögon var likadana – genomträngande, glödande av beslutsamhet, som någon som ramlat i en virvlande fors och klamrar sig fast vid en klen trädgren. Han kommer att förstå, sa de allesammans. Han kommer att förstå. Det enda han förstod var att han var medlem i Sista Chansen-klubben. Han kände sig lika desperat, virvlade runt i samma strida ström i samma fors som de andra.

Han började skaka som om han hade feber. Han kunde fortfarande höra deras röster, så han skruvade upp musiken. Bilen fylldes av rytmer. Ännu högre. Rock på afrikaans, han försökte höra texten.

Ek wil huis toe gaan na Mamma toe,

Ek wil huis toe gaan na Mamma toe.

För mycket syntar, tänkte han. Inte klockrent, men rätt bra.

Die rivier is vol, my trane rol.

Han parkerade utanför det första kvarteret med hyreshus men gick inte ur bilen. Han lät sina fingrar glida längs halsen på en luftbas – det var allt som fattades i låten, mera bas. Jäklar, vilken känsla det skulle vara att hålla i en bas igen. Den darrande handen ryckte i en helt egen rytm som nästan fick honom att börja skratta.

'n Bokkie wat vanaand by my will lê...

Nostalgi. Vart hade den tiden tagit vägen, vad hade hänt med den tjugotvååriga lille skiten i polisorkestern, han som brukade gå loss på basen så att väggarna rämnade?

Sy kan maar lê, ek is 'n losappie.

Alla dessa känslor. Det sved i ögonen. Fan också, han var ju ingen jävla lipsill. Han slog bryskt av radion, öppnade bildörren och gick ut så fort han kunde för att komma så långt bort från sig själv som möjligt.

OceanofPDF.com

11.

Pastorn undrade om hon berättade hela sanningen – han lyssnade efter utelämnade ord och iakttog hennes kroppsspråk. Han noterade hennes ilska, såväl gammal som ny, och hur hon mer eller mindre ofrivilligt utnyttjade sin kropps signaler. Hur hon hela tiden framhävde munnen, bröstet och håret. Hennes ögon hade en ovanlig form, nästan orientaliska. Och de var små. Hennes drag var knappast finstämda, men de hade en tilltalande symmetri. Hennes hals var knappast smal, men kraftfull. Ibland svävade blicken i väg, som om hon var rädd för att den skulle avslöja något – en längtan efter att bli accepterad? Eller fanns där något trasigt? Eller bortskämt, som ett barn som fortfarande ville få sin egen vilja igenom och krävde respekt och uppmärksamhet, ett ego som gick på växelström – ena stunden modig, nästa oerhört svag.

Fascinerande.

Han ringde sin fru strax efter tio, när han visste att hon nyss hade tagit sitt kvällsbad och satt på sängkanten med morgonrocken uppdragen över knäna och smorde in benen med fuktkräm för att sedan vända sig mot spegeln och med små, försiktiga fingerrörelser upprepa proceduren i ansiktet. Han ville vara där hos henne nu och se på, hans synminnen var nämligen inte precis dagsfärska.

»Jag är nykter«, var det första han sa.

»Så bra«, sa hon, men utan någon större entusiasm så han blev osäker på hur han skulle fortsätta.

»Anna ...«

Hon var tyst.

»Jag är ledsen«, sa han med inlevelse.

»Jag med, Bennie.« Hon lät helt oberörd.

»Vill du inte veta var jag är någonstans?«

»Nej.«

Han nickade som om svaret var väntat.

»Ja, god natt, då.«

»God natt, Bennie.« Hon lade på luren, han höll kvar sin mobiltelefon mot örat en stund och förstod att hon inte trodde att han skulle klara det. Kanske hade hon rätt.

Hon såg att han satt som trollbunden så hon sa: »I nian hade jag sex med en av mina lärare. Och med en kompis till min pappa.« Men han reagerade inte.

»Vad tänker ni om allt det här?« frågade hon. Plötsligt kände hon att hon måste få veta.

Han tvekade så länge att hon blev orolig. Hade han hört vad hon hade berättat, lyssnade han? Eller äcklade hon honom?

»Jag tänker att du medvetet försöker chockera mig«, sa han, men han log mot henne och hans ton var mjuk som sammet.

En kort stund blev hon generad. Omedvetet flög handen upp mot håret och började tvinna topparna.

»Det intressanta är varför du vill göra det? Tror du att jag ska fördöma dig?«

Det var bara en del av sanningen, men hon nickade lätt.

»Det kan jag förstå, eftersom jag misstänker att du med tiden har lärt dig att det är precis vad folk brukar göra.«

»Ja«, sa hon.

»Låt mig bara förklara att en kristen alltid skiljer mellan individen och hennes handlingar. Våra handlingar är ibland omöjliga för Gud att acceptera, men han accepterar oss alltid som individer. Han förväntar sig samma sak av mig om jag ska verka i Hans namn.«

»Min pappa tyckte också att han verkade i Guds namn.« Hon sa det som en ren reflex, som av gammal invand ilska.

Han gjorde en plågad min, som om hon inte hade rätt att göra en sådan jämförelse.

»Bibeln har utnyttjats i många syften. Rädsla är ett av dem.«

»Varför går Gud med på det, då?« Hon förstod att hon hade haft frågan på tungan utan att inse det.

»Du måste komma ihåg att ...«

Hennes händer verkade tappa greppet, det kändes som om hon förlorade fotfästet samtidigt. »Nej, berätta. Varför? Varför skrev han Bibeln så att alla kunde använda den lite som de känner för?« Hon hörde sin egen röst bli

gäll och känsloladdad. »Om han nu älskar oss så mycket? Vad har jag gjort honom? Varför lät han inte mig vandra den lätta vägen? Som pastorn och er fru? Varför gav han mig först Viljoen för att sedan låta honom skjuta skallen av sig? Vad har jag gjort för ont? Han gav mig min pappa – vad hade jag för odds efter det? Om han ville att jag skulle bli starkare, varför gjorde han mig inte starkare? Eller smartare? Jag var ju bara ett barn. Hur skulle jag kunna veta? Hur skulle jag kunna veta att vuxna var helt jävla sjuka i huvudet?« Svordomen kom som ett pistolskott, hon hörde hur det lät i hans öron och det fick henne att hejda sig. Med en ilsken gest torkade hon av de våta kinderna med handloven.

När han väl började prata igen förvånade han henne ännu en gång: »Du är i knipa«, sa han nästan ohörbart.

Hon nickade. Och snyftade till.

Han öppnade en skrivbordslåda, tog fram ett paket pappersnäsdukar och sköt det över skrivbordet. På något sätt gjorde gesten henne besviken. Det hade hänt förr – hon var inte den första.

»En allvarlig knipa«, sa han.

Hon struntade i näsdukarna. »Ja.«

Han lade sin stora fräkniga hand över kartongen. »Och det har med den här att göra?«

»Ja«, sa hon, »det har med den att göra.«

»Och du är rädd«, sa han.

Hon nickade.

Han tryckte handen över mannens mun och assegajens spets mot hans hals och väntade på att han skulle vakna. Det gjorde han – hela kroppen ryckte till och ögonen spärrades upp med en galen blick. Han lade sitt huvud tätt intill det lilla örat och viskade: »Om du håller tyst ska du få en chans.« Han kände hur Davids starka kropp kämpade emot. Han rispade honom på halsen med udden på spjutspetsen, men bara lite lätt så att han skulle känna hur det sved. »Ligg still.«

Davids löd, men hans mun rörde sig fortfarande under handen.

»Tyst«, viskade han igen och kände spritstanken i näsborrarna. Han undrade hur pass nykter Davids egentligen var, men han kunde inte vänta längre – klockan var nästan fyra.

»Vi ska gå ut, du och jag. Fattar du?«

Den rakade skallen nickade.

»Om du ger ifrån dig minsta lilla ljud när vi kommer ut skär jag halsen av dig.«

En nickning.

»Kom med här.« Han lät honom resa sig upp, ställde sig bakom Davids med assegajen under hans haka och armen runt hans hals. De hasade sig fram genom mörkret mot ytterdörren. Han kände hur spända mannens muskler var och visste att adrenalinet pumpade för fullt i hans eget blod också. När de kom ut på trottoaren tog han ett snabbt steg tillbaka. Han väntade på att Davids skulle vända sig om, såg drakens flammande röda ögon och tog fram kniven ur fickan, en stor köttkniv som han hade hittat i en kökslåda.

Han räckte över den till den färgade mannen.

»Var så god«, sa han. »Det här är din chans.«

Griessel märkte inte surret när han kvart över sju kom in i våldsrotelns samlingssal i Bishop Lavis.

Han satte sig med sänkt huvud och bläddrade håglöst igenom mappen som låg i knät, på jakt efter något ställe att börja sin muntliga rapport. Han kände sig virrig – tankarna slank undan som silverfiskar och dök ner i ett grönt hav, än hit, än dit, flyktiga och hela tiden utom räckhåll. Hans händer var svettiga. Han kunde ju inte gärna säga att han inte hade något att rapportera. De skulle skratta åt honom. Joubert skulle skälla skiten ur honom. Han fick säga att han väntade på resultaten från teknikerna. Herrejäklar, om hans händer åtminstone kunde sluta darra. Han mådde illa, kände sig spyfärdig, han ville kräka ur sig all skit.

Kriminalkommissarie Matt Joubert klappade händerna två gånger, och det plötsliga ljudet skar som knivar i honom. Polisernas röster ebbade ut.

»Ni har förmodligen redan hört det«, sa Joubert, och reaktionen spred sig som en våg bland åhörarna. »Men berätta du, Bushy.« Han lät nöjd på rösten, och Griessel såg att han var på gott humör. Något var definitivt på gång.

Bezuidenhout stod på andra sidan av lokalen och Griessel försökte fästa blicken på honom, men hans ögon ville inte samarbeta, blink-blink-blink-blink. Han hörde Bushys skrovliga röst: »I natt blev Enver Davids knivhuggen till döds i Kraaifontein.«

Rummet dränktes i ett uppsluppet kackel. Griessel fattade ingenting. Vem var Davids?

Oväsendet larmade runt Griessel, illamåendet blev bara värre. Herregud, han var riktigt kass, mådde som något katten släpat in.

»Hans polare säger att de var ute och partajade på en svartkrog i Khayelitsha och kom hem till Kraaifontein vid ett på natten då de gick och lade sig. I morse, strax efter klockan fem, knackade någon på dörren och berättade att det låg en död man på gatan.«

Griessel visste att han skulle höra ljudet.

»Ingen har sett eller hört någonting«, sa kriminalinspektör Bushy Bezuidenhout. »Det verkar röra sig om ett knivslagsmål. Davids har skärsår på händerna och halsen, men som det ser ut just nu tycks han ha dött av ett hugg i hjärtat.«

Griessel såg framför sig hur Davids föll baklänges, med vidöppen mun. Skriket, först tjockt som sirap, sedan en tunga som långsamt gled ut och så blev skriket allt tunnare, tunnare än blod. Och det sökte honom.

»De borde ha skurit ballarna av honom«, sa Vaughn Cupido.

Poliserna skrattade, och det fick oljudet att stegas, den långa tunna svansen brände sig genom etern. Griessel ryckte undan huvudet, men oljudet hittade honom ändå.

Sedan kräktes han, ulkade tills det inte fanns något kvar, han hörde skratten och att någon sa hans namn. Joubert? »Mår du bra, Bennie? Bennie?« Men nej, han mådde inte alls bra, det satans jävla skriket var inne i hans skalle och han skulle aldrig bli av med det.

Först körde han till hotellrummet i Parow. Han hade Davids blod på sina armar och kläder. Boss Mans röst ekade i skallen: *Han fick aids i fängelset av sin wyfie, sin bitch.*

Han tvättade sin stora kroppshydda noga, skrubgade sig ren med tvål och vatten, därefter tvättade han kläderna i badkaret, tog på sig ett rent ombyte och gick ut till sin pickup.

Klockan var över fem när han kom ut igen – färgerna började skifta i rött i öster. Han tog först N1:an och sedan N7 och så avfarten vid Table View, i närheten av det rykande, brinnande raffinaderiet där tusentals lampor fortfarande var tända. Taxibilarna var redan i full gång. Han körde ända till

Blouberg utan att tänka på någonting alls och kom fram till havet. Morgonen var molnfri. En tveksam bris, som ännu inte hade valt riktning, smekte hans hud. Han tittade upp mot berget, där de första solstrålarna hade börjat skapa djupa skuggor bland klipporna, som rynkorna på en gamling. Sedan började han djupandas, långsamt in och ut.

Han väntade tills pulsen var normal innan han öppnade handskfacket och tog ut klippet som han lagt dit i går, artikeln ur *Argus*, varsamt utriven.

»Är det någon som vill göra dig illa?« frågade pastorn.

Hon snöt sig ljudligt och såg ursäktande på honom medan hon rullade näsduken till en boll inuti handen. Hon tog en ny och snöt sig en gång till.

»Ja.«

»Vem då?« Han sträckte sig under skrivbordet och höll upp en papperskorg i vit plast. Hon kastade pappersnäsdukarna i den, tog ytterligare en och torkade ögonen och kinderna.

»Det är fler än en«, sa hon, medan känslorna trängde sig på igen. Hon väntade en stund på att de skulle dämpas en aning. »Fler än en.«

12.

»Är du säker på att han har gjort det?« frågade han Boss Man Madikiza, eftersom tankarna utan förvarning hade tagit form i hans huvud och blodet börjat sjuda.

Den fete mannen fnös och berättade att Davids hade varit uppe på hans kontor innan han började festa. Skrytsam och självbelåten. Polisen hade hans sperma, hans jävla dee-enn-aa-bevis, de hade kunnat sätta dit honom på livstid hur lätt som helst, med sina provrör och mikroskop, men sedan *moered* de bort flaskan, de idioerna, så åklagaren fick gå med svansen mellan benen till domaren och säga snälla herr Dummare – vi har visst fuckat upp lite, det däringa dee-enn-aaat har tydligen gått upp i rök, och det gjorde tydligen våldtäktsåtalet också. Tror du den domaren *kak* ut dem, eller? Så in i helvete, min vän. »Vad är det för en sorts människa?« frågade Boss Man Tobela med rösten full av förakt, »vad är det för en sorts människa som våldtar en liten bäbis? Det skulle jag bra gärna vilja veta.«

Han hade inget svar.

»Och så har de gått och avskaffat dödsstraffet«, sa Boss Man när han reste sig.

Tobela tackade för sig och gick därifrån, han blev sittande i bilen. Han sträckte händerna bakom sätet och kände assegajens blankslipade skaft. Han smekte träet med fingertopparna, fram och tillbaka, fram och tillbaka.

Någon måste säga ifrån. Någon måste säga: »Det räcker nu.«

Fram och tillbaka.

Så han satt kvar och väntade.

När pastorn makade sig bort från henne och satte sig på skrivbordskanten visste hon att något hade förändrats dem emellan, ett avstånd hade täppts igen. Det kanske bara var för hennes egen del som en viss oro hade stillats, rädslan hade dämpats, men hon kunde ändå se att hans kroppsspråk var annorlunda – mer avslappnat.

Om han bara hade tålamod skulle hon berätta hela historien, precis allt, det hade hon lovat. Så att han kunde förstå. Kanske så att hon själv också kunde förstå, för det var minsann inte det lättaste. Under så lång tid hade

hon trott att hon bara gjorde vad hon måste, att hon följde den enda tänkbara utvägen. Men nu ... var hon inte lika övertygad längre.

Ta den tid du behöver, sa han, och hans leende var annorlunda nu. Faderligt.

Det sista Griessel mindes innan de tog honom till akuten på Tygerbergssjukhuset och sprutade honom full med någon skit som gjorde att huvudet kändes lätt som bomull var att Matt Joubert höll honom i handen. Kriminalkommissarien upprepade samma sak hela vägen i ambulansen: »Det är bara delirium, Bennie. Oroa dig inte. Det är bara delirium.« Vilket knappast lugnade honom.

Hon skrev in sig vid universitetet för att börja plugga till sjukgymnast. Hela familjen följde med henne, en stekhet helgdag i januari. Hennes pappa fick allesammans att knäböja på studentrummet när han bad för henne, en lång teatralisk bön som fick svetten att bryta ut i hans rynkade panna och som berörde all tänkbar ondska som över huvud taget gick att uppbringa i Bloemfontein, ända in i minsta detalj.

Hon stod kvar på trottoaren när den vita Toyotan till slut körde därifrån. Det kändes underbart: en sådan enorm frihet, en svävande, euforisk känsla. »Det kändes som om jag kunde flyga«, som hon uttryckte det. Ända tills hon såg sin mamma vända sig om. För första gången i sitt liv kunde hon betrakta sin familj utifrån, och hennes mammas ansiktsuttryck var omskakande. Under den korta stunden, en eller två sekunder innan masken sattes på plats igen, såg hon sin mammas längtan, avundsjuka och önskan – som om hon också hade velat stanna kvar och fly, precis som sin dotter. Det var Christines första inblick, första gången hon förstod att hon inte var ensam om att vara sin pappas offer.

Hon hade tänkt skicka ett brev till sin mamma efter inskrivningen, ett brev fyllt av medkänsla, kärlek och uppskattning. Hon försökte säga något första gången hennes mamma ringde till studentkorridoren för att fråga hur allt gick. Men hon hittade aldrig de rätta orden. Kanske berodde det på dåligt samvete – hon hade lyckats komma undan, men det hade inte hennes mamma. Kanske berodde det på hennes nya värld, där det aldrig tycktes finnas vare sig tid eller utrymme för dystra tankar. Hon uppslukades av studentlivet och njöt av varje stund, av hela totalupplevelsen. Musiken, nollningen, korridorsmötena, fikapauserna med kompisarna, de fina gamla

byggnaderna, festerna, studentföreningen, de stora gräsmattorna på universitetsområdet, bäckarna och alléerna. Alltsammans var som en dryck av nektar, och hon drack den i djupa klunkar, som om hon inte kunde få nog.

»Ni tror mig säkert inte, men jag hade inte sex på tio månader. Jag levde i hundra procentigt celibat. Visst blev det en del grov petting, det fanns fyra, fem, sex killar som jag roade mig med. En gång sov jag över hos en medicinare i hans lägenhet på Park Street, men han fick aldrig gå under bältet. Det hände att jag drack sprit, men jag försökte hålla mig till tjejkvällarna för att inte råka illa ut.«

Hennes celibat berodde inte på breven från pappan – långa, osammanhängande predikningar och bibelcitat, som hon så småningom slutade öppna och kastade direkt i soptunnan. I stället ingick det som en del av kontraktet på hennes nya liv: »Det fanns inte på kartan att jag skulle göra ski... förstöra det.«

Hon tänkte inte utmana ödet eller fresta några högre makter. Någonstans insåg hon att hennes resonemang inte var helt logiskt eftersom hon låg efter med studierna, hon var hela tiden på gränsen till att bli underkänd, men hon höll sin del av överenskommelsen och gudarna fortsatte att vara på hennes sida.

Sedan träffade hon Viljoen.

I sin skarpa kritik mot myndigheternas sätt att hantera fallet citerade domare Rosenstein aktuella tidningsartiklar om hur våldsbrott mot barn fortsätter att öka.

»I hela landet tog polisen förra året emot 5800 anmälningar om våldtäkt av barn under tolv år, och runt 10000 fall där barnen var mellan elva och sjutton år. Bara i det här distriktet anmäldes över 1000 fall av sexuella övergrepp mot barn, och siffran fortsätter att stiga.«

»Vad som gör statistiken ännu mer alarmerande är det faktum att det bara är uppskattningsvis 15 procent av alla övergrepp på barn som verkligen anmäls. Lägg därtill alla fall där barn mördas. Som om det inte räckte med att barn hamnar i skottfältet i gängkrigen på gatorna eller blir offer för pedofiler, nu dödas de dessutom i den vettlösa tron att det kan bota aids«, sa han.

»Det är fakta och siffror som är tydliga bevis på att vi redan nu sviker våra barn. Och nu visar det sig till råga på allt att myndigheterna inte ens klarar av att ställa de skyldiga till de här avskyvärda brotten inför rätta. Om barn inte kan lita på att rättsväsendet skyddar dem, vem ska de då vända sig till?«

Tobela vek ihop artikeln igen och lade den i bröstfickan. Han gick ned till stranden, kände den mjuka sanden under skosulorna. Han höll sig precis utom räckhåll för det vita skummet i vattenbrynet och blev stående med händerna i fickorna. Han kunde se framför sig hur Pakamile och hans kompis sprang i takt längs strandkanten. Kunde höra deras rop, se deras nakna överkroppar och hur sanden fastnade på deras hud, som stjärnor på en chokladhimmel, med armarna utsträckta som vingar flög deras division i formation precis ovan vattenytan. I påskas hade han tagit med dem till Haga Haga på Transkeikusten. De tältade och lagade mat över öppen eld, killarna badade och metade i de små sjöarna och lekte krig bland sanddynerna. Han kunde höra deras röster från tältet bredvid långt inpå nattkröken, ett dämpat fnissande och babblande.

Han blinkade till och plötsligt var stranden övergiven. Känslorna svämmade över. För lite sömn i kombination med baksmällan efter adrenalinöverdosen.

Han började gå norrut längs stranden. Han sökte efter den totala övertygelsen som drabbat honom på Yellow Rose, vissheten om att det här var vad han var tvungen att göra; som om hela universum pekade åt ett håll med tusen pekfingrar. Det var samma sak som för tjugo år sedan, då han kunde känna precis hur rätt det var att delta i Kampen – att hans ursprung, hans instinkt och hela hans natur var ämnade för just det ögonblicket, insikten om att det faktiskt var hans kall.

Någon var tvungen att säga: *»Det räcker nu.« Om barn inte kan lita på att rättsväsendet skyddar dem, vem ska de då vända sig till?* Han var en krigare, och det pågick fortfarande ett krig i det här landet.

Varför lät då allt så ihåligt så här efteråt?

Han behövde sova; det skulle få tankarna att klarna. Men han hade ingen lust, kände sig inte lockad av hotellrummets fyra väggar – han längtade efter öppna landskap, sol, vind och en horisont. Han ville inte vara ensam med sig själv.

Han hade alltid varit en handlingarnas man, hade aldrig klarat av att stå vid sidan om och se på. Det var så han var skapt och skulle förbli – en soldat som krigade mot en fiende som våldtog barn, och han kunde riktigt känna hur stridslusten väcktes till liv. Han hade gjort det enda rätta, oavsett hur det kändes just nu. Även om hans övertygelse inte var lika orubblig så här morgonen efter.

De skulle lämna det här landets barn i fred, de svinen. Det skulle han se till. Någonstans gömde sig Khoza och Ramphele som rymlingar, för tillfället osynliga. Men förr eller senare skulle de dyka upp, kontakta någon eller göra ett misstag, och han skulle få upp spåret och börja jaga dem, tränga in dem i ett hörn och låta assegajen tala. Förr eller senare. Om man ville fånga bytet krävdes det tålamod.

Under tiden fanns det andra saker att ta hand om.

»Jag var hopplös när det gällde pengar. Jag fick dem aldrig att räcka. Min pappa satte in hundra rand i månaden på mitt konto. Etthundra rand. Hur jag än försökte räckte de bara i två veckor. På sin höjd tre om jag inte köpte några tidningar, rökte mindre eller låtsades vara upptagen när de andra gick på bio och käkade ute eller festade ... Men det var aldrig tillräckligt, och jag ville inte be om mer eftersom jag visste att han skulle kräva att få veta vad jag använde dem till och att jag skulle bli tvungen att lyssna på hans tjat. Jag fick höra att de sökte studenter till en cateringfirma i Westdene. De levererade mat till bröllop och fester och betalade sina servitriser nittio rand för en lördagskväll, och man fick förskott för kläderna. Man var tvungen att ha svarta strumpbyxor, svart snäv kjol och vit blus. Jag åkte dit och sökte jobb och fick det, hos två medelålders, gulliga bögar som brukade ha ett praktgräl var fjortonde dag och precis hann bli sams innan det var dags för nästa fest.«

»Jobbet var helt okej, när fötterna väl vant sig, och jag var jättesnygg i den snäva kjolen, om jag får säga det själv. Men framför allt gillade jag pengarna. Friheten. Att, att ... jag vet inte riktigt ... att kunna gå till Mimosas köpcenter och kolla på ett par Dieseljeans och bestämma mig för att jag ville ha dem och sedan köpa dem. Bara den känslan, att veta att plånboken inte var tom – det var så coolt.«

»I början jobbade jag bara på lördagarna, sedan blev det fredagar också och en och annan onsdag. Allt för pengarna. Allt för ... maktkänslan, skulle man kunna säga.«

»Sedan fick vi ett jobb på en fest på Schoeman Parks golfbana i oktober. Jag gick ut för att röka efter huvudrätten, och där stod Viljoen på greenen vid det artonde hålet, med en flaska i handen och en genomsådande blick. Han frågade om jag ville ha en klunk.«

De måste ha gett honom något, för det var morgon när han vaknade, sakta och med viss svårighet, han låg med ansiktet mot sjukhusväggen. Det tog ett tag innan han insåg att det satt en nål och en tunn slang i hans arm. Han hade slutat skaka.

En sjuksköterska kom in och började ställa frågor, rösten var hes när han svarade. Kanske pratade han för högt, för det lät som om hon var långt borta. Hon fattade hans handled, och i den andra handen höll hon en klocka som hon hade fäst vid bröstet. Han tyckte att det var ett konstigt ställe att ha en klocka på. Hon stack in en febertermometer i hans torra mun och pratade med låg röst. Det var en svart kvinna med koppärriga kinder, påminnelser om en svunnen tonårsakne. Hon gav honom en lugnande blick och skrev något på ett kritvitt kort, och sedan var hon borta.

Två färgade kvinnor kom med frukost, vände vagnen så att brickan hamnade över hans säng och sa: »Du måste äta, du behöver näring.« Sedan försvann de. När läkaren kom var frukosten kvar, kall och orörd, och Griessel låg i fosterställning med händerna mellan benen och en avtrubbad känsla i huvudet. Han ville inte tänka, allt hans huvud hade att erbjuda var elände.

Det var en äldre läkare, kort och kuttryggig, skallig och glasögonprydd. Det lilla hår som fanns kvar var grått och växte långt ned på ryggen. Han läste först på kortet och satte sig sedan vid sidan om sängen.

»Jag har pumpat dig full med B-vitamin och Valium. Det hjälper mot abstinensbesvären. Men du måste äta också«, sa han tyst.

Griessel bara låg där.

»Du är en modig man som är beredd att sluta med alkohol.« Matt Joubert måste ha pratat med honom.

»Har de sagt att min fru har lämnat mig?«

»Nej, det sa de inte. Var det på grund av spriten?«

Griessel reste sig halvvägs upp i sängen. »Jag slog henne när jag var full.«

»Hur länge har du varit beroende?«

»I fjorton jävla år.«

»Då är det bra att du har slutat. Det finns gränser för hur mycket en lever tål.«

»Jag vet inte om jag klarar det.«

»Jag kände likadant, och jag har varit vit i tjugofyra år nu.«

Griessel satte sig upp.

»Har du varit alkis?«

Läkarens ögon blinkade till bakom de tjocka glasögonlinserna. »Det var därför de bad mig komma hit i dag. Man skulle kunna kalla mig specialist i ämnet. I elva år söp jag som om det inte fanns någon morgondag. Jag söp bort min praktik, min familj, min Mercedes. Tre gånger svor jag på att sluta, men jag trillade dit varje gång. Till slut hade jag ingenting kvar – mer än en inflammerad bukspottskörtel.«

»Tog hon dig tillbaka?«

»Ja, det gjorde hon«, sa läkaren och log. »Vi skaffade två barn till, bara för att fira. Det enda problemet är att de ser ut som sin pappa.«

»Hur gjorde du?«

»Sex hade visst något med saken att göra.«

»Nej, jag menar ...«

Läkaren tog Griessels hand och skrattade med slutna ögon. »Jag vet vad du menar.«

»Jaha.« För första gången log Griessel.

»En dag i taget. Och sedan AA. Och så själva insikten om att jag hade sjunkit så lågt man kan sjunka. Det fanns ingen medicin som kunde hjälpa mig, mer än Antabus, som gör att man spyr så fort man får i sig alkohol. Men jag visste ju från mina läkarstudier att det är ren bullshit. Vill man verkligen dricka slutar man bara ta tabletterna.«

»Har de kommit på någon medicin sedan dess som kan få en att sluta?«

»Ingen medicin kan få dig att sluta dricka. Bara du själv.«

Griessel nickade besviket.

»Men man kan lindra abstinensen.«

»Så man slipper få dille?«

»Du har långt kvar till delirium tremens, min vän. Den kommer inte förrän tre till fem dagar efter att abstinensen slagit till. Det du hade i går var

helt vanliga krampanfall och hallucinationer som drabbar alla alkoholister när de slutar dricka. Kände du underliga dofter?»

»Ja.«

»Hörde du konstiga ljud?»

»Ja.« Med eftertryck.

»Det är akuta abstinensbesvär, men det är ännu inte delirium, och det ska du vara tacksam för. Delirium är ett rent helvete och man har inte kommit på något botemedel. Om det vill sig riktigt illa kan du få epilepsianfall, hjärtinfarkt eller stroke, och var och en av de tre sakerna kan ta kål på dig.«

»Herregud.«

»Vill du verkligen sluta, Bennie?»

»Ja.«

»Då är det här din turdag.«

13.

Hon var kvinna, färgad, hade tre barn och en man som satt i fängelse. Hon var receptionist på Quay Deltas bilverkstad i Paarden Islands industriområde, och det var egentligen aldrig hennes avsikt att sätta bollen i rullning.

Argus kom klockan halv ett varje dag, fyra exemplar låg i väntrummet så att kunderna hade något att läsa medan de väntade på att bilen skulle bli klar. Hon hade för vana att skumma igenom dagens rubriker som hastigast. I dag läste hon lite mer omsorgsfullt eftersom hon hade byggt upp en viss förväntan.

Hon hittade vad hon letade efter på förstasidan, precis nedanför veckets. Det räckte med att läsa rubriken för att inse att allt inte stod rätt till.

MISSTÄNKT VÅLDTÄKTSMAN MÖRDAD
POLIS KAN VARA INBLANDAD

Hon snabbläste artikeln medan hon gjorde klickljud med tungan.

Sydafrikas polismyndighet (SAPS) kan bära ansvaret för nattens medborgargarde-inspirerade mord på Enver Davids, mannen som misstänkts för våldtäkt på ett spädbarn.

En talesman för Cape Human Rights Forum, meneer David Rosenthal, säger att hans organisation har fått ta del av »känslig information från en mycket pålitlig källa inom polisväsendet« som tyder på detta. Enligt källan är anställda vid roteln för grova våldsbrott (SVC) inblandade i mordet.

Den hiv-smittade Davids, som friades från misstankarna om mord och våldtäkt av minderårig tre dagar efter att SVC lyckats tappa bort det DNA-bevis som krävdes för en fällande dom, hittades tidigt i morse knivhuggen till döds.

Kriminalkommissarie Matt Joubert, chef för roteln för grova våldsbrott, nekar bestämt till anklagelserna om att två av hans underordnade skulle ha letat rätt på Davids och brutalt mördat honom, och kallar påståendet för »elakt förtal utan något som helst sanningsvärde«. Han medger dock att

hans anställda var upprörda och frustrerade efter att en domare riktat skarp kritik mot deras agerande i samband med att åtalet lades ned ...

Kvinnan skakade på huvudet.

Hon måste göra något. När hon hade gått ut i sitt mörka kök tidigt i morse för att hämta hostmedicin åt sitt sjuka barn hade hon uppfattat en rörelse i fönstret och blivit vittne till den makabra dödsdansen på trottoaren. Hon hade känt igen Davids ansikte i skenet från gatlyktan. En sak var hon i alla fall säker på. Mannen med den korta assegajen var inte polis. Hon hade full koll på poliser, hon kände igen en polis på mils avstånd. Hon hade haft tillräckligt många poliser som knackat på. Som i morse när de kom och frågade om hon hade sett något och hon förnekade alltsammans.

Hon letade upp telefonnumret till *Argus* på tidningens förstasida och slog det. Hon bad att få bli kopplad till journalisten som hade skrivit artikeln.

»Det var inte alls polisen som mördade Enver Davids«, sa hon utan att presentera sig först.

»Vem talar jag med?«

»Det spelar ingen roll.«

»Och hur vet ni det, frun?«

Hon hade väntat sig just den frågan. Men hon kunde ändå inte svara eftersom det skulle röja hennes identitet. De skulle leta rätt på henne om hon sa för mycket.

»Man skulle kunna säga att jag har förstahandsinformation.«

»Menar ni att ni var inblandad i mordet?«

»Allt jag tänker säga är att det inte var polisen. Definitivt inte.«

»Är ni medlem i Pagad?«

»Nej, det är jag inte. Det var inte någon grupp heller. Det var en ensam person.«

»Är den personen ni själv?«

»Jag tänker lägga på nu.«

»Vänta lite är ni snäll. Hur ska jag kunna veta att ni talar sanning? Hur vet jag att ni inte bara är någon knäppgök?«

Hon tänkte efter. Sedan sa hon: »Han dödades med ett spjut. En assegaj. Kolla upp det.«

Hon lade på luren.

Det var så historien om Artemis tog sin början.

Joubert och hans brittiska hustru kom och hälsade på honom på kvällen. Allt han såg var hur de hela tiden tog på varandra, den väldige kriminalkommissarien och hans rödhåriga fru med de snälla ögonen. De hade varit gifta i fyra år och var fortfarande lika kärvänliga som ett nygift par på smekmånad.

Joubert berättade att avdelningen anklagats för att vara ansvarig för Davids död. Margaret Joubert hade tagit med tidningar åt honom. De pratade om precis allt – utom hans problem. När de skulle gå lade Joubert sin stora hand på hans axel och sa: »Håll ut, Bennie.« Efteråt undrade han hur länge sedan det var som Anna och han hade rört vid varandra. På det viset.

Han mindes inte.

Fan, hur länge sedan var det egentligen som de hade haft sex? Hur länge sedan var det som han ens hade känt sig kåt? Tanken dök kanske upp någon gång ibland mitt på dagen under hans halvpackade timmar, men när han väl kom hem hade alkoholen för länge sedan smält det lilla stål han hade i sitt spett.

Och hur var det för Anna, då? Kände hon någon sexlust? Hon drack ju aldrig. Hon hade varit nog så villig innan han började kröka på allvar. Alltid redo när han kände för det, ibland två gånger i veckan. Hennes smala fingrar greppade hans stånd och de började leka samma tramsiga lek som de lekt i alla år och aldrig tröttnade på.

»Var har du köpt den här saken, Bennie?«

»Det var rea på Checkers, så jag köpte fyra.«

Eller: »Jag bytte till mig den av en jude mot tjugo centimeter grillkorv. Du behöver inte vara orolig, han är flintskallig.« Han hittade på något nytt varje gång, och hon skrattade alltid, till och med när han var mer banal än fyndig. Alltid. De älskade under fniss och skratt ända tills hon fick orgasm och plötsligt blev allvarlig. Efteråt brukade de ligga och hålla om varandra tills hon sa: »Jag älskar dig, Bennie.«

Bortpissat, med berätt mod, precis som allt annat.

Han brann av längtan. Vart hade den gamla goda tiden tagit vägen? Herregud, skulle han någonsin kunna få det så igen? Han undrade vad hon

gjorde när hon kände sig kåt. Vad hade hon gjort de senaste två, tre åren? Skötte hon det själv? Eller fanns det ...?

Panik. Tänk om hon hade någon annan? Satan, han skulle fanimig skjuta den jäveln. Ingen rörde hans Anna.

Han såg på sina händer, så hårt knutna att knogarna vitnade. Ta det lugnt, ta det lugnt. Doktorn hade sagt att han skulle drabbas av känsloutbrott och ångest ... Han måste ta det lugnt.

Han öppnade de knutna nävarna och drog till sig tidningarna.

Car. Margaret Joubert hade tagit med sig tidskrifter för män, men han var inte ett dugg inne på bilar. Inte på *Popular Mechanics* heller. Det var en skiss av ett futuristiskt flygplan på förstasidan. Rubriken löd: *Från New York till London på 30 minuter?*

»Vem bryr sig?« sa han.

Han var bara inne på sprit. Men det fanns inga tidskrifter för sådana som han.

Han släckte lampan. Det såg ut att bli en lång natt.

Kvinnan på internetkaféet på Long Street hade en lång radda örhängen längs hela örat och något blankt i näsvingen. Tobela tänkte att hon nog skulle ha varit sötare utan.

»Jag har ingen aning om hur man gör«, sa han.

»Det kostar tjugo rand i timmen«, sa hon, som om det skulle vara alldeles för dyrt för honom.

»Jag behöver någon som kan visa mig«, sa han, uppfylld av tålamod efter sin uppiggande eftermiddagslur.

»Vad är det du vill göra?«

»Jag har hört att man kan läsa tidningar på datorn. Och att man kan se vad de skrev för ett år sedan också.«

»Arkiv. De sparar artiklarna i ett arkiv på nätet.«

»Jaha ...«, sa han. »Kan du visa mig?«

»Vi sysslar inte med utbildning.«

»Jag betalar.«

Han kunde se synapserna blinka bakom hennes blekgröna ögon: Chansen att tjäna en hacka på en korkad blatte vägdes mot risken att utsätta sig för långtråkigt och frustrerande arbete.

»Tvåhundra rand i timmen, men du måste vänta tills jag har slutat.«

»Femtio«, sa han. »Jag väntar.«

Han hade överrumplat henne, men hon hämtade sig snabbt. »Hundra eller inget.«

»Hundra, och du bjuder på kaffet.«

Hon sträckte fram handen och log. »Okej då. Jag heter Simone.«

Han konstaterade att det satt något blankt i hennes tunga också.

Viljoen. Han var inte så lång, knappt ett halvt huvud längre än hon. Han var inte speciellt snygg, hade ett koppararmband runt handleden och en tunn guldkedja kring halsen som hon aldrig var särskilt förtjust i. Det var inte det att han var fattig – han var bara ointresserad av pengar. Fristatsprovinsens sol hade blekt hans åtta år gamla fyrhjulsdrevna pickup så att det var snudd på omöjligt att avgöra vilken färg den hade haft från början. Varenda dag stod den parkerad utanför Schoeman Parks golfklubb medan han lärde folk spela golf, sålde golfbollar i shopen eller gick en runda eller två med klubbens mer prominenta medlemmar.

Han var golfproffs. I teorin. Hans karriär på Sunshinetouren varade bara i tre månader innan pengarna tog slut, eftersom han inte kunde putta under press. Han började darra, fick »puttfrossa«, som han kallade det. Han beräknade puttens bana, reste sig, placerade bollen och började om igen, men putten blev alltid lite för kort. Hans nerver förstörde hans golfkarriär.

»Han blev klubbens husproffs. Jag hittade honom på greenen vid det artonde hålet den där kvällen, med en flaska i näven. Det var så märkligt. Det var som om vi kände igen varandra. Som om vi var av samma sort. Lite utanför, typ. När man bor i studentkorridor märker man det snabbt – att man inte riktigt hör hemma. Ingen säger något, alla är trevliga mot varandra, umgås, skrattar och oroar sig för tentorna ihop, men man är aldrig riktigt 'inne'.«

»Men Viljoen såg det. Han såg det eftersom han var likadan själv.«

»Vi började prata. Det kändes bara så ... naturligt, ända från första början. När jag var tvungen att gå in igen frågade han vad jag skulle göra efteråt, och jag sa att jag inte kunde hitta på något eftersom jag var tvungen att få skjuts med någon tillbaka till mitt studentrum. Då sa han att jag kunde åka med honom.«

»Så när alla hade åkt hem frågade han mig om jag kunde vara hans caddie, eftersom han kände för att spela lite golf. Jag tror att han var ganska full. Jag sa att man kan väl inte spela golf när det är mörkt, och han sa att det är bara vad folk tror, han skulle visa mig.«

Sommarnatten i Bloemfontein ... Hon kunde känna doften av nyklippt gräs, höra nattens ljud och se halvmånen framför sig. Hon mindes hur ljusen från klubbhusets veranda speglades i Viljoens solbrända hud, såg hans breda axlar och skeva leende och blicken i hans ögon och så den där auran som han utstrålade, den fruktansvärda ensamheten han gick omkring och bar på. Ljudet av klubbhuvudet som träffade bollen, hur den seglade genom mörkret och när han sa: »Kom igen nu, min caddie. Låt inte massornas jubel distrahera dig.« Hans röst var vänlig och full av självdistans. Före varje slag tog han en klunk direkt ur flaskan av det halvtorra vita vinet som fortfarande var kylskåpskallt. »Jag får inte frossa på natten«, sa han, och han satte alla sina puttar, långa som korta. I mörkret fick han bollen att rulla i en perfekt bana hela vägen över greenens gropar tills den studsade ned i koppen. Han kysste henne på sjätte hålets fairway, men vid det laget visste hon redan att hon gillade honom alldeles för mycket och att det var okej, helt okej.

»Han spelade nio hål i mörkret och under tiden hann jag bli kär«, var allt hon berättade för pastorn. Det var som om hon ville bevara minnena från den där natten för sig själv, som om de skulle blekna och försvinna om hon plockade fram dem ur mörkret och ut i ljuset.

De hade satt sig i bunkern på nionde hålet, han fyllde i sitt scorekort och konstaterade att han hade gått rundan på 33 slag.

Så många – retades hon.

Så få – skrattade han. Ett dämpat ljud, nästan lite feminint. Han kysste henne igen. Sakta och omsorgsfullt, som om han ansträngde sig för att det skulle bli rätt. Lika omsorgsfullt lade han ned hennes kropp och tog av henne kläderna. Han vek varje plagg och lade dem i gräset. Han ställde sig på knä över henne och kysste henne, hela vägen från halsen till vristerna, med ett hänfört uttryck i ansiktet; som om han vore välsignad med ett privilegium, ett förtrollat, gyllene tillfälle. Så småningom trängde han in i henne, och hans ögon glödde intensivt när känslorna tog över och han ökade takten, blev ivrigare och ivrigare, och till slut förlorade han sig själv inuti henne.

Hon tvingade sig tillbaka till nuet, där pastorn med påtagligt tålamod satt och väntade på att hon skulle bryta sin tystnad.

Hon undrade hur det kom sig att minnen alltid var så nära förknippade med dofter, för hon kunde känna hans doft precis just nu – deodorant och svett och säd och gräs och sand.

»Vid nionde hålet gjorde han mig med barn«, sa hon och sträckte sig efter en pappersnäsduk.

OceanofPDF.com

14.

När Barkhuizen, läkaren med de tjocka glasögonen, tittade förbi nästa morgon strax efter att Griessel nätt och jämnt fått i sig sin frukost hade han det långa håret i en kaxig fläta.

»Skönt att se att du fått i dig något«, sa han. »Hur känner du dig?«

Griessel gjorde en likgiltig gest.

»Har du svårt för att äta?«

Han nickade.

»Mår du illa?«

»Lite.«

Läkaren lyste honom i ögonen med en ficklampa.

»Huvudvärk?«

»Ja.«

Han satte ett stetoskop mot hans bröstorg och lyssnade medan han tog pulsen med ett finger på Griessels handled.

»Jag har hittat en lägenhet du kan låna.«

Griessel sa ingenting.

»Du har ett hjärta som en oxe, min vän.« Han tog bort stetoskopet, stoppade det i fickan på sin vita läkarrock och slog sig ned. »Det är inte mycket för världen. En ungkarlslyxa vid Gardens, kök och vardagsrum på bottenvåningen och en trärappa upp till sovrummet. Dusch, handfat och toalett. Ett och två i månaden. Huset är gammalt, men rent.«

Griessel tittade in i väggen mitt emot.

»Är du intresserad?«

»Jag vet inte.«

»Hur kommer det sig, Bennie?«

»Nyss var jag skitförbannad. Just nu skiter jag i vilket.«

»Vem var du arg på?«

»Alla. Min fru. Mig själv. Dig.«

»Glöm inte att du faktiskt går igenom ett sorgearbete, din bästa kompis flaskan är död. Det får dig att vilja bli arg på någon, det är den första reaktionen. Vissa fastnar i det här arga stadiet i flera år. Man hör dem på AA-

mötena, de skäller på allt och alla, skriker och svär. Men det hjälper inte. Sedan kommer depressionen, hand i hand med abstinensen. Precis som apatin och tröttheten. Du måste ta dig igenom alltsammans; du måste komma ut på andra sidan abstinensen, jobba dig igenom ilskan, finna dig i situationen och acceptera dina problem. Du måste fortsätta med ditt liv.«

»Vilket jävla liv?«

»Det som du ska se till att skaffa dig. Du måste hitta något att ersätta spriten med. Du behöver vara ledig, hitta en hobby, röra på dig. Men först ska du lära dig att ta en dag i taget, Bennie. Och än så länge pratar vi bara om i morgon.«

»Jag har inte ett skit. Allt jag äger är några resväskor med kläder.«

»Din fru har lovat att se till att någon levererar en säng till lägenheten – om du vill ha den.«

»Har du pratat med henne?«

»Ja, det har jag. Hon vill hjälpa till, Bennie.«

»Varför har hon inte kommit hit, då?«

»Hon sa att hon var alldeles för lättlurad förra gången. Hon sa att den här gången skulle hon vara benhård. Hon tänker inte träffa dig förrän du är helt vit. Jag tror att hon gör rätt.«

»Ni två har ju kokat ihop det här riktigt jävla fint, eller hur?«

»*Rooi Komplot*, den stora sammansvärjningen. Alla är ute efter dig. Ute efter dig och din flaska. Det är tufft, jag vet, men du är en tuff typ, Bennie. Du tål det.«

Griessel glodde på honom under tystnad.

»Angående din medicinering«, sa Barkhuizen. »Preparatet som jag skulle vilja skriva ut ...«

»Varför gör du det här?«

»För att medicinen hjälper.«

»Nej, varför bryr du dig? Hur gammal är du egentligen?«

»Sextionio.«

»Du borde ju för fan ha pensionerat dig för länge sedan.«

Barkhuizen log så att ögonen rynkade sig bakom de tjocka glasen. »Jag har ett fritidshus i Witsand. Vi gick i pension och flyttade dit – i tre månader. Fram tills dess var trädgården underbar, huset perfekt och vi umgicks med grannarna. Sedan började jag sukta efter spriten. Då insåg jag att det livet inte var något för mig.«

»Så du kom tillbaka?«

»För att plåga sådana som du.«

Griessel såg på honom länge. Sedan sa han: »Medicinen, doktorn.«

»Naltrexon. Revia kallas det med ett annat namn, fråga mig inte varför. Men det funkar. Det lindrar abstinensbesvären och ger inga allvarliga biverkningar så länge man följer direktiven. Men du får den bara på ett villkor. Du måste träffa mig en gång i veckan under de första tre månaderna och du måste gå på AA-möten regelbundet. Det är inte förhandlingsbart. Det är allt eller inget som gäller.«

»Jag köper det.« Han tvekade inte.

»Är du helt säker?«

»Ja, det är jag. Men jag tänker berätta en sak, så du vet vad du ger dig in i«, sa han och knackade med pekfingret mot tinningen.

»Låt höra.«

»Det handlar om skriken. Jag vill veta om medicinen hjälper mot skriken.«

Pastorns söner kom in för att säga god natt. De knackade försiktigt på dörren och till en början tvekade han. »Ursäkta mig, är du snäll«, sa han och ropade sedan: »Kom in!« De två tonårskillarna hade all möda i världen att försöka dölja sin nyfikenhet. Den äldre av dem var kanske sjutton. Han var lång, precis som sin pappa, och hans pojaktiga kropp såg stark ut. Med en snabb, genomborrande blick granskade han oblygt hennes bröst och ben. Han fick syn på näsduken i hennes hand, och hon kände igen hans sätt att sortera in henne i ett fack.

»God natt, pappa«, sa båda två och pussade honom på kinden.

»God natt, pojkar. Sov gott.«

»God natt, frun«, sa den yngste.

»God natt«, sa den andre, och med ryggen vänd mot sin pappa såg han henne rakt i ögonen utan att dölja sitt intresse. Hon var väl medveten om att han instinktivt hade uppfattat hennes svaghet och vilka möjligheter den öppnade, precis som en hund får vittring på ett blodspår.

Det störde henne. »God natt«, sa hon och vände demonstrativt bort blicken.

Dörren stängdes bakom dem.

»Richard ska bli elevrepresentant nästa år«, sa pastorn med illa dold stolthet.

»Har ni bara två pojkar?« En mekanisk fråga.

»Det räcker och blir över«, sa han.

»Det kan jag tänka mig.«

»Vill du ha något? Mera te?«

»Jag skulle behöva pudra näsan.«

»Naturligtvis. Andra dörren till vänster ute i korridoren.«

Hon reste sig. Slätade till kjolen, fram- och baktill. »Ursäkta mig«, sa hon medan hon öppnade dörren och gick ut i korridoren. Hon hittade toaletten, tände lyset och satte sig för att kissa.

Hon störde sig fortfarande på sonen. Hon visste mycket väl att hon sände ut någon sorts signal till män som sa: »Testa mig ...« En kombination av hennes utseende och personlighet, som om de visste. Men till och med här? Den där lille tönten. En prästson?

Plötsligt lade hon märke till hur högt det skvalade när hon kissade, ljudet ekade i husets kompakta tystnad.

Spelade de här människorna aldrig musik? Tittade de inte på tv?

Hon var så less på alltihop. Hon ville inte lukta så här längre. Hon ville lukta som kvinnan som bodde här, den trogna hustrun, en kvinna som män ville älska. Det hade hon alltid velat.

När hon var färdig torkade hon sig, spolade, öppnade dörren och släckte ljuset. Hon gick tillbaka till arbetsrummet. Pastorn var inte där. Hon ställde sig framför bokhyllan och betraktade bokryggarna som stod tätt tryckta mot varandra – vissa gamla och inbundna, andra nya och färggranna, samtliga handlade om Gud eller Bibeln.

Så många böcker. Varför var de tvungna att skriva så himla mycket om just Gud? Behövdes det verkligen? Varför kunde Han inte bara titta in och säga: »Här är jag, ni behöver inte vara oroliga.«

Då skulle Han få förklara för henne varför Han hade gett henne den här lukten. Inte bara lukten förresten, utan hennes svaghet och förmåga att dras till problem också. Och varför hade Han aldrig utsatt den förbannade Fru Sipp med sin prudentliga klänning och sina flinka fingrar för några prövningar? Varför slapp hon undan? Varför hade just hon fått en pålitlig arbetshäst till make? Vad skulle hon ha tagit sig till om församlingens

gamlingar kommit sniffande runt henne med lystna ögon som sa: »Min hjärna sitter i kuken?«

Förmodligen skulle hon flämta till indignerat, med all rätt, och sedan fortsätta dela ut religiösa pamfletter. Scenen spelades upp i hennes huvud och fick henne att skratta högt, ett kort okvinnligt skratt. Hon lade handen för munnen, men det var för sent. Pastorn stod bakom henne.

»Är allt som det ska?« frågade han.

Hon nickade men vände sig inte om förrän hon hade samlat sig.

Det var nästan mer än Tobela kunde uthärda.

Flickan med örhängena gav honom först en grundlektion i hur internet fungerade och sedan lät hon honom klicka fritt med musen på skärmen. Han fick kämpa lite för att få ihop handens klumpiga rörelser med den lilla pilen på skärmen. Han lärde sig dock ganska snabbt. Hon visade honom länkar och hemsidor, rutor han kunde fylla i och den stora bakåtpilen om han skulle villa bort sig.

Efter ett tag var hon så pass nöjd att han fick klara sig på egen hand. Han överräckte högtidligt det överenskomna beloppet och började leta.

»Die Burger och IOL har de bästa arkiven på nätet«, sa hon och skrev ned webbadresserna åt honom. Han slog in sökorden och lärde sig successivt att förfina sina sökningar. Till slut vällde eländet över honom.

Minst 40 procent av alla våldtäkter på barn grundar sig på myten om att det anses som ett botemedel mot aids.

På många håll i världen är personer som utnyttjar barn snarare män ur lokalbefolkningen som är ute efter en »turdocka« eller ett botemedel mot aids än regelrätta pedofiler och sexturister, berättade människorättsaktivister vid en FN-konferens i torsdags.

Tusentals skolflickor i Sydafrika och Västra Kapprovinsen utsätts dagligen för sexuellt våld och sexuella trakasserier i skolan.

Från april 1997 till och med mars i år har 1124 barn som utsatts för fysiskt och sexuellt våld behandlats på Tygerbergssjukhusets traumaavdelning för fattiga barn. Siffran gäller enbart barn som förts till sjukhus, i själva verket rör det sig om ett stort mörkertal.

Sexuella övergrepp och våldtäkter på barn sprider sig som en epidemi i Valhalla Park, Bonteheuwel och Mitchells Plain. En anställd berättar att

945 fall av sexuella övergrepp har rapporterats bara till traumaavdelningen.

Till och med treåringar är livrädda för personalen på traumaavdelningen på Tygerbergssjukhuset. De har knappt kommit ur blöjdåldern, men har som våldtäktsoffer redan lärt sig att inte våga lita på vuxna.

Kapprovinsens två familjevårdsenheter har över 3200 fall på sitt bord, de flesta rör sig om grovt sexuellt våld och andra brott riktade mot barn.

Av 100 fall av övergrepp på barn anmäls bara 15 till polisen i Västra Kapprovinsen, och i 83 av fallen är förövaren bekant med barnet.

»När en förövare en gång klassats som verksam pedofil finns det en ständig risk att han ska leva ut sina pedofila drifter på nytt«, säger David Ackerman, professor i psykiatri vid Kapstadens universitet.

Den ena rapporten efter den andra berättade om en aldrig sinande ström av våldsbrott mot barn. Mord, våldtäkt, misshandel, trakasserier, övergrepp, sexuellt utnyttjande. Efter en timme hade han fått mer än nog, men han tvingade sig själv att fortsätta.

En treårig flicka låstes in i en bur och hennes morföräldrar anklagas för att ha utnyttjat henne sexuellt samtidigt som de gravt försummat hennes mest grundläggande behov, berättade Mpumalanga-polisen i onsdags.

Polisassistent Anelda Fischer berättar att polisen nyligen fått in ett tips från en kringresande präst om att ett barn hölls fånge i ett bostadsområde utanför White River.

När polisen kom dit för att undersöka saken hade flickan redan flyttats från buren, säger Fischer. Däremot fanns det synliga bevis på att hon hade misshandlats med käppar eller andra föremål samt även utnyttjats sexuellt. Det föreföll dessutom som om barnet helt saknade egna kläder och var tvungen att gå omkring naken och tigga till sig mat. Hon sov på en bit plast i buren.

Colin Pretorius, ägare och föreståndare för ett barnhem i Parow, anklagas för att under fyra års tid ha utnyttjat elva pojkar i åldrarna sex till nio år innanför barnhemmets väggar. Han släpptes mot borgen för 10000 rand.

Till slut reste han sig och gick ostadigt fram till disken för att betala för sitt surfande på nätet.

Viljoen och hon fick tre månader tillsammans innan han sköt sig i huvudet.

»Först var jag bara arg på honom. Inte ledsen – det kom senare, eftersom jag verkligen älskade honom. Och jag var rädd. Han lämnade mig ensam med min graviditet, och jag visste inte vad jag skulle ta mig till eller vart jag skulle ta vägen. Men jag var så fruktansvärt arg på honom för att han var så feg. Det hände en vecka efter att jag hade berättat att jag var gravid, en måndagskväll. Vi gick på The Spur, och jag sa att det var något jag var tvungen att berätta, och så gjorde jag det, och han bara satt där utan att säga någonting alls. Då sa jag att han inte alls var tvungen att gifta sig med mig, bara hjälpa till, för jag visste ju inte vad jag skulle ta mig till.«

»Då sa han: 'Men för fasen, Christine, jag kan ju inte bli farsa – jag är bara en jävla nolla, en avdankad försupen golfare med puttfrossa.'«

»Jag sa att han inte behövde vara pappa och att jag själv tyckte att det var alldeles för tidigt att bli mamma, men att jag bara inte visste vad jag skulle göra. Jag pluggade. Jag hade en galen pappa. Om han skulle få reda på att jag var med barn skulle han balla ur fullständigt. Han skulle låsa in mig eller något.«

»Sedan sa han att han behövde tänka på saken, göra upp en plan, efter det hörde han inte av sig på hela veckan. På fredagskvällen bestämde jag mig för att ringa honom strax innan jag gick till jobbet, och om han fortfarande undvek mig då kunde han lika gärna dra åt helvete. Ursäkta språket, men det var riktigt jobbigt. Och då berättade de att det hade hänt en olycka, att han hade dött, men det var ju ingen olycka. Han hade låst in sig i golfshopen, satt sig vid ett litet bord och skjutit skallen av sig.«

»Det tog två år innan jag kunde sluta vara arg och i stället fokusera på att mina tre månader med Viljoen faktiskt var en fin tid. Det var när jag började fundera på hur jag skulle berätta för mitt barn om hennes pappa. En vacker dag skulle hon vilja veta, och ...«

»Har du barn?« frågade pastorn, och för första gången såg han lite skakad ut.

»... och jag var tvungen att bestämma mig för vad jag skulle säga till henne. Han lämnade inte ens ett brev efter sig. Han sa inte förlåt, förklarade inte att han var deprimerad eller livrädd eller något sådant. Så jag bestämde

mig för att jag skulle berätta om våra tre månader, det var nämligen den bästa tiden i mitt liv.«

Hon tystnade och suckade djupt. Efter en stund frågade pastorn: »Vad heter hon?«

»Sonia.«

»Var är hon nu?«

»Det är det min berättelse handlar om«, svarade hon.

OceanofPDF.com

15.

Griessel missade det nästan. Två sjuksköterskor kom med matvagnen tidigt på morgonen, när han redan var påklädd, färdigpackad och klar att skrivas ut. Han hade tankarna på annat håll och lyssnade inte på deras pladder när de närmade sig hans rum.

»... när hon kom på att det var ett gammalt trick han körde med så erkände han. Hon säger att han hade räknat ut att alla medelålders kvinnor åker och handlar tröstmat på Pick'n Pay på fredagskvällarna, eftersom de tänker parkera sig framför tv:n hela kvällen, det är då han passar på att dra sin varuvagn längs gångarna, väljer ut den snyggaste och försöker ragga upp henne. Det var så han fick Emmarentia att nappa. Nämen, god morgon. Är du redan uppe? I dag blir det ostomelett, allas favoriträtt.«

»Nej, tack«, sa han, tog sin resväska och gick mot dörren. Men han stannade och frågade: »Fredagskvällar?«

»Förlåt?«

»Säg det där igen om Emmarentia och Pick'n Pay.«

»Hoppla, riktigt så desperat behöver konstapeln knappast vara. Han ser minsann inte så illa ut«, sa den ena.

»Han påminner om en rysk adelsman«, sa den andra. »De där sexiga slaviska dragen.«

»Nej, det var inte så jag ...«

»Han har kanske lite taskig frissa vissa dagar, men det går ju att fixa.«

»Men det där är väl ändå en vigselring, eller hur?«

»Stopp, stopp, stopp och belägg«, sa han och höll upp händerna. »Jag är inte intresserad av kvinnor ...«

»Men konstapeln, då. Vi som var helt säkra på att han var straight.«

Han började bli förbannad, spände blicken i dem och såg att de drev med honom. De brast ut i skratt alla tre, han skrattade ljudlöst så att hela magen hoppade. Dörren öppnades, och där stod hans dotter Carla klädd i sin skoluniform. För ett ögonblick blev hon förvirrad av situationen – sedan lättad. Hon kramade om sin pappa.

»Jag hoppas verkligen att det är hans dotter«, sa en av sköterskorna.

»Omöjligt. Han är en större fikus än alla mina krukväxter ihop.«

»Det kanske är hans pojkvän som har klätt ut sig?«

De fick Carla att skratta med huvudet mot hans bröst, och till slut sa hon:

»Hej, pappa.«

»Du kommer för sent till skolan.«

»Jag ville bara kolla så att du mår bra.«

»Jag mår prima, hjärtat mitt.«

Sjuksköterskorna var på väg därifrån så han bad dem förklara historien om Emmarentia igen.

»Vad är det konstapeln vill veta?«

»Det är ett fall jag håller på med. Vi kan inte räkna ut hur han väljer ut sina offer.«

»Så konstapeln vill anlita oss?«

»Just det.«

De pratade i mun på varandra och gav en detaljerad beskrivning av upplägget. Vissa fredagar lyckades tydligen en Jimmy Fortuin ragga upp någon på Pick'n Pay, eftersom det var då affären kryllade av ensamstående kvinnor.

»Men alla är medelålders. De unga lyckas fortfarande uppbåda tillräckligt mycket mod för att gå ut och klubba på egen hand, eller också peppar de varandra att gå ut tillsammans, ett helt gäng.«

»De handlar mat till fredagskvällen och helgen, snacks och godis, du vet. De vill unna sig något. Tröstmat, helt enkelt.«

»Mellan fem och sju är det jaktsäsong för Jimmy, det är då de är på väg hem från jobbet. De är tacksamma byten och Jimmy är en jäkel på att snacka omkull folk, en riktig charmknutte.«

»Är det bara på Pick'n Pay?«

»Det är *hans* jaktmarker. Men Checkers funkar säkert lika bra.«

»Det är något visst med mataffärer ...«

»En sorts hopplöshet ...«

»Något desperat ...«

»Ensamma hjärtans shoppingsällskap.«

»Sista dansen på snabbköpet.«

»Sömlös på 7-Eleven.«

»Fattar du?«

Han skrattade och sa att han förstod, tackade dem och gick därifrån.
Han körde Carla till skolan i bilen han fått låna av Joubert.
»Vi saknar dig, pappa«, sa hon när de stannade framför skolans grindar.
»Inte lika mycket som jag saknar er.«
»Mamma berättade om lägenheten.«
»Det är bara tillfälligt, älskling.« Han tog hennes hand och kramade den hårt. »Det här är min tredje vita dag«, sa han.
»Du vet väl att jag älskar dig, pappa?«
»Och jag älskar dig.«
»Fritz också.«
»Har han sagt det?«
»Det behövs inte.« Hon fick bråttom att öppna sin väska. »Jag tog med det här till dig, pappa.«
Hon tog fram ett kuvert och gav till honom. »Du kan väl hämta oss efter skolan ibland? Vi lovar att inte skvallra för mamma.« Hon gav honom en kram. Sedan öppnade hon dörren.
»Hej då, pappa«, sa hon och såg allvarlig ut.
»Hej då, min älskling.«
Han såg på medan hon skyndade uppför trappan. Hans lilla flicka, med samma mörka hår och säregna ögon som han själv.
Han öppnade kuvertet. Det låg några foton i det, familjebilden som de hade tagit för två år sedan på skolans loppis. Annas leende såg ansträngt ut. Själv log han ett skevt leende, han var väl inte riktigt nykter. Men de var i alla fall med alla fyra på bilden, tillsammans.
Han vände på fotografiet. *Jag älskar dig, pappa*. Skrivet med Carlas runda sirliga handstil, följt av ett litet hjärta.

»Jag jobbade hela december, trots att jag var gravid. Jag ringde hem och sa att jag var tvungen att stanna kvar. Att jag inte kunde komma hem till Uppington eller följa med dem till Hartenbos. Min pappa blev inte glad. Han körde till Bloemfontein för att be för mig. Jag var livrädd att han skulle se att jag var gravid, men han märkte inget, hans huvud var väl fyllt av annat. Jag sa att jag skulle bo i Kallies och Colins uthus och hjälpa dem med nyårsfester, bröllop och firmafester, eftersom det inte fanns så många studenter kvar i stan som kunde hjälpa till. Jag ville tjäna bra med pengar så att jag kunde klara mig själv.

»Det var sista gången jag såg honom. Han kysste mig på kinden innan han åkte därifrån och närmare än så kom han aldrig sitt barnbarn.«

»Kallie kom på mig när jag spydde en morgon i januari. Han hade kommit ut med frukost till uthuset och ställde sig i dörren och såg på medan jag kräktes i toaletten. Sedan sa han: »Du är på tjocken, raring«, och när jag inte svarade sa han: »Vad tänker du göra?«

Jag berättade att jag tänkte behålla barnet. Det var första gången som jag insåg det själv. Jag vet att det låter knäppt, men med Viljoen och min pappa och allting ... Fram tills dess var det bara jag som visste om det. Då var det liksom överkligt. Som en dröm, och kanske trodde jag att jag skulle vakna, eller att barnet bara skulle försvinna av sig självt eller något. Jag ville inte tänka på det, bara fortsätta som om inget hade hänt.«

»Sedan frågade han om jag hade tänkt adoptera bort barnet, och jag svarade att jag inte visste, men att jag tänkte åka till Kapstaden i slutet av månaden så det vore bra om jag kunde få så många pass som möjligt. Han frågade om jag visste vad jag gjorde, och jag sa nej, jag visste inte alls vad jag gjorde, allt var så nytt för mig.«

»De följde mig till Hoffman Square, jag fick en present till barnet, en ljusblå liten sparkdräkt, små sockar, skor och haklappar och så ett kuvert till mig – de kallade det för en julbonus. Och de gav mig namnen på några bögkompisar i Kapstaden som jag kunde kontakta om jag behövde hjälp.

»Jag grät hela dagen, hela vägen till Colesberg. Då kände jag Sonia sparka för första gången, som om hon ville säga 'det räcker nu, nu måste vi skärpa oss, det här kommer att ordna sig'. Då visste jag att jag aldrig skulle kunna svika henne.«

Griessel hittade vad han letade efter i de tre labbrapporterna. Han gick bort till Matt Jouberts rum och väntade på att chefen skulle prata färdigt i telefon.

»Obduktionsprotokollet utesluter inte en assegaj«, sa Joubert i luren, »men de behöver göra fler tester, och det kommer att ta tid. Ni får ringa igen om ett par dagar. Okej? Var så god. Tack. Hej då.«

Han tittade upp på Griessel. »Skönt att ha dig tillbaka, Bennie. Hur känner du dig?«

»Skrämmande nykter. Vad var det där om en assegaj?«

»Det är det där fallet med Enver Davids. Plötsligt ställer *Argus* en massa frågor. Det luktar trubbel lång väg.«

Griessel lade labbrapporterna framför Joubert och sa: »Den jäveln raggar upp dem på Woolworths. På fredagskvällar. Kolla själv. Jag missade det eftersom jag inte visste vad det var jag letade efter, men teknikerna har gått igenom deras sopor, och två av dem hade påsar och kvitton från Woolworths och den tredje bara ett kassakvitto, men alla tre hade varit i Waterfrontbutiken, samma fredag som mordet ägde rum mellan klockan ... eh... halv fem och sju.«

Joubert läste igenom rapporterna. »Det är lite tunt, Bennie.«

»Jag vet, men i morse pratade jag med ett par experter, Matt. Det verkar som om det bara är gamla gifta stofiler som du och jag som tror att snabbköpet bara är ett ställe där man handlar mat.«

»Förklara, tack«, sa Joubert och undrade hur länge det skulle dröja innan glöden skulle falna i Griessels ögon.

Tobela hittade en telefonkiosk i köpcentret på Church Street där man kunde betala med mynt. Han bläddrade igenom den skamfilade telefonkatalogen på jakt efter numret till psykiatriska institutionen vid Kapstadens universitet. Han slog numret och frågade efter professor David Ackerman.

»Han är inte inne just nu. Vad gäller saken?«

»Jag håller på med en artikel om våldsbrott mot barn. Jag har bara ett par frågor.«

»För vilken tidning?«

»Jag är frilans.«

»Professor Ackerman är en väldigt upptagen man ...«

»Det tar bara ett par minuter.«

»Jag måste be att få återkomma till er.«

»Jag kommer inte att vara på plats så mycket – kan jag ringa i morgon?«

»Vem är det jag talar med?«

»Pakamile«, sa han. »Pakamile Nzululwazi.«

16.

Till en början var Kapstaden knappast på hennes sida.

För det första blåste det något fruktansvärt i flera dagar, en sydostvind med stormstyrka. Sedan blev hennes resväska stulen på Backpackers i Kloof Nek, där hon delade rum med fem gnälliga, överlägsna, unga tyska turister för hundra rand natten. Det var ont om lägenheter och de som fanns kostade multum, kollektivtrafiken var dessutom både krånglig och opålitlig. En gång gick hon hela vägen till Sea Point för att titta på en lägenhet, men det visade sig vara ett råthål med trasiga fönster och nedklottrade väggar.

Hon bodde på Backpackers i två veckor innan hon fick tag i ett vindsrum i ett gammalt bostadsområde på Belle Ombre Street i Tamboers Kloof. Ett gammalt vindskontor hade gjorts om till en liten, men fullt beboelig, etta – med dusch och toa längs ena väggen, vask och kök längs den andra, det fanns en säng och ett matbord och en skranglig garderob. En annan dörr ledde ut på taket, därifrån kunde hon se månskäran hänga över staden, bergen och havet. Det var åtminstone helt och rent för sexhundraåttio rand i månaden.

Hennes största problem var hennes egen rädsla. Hon var rädd för förlossningen som kom närmare för varje dag, hon var rädd för att ta hand om barnet efteråt, rädd för ansvaret, rädd för hur arg hennes pappa skulle bli när hon ringde eller skrev och berättade – hon hade inte bestämt sig än för vilket hon skulle välja. Varje dag kontrollerade hon hur mycket hon hade på sitt konto och jämförde med listan på det allra nödvändigaste: spjålsäng, babykläder, blöjor, nappflaskor, välling, filter, stekpanna, kastrull, kokplatta, kaffemugg, tallrik, kniv, gaffel och sked, vattenkokare, radio. Listan blev allt längre, samtidigt som hennes bankkonto krympte för varje dag ända tills hon fick jobb som servitris på ett kafé på Long Street. Hon tog så många pass som möjligt, så länge hon lyckades dölja bullen nedanför bröstet.

Siffrorna på kontoutdragen styrde hennes liv. Hon blev totalt fixerad. Sex åtta noll var den första summan varje månad, den obevekliga hyran som hon var tvungen att betala. Det var lågvattenmärket i hela hennes budget och en av orsakerna till att hon sov så dåligt om nätterna. Hon

upptäckte loppmarknaden på Green Point Stadium och prutade på varenda pinal. I second hand-butikerna i Gardens och på Kloof Street köpte hon en spjålsäng, en cykel och en röd- och blåmönstrad matta. Uppe på taket målade hon spjålsängen vit med giftfri lackfärg, och när det blev färg över fick den gulgröna racercykeln också ett par lager.

I ett ex av *Cape Ads* som någon hade lämnat på kaféet hittade hon en radannons för en bårsele. Hon ringde, prutade och fick den hemskickad. På så sätt skulle hon kunna cykla med barnet i selen, uppför berget och längs vattnet i Mouille Point där det fanns gungor, klätterställningar och ett lektåg för barn.

Varje lördag satsade hon tjugo rand på lotto, och satt som klistrad framför radion och väntade på vinnarsiffrorna som hon hade ringat in med kulspetspenna på sin lottsedel. Hon drömde om vad hon skulle göra med storvinsten. Ett hus stod överst på listan – ett av de där moderna renoverade slotten på bergssluttningen, med automatisk garageport. Persiska mattor på golven, kelimmattor och konst på väggarna. En jättestor barnkammare med sjöfåglar och moln i taket och en hög färgglada leksaker mitt på golvet. En Landrover Discovery med barnstol. En klädskåp med designerplagg och skor i prydliga rader på golvet. En espressomaskin. Ett rostfritt kylskåp med dubbla dörrar.

En eftermiddag satt hon på taket och drack en kopp snabbkaffe när hon hörde några som hade sex i lägenheten under. En kvinnoröst, åh-åh-åååh, varje stön klättrade lite högre på stegen till extas. I början sade ljudet henne ingenting alls, det var bara ännu ett ljud i storstadslarmet, men sedan kände hon igen det och log åt den udda tidpunkten. Hon undrade om hon var ensam åhörare eller om ljudet nådde några andra trumhinnor. Hon kände hur det pirrade till i underlivet. Följt av ett sting av avund när stönandet blev starkare, snabbare, högre och gällare. Avundsjukan på det hon inte hade växte i kapp med stönandet, ända tills en skälvande orgasm fick henne att resa sig upp och vilja kasta sin nästan tomma kaffemugg på allt det hon hade att slåss mot. Hon siktade inte på något särskilt, hon var arg på det mesta. Hon hatade ensamheten, sin situation och alla bortkastade chanser.

Hon kastade aldrig muggen. Sakta sänkte hon sin arm och insåg motvilligt att hon inte hade råd att köpa en ny.

I slutet av mars gick det inte att skjuta upp telefonsamtalet längre. Hon cyklade hela vägen till Waterfront för att ringa från en telefonkiosk – ifall

de spårade samtalet. Hon ringde till sin mamma på advokatkontoret där hon jobbade. Det var snabbt överstökat.

»Herregud, Christine! Var är du?«

»Jag har hoppat av skolan, mamma. Men jag mår bra. Jag har fått jobb. Jag ville bara ...«

»Var är du?« Hennes röst lät nästan hysterisk. »Till och med polisen letar efter dig. Din far kommer att få blodstörtning, han ringer till polisen i Bloemfontein varje dag.«

»Säg åt honom att sluta med det, mamma. Säg att jag har fått nog av hans predikande och religiösa svammel. Jag är inte kvar i Bloemfontein och han hittar mig aldrig. Jag mår bra. Jag är lycklig. Lämna mig i fred. Jag är inte ett barn längre.« Hon fattade inte varifrån ilskan kom. Var det hennes egen rädsla som utlöste den?

»Du kan inte göra så här, Christine. Du känner din far. Han är vansinnig. Vi är så oroliga för dig. Du är vårt barn. Var är du?«

»Jag tänker lägga på nu, mamma. Oroa dig inte för mig, mamma. Allt är bra. Jag ringer ibland för att tala om att jag lever.« Efteråt kom hon att tänka på att hon borde ha sagt »Jag älskar dig, mamma.« Men hon hade bara lagt på luren, hoppat upp på cykeln och trampat därifrån.

Hon ringde inte igen förrän i början av juni när Sonia var en vecka gammal, då längtade hon efter att höra sin mammas röst.

Tobela satt på Whimpys uteservering i St Georges och drack en cola. Han läste på *Argus* förstasida om spekulationerna kring mordet på Enver Davids. Ett telefonsamtal från en anonym kvinna hade blåst liv i sensationshysterin.

Någon hade sett honom med assegajen. Men ingen hade anmält honom.

Han hade varit alldeles för koncentrerad på sitt. Nej, han hade inte varit tillräckligt noggrann, han hade missat att beräkna alla detaljer. Det fanns ett vittne. Han borde ha fattat att det skulle bli skriverier. Mediastormen. Krigsrubriker, spekulationer och anklagelser.

Är det en hämndlysten kvinna som mördat våldtäktsmannen Enver Davids – och inte den sydafrikanska polisen, som det tidigare spekulerats kring?

Vilka underliga konsekvenser.

Kunde polisen spåra den anonyma kvinnan som ringt? Skulle hon kunna lämna hans signalement?

Det spelade egentligen ingen roll.

Han vände blad. På sidan tre fanns en artikel om en lyssnarundersökning på en radiokanal, man skulle ringa in och säga sin mening. Skulle dödsstraffet återinföras? Åttiosju procent av lyssnarna hade röstat »ja«.

På sidan två fanns korta sammanfattningar av gårdagens brottsliga aktiviteter. Tre mord i Khayelitsha. Kvinna skjuten efter gängrelaterad skottlossning i Blue Downs. Man skadad i Constantia efter knivdåd i samband med bilstöld. Värdetransport rånad i Montague Gardens: två säkerhetsvakter på intensiven. Sjuttiotvåårig kvinna våldtagen, misshandlad och rånad i sitt hem i Rosebank. Bonde i Limpopo Province brutalt nedskjuten i sin ladugård.

Inga barn i dag.

Servitrisen kom med hans nota. Han vek ihop tidningen och lutade sig tillbaka. Han studerade människorna som gick förbi köpcentret, vissa målmedvetna, andra slött strosande. Det var fullt av stånd, kläder och hantverk. Himlen var blå, en duva kom flygande och satte sig på trottoaren och spred ut både stjärt och vingar.

Det var som om han hade sett allt det där förr. Ett hotellrum någonstans med en halvt uppackad resväska, långsamma dagar att ta sig igenom, en seg väntan på nästa uppdrag. Paris var väntans stad för honom, en helt annan stad, en annan arkitektur, ett annat språk, men känslan var densamma. Den enda skillnaden var att på den tiden hade hans måltavlor pekats ut på ett tjugigt kontor i Östberlin och den prydliga lilla högen med handlingar, foton och tättskrivna sidor levererades med bud. Hans krig. Hans Kamp.

Det hade gått ett helt liv sedan dess. Världen hade förändrats, men det var ändå förvånansvärt lätt att halka in i de gamla rutinerna igen – ständigt på spänn, uppfylld av ett oändligt tålamod, förberedelserna, planerandet, försmaken av nästa adrenalinkick.

Han var tillbaka på ruta ett igen. Tillbaka i selen. Cirkeln var sluten. Det kändes som om uppehållet aldrig hade existerat, som om Pakamile och Miriam bara var en dröm, som en reklamfilm mitt i ett tv-program, en irriterande illusion om förväntad familjelycka.

Han betalade för sin läsk, gick tillbaka till telefonkiosken och slog samma nummer en gång till. »Är professor Ackerman anträffbar nu?«

»Ett ögonblick.«

Hon kopplade fram samtalet. Han använde samma namn och låtsades fortfarande vara frilansjournalist. Han sa att han hade läst en artikel i *Die Burgers* arkiv där professorn hävdade att pedofiler alltid upprepade sina beteendemönster. Han ville veta vad det betydde.

Professorn suckade och var tyst en stund innan han svarade. »Det betyder precis vad det låter som, meneer Nulwazi.«

»Nzuluwazi.«

»Jag ber om ursäkt, jag är fruktansvärt dålig på namn. Det betyder att rent statistiskt misslyckas en ansevärd procentsats av all form av rehabilitering. Med andra ord avskräcker inte ens ett fängelsestraff dem från att begå samma brott igen.« Tröttheten hördes tydligt på mannens röst.

»Rent statistiskt.«

»Ja.«

»Skiljer det sig från verkligheten?«

»Nej.«

»Något säger mig att ni inte stöder statistiken.«

»Det handlar inte om statistik, det handlar om ordval.«

»Jaså?«

»Kan vi prata off the record, meneer Nulwazi?«

Den här gången brydde han sig inte om att rätta professorn. »Självklart.«

»Och ni kommer inte att citera mig?«

»Jag lovar.«

Professorn tystnade igen innan han svarade, som om han övervägde ifall det var värt risken. »Faktum är att jag inte tror att man kan rehabilitera dem över huvud taget.«

»Inte alls?«

»Det är en fruktansvärd sjukdom. Och man har inte hittat något botemedel ännu. Problemet är att hur gärna vi än vill tro att vi närmar oss en lösning så verkar det inte finnas någon.« Han lät fortfarande lika trött och uppgiven. »Så fort de släpps ut ur fängelset går det bara några dagar innan de får återfall, och så får vi ännu fler traumatiserade barn på halsen. För det är enorma trauman de utsätts för. Det går inte ens att mäta. Det ödelägger deras liv helt och hållet. Det ger dem men för livet som man inte ens kan föreställa sig. Och de tycks bli fler och fler för varje år. Vem vet om det är vårt samhälle som skapar fler eller om det är laglösheten i det här landet som lockar fram dem ur gömmorna. Jag har faktiskt ingen aning ...«

»Så ni anser att de inte bör släppas ut över huvud taget?«

»Jag inser att det är omänskligt att hålla dem inspärrade för gott. Det är inte lätt att vara pedofil i ett fängelse. De behandlas som jordens avskum. De blir våldtagna, misshandlade och utfrysas. Men de får sitt straff, går igenom sin rehabilitering, kommer ut och får återfall. Vissa genast, andra efter ett år eller två eller tre. Jag vet inte hur man ska lösa det, men vi måste hitta en lösning.«

»Ja«, sa Tobela. »Vi måste hitta en lösning.«

Pastorns vardagliga sysslor måste vara oändligt långtråkiga, för han såg fortfarande intresserad ut där han satt. Han lyssnade lika andäktigt på hennes historia, med samma neutrala min och avslappnade armar ovanpå skrivbordet. Huset var alldeles tyst, allt som hördes utifrån var några insekter. Hon tyckte att det kändes konstigt, hon som var så van vid ett ständigt trafikbrus och cityfolk i farten. Alla var alltid på väg någonstans.

Här fanns det ingenstans att ta vägen.

»Mina pengar tog slut. Har man inga pengar måste man ha gott om tid. Man måste ha tid att stå i evighetslånga köer med sitt barn på höften och köa för vaccinationer eller hostmedicin eller något som kan bota diarré. Har man barn och måste jobba är man tvungen att betala för barnomsorg. Jobbar man som servitris måste man dessutom betala någon som kan passa barnet på kvällen. Och så måste man gå hem med sin bäbis klockan ett på natten mitt i vintern eller betala för en taxi. Jobbar man inte kväll missar man de bästa passen med mest dricks. Då kan man inte köpa något alls åt sig själv, och veckan därpå försöker man med det ena, nästa med det andra. Och det slutar med att man är världens största förlorare.«

»Jag stod bara inte ut längre – det kändes som om jag hade hela världen emot mig. Varje måndag läste jag *Times Job Supplement* och skickade i väg mitt CV till alla möjliga jobb: sekreterare, läkemedelssäljare, kanslist. Om man hade tur fick man komma på intervju. Men det var alltid samma visa. Ingen erfarenhet? Jaha, du har barn. Är du skild, eller? Jaså. Tyvärr, vi söker någon med erfarenhet. Vi behöver någon som har bil. Vi letar efter någon som kan bokföring. Beklagar, men den här tjänsten tillsätts genom kvotering.«

»Jag slutade på kaféet, det var för lite dricks, dessutom var det vinter och lågsäsong. Jag fick jobb på Trawlers i stället, en skaldjursrestaurang på Kloof Street. En kväll var det en gäst som sa: 'Vill du tjäna lite riktiga

pengar?’ Så jag sa ja. Sedan frågade han: ’Hur mycket?’ och jag fattade ingenting och sa: ’Så mycket som möjligt’. Då sa han: ’Trehundra rand’, och jag frågade: ’Trehundra rand per dag, eller vadå?’ Då log han och sa: ’Per kväll, tänkte jag.’ Det var en helt vanlig kille, runt fyrtio sådär, med glasögon och lite mage, och jag sa: ’Vad är det jag ska göra?’ och han sa: ’Det vet du nog’, men jag fattade fortfarande ingenting. Då sa han: ’Hämta en penna så ska jag skriva upp mitt rumsnummer’, och till slut fattade jag vad han menade och bara stod där och glodde på honom. Jag ville skälla ut honom, vad trodde han egentligen om mig? Jag stod där och kokade inombords, men vad skulle jag göra, han var ju gäst. Så jag gick och hämtade hans nota, och när jag vände mig om hade han försvunnit. Han hade lämnat hundra rand i dricks och en lapp med sitt rumsnummer där han skrivit: ’Femhundra? För en timme.’ Jag lade den i fickan så att ingen skulle få syn på den.«

»Femhundra rand. Har man en hyra på sexhundraåttio rand är femhundra ganska mycket pengar. Måste man dessutom betala fyrahundra femtio för barnpassning, och ännu mer på helgerna, eftersom det är då man får bra med dricks, är det svårt att tacka nej till femhundra. Om man måste dra ihop tretusen i månaden för att klara sig och aldrig vet om det ska gå eller inte, och man försöker spara till en bil så man ska kunna hämta sitt barn när det regnar ... då tar man fram den där lappen ur byxfickan och tittar på den en gång till. Men vem kan föreställa sig hur det känns? Vilken sorts människa kan sätta sig in i en sådan situation?«

»Sedan tänker man: Vad spelar det egentligen för roll? Det händer ju överallt. Ett par kommer in, och han fjäskar med fin middag och vin, men vad är han egentligen ute efter? Han vill bara få omkull henne. Vad är egentligen skillnaden? Trehundra rand för middagen och femhundra för sex.«

»De stöter jämt på mig i alla fall. Till och med när jag var höggravid på kaféet, och efteråt på Trawlers var det ännu värre. Hela tiden. Vissa ger dig bara den där speciella blicken, andra säger saker som: ’Schyst hylla’ eller ’Fin häck, bruden’, somliga frågar rakt ut vad man gör på fredag kväll eller: ’Har du sällskap, stumpan?’ De fåfänga skriver sitt mobilnummer på notan, som om de vore Guds gåva till mänskligheten. Andra försöker ragga upp en med inställsamma frågor. ’Var kommer du ifrån, då?’ ’Hur länge har du bott i Kapstaden?’ ’Vad pluggar du för något?’ Men man fattar ändå vad de är ute efter, för det dröjer inte länge innan de frågar: ’Bor du verkligen

ensam?’ eller: ’Det här samtalet var ju så *lekker*, när slutar du så vi kan snacka lite mer?’ I början känner man sig supersmickrad, för vissa av dem är faktiskt jättegulliga och roliga, men efter ett tag upptäcker man att de säger samma sak till alla, till och med till de värsta ruggugglorna till servitriser. Hela tiden, allihop, precis som de där evighetskaninerna som går på batteri, de slutar aldrig; det spelar ingen roll om de är sexton eller sextio, gifta eller singlar, de är ständigt på jakt och det tar aldrig slut.«

»Sedan kommer man hem till sitt rum och funderar och tänker på allt man inte har och på att det egentligen inte är någon som helst skillnad, man tänker på femhundra rand och ljuger för sig själv och undrar hur det skulle vara, hur hemskt skulle det kunna vara med den där snubben i en timme?«

17.

Griessel hade varit på jakt efter en lockfågel hela dagen – en medelålders kvinnlig polis som kunde tillbringa fredagskvällen med att köra en varuvagn fram och tillbaka i gångarna på Woolworths vid Waterfront. Förhoppningsvis skulle det aset välja henne. Till slut var det någon som föreslog polisassistent Marais på Claremontpolisen, hon skulle snart fylla fyrtio och kunde möjligtvis platsa för rollen. Han ringde henne, och de gjorde upp om att ses för att diskutera saken.

Han valde M5:an, eftersom den var snabbare, och svängde av vid Lansdowne för att komma upp på Main Road. Vid avfarten stod en enorm bred reklamskylt precis till vänster om vägen. Castle Lager. Öl. Helvete, det var visserligen flera år sedan han drack öl senast, men på bilden syntes ett immigt glas med droppar som rann längs sidorna, en krona av vitt skum och till bredden fyllt med den pissgula vätskan. Han var tvungen att stanna vid trafikljuset och glo på det förbannade ölglaset. Han kunde riktigt känna smaken. Den där torra, sköna beskan. Han kände hur ölen rann nedför strupen, men framför allt kände han hur värmen spred sig i kroppen från medicinen som landade i magen.

När han vaknade upp ur sina tankar var det någon som tutade bakom honom, en entonig, otålig signal. Han hoppade till och körde därifrån, först då insåg han vad som hade hänt och blev riktigt rädd över hur djupt han låtit sig hypnotiseras.

Han tänkte: Vad i helsicke ska jag ta mig till egentligen? Vad hjälper piller när man slåss mot sådana krafter? Herrejäklar, han som inte ens hade druckit öl på åratat.

Han upptäckte att han höll ratten i ett krampaktigt grepp, försökte andas lugnt och få kontroll över andningen medan han körde vidare.

Redan innan hon reste sig från sitt skrivbord visste han att polisassistenten var perfekt. Hon såg precis så där lagom sliten ut, som om hon hade gått fler mil än årsmodellen antydde. Håret var blonderat. Hon sa att hon hette André. Hennes leende avslöjade en sned framtand. Det såg ut som om hon väntade sig att han skulle kommentera hennes förnamn.

Han satte sig mitt emot henne och berättade om fallet och sina misstankar. Han sa att hon var idealisk för uppgiften, men att han inte tänkte tvinga henne att ställa upp.

»Jag är på«, sa hon.

»Men det kan vara farligt. Vi måste vänta tills han gör något på riktigt.«

»Jag är på.«

»Prata med er man i kväll. Sov på saken. Ring mig i morgon.«

»Det behövs inte. Jag ställer upp.«

Han gick till hennes chef för att be om tillstånd, trots att han egentligen inte behövde. Den kraftige färgade kommissarien gnällde om att han inte hade folk så det räckte, de var redan underbemannade och han klarade sig inte utan Marais – vem skulle täcka upp för henne när hon inte var på plats? Griessel bedyrade att det enbart handlade om fredagskvällar efter klockan fem och att hennes övertid inte skulle belasta distriktets budget.

Kommissarien nickade till slut. »Okej, då.«

Han körde till Gardens sent på eftermiddagen, med adressen till lägenheten på en lapp på sätet bredvid sig.

Friend Street ... vad var det för ett jävla namn på en gata? Mount Nelson's Mansions. Nummer ett två åtta.

Han hade aldrig bott i det här området förut. I hela sitt liv hade han varit trogen de norra förorterna, ända sedan han gick i skolan hade han hållit sig till stadsdelarna norr om stan, fränsett året på Polishögskolan i Pretoria och de tre åren som patrullerade i Durban. Herrejäklar, aldrig i livet att han tänkte sätta sin fot där igen med den värmen, luftfuktigheten och stanken. Curry och braja och all skit som tänkas kunde. På den tiden snackade han en dialekt som man behövde lexikon för att fatta och blev jämt retad eller hånad av *souties* och indierna, beroende på om de var kollegor eller folk han haffat. *Din jävla bergsget. Ditt jävla piggsvin. Korkade jävla holländarsnut.*

Mount Nelson's Mansions. Det var omgärdat av ett smidesstaket och försett med en stor säkerhetsgrind. Han blev tvungen att parkera på gatan och trycka på en knapp som det stod »portvakt« på för att bli insläppt, så han kunde hämta ut sina nycklar och en fjärrkontroll till grinden. En röd tegelbyggnad som såg allt annat än lyxig ut, kanske trettio eller fyrtio år gammal. Varken vacker eller ful, den bara låg där, inklämd mellan två vitputsade hyreshus.

Portvakten var en gammal xhosaman. »Är ni polis?« frågade han.

»Ja, det är jag.«

»Bra. Vi kan behöva en polis här omkring.«

Han hämtade sina resväskor i bilen och släpade upp dem till första våningen. Ett två åtta. Ytterdörren, som behövde fernissas, hade titthål och två lås. Han hittade rätt nycklar och fick upp dörren. Brunt parkettgolv, inga som helst jävla möbler förutom en bardisk utan pallar, köksskåp av urblekt laminat, en gammal spis med tre plattor och en ugn av märket Defy. En trätrappa. Han ställde ned väskorna och gick uppför trappan. Det fanns en säng där uppe, en enkelsäng, samma som hade stått hemma i garaget, hans garage. Hans före detta garage. En enkel sängram av trä och en skumgummimadrass klädd med blommigt överdrag. Sängkläderna låg i en hög vid fotändan. Kudde och örngott, lakan och filtar. Det fanns en inbyggd garderob. En dörr ledde till ett litet badrum.

Han gick ned för att hämta sina resväskor.

Inte ens en stoljävel. Om han ville sitta fick det bli på sängen.

Inget att äta på, dricka ur eller koka vatten i. Han hade inte ett skit. Han hade mindre nu än när han gick på Polishögskolan.

Herrejäklar.

Inne på sitt hotellrum slog Tobela upp »P« i telefonkatalogen. Där stod namnet, *Colin Pretorius*, med samma stavning, och adressen, *122 Chantelle Street, Parow*. Han körde till Sanlam Centre på Voortrekker Road och köpte en karta över Kapstaden på CNA.

Medan solen försvann bakom Taffelberget körde han längs Hannes Louw Drive och svängde vänster vid Fairfield, rakt på Simone Street och efter en lång kurva vänster in på Chantelle Street. De jämna numren låg på högra sidan. Nummer 122 var ett oansenligt hus med inbrottsgaller och säkerhetsgrind. I den välskötta trädgården växte två prydnadscypresser, några buskar och en perfekt grön gräsmatta – allt omgärdat av en betongmur baktill och på sidorna. Inga livstecken. På garageväggen satt en blå- och silverfärgad skylt ovanför dörren: *Cobra Security. Beväpnade och blixtnabba*.

Han hade problem. Han var en svart man i en vit villaförort. Viss hjälp hade han av sin pickup, så länge han satt i bilen var han färglös och anonym i skymningen. Men inte hur länge som helst. Om bilen blev stående för

länge eller körde förbi en gång för mycket skulle någon säkert lägga märke till hans hudfärg och börja undra.

Han körde ett varv runt kvarteret och passerade nummer 122 en gång till, den här gången studerade han grannhusen noga och granskade den långsmala parken som följde kurvan längs med Simone Street. Sedan var han tvungen att åka därifrån, tillbaka till shoppingcentret. Han behövde köpa på sig några saker.

Griessel satt på sängen, som fortfarande inte var bäddad, och stirrade på garderoben. Hans kläder fyllde inte ens en tredjedel. Det var det tomma utrymmet som fascinerade honom.

Hemma var hans garderob full av kläder som han inte hade använt på evigheter – plagg som antingen var för små eller så omoderna att Anna förbjudit honom att använda dem.

Men här kunde han räkna varje typ av plagg hon packat åt honom på ena handens fingrar, förutom kalsongerna – det var nog åtta eller nio par som han lagt i en hög i mittenlådan.

Tvätta. Hur skulle han fixa det? Det låg redan två dagars smutstvätt i en hög på garderobsgolvet, bredvid hans enda par skor. Och stryka – det var ju för tusan en mansålder sedan han så mycket som höll i ett strykjärn. Laga mat, diska. Dammsuga! Sovrumsgolvet var täckt av en skitig heltäckningsmatta.

»Fan också«, sa han och ställde sig upp.

Han tänkte på ölreklamen igen.

Nej, för guds skull. Det var ju tack vare sådana saker som han befann sig i den här situationen till att börja med. Han fick bara inte. Han var tvungen att hitta på något att sysselsätta sig med. Han hade ju sina rapporter i portföljen. Men var skulle han sitta och jobba? I sängen? Han behövde en pall vid bardisken. Det var för sent att ge sig ut och leta efter en nu. Han var sugen på kaffe. Kanske Pick'n Pay i Gardens fortfarande hade öppet. Han tog plånboken, nycklarna till sin nya lägenhet och gick nedför trappan till det ödsliga vardagsrummet.

Tobela köpte en liten ficklampa, batterier, en kikare och en uppsättning skruvmejslar och slog sig ned på en restaurang för att studera kartan.

Hans första problem skulle bli att ta sig in på området. Han kunde inte parkera i närheten av huset eftersom bilen var registrerad på honom. Någon skulle kunna anteckna bilnumret. Eller lägga det på minnet. Han skulle bli tvungen att parkera någon annanstans och gå till fots, men det var fortfarande riskfyllt. På vartannat hus satt det en skylt från någon privat säkerhetsfirma. Övervakningsbilar patrullerade gatorna, det fanns garanterat gott om ängsliga själar beredda att kasta sig på larmtelefonen. »Det går en svart man på vår gata!«

Hans chanser var bättre på dagen – han skulle kunna vara en trädgårdsarbetare på väg till jobbet – men kvällstid ökade riskerna mångdubbelt.

Han granskade kartan. Med fingret följde han Hannes Louw Drive tills den korsade N1:an. Om han ställde bilen norr om motorvägen och utnyttjade det långsmala stycket av veden och parkområdet ... Det var långt att gå och det skulle ta tid, men det skulle kunna fungera.

I fallet där Colin Pretorius åtalats för sexuellt utnyttjande och våldtäkt av minderåriga vittnade i går en 11-årig pojke om hur den åtalade kallat in honom på sitt kontor och visat honom pornografi. Den åtalade låste sedan dörren och började onanera medan han uppmanade pojken att göra samma sak.

Nästa problem skulle bli att ta sig in i huset. På framsidan skulle han synas, han skulle bli tvungen att ta sig in från baksidan, där grannarna inte kunde se honom bakom betongmuren. Men det satt inbrottsgaller för dörrarna. Säkerhetsfirmans skylt innebar dessutom att det fanns larm. Och en larmknapp.

Enligt vittnesmål från kvinnan, vars namn inte offentliggjorts, visade hennes 5-årige son tydliga symptom på stress, bland annat plötsliga vredesutbrott, sömnlöst och koncentrationssvårigheter, vilket fick föräldrarna att uppsöka en barnpsykolog. Under terapins gång avslöjades att daghemsföreståndaren Pretorius våldfört sig sexuellt på pojken under tre månaders tid.

Det fanns två alternativ. Antingen vänta på att Pretorius skulle komma hem. Eller också försöka bryta sig in. Det första alternativet kändes alltför oförutsägbart, för svårt att styra. Det andra var svårt, men inte omöjligt.

Tobela betalade sin läsk. Han var inte hungrig. Han var alldeles för uppfyllt av det som låg framför honom, på helspänn med skärpta sinnen.

Han gick till parkeringen, hämtade bilen och körde därifrån.

I samband med gripandet beslagtogs polisen Pretorius dator, cd-skivor och videoband. Polisinspektör Dries Luyt vid familjevåldsenheten beskrev mängden och inriktningen på den barnpornografi som hittades som »det värsta han sett hittills«.

Han följde trafikströmmen.

Han tänkte på veckan innan Pakamile dog, när de var uppe i bergen vid Mpumalanga på andra sidan Amersfoort. Tillsammans med sex andra elever hade de suttit i den skarpa morgonsolen på sina motorcyklar och glidit fram mellan de fina trähusen, hans sons blick hade varit som fastnaglad vid körläraren som talat med sådan glöd.

»Motorcykelförarens värsta fiende är målfixering. Vi har det i blodet. Tyvärr fungerar kopplingen mellan ögat och hjärnan på det viset. Om du ser en grop i gatan eller en sten kommer du att köra rakt på den. Se till att aldrig titta direkt på hindret framför dig. Stridspiloter får lära sig att titta bort från målet i 90 graders vinkel precis innan de trycker på robotmissilernas avfyrningsknapp. När du väl upptäckt ett hinder vet du att det finns där. Sök i stället efter en väg runt det; fäst blicken på vägen som leder till säkerhet. Du och din motorcykel kommer att följa efter automatiskt.«

Han satt där och tänkte att det här var mer än en motorcykellektion – det fungerade på samma sätt i livet. Även om man inte insåg det förrän det var för sent eller nästan för sent. Ibland såg man inte stenarna. Som när han kom tillbaka från kriget. Stridsklar, taggad och osäkrad höll han på att koka över av förväntningar på Det nya Sydafrika. Han var redo att använda sin militära utbildning, sin skicklighet och erfarenhet. Han var student vid universitetet KGB, hade tagit examen i Stasis krypskytteklass, var fullbordad krigsveteran med sjutton avrättningar runt om i Europas städer på sitt cv.

Ingen ville ha honom.

Förutom Orlando Arendse, förstås. I sex år hade han bevakat smuggelrutter och drivit in knarkskulder, ända tills han börjat upptäcka groparna i gatan och stenarna på vägen och insett att han var tvungen att hitta en säkrare väg för att inte köra rakt in i stenarna.

Och nu, då?

Han parkerade intill Hendrik Verwoerd Drive, högt uppe på Tygerbergs sluttning, där man kunde se Kapstaden sträcka ut sig ända bort till

Taffelberget och ligga och glittra i natten.

Han satt kvar en stund, men såg ingenting av utsikten.

Körläraren kunde haft fel: att väja för livets hinder räckte kanske inte. Hur ska ett barn kunna hitta en säker väg bland alla dessa sjuka människor och vidriga fallgropar? Tänk om det krävdes att någon røjde undan hindren på livets stig.

När Griessel kom tillbaka till lägenheten med båda händerna fulllastade med Pick'n Pay-påsar stod dr Barkhuizen vid dörren och hade precis lyft handen för att knacka på.

»Jag tänkte bara titta förbi och se så att allt var bra.«

Senare satt de i skräddarställning på golvet och drack snabbkaffe ur splitternya blommiga muggar medan Griessel berättade om ölreklamen. Läkaren sa att det bara var början. Han skulle börja se saker som tidigare varit osynliga för honom. Hela omvärlden skulle gadda ihop sig för att plåga honom, hela universum skulle tjata på honom att ta en enda liten klunk, bara ett glas. »Hjärnan är ett fantastiskt organ, Bennie. Den tycks leva sitt eget liv, ett liv som vi inte är medvetna om. Har man supit tillräckligt länge börjar den gilla den där kemiska balansen. När man slutar börjar den göra upp planer för att återställa balansen. Det är som en fabrik som lagrar listiga tankar någonstans och ser till att bara pumpa fram de smartaste till ditt medvetande. 'Äsch, det är ju bara en pilsner.' 'Hur farligt kan det vara med ett litet glas?' En annan effektiv variant är: 'Jag förtjänar det, jag har plågats i en vecka nu och förtjänar faktiskt en liten en.' Eller ännu värre: 'Jag måste ta ett glas nu annars kommer jag balla ur fullständigt.'«

»Men hur fan ska man lyckas kämpa emot?«

»Man ringer mig.«

»Det kan jag ju inte göra varenda gång ...«

»Jo, det kan du. När som helst, dag som natt.«

»Det kan väl inte hålla på så här resten av livet, eller?«

»Nej, det gör det inte, Bennie. Jag ska lära dig hur man tämjer vilddjuret.«

»Jaha, du.«

»Det andra jag ville prata om var det där med rösterna.«

Han låg och tryckte i nattens mörka skuggor i parken vid Simone Street. Kikaren var riktad mot Pretorius hus, trehundra meter längre ned på Chantelle Street.

En vit villaförort på väg mot natt. Fort Blanc. Inga lekande barn på gatorna. Låsta dörrar, fjärrkontrollsstyrda garage och säkerhetsgrindar, fladdrande blått ljus från vardagsrummens tv-apparater. Gatorna var tysta, förutom den vita Toyotan från Cobra Security som patrullerade gatorna enligt ett slumpmässigt schema, samt en och annan boende som kom hem sent.

Trots alla säkerhetsåtgärder, trots alla murar, torn och vallgravar, var barnen inte säkra här heller – det krävdes bara en enda inkräktare som Pretorius för att rasera alla skyddsmurar.

Han såg att någon var hemma i pedofilens hus, ljuset tändes och släcktes.

Han övervägde sina valmöjligheter, försökte tänka ut ett sätt att ta sig bort från gatlyktorna och genom trädgårdarna på baksidan för att kunna klättra över Pretorius mur. Men till slut bestämde han sig för att hans bästa chans var det snabbaste alternativet: gatan.

Han reste sig, körde ned kikaren i fickan och sträckte på sig. Han spetsade öronen efter billjud, klev ut ur skuggorna och började gå med bestämda steg.

»Det är inte röster, förstår du. Det är inte som om jag hör någon babbla. Det är ... som om någon skriker. Men inte på utsidan, utan inuti, långt inne i min egen skalle. 'Hör' är förresten inte rätt ord, jag ser färger också. Ibland svart, ibland rött – fan, nu låter jag som en dåre, men det är sant. Varje gång jag kommer till en mordplats. Ta fallet som jag jobbar med just nu. Kvinnan ligger på golvet, strypt med sladden till sin egen vattenkokare. Man kan se på märkena på halsen att hon strypts bakifrån. Man börjar rekonstruera händelseförloppet för sig själv – det är så vi jobbar, vi måste lägga ihop alla pusselbitarna. Vi vet att hon har släppt in honom frivilligt, eftersom det inte finns några tecken på inbrott. Vi vet att de har varit i rummet tillsammans, det står en flaska vin och två glas framme, eller kanske kaffekoppar. Vi vet att de måste ha pratat med varandra, hon kände sig avslappnad och misstänkte ingenting, hon stod där, han stod bakom henne och sa något när hon plötsligt blev rädd och tänkte att vad i helvete, medan hon försökte få in fingrarna under sladden. Kanske vände han henne om, eftersom han är en

sjuk jävel som vill se henne i ögonen, se hennes min, han är en kontrollfreak och nu ser hon honom och vet ...«

Han var tvungen att fatta ett snabbt beslut. Han gick runt huset, förbi dörren till trädgården på baksidan och konstaterade att det var det bästa sättet att ta sig in, ingen säkerhetsgrind, bara ett vanligt lås. Det måste gå fort – ju längre han höll sig utomhus desto större var risken att bli upptäckt.

Han bar assegajen på ryggen, under skjortan, skaftet i nacken och spetsen under livremmen. Han höjde handen över huvudet och drog fram vapnet, måttade en kängspark mot låset och vräkte upp dörren med full kraft.

Domen mot daghemsföreståndaren Colin Pretorius, som anklagats för ett flertal övergrepp och våldtäkt av minderårig samt innehav av barnpornografiskt material, väntas falla i morgon. Pretorius har avstått från att vittna.

Det var mörkt i köket. Han sprang i riktning mot ljuset. Igenom köket, längs korridoren, in till vänster mot vad han gissade var vardagsrummet. Tv:n väsnades. Han rusade in med assegajen i handen. Vardagsrum, soffa, fåtöljer och det burkiga ljudet från en tv-komedi. Ingen där. Han snurrade runt, och i ögonvrån uppfattade han något som rörde sig i korridoren. Där stod han, som fastfrusen i dörröppningens ljussken, med munnen gapande av förvåning.

Under ett kort ögonblick blev de stående mitt emot varandra i var sin ände av korridoren, sedan flydde bytet och han gick till angrepp. Larmet satt förmodligen i sovrummet. Han måste stoppa honom. Dörren var på väg att stängas. Han sänkte axeln och tog sats – sex, fem, fyra steg, och dörren smällde igen, en nyckel vreds om i låset med ett klick, sedan lät det som en kanonkula när han väl kastade sig mot dörren, och smärtan skar genom kroppen.

Dörren var intakt.

Han skulle inte klara det. Han backade på nytt och tog sats för att sparka in dörren, men det skulle ändå vara för sent. Pretorius skulle redan ha hunnit trycka på larmknappen.

»Bilderna i mitt huvud, förstår du ... Det är som om jag hänger från en klippavsats och klamrar mig fast vid livhanken. När han stryper henne och

styrkan rinner ur henne och hon känner sitt grepp lossna. Hon vet att hon inte får tappa taget och falla, hon vill inte, hon vill leva, hon vill klättra tillbaka till toppen, men han pressar livet ur henne och hon börjar tappa greppet. Hon är så fruktansvärt rädd för mörkret nedanför; det är antingen svart eller rött eller brunt där nere, hon klarar inte att klamra sig fast längre och så faller hon.«

För ett ögonblick drabbades han av panik; den låsta dörren, den skarpa smärtan i axeln, vetskapen om att larmet skulle börja tjuta. Men han tog ett djupt andetag, bestämde sig och sparkade mot dörren med klacken. Adrenalinet pumpade i en strid ström. Trä splittrades. Dörren gick upp. Larmet började tjuta någonstans uppe i taket. Pretorius stod vid garderoben och sträckte sig efter något, han fumlade efter ett skjutvapen. Han tacklade upp honom mot skåpet, en lång och tanig man med glasögon och stripig lugg. Han föll omkull. Tobela flög på honom, körde sitt knä i hans bröst och tryckte assegajen mot hans strupe.

»Jag har kommit för barnens skull«, skrek han för att överrösta oväsendet från larmet, plötsligt alldeles kolugn.

Blinkande ögon registrerade assegajen. Det syntes ingen rädsla. Något annat. Förväntan. Som om han fann sig i sitt öde.

»Ja«, sa Pretorius.

Han körde in den långa spjutspetsen genom mannens bröstkorg.

»Det är när de faller som de skriker. Döden väntar där nere, häruppe är livet och skriket tar sig uppåt, hela vägen upp till toppen och här stannar det. Det rör sig snabbt, det ser ut som ... som vatten som man kastar ur en hink. Det är allt som återstår. Det är fyllt av en fasansfull skräck. Och undergång ...«

Griessel satt tyst en stund innan han fortsatte med lägre stämma. »Vad som skrämmer mig mest är att jag vet att det inte är på riktigt. Om jag försöker vara rationell inser jag ju att det bara finns i min fantasi. Men var kommer det ifrån? Varför gör mitt huvud så här? Varför låter skriket så gällt och klart och högt? Och så satans förtvivlat? Jag är inte galen. Inte på riktigt – jag menar, brukar man inte säga att om man vet om att man är en smula galen så är man frisk, men att de som är galna på riktigt inte har en aning om det själva?«

Barkhuizen skrattade. Griessel blev förvånad, men det var ett vänligt skratt och han flinade tillbaka.

Han rusade igenom huset medan det entoniga larmet ylade. Ut genom köksingången, runt husknuten och fram längs den upplysta gatan. Han girade åt höger. Han kunde se parken på andra sidan gatan, säkerheten i mörkret och skuggorna. Det kändes som om tusen par ögon följde honom i ryggen. Benen pinnade på i en stadig rytm, han blev alltmer andfådd, instinktivt drog han upp axlarna och spände ryggmuskulerna inför kulan som skulle komma, han spetsade öronen för att höra ropen efter honom och ljudet av säkerhetspatrullen, samtidigt som fötterna fortsatte trumma mot asfalten.

»Du vet var det kommer ifrån«, sa Barkhuizen.

»Jaså?«

»Det vet du, Bennie. Tänk efter. Det finns många bidragande orsaker. Ditt jobb. Jag tror att du lider av posttraumatisk stress – med alla dessa mord och döden ständigt omkring dig. Men egentligen är det inte det som är anledningen. Det är något annat. Anledningen till att du dricker är samma anledning som fick mig att ta till spriten.«

Griessel såg på honom en lång stund och böjde sedan på huvudet. »Jag vet«, sa han.

»Säg det då, Bennie.«

»Snälla ...«

»Säg det.«

»Jag är rädd för att dö. Jag är så himla rädd för att dö.«

Han satt bakom ratten. Han var fortfarande andfådd, dröp av svett och hjärtat hamrade i bröstet. Herregud, han var faktiskt fyrtio år och alldeles för gammal för den här skiten. Han satte nyckeln i tändningslåset.

En sak var annorlunda. De där sjutton måltavlorna han hade eliminerat åt KGB ... för det mesta hade han varit kyligt objektiv, agerat mekaniskt och ibland till och med motvilligt om det rörde sig om någon bleksiktig kontorsråtta med dålig hållning och vattniga ögon.

Men inte den här gången. Det här var annorlunda. När assegajen trängde igenom mannens hjärta drabbades han av en euforisk känsla. Det kändes

som om den totala rättvisan hade segrat.
Kanske hade han till slut funnit sitt kall.

OceanofPDF.com

18.

Det dröjde tills nästa morgon innan hon ringde upp honom på hotellrummet. Från en telefonautomat, med Sonias huvud på axeln.

»Femhundra rand«, var det enda hon sa med en entonig röst som inte rörde hennes nervositet.

Det tog bara ett par sekunder innan han räknade ut vem hon var och sa: »Kan du komma klockan sex?«

»Ja.«

»Rum 1036 på Holiday Inn, mitt emot Waterfronts shoppingkvarter.«

»Klockan sex.«

»Vad heter du?«

Hennes hjärna hade lagt av. Hon ville inte uppge sitt riktiga namn, men kunde inte komma på något annat. Om hon tvekade för länge skulle han fatta att hon ljög, så hon sa det första som dök upp.

»Bibi.«

Efteråt undrade hon var hon hade fått det ifrån. Betydde det något, fanns det någon psykologisk koppling så hon kunde lära känna sig själv bättre? Från Christine till Bibi. Ett nytt steg, en ny identitet, en ny person. Det var som att födas på nytt på något sätt. Det fungerade dessutom som en slags vägg. Till en början en vägg tunn som papper, genomskinlig och skör. Till en början.

»Jag har tänkt mycket på det där«, sa hon, eftersom hon var mån om att hennes berättelse skulle stämma den här gången.

»Pengarna var en stor grej för mig. Som när man spelar på lotto och fantiserar om vad man ska göra med storvinsten. Man drömmer om att bränna alltihop på sig själv och sitt barn. På vettiga grejer, man tänker inte slösa bort förmögenheten. Man ska minsann inte bete sig som de där andra nyrika. Det är därför man kommer att vinna. För det är din tur. Du förtjänar det.«

»Men pengarna var inte huvudsaken. Det fanns en annan sida, något som hängt med sedan jag gick i skolan. När jag hade sex med min pappas

kompis. Och min lärare. Känslan. Jag hade makt över dem, samtidigt som jag var maktlös inför mig själv. Hur ska jag kunna förklara det? Det var som om jag var utanför min egen kropp. Ändå var jag inte det.»

Hon visste att hon inte hittade de rätta orden och gjorde en irriterad gest med händerna. Pastorn svarade inte utan fortsatte lyssna förväntansfullt, eller också var han bara fastlimmad vid stolsitsen.

Hon blundade frustrerat och sa: »Maktkänslan är det enklaste att förklara. Pappas kompis, farbror Sarel, gav mig lift en eftermiddag när jag var på väg hem. Så fort jag öppnade bildörren och såg hans ansiktsuttryck fattade jag direkt vad han var ute efter. Jag undrade vad han tänkte säga och göra. Han höll båda händerna på ratten så att jag inte skulle kunna se vilka tankar som rörde sig inom honom. Det var då jag insåg vilken makt jag hade, jag kunde leka med hans känslor. Han sa att han bara ville prata med mig en liten stund och frågade om vi inte kunde åka en sväng. Han vågade inte titta på mig, och jag såg hur skraj han var, men jag höll mig cool och sa: »Javisst, det låter trevligt.« Jag spelade oskyldig, det var ju det han ville. Han pratade om allt möjligt trams, lät bara munnen gå, sedan stannade han bilen vid floden, och jag fortsatte spela oförstående när han berättade hur länge han hade haft ögonen på mig och hur sexig jag var, men att han så klart respekterade mig, och så lade jag handen på hans kuk och såg hans min och blicken i hans ögon, sedan blev hans mun alldeles konstig och ... det gjorde mig upphetsad.»

»Jag gillade känslan av att han ville ha mig, det var skönt att se hur mycket han ville ha mig, det fick mig att *känna mig* omtyckt. Ens egen pappa tycker att man är värdelös, men det tycker inte alla. Vissa vuxna tycker att man är fantastisk.»

»Men när han hade sex med mig var det som om jag var utanför min egen kropp. Det var någon annan som gjorde det där och som om jag stod bredvid. Jag såg på mannen och flickan utifrån och tänkte: Vad håller hon på med? Hon kommer att gå sönder. Men det gjorde ingenting.»

»Det var det sjukaste av allt. Det gjorde inget att hon gick sönder.»

Hon hittade någon som kunde rycka in för henne på Trawlers. Hon var med Sonia hela dagen, cyklade längs vattnet ända bort till poolen vid Sea Point och sedan sakta hela vägen tillbaka. Hon funderade på vad hon skulle ha på sig, kände viss förväntan blandat med den välbekanta känslan av att befinna

sig utanför sin egen kropp, vagt medveten om att hon skadade sig själv samtidigt som just det gav henne en egendomlig känsla av tillfredsställelse.

Klockan fyra hade hon lämnat sin dotter hos barnvakten och tog ett långt bad, tvättade och fönade sitt långa hår. Hon satte på sig stringtrosor, ett blommigt halternecklinne, jeans och sandaletter. Vid halv sex satte hon sig på cykeln och trampade långsamt i väg eftersom hon inte ville komma fram svettig och andfådd till hotellet. Det känns nästan som om jag ska på en riktig dejt, tänkte hon. Hon såg hur karlarna i bilarna vände sig om efter henne när hon kryssade fram i trafiken på Kloof Street. Hon log ett osynligt leende för sig själv, eftersom ingen av dem visste vem hon var eller vart hon var på väg. *Här kommer en hora på cykel.*

Det var faktiskt inte så farligt.

Han var en helt vanlig kille. Hade inga konstiga krav. Han var nästan överdrivet artig när hon kom dit och viskade när han pratade. Han ville att hon skulle smeka honom, ta på honom och ligga bredvid honom. Men först skulle hon ta av sig kläderna, och han darrade när han sa: »Herregud, vilken kropp du har«, och strök fingrarna längs hennes vader, lår och mage. Han kysste hennes bröst och sög på bröstvårtorna. Och sedan hade de sex. Efter en kort stund gick det för honom, han stönade och knep ihop ögonen. Han låg ovanpå henne och frågade: »Hur var det för dig?« Hon sa att det hade varit fantastiskt, eftersom det var det han ville höra henne säga.

När hon cyklade hem uppför den långa backen tyckte hon nästan lite synd om honom, egentligen ville han nog bara prata. Om sitt jobb, sitt äktenskap, sina barn. Innerst inne försökte han jaga bort ensamheten som rymdes inom hotellrummets fyra väggar. Han längtade bara efter någon förstående som orkade lyssna.

När det senare blev ett heltidsjobb insåg hon att de flesta var precis likadana. De betalade för att få bli sedda av någon i en timme.

Den kvällen tyckte hon mest att hon hade haft tur, han kunde lika gärna ha varit en skitstövel. När hon kom hem till lägenheten tog hon upp sina nya hundrandssedlar från plånboken och spridde ut dem framför sig. Det var nästan en hel veckas jobb på Trawlers. Om hon bara tog en kund om dagen, fem dagar i veckan, skulle det bli tiotusen rand i månaden. När räkningarna var betalda skulle hon ha sjutusen kvar att leva på. Sjutusen rand.

Tre dagar senare köpte hon en mobiltelefon och satte in en annons i *Die Burger's Snuffelgids*. Hon studerade noggrant de andra sexannonserna innan hon bestämde vad det skulle stå: *Bibi. Fräsch och ny i branschen. 22-årig blondin med drömkropp. Njutning garanteras, endast framgångsrika affärsmän*. Och så numret.

Första gången den publicerades var en måndag. Telefonen började ringa strax efter nio på morgonen. Hon lät det ringa ett par signaler innan hon svarade med neutral röst: »Hallå?«

Han hade inget hotellrum. Han ville komma hem till henne. Hon sa nej, hon arbetade bara på bortaplan. Han verkade bli besviken. Men innan telefonen hann ringa igen tänkte hon: Varför inte? Men det fanns alldeles för många anledningar. Det här var hennes och Sonias hem – här var hon Christine. Det var tryggt och säkert, och hon var den enda som kände till adressen. Hon tänkte se till att det förblev på det viset.

Ett mönster utvecklades. Ringde de på morgonen var det män som bodde i närheten och som ville komma hem till henne. På sena eftermiddagar var det hotell som gällde. Den första veckan tjänade hon tvåtusen rand, hon tog ett samtal per kväll och stängde sedan av telefonen. På torsdagen var hennes dotter krasslig så hon ville inte jobba. Den andra veckan bestämde hon sig för att ta två kunder om dagen, en sent på eftermiddagen och en tidigt på kvällen. Så hemskt kunde det väl ändå inte vara, och hon skulle ändå hinna ta ett långt bad och sätta på en fin parfym däremellan ... Dessutom skulle hon tjäna dubbelt så mycket, en kompensation för de kvällar hon inte hade några kunder alls.

Kunder. Det var inte hennes eget ordval. En eftermiddag fick hon ett samtal från en kvinna som hette Vanessa. »Vi är i samma bransch. Jag såg din annons. Vill du ta en fika?«

Det var så hon blev invigd i det som Vanessa, som egentligen hette Truida, kallade AECW: Association of Expensive Cape Whores. »Ja, det är som en helt vanlig kvinno förening, fast vi börjar inte våra möten med bibelläsning och bönestunder.« Vanessa var *Ung, rödhårig student i norrförort. Kom och visa hur det ska göras. Exklusivitet garanteras till rätt pris*.

På ett kafé i köpcentret på Church Street drog hon sitt livs historia. En kvinna med skarpa drag och perfekt hy, ärr på hakan och en röd hårfärg som såg ut att härstamma från en väldigt dyr flaska. Hon var från Ermelo. Hennes enda önskan hade varit att fly från hemstadens trångsynthet och

sina föräldrars medelklasstillvaro. Hon hade jobbat som sekreterare på Tekniska högskolan i Johannesburg i ett år och sedan på ett företag i Midrand som tillverkade kompressorer. Hon blev kär i en ung svensk kille som hon träffade på ett disco i Sandton. Karl. Han kunde aldrig få nog av sex. Ibland tillbringade de hela helgen i sängen. Hon blev beroende av honom, de intensiva och multipla orgasmerna, den ständiga kåtheten och den aldrig sinande energin. Allt hon ville var att tillfredsställa honom, även om det krävdes lite mer varje vecka, ett steg längre in på ny, oprövad mark. Som en groda som gradvis vänjer sig vid att vattnet blir varmare. Hon var som hypnotiserad av hans kropp, hans kuk, hans erfarenhet. Sprit, sexleksaker, ecstasy, rollspel. En dag hade han ringt in en prostituerad för att de skulle ha trekant. En månad senare tog han henne till en »klubb«: ett stort, tjugigt hus på landet utanför Bryanston. När de kom dit märkte hon att folk kände igen honom, men hon tänkte inte särskilt mycket på det då. Den första veckan fick hon titta på när han hade sex med två av stället kvinnor, den andra veckan var hon tvungen att själv vara med – fyra kroppar slingrade sig om varandra som ormar – och till sist ville han titta på när hon hade sex med två andra manliga kunder i ett gigantiskt sovrum med en enorm himmelssäng.

Första gången hon fick höra vad tjejerna i Bryanston-villan tjänade skrattade hon bort det. Sex veckor efter att Karl hade dumpat henne åkte hon dit och sökte jobb. Hon hoppades stöta på honom där, och hon behövde pengarna eftersom hon var helt under isen. Men hon var inte så illa därän att hon inte såg hur saker och ting fungerade. Alldeles för många av tjejerna försörjde sina män, samma män som slog dem, samma män som tog alla deras pengar varje söndag och söp och knarkade upp dem. Alldeles för många var dessutom beroende av sin tjänsteförmån – i form av kokain, ibland heroin – som de fick gratis. Klubben behöll hälften av vad tjejerna tjänade. När hon väl kommit över Karl flyttade hon till Kapstaden, ensam, erfaren och extremt målmedveten.

»Tricket är att spara, så man inte slutar som de andra femtiorandshororna på gatan, som desperat hoppas hitta någon som känner för en snabb avsugning. Skippa droger och spara. Gå i pension vid trettio.»

Och: »Du vet väl det där med namnet?«

»Nej.«

»När de ringer ska du alltid fråga vad de heter. Ta reda på hans namn.«

»Vad är det för mening med det? De flesta ljuger ju i alla fall.«

»Det är bara bra om de ljuger. Det är bara de gifta som ljuger. Jag har aldrig haft några problem med gifta karlar. De där som inte lyckas få tag i någon fru däremot – dem ska man se upp med. Grejen är att säga hans namn hela tiden. Om och om igen. Då köper de dig redan på telefon. Kom ihåg att han fortfarande bara fönstershoppas, det finns många annonser att välja bland, gott om andra tjejer, och han kan ju knappast gå till socialen och titta ihop sina femhundra rand. Säg hans namn, även om han inte heter det på riktigt. Då visar du förtroende och att du litar på honom. Det låter som om du tycker att han är viktig. Du masserar hans ego och får honom att känna sig unik. Det är därför han ringer.«

»Varför ger du mig de här tipsen?«

»Varför inte?«

»Är inte vi konkurrenter?«

»Allt handlar om tillgång och efterfrågan, raring. Det kommer aldrig någonsin att råda någon brist på kåta karlar, men tillgången på horor som verkligen är värda femhundra rand i timmen är ... Herregud, du skulle se vissa av dem. Och kunderna lär sig.«

Och: »Skaffa ett ställe där du kan jobba. Du vill inte att kunderna ska dyka upp hemma hos dig. För det gör de, de ramlar in aspackade en lördagskväll utan att ha bokat tid, plötsligt står de där och snyftar på tröskeln: 'Jag älskar ju dig, jag älskar ju dig ...'«

Och: »En period tjänade jag femtiofemtusen rand i månaden, fan, jag sårade på benen dygnet runt, det var lite tufft där ett tag. Men fixar du tre om dagen blir det lätt trettiotusen en bra månad, skattefritt. Smid medan järnet är varmt, för vissa månader är stendöda. December är kanon. Annonsera i *Argus* också, då hittar turisterna dig. Och på *Sextrader* på nätet. Bryter han ska du ta sexhundra.«

Och: »Det är fruarnas fel. De säger samma sak, allihop. Frugan har inte lust längre. Frugan vill aldrig suga av mig. Frugan vill aldrig prova något nytt. Vi är deras familjeterapeuter, jag lovar. Jag har sett tillräckligt för att veta exakt hur allt funkar.«

Vanessa berättade om de andra medlemmarna i AECW – afrikaans, engelskor, vita, bruna, svarta och en nätt liten thailändska. Christine träffade bara tre eller fyra av dem och pratade med några fler på telefon, men hon ville aldrig riktigt engagera sig – hon höll sig på sin kant och berättade aldrig vad hon hette på riktigt. Men hon tog till sig av deras goda råd. Hon

hittade ett rum vid Gardens Centre och höjde ambitionsnivån ett snäpp. Snart började pengarna rulla in.

Dagarna och veckorna inordnade sig i ett mönster. Förmiddagarna var Sonias, och helgerna – förutom när hon blev inbokad på en jaktweekend, vilket var synnerligen lönsamt. Hon jobbade från tolv på dagen till nio på kvällen och hämtade sedan sin dotter på dagis, där de trodde att hon var sjuksköterska.

En gång i kvartalet ringde hon sin mamma.

Hon köpte en bil kontant, en blå Golf från -98. Hon flyttade till en större lägenhet, en stor tvåa i samma hus. Hon möblerade lite i taget, precis som om hon höll på att lägga ett pussel. Kabel-tv, tvättmaskin och mikro. En mountainbike för sextusen rand, bara för att försäljaren hade synat henne uppifrån och ned och sedan visat henne de billigaste modellerna.

Ett år efter att hon annonserat för första gången åkte hon och Sonia till Knysna på semester i två veckor. På hemvägen stannade hon vid ett trafikljus och såg en vägskylt som visade att Kapstaden låg åt vänster och Port Elizabeth åt höger. Just då ville hon ta höger, vart som helst, en ny stad, ett nytt liv.

Ett vanligt liv.

Hennes stamkunder hade saknat henne. Hon hade massor av meddelanden när hon satte på sin mobil.

Hon hade bott i Kapstaden i nästan två år när hon ringde hem en sista gång. Hennes mamma började gråta när hon hörde sin dotters röst. »Din far dog för tre veckor sedan.«

Hon hörde att mammans tårar inte bara kom av sorg, det fanns en anklagelse i dem också. Som om hjärtinfarkten delvis var Christines fel. Som om hon ville ge henne dåligt samvete för att hon fått gå igenom det alldeles ensam. För att hon inte hade någon annan som kunde stötta henne. Men trots allt blev Christine själv förvånad över hur ont det gjorde att höra beskedet och hon skrek till högt.

»Vad var det där för ljud?« frågade hennes mamma.

Det visste hon inte själv. Det handlade om saknad och skuld, hon tyckte synd om sig själv samtidigt som hon kände sorg, men det var saknaden som förvånade henne. Hon hade ju hatat honom så intensivt. Hon brast i gråt, och det var inte förrän senare som hon försökte analysera sina känslor: vad hon hade gjort, att hon inte varit närvarande, hennes delaktighet i hans död.

Hennes mammas ensamhet och nyvunna frihet. Att hon aldrig någonsin skulle få känna eller höra sin pappas uppskattning. Den allra första insikten om att döden väntade på henne också.

Men hon kunde inte förklara varför det första hon hade sagt handlade om Sonia. »Jag har ett barn, mamma.«

Det bara slank ur henne, som ett djur som suttit och bevakat luckan till sin bur i månader.

Det dröjde länge innan hennes mamma svarade, tillräckligt länge för att hon skulle hinna önska att hon aldrig sagt något. Men hennes mamma reagerade inte alls som hon väntat sig. »Vad heter han?«

»Hon. Hon heter Sonia, mamma.«

»Är hon två år?« Hennes mamma var knappast korkad.

»Ja.«

»Mitt stackars, stackars lilla barn.« Och så grät de tillsammans, över alltihop. Men när hennes mamma sedan frågade: »När får jag träffa mitt barnbarn? Till jul?« gled hon undan. »Jag jobbar i jul, mamma. Kanske till nyår.«

»Jag kan komma ner. Jag kan passa henne medan du jobbar.« Hon hörde hur desperat hennes mamma lät på rösten, en kvinna som längtade efter något bra och fint efter alla dessa år av misär. På ett sätt ville Christine gärna ge henne vad hon behövde. Hon längtade efter att få betala av sin skuld, men hon hade fortfarande en hemlighet kvar som hon inte kunde avslöja.

»Vi kommer och hälsar på, mamma. I januari. Jag lovar.«

Hon gick inte och jobbade den kvällen.

När Sonia hade somnat skar hon sig för första gången. Hon hade ingen aning om varför hon gjorde det. Kanske hade det med hennes pappa att göra. Hon letade igenom badrummet utan att hitta något. Hon fortsatte i köket. I en låda fick hon syn på kökskniven som hon brukade hacka grönsaker med. Hon tog den med sig in i vardagsrummet, satt och synade sig själv eftersom hon visste att hon inte kunde skära sig där det skulle synas – inte i hennes yrke. Det var därför hon valde foten, den mjuka delen av fotsulan mellan hälen och trampdynan. Hon pressade in kniven i hålfoten och drog den nedåt. Hon blev rädd när det började blöda. Hon haltade ut i badrummet och höll foten över badkaret. Kände smärtan. Såg dropparna rinna nedför badkarskanten.

Efteråt torkade hon bort alla blodspår. Vägrade tänka efter. Visste att hon skulle göra det igen.

Hon gick inte och jobbade nästa dag heller. Det var början av december, guld månaden. Hon ville inte fortsätta. Hon ville ha ett liv där hon kunde säga till Sonia: »Mormor Martie kommer och hälsar på.« Hon var trött på att behöva ljuga för dagispersonalen och de andra mammorna. Hon var trött på sina kunder och deras löjliga önskemål, på hur klängiga de var. Hon ville kunna svara »ja« nästa gång en artig, snygg kille kom fram till hennes bord på McDonald's och frågade om han fick bjuda dem på glass. Bara en enda gång.

Men det var juletid, de grova pengarnas månad.

Hon gjorde en deal med sig själv. Hon skulle jobba så mycket som möjligt i december. Så att de skulle ha råd att hälsa på hennes mamma i Uppington i januari. Och när de kom tillbaka skulle hon söka ett annat jobb.

Hon höll sig till avtalet. Martie van Rooyen gick helt upp i sitt barnbarn under de två veckorna i Uppington. Och hon märkte något hos sin dotter. »Du är inte densamma, Christine. Du har blivit hård.«

Hon ljög för sin mamma om sitt jobb, sa att hon jobbade med både det ena och det andra, tog lite ströjobb här och där. I sin mammas badrum skar hon sig i den andra foten. Den här gången sa blodet åt henne att hon måste sluta. Sluta med allt.

Nästa dag sa hon till sin mamma att hon hoppades få ett fast jobb. Och det fick hon.

Hon fick anställning som säljare på ett litet företag som sålde ansiktskrämer med sjögräsextrakt. Hon åkte runt till alla apotek i innerstaden och de södra förorterna. Det varade i två månader. Första motgången kom när hon gick in på Links apotek i Noordhoek och insåg att mannen bakom disken var en av hennes gamla kunder. Den andra motgången kom när hennes nye chef lade handen på hennes lår när de satt i hans bil. Sista droppen var lönebeskedet som kom i slutet av månaden. Bruttoinkomst: niotusen någonting. Nettoinkomst: sextusenfyrahundra rand, inklusive provision, efter att skatten, a-kassan och gud vet allt hade dragits.

Hon gjorde upp en ny plan. Hon var tjugoett år. Som lyxeskort hade hon tjänat över trettiotusen rand i månaden och lyckats spara tjugo av dem. Efter att ha köpt bilen och betalat diverse andra stora utgifter hade hon ändå nästan tvåhundratusen på banken. Om hon bara fortsatte i fyra år ... tills

Sonia började skolan. Bara fyra år till. Sparade två, tvåhundra femtio om året, kanske mer. Då skulle hon ha råd att ta ett vanligt jobb. Bara fyra år till.

Det var nästan att det gick vägen. Men en dag svarade hon i telefonen och hörde Carlos Sangrenegras röst: »Conchita?«

OceanofPDF.com

19.

Han checkade ut från sitt hotell i Parow. Förutsättningarna hade ändrats. Han behövde hålla sig mer anonym, se till att färre vittnen såg honom komma och gå. Han körde in mot centrum, där det var lättare att fördriva tiden utan att väcka uppmärksamhet. Han stannade vid en telefonkiosk vid Golden Acre och ringde kriminalinspektören i Umtata för att höra om det hade dykt upp något nytt angående Khoza och Ramphele.

»Jag trodde att det var ni som skulle jaga rätt på dem.«

»Jag kommer ingen vart.«

»Det är inte så lätt som man kan tro, eller hur?«

»Nej, det är det inte.«

»Tyvärr«, sa kriminalinspektören som mjuknade lite när Tobela erkänt sitt nederlag. »Vi har faktiskt inget att komma med, vi heller.«

»Inte?«

»Inte ett smack.«

Han köpte *Die Burger* på Adderley Street och gick till Spur på Strand Street för att äta frukost. Han beställde och vek ut tidningen. Huvudnyheten handlade om Fotbolls-vm 2010. Längst ned på sidan fanns en artikel med rubriken *Gaypar misstänkt för barnamord*. Den läste han. En kvinna hade gripits, misstänkt för att ha mördat sin partners femåriga dotter. Barnet hade fått ett slag i huvudet med en biljardkö, förmodligen under ett vredesutbrott.

Han fick in sitt kaffe. Han öppnade ett paket socker, tömde innehållet i koppen och rörde runt.

Vad var det egentligen han försökte åstadkomma?

Om barn inte kan lita på att rättsväsendet skyddar dem, vem ska de då vända sig till?

Hur skulle han kunna lyckas? Hur skulle hans handlingar skydda barnen? Hur skulle han nå ut med sitt budskap: »Lämna barnen i fred«? Det måste vara glasklart att dödsstraffet var tillbaka.

Han smuttade försiktigt på kaffet för att avgöra hur varmt det var.

Han hade för bråttom. Det skulle nå ut. Det skulle bara ta lite tid för budskapet att spridas, men det skulle nå ut. Det gällde bara att se till att

hålla sig fokuserad.

»Det kan ni glömma«, sa Woolworths informationschef, en vit kvinna i fyrtioårsåldern. Hon satt vid sidan om André Marais, den kvinnliga polisassistenten, i ett konferensrum på varuhuskedjans huvudkontor på Longmarket Street. Kontrasten mellan de två kvinnorna var slående. Det handlar bara om pengar, tänkte Griessel, och om miljön. Sätt den här välmanikyrrerade kvinnan i sin välsittande gråa dräkt som vakthavande i Claremont i tre månader på en polislön, så skulle vi allt få se.

Sex personer satt kring det runda bordet: January, föreståndaren för Waterfrontbutik, informationsmänniskan Kleyn, Marais, Griessel och hans partner den här månaden: kriminalinspektör Cliffie Mketsu.

»Det kan vi inte alls det«, sa Griessel, som ironiskt nog fann situationen ganska komisk. »För ni skulle inte uppskatta alternativet, mevrou Kleyn.« Han och Mketsu hade gjort upp om att han skulle spela *bad cop* och att Cliffie skulle vara den fredlige xhosasnuten som ville allas bästa.

»Vilket alternativ?« Kvinnans skarpt rödmålade mun var liten och missnöjd där den satt under den raka näsan och de hårdsminkade ögonen. Innan Griessel hann svara lade hon till: »Och det är faktiskt *me* Kleyn.«

»McClean?« sa Cliffie lätt förbryllat och drog hennes visitkort närmare sin del av bordsskivan. »Men här står det ju ...«

»*Me*«, sa hon. »Det är en modern titel på afrikaans som varken innebär fru eller fröken. Men jag antar att ni inte känner till det inom polisen.«

»Låt mig berätta för er vad vi känner till inom polisen *me* Kleyn«, sa Griessel, som började ana att det inte skulle bli särskilt svårt att spela elak mot just den här kvinnan. »Vi känner till att vi ska hålla en presskonferens i eftermiddag, där vi ska berätta för massmedia att det går en seriemördare lös vid chipshyllan på Woolworths. Vi ska be dem uppmana den intet ont anande allmänheten att hålla sig därifrån, innan ännu en oskyldig medelålders Woolworths-kund blir strypt av sladden till sin vattenkokare. Det är vad vi känner till inom polisen, *me* Kleyn. Så kom inte här och säg 'Det kan ni glömma', som om vi hade bett om tillstånd för att få köra rally med kundvagnar i gångarna.«

Trots det tjocka lagret underlagskräm kunde han se att hon hade blivit illröd under sminket.

»Bennie, Bennie«, sa Cliffie med lugnande röst. »Jag tror inte vi behöver komma med några hot här. Vi måste ju förstå me Kleyn också. Hon tänker bara på kundernas bästa.«

»Hon tänker bara på företagets bästa. Jag tycker att vi ska gå till pressen.«

»Det är faktiskt utpressning«, sa Kleyn, vars självförtroende började vackla.

»Det behövs inte«, sa Cliffie. »Jag är säker på att vi kan komma fram till en lösning, mevrou Kleyn.«

»Det måste vi«, sa January, föreståndaren för Waterfrontbutiken.

»Sa jag *mevrou*? Oj då, jag ber om ursäkt«, sa Cliffie.

»Vi har inte råd med den sortens publicitet«, sa January.

»Det slank ur mig av gammal vana«, sa Cliffie.

»Jag tänker inte finna mig i utpressning«, sa Kleyn.

»Självklart inte, *me* Kleyn.«

»Jag går nu«, sa Griessel och reste sig upp.

»Skulle jag kunna få säga en sak?« frågade polisassistent Marais med vänlig röst.

»Givetvis, *me* Marais«, sa Cliffie glatt.

»Är ni rädd för att det ska hända kunderna något i er butik?« frågade hon Kleyn.

»Det är klart att jag är. Ni inser väl vilken fruktansvärt negativ publicitet det skulle innebära?«

»Ja, det inser jag«, sa Marais. »Men det finns faktiskt ett sätt att undvika den risken totalt.«

»Jaså?« sa Kleyn.

Griessel satte sig igen.

»Allt vi vill är att den misstänkte ska etablera ögonkontakt med mig. Vi hoppas att han ska inleda ett samtal och försöka bli hembjuden till en kvinna. Vi kan knappast konfrontera honom i butiken eller försöka gripa honom där – det finns ju ingen anledning. Så därför finns det ingen risk för att någon ska bli skadad i butiken.«

»Jag vet faktiskt inte ...«, sa Kleyn och betraktade skeptiskt sina rödmålade naglar.

»Skulle det underlätta om jag var den enda polisen i butiken?«

»Hallå där, assistenten«, sa Griessel.

»Jag kommer ju att ha en radio, och vi vet redan att själva affären i sig inte är någon farlig miljö. Ni kan vänta utanför, hur många som helst.«

»Jag tycker att det låter som en bra idé«, sa Cliffie.

»Jag förstår inte varför vi ska bryta mot god polisled bara för att göra Gestapo nöjd«, sa Griessel och reste sig på nytt.

Kleyn drog hastigt efter andan som om hon tänkte protestera, men han gav henne inte en chans. »Jag drar nu. Om ni tänker vara sådana mesar, får ni vara det utan mig.«

»Jag gillar ert förslag«, sa Kleyn till André Marais så kvickt att Griessel hörde det innan han hann ut genom dörren.

Tobela stod i receptionen på Waterfront City Lodge när dagens *Argus* kom. Med en dov duns släppte tidningskillen bunten på disken precis intill honom. Rubriken var rakt framför näsan på honom, men han höll fortfarande på att fylla i sina uppgifter och lade först inte märke till de stora bokstäverna:

ENSAM HÄMNARE
JAGAR PEDOFILER

Pennan hejdade sig på papperet. Vad stod det egentligen – vad visste de? Receptionisten hade fullt upp med att skriva på datorn. Han tvingade sig själv att fylla i det sista och lämna över blanketten. Receptionisten gav honom nyckelkortet och förklarade hur han skulle hitta till sitt rum.

»Kan jag ta en tidning?«

»Självklart, jag sätter upp den på rummet.«

Han tog en tidning och sin väska och gick mot trappan. Han läste under tiden.

Bara en dag före den förväntade domen mot daghemsföreståndaren Colin Pretorius, 34, som anklagats för flera fall av våldtäkt och sexuella övergrepp, tycks han ha blivit det andra offret för den ensamme assegaismördaren, som förefaller vara ute efter att hämnas brott som begåtts mot barn.

Han insåg att han stannat och kände hur hjärtat bultade hårt i bröstet. Han tittade upp från tidningssidan, gick uppför trapporna till första våningen och läste inte vidare förrän han var framme.

Kriminalinspektör Bushy Bezuidenhout vid roteln för grova våldsbrott utesluter inte möjligheten att mordvapnet är identiskt med det vassa föremål som användes vid mordet på Enver Davids för tre dagar sedan.

Som Argus tidigare kunnat avslöja, efter ett anonymt telefonsamtal till redaktionen, handlar det så kallade »vassa föremålet« om ett assegajspjut ...

Hur mycket visste de egentligen? Han skummade igenom spalterna.

Kriminalinspektör Bezuidenhout medgav att polisen för närvarande inte har några misstänkta. På frågan om mördaren skulle kunna vara en kvinna svarade han att han inte kunde kommentera saken (se sidan 16: Artemis-syndromet).

Han öppnade sin rumsdörr, ställde väskan på golvet och vek ut tidningen ovanpå sängen. Han bläddrade fram till sidan sexton.

I den grekiska mytologin finns en kvinnogestalt som beskyddar barnen, en skoningslös jaktgudinna vid namn Artemis som hämnas orättvisor med en mördande, rovlysten träffsäkerhet – och silverpilar. Men hur troligt är det egentligen att det förekommer en kvinnlig hämnare som är ute efter brottslingar som ger sig på barn?

»Det är mycket möjligt att den här hämnaren är en kvinna«, säger kriminolog dr Rita Payne. Vi kvinnor skyr inga medel när det handlar om att beskydda våra barn, och det finns flera studier som visar att mödrar begått allvarliga brott, till och med mord, för att hämnas brott mot sina barn.«

Men det finns en omständighet som talar för att den misstänkta Artemishämnaren inte är en kvinna: »En assegaj är knappast ett vapen en kvinna skulle välja. Vid de tillfällen då en kvinna huggit eller knivskurit sitt offer har det rört sig om improviserade vapen, inget som valts med berått mod«, säger dr Payne.

Han kände sig illa till mods av all den här publiciteten, föste tidningen åt sidan och gick fram till fönstret för att dra undan gardinerna. Han hade utsikt över kanalen och infarten till Waterfronts shoppingkvarter. Han stod och såg på den ständiga strömmen av bilar och människor och undrade vad det var som störde honom, vad det var som plötsligt gjorde honom så irriterad. Var det för att polisen betraktade honom som vilken brottsling som helst? Det visste han ju på förhand att de skulle göra, något annat var inte

att vänta. Vad spelade det för roll om det var en kvinna eller en man? Varför inte koncentrera sig på själva orsaken?

Att det faktiskt fanns någon som gjorde något. Någon som slog tillbaka.

»Artemis.«

Han fräste ut ordet och fick en obehaglig eftersmak i munnen.

Efter att hon berättat om Sonia verkade det som om pastorn var mera på sin vakt. Det lilla hår han hade kvar låg slickat mot hjässan, tillbakastruket av jättehanden som rättade till det med jämna mellanrum. Skäggstubben började mörkna i skenet från skrivbordslampan, den ljusblå skjortan var skrynklig och de uppkavlade ärmarna inte lika långa. Hans blick var fortfarande lika fokuserad på henne, all uppmärksamhet var riktad mot henne, men nu fanns det ett nytt stråk i den. Hon tyckte sig ana en viss skepsis, en föraning om ett olyckligt slut.

»Du spelade väldigt bra där inne, Bennie«, sa Cliffie Mketsu när de följde André Marais till bilen.

»Hon retar mig, den där satans *me*«, sa han och såg hur assistent Marais axlar stelnade framför honom.

»Nu tror assistenten att jag har något emot kvinnor«, sa han. Han visste mycket väl vad som fattades honom. Han insåg att han nästan hade gått över gränsen. Herrejävlar, de där pillren hjälpte inte ett skit – han behövde ett järn, hela hans kropp hade förvandlats till en törstande strupe.

»Nej då, inspektörn«, sa Marais med en undergivenhet som retade honom.

»För i så fall skulle ni ha fel. Jag har bara något emot kvinnor som *hon*.« Han fortsatte i falsett: »*Det är en modern titel på afrikaans som varken innebär fru eller fröken. Men jag antar att ni inte känner till det inom polisen.* Varför måste sådana jävla typer alltid hacka på polisen? Jag fattar det inte.«

Två färgade män kom gående emot dem på trottoaren. De såg på Griessel.

»Bennie ...«, sa Cliffie och lade handen på hans arm.

»Jaja«, sa Griessel och tog fram nycklarna ur fickan när de kom fram till polisbilen. Han låste upp, satte sig och sträckte sig mot de andra dörrarna. Mketsu och Marais klev in. Han stack nyckeln i tändningslåset.

»Vad fan måste hon vara en jävla *me* för? Vad är det för mening med det? Vad är det för fel på mevrou? Eller juffrou? Det har dugt i sextusen år, och nu kräver den satans subban att bli kallad *me*.«

»Bennie ...«

»Vad är det, Cliffie?« Han pallade inte mer. Han måste ha en sup. Han letade efter papperslappen i fickan, visste inte riktigt var han hade lagt den.

»Jag vet inte, Bennie«, sa Cliffie. »Kör nu.«

»Kan ni vänta lite?« sa han.

»Om jag var hon skulle jag också vilja bli kallad *me*«, sa André Marais tyst från baksätet.

Han hittade lappen, knäppte loss säkerhetsbältet och sa: »Ursäkta mig«, och steg ur bilen. Han läste numret på lappen och slog det på sin mobiltelefon.

»Barkhuizen«, svarade rösten i andra änden.

Han gick lite längre bort på trottoaren. »Hörru doktorn, de där förbannade pillren hjälper inte ett jävla skit. Jag pallar inte mer. Jag klarar inte av mitt jobb. Jag har blivit ett jäkla rötägg. Jag vill nita varenda människa. Jag kan inte fortsätta så här. Jag tänker åka och köpa en liter konjak och dricka upp varenda droppe. Hör du det, doktorn?«

»Jag hör vad du säger, Bennie.«

»Bra. Jag ville bara att du skulle veta.«

»Tack ska du ha, Bennie.«

»Vad menar du med det?«

»Det är ditt eget val. Men gör mig en enda tjänst innan du håller upp det första glaset.«

»Vadå?«

»Ring din fru. Och dina barn. Säg samma sak till dem.«

20.

Hon satt och tittade på Sonia. Flickan låg i den stora sängen med ena handen under sig och den andra som ett litet knyte intill den öppna munnen. Det tunna håret glänste i eftermiddagssolen som lyste in genom fönstret. Hon satt alldeles stilla och betraktade sitt barn. Det var inte så att hon letade efter Viljoens drag eller beundrade sina egna perfekta gener.

Det var hennes barns kropp. Oskadd. Orörd. Helig, fläckfri, ren.

Hon skulle lära sin dotter att hennes kropp var underbar. Att hon var vacker. Att det var okej att vara vacker. Att hon fick lov att vara attraktiv och åtråvärd – att det inte var någon synd, ingen förbannelse, att det var en gåva. Något som hon kunde vara glad och stolt över. Hon tänkte tala om för Sonia att det inte gjorde något om hon sminkade sig, satte på sig snygga kläder och fick män att vända sig om efter henne på gatan. Det var helt naturligt. Att de skulle ställa sig på kö för att storma hennes bastilj, likt soldater vid ett jättelikt slag. Men att hon var utrustad med det perfekta vapnet för att se till att bara hennes utvalde skulle lyckas med erövringen – nämligen att hon älskade sig själv.

Det var hennes gåva till sin dotter.

Hon reste sig och gick och hämtade den nya kniven hon köpt på @Home, tog med den in i badrummet och låste dörren om sig. Hon ställde sig framför spegeln och drog sakta knivbladet lätt över ansiktet, från pannan till hakan.

Som hon längtade efter att trycka till med eggen. Som hon längtade efter att låta den tränga igenom huden och känna svedan.

Hon tog av sig T-shirten, knäppte upp behån och släppte den på golvet. Hon höll knivens udd mot ena bröstet och drog en cirkel runt bröstvårtan. För sitt inre såg hon knivbladet blixtra till när hon karvade in djupa rispor tvärsöver bröstet. Hon såg dem korsas av rispor på andra lednen.

Bara två år till.

Hon satt på badkarskanten och lyfte över sina fötter. Hon lade upp vänsterfoten på sitt högra knä och tryckte kniven mot trampdynan intill stortån. Hon skar, snabbt och djupt, hela vägen ned till hälen.

När hon kände hur den plötsliga smärtan skar igenom kroppen och såg blodet samlas på botten av badkaret tänkte hon: Du är helt sjuk, Christine. Du är sjuk, sjuk, sjuk.

»I början var Carlos en ganska uppfriskande omväxling. Annorlunda. Mot mig. Jag tror att det är mer accepterat att gå till prostituerade i Colombia än här. Han hade aldrig den där 'tänk-om-någon-ser-mig-attityden', som de flesta andra av mina kunder. Han var kort, senig och utan så mycket som ett uns fett på kroppen. Han skrattade jämt. Han var alltid glad över att träffa mig och sa att jag var den vackraste conchitan i världen. 'Du vara Carlos egen blonda kalaspingla.' Det var så han pratade om sig själv. Han sa aldrig 'jag'. 'Carlos vilja klona dig och ta med dig till Colombia. Carlos tycker du vara väldigt vacker.'«

»Han hade sköna händer, det är en av de saker jag minns bäst. Små och mjuka som kvinnohänder. Han var väldigt högljudd när vi hade sex, konstiga ljud och spanska ord. En gång lät han så mycket att en granne knackade på och frågade om allt stod rätt till.«

»Första gången fick jag extra betalt, tvåhundra rand. 'Eftersom du är bäst.' Ett par dagar senare ringde han igen. 'Kommer du ihåg Carlos? Ja, nu kan han inte vara utan dig.'«

»I början fick han mig att skratta. När han kom till mitt rum vid Gardens Centre. Innan jag började åka hem till honom, innan jag visste vad han sysslade med. Innan han blev svartsjuk.«

Hon skrev brevet innan Carlos dök upp i hennes liv.

Du var en bra mamma. Allt är pappas fel. Och mitt. Det är därför jag lämnar Sonia hos dig.

Hon ville skriva något mer, förklara att hennes mamma förtjänade en andra chans med en ny dotter, men varje gång strök hon det, knölade ihop papperet och fick börja om.

Sena nätter satt hon på badkarskanten och smekte handlederna med kniven. Mellan ett och tre, ensam, Sonia låg och sov i sin käcka barnkammare med måsar i taket och Musse Pigg på väggarna. Hon visste att hon inte fick ta till kniven, hon skulle aldrig kunna överge sitt barn på det viset. Hon var tvungen att komma på någon ny plan, hitta ett sätt att begränsa skadorna.

Hon undrade hur mycket blod som skulle rinna ut i badkaret.
Hur skönt det skulle vara att känna lättnaden när allt var över.

Carlos Sangrenegra, med sin spanska brytning och sitt knasiga sätt att prata, sina tajta jeans och fåfänga mustasch. Det lilla guldkorset som hängde i en tunn kedja kring halsen, som var det enda han hade på sig i sängen – även om de sällan höll sig till just sängen. »Bakifrån, conchita, Carlos gilla bakifrån.« Han stod med fötterna brett isär på golvet, hon fick böja sig fram över sängen. Det märktes med en gång att han inte var som de andra. Han var som ett barn. Allt gjorde honom upphetsad. Hennes bröst, hennes hårfärg, hennes ögon, hennes rakade könshår.

Han kom in och klädde av sig, redo med fullt stånd, och ville aldrig prata först. Han verkade aldrig känna sig obekväm.

»Ska vi inte prata lite först?«

»Carlos betala inte femhundra rand för att prata. Det får han gratis var som helst.«

I början gillade hon honom, kanske för att han verkade njuta så intensivt av att vara med henne och sa det också. Dessutom gav han henne blommor, ibland en liten present, och hon fick alltid lite extra dricks när han gick. Hon uppfattade det som att hans generositet var något typiskt sydamerikanskt, eftersom hon aldrig hade haft någon kund från Latinamerika förut. Tyskar, engelsmän, irländare (oftast packade), amerikaner, holländare (skulle alltid klaga på något) och skandinaver (förmodligen de bästa älskarna i världen). Men Carlos var den förste. Från Colombia.

Det sa henne ingenting egentligen, bara en orange fläck i skolatlasen som vagt flimrade förbi i minnet.

»Vad jobbar du med?« Efter hans teatraliska orgasm låg han med huvudet mellan hennes bröst.

»Vad Carlos jobba med? Vet du inte det?«

»Nej.«

»Alla vet vad Carlos jobba med.«

»Jaså.«

»Carlos vara professionell älskare. Världsmästare i tungviktssex. Varje knull är en knockout. Det borde du veta, conchita.«

Hon kunde inte annat än skratta.

Han duschade, klädde på sig, drog fram några extra sedlar ur plånboken, lade dem på sängbordet och sa: »Carlos ge lite extra.« Han fick det att låta som en fråga, men det var hon van vid. Sedan stack han handen i byxfickan och sa: »Vet du inte vad Carlos jobba med?«

»Nej.«

»Vet du inte vad som vara Colombias största exportvara?«

»Nej.«

»Åh, conchita, du vara så oskyldig«, sa han och tog fram en liten genomskinlig påse med vitt pulver. »Vet du vad det här är, då?

« Hon gjorde en gest med handen för att visa att hon gissade.

»Kokain?«

»Ja, det är kokain. Så klart det är kokain. Colombia vara största exportören av kokain i världen, conchita.«

»Oj då.«

»Vill du ha?« Han sträckte fram påsen mot henne.

»Nej, tack.«

Det fick honom att skratta hejdlöst. »Du inte vilja ha prima, toppklass, oblandad superkola, direkt från Colombia?«

»Jag sysslar inte med droger«, sa hon och kände sig lite generad, som om hon förolämpat hans lands stolthet.

Plötsligt blev han allvarlig. »Ja, Carlos conchita vara ren på riktigt.«

Hon skyllde de första tecknen på hans latinamerikanska blod, förklarade bort det som ännu en uppfriskande och omväxlande sida.

Han kunde ringa och säga: »Carlos komma över.«

»Nu?«

»Så klart nu. Carlos sakna sin conchita.«

»Jag saknar dig också, men jag kan inte träffa dig förrän klockan tre.«

»Klockan *tre*?«

»Jag har faktiskt andra kunder också.«

Han sa något på spanska, två skarpa stavelser.

»Carlos«, sa hon så tröstande hon kunde.

»Hur mycket de betala?«

»Lika mycket.«

»De ge dig blommor?«

»Nej, Carlos ...«

»De ge dig extra?«

»Nej.«

»Så varför du träffa dem?«

»Jag måste kunna försörja mig.«

Han var tyst ända tills hon sa hans namn.

»Carlos komma i morgon. Carlos vill vara först, fattar du? Älskare nummer ett på dagen.«

»En dag ringde han och sa att han skulle skicka någon som skulle komma och hämta mig. Två typer som jag aldrig sett dök upp i en stor BMW med en sådan där karta på en tv-skärm där framme, och de körde mig till Camps Bay. Vi steg ur bilen, men man kunde inte se huset, det låg uppe på ett krön. Man var tvungen att åka upp i en hiss. Allt var av glas och utsikten helt makalös, men det fanns knappt några möbler. Carlos sa att han precis hade köpt det och att jag måste hjälpa honom eftersom han inte var så bra på inredning och sådant.«

»Kanske var det första gången jag började ana oråd. Jag hade varit där i en halvtimme när jag tittade på klockan. Carlos blev arg och sa: 'Sluta titta på klockan.'«

»När jag började protestera sa han: 'Carlos ta hand om dig, fattar du?'«

»Vi åt middag på balkongen, på en filt, och Carlos babblade på som om vi vore ett par på riktigt. De där två som hade hämtat mig var hela tiden i närheten, och han sa att de var hans livvakter och inget att vara rädd för.«

»Sedan frågade han: 'Hur mycket du tjäna på en månad, conchita?'« Jag ville inte berätta det. Många frågar det, men jag talar aldrig om det – de har inte med det att göra. Så jag sa: 'Det är en privatsak.'«

»Sedan sa han det rakt ut. 'Carlos vill inte att hans flickvän träffa andra män. Men han vet att du måste tjäna pengar, så han betala vad du tjäna. Mera. Dubbelt.'«

»Då sa jag: 'Nej, Carlos. Det går inte', och det gjorde honom arg för första gången. Han kastade maten omkring sig över filten, skrek åt mig på spanska och jag blev rädd att han skulle slå mig. Så jag tog min handväska och sa att jag var tvungen att gå. Jag var så rädd, han var som en annan människa, hans ansikte ... Livvakterna kom ut och pratade med honom, plötsligt lugnade han sig och sa: 'Förlåt mig, conchita. Carlos be om

ursäkt.' Men jag bad honom om att få åka hem, han sa att han själv skulle köra mig, han skämtade hela vägen och bad hela tiden om ursäkt, när vi kom fram gav han mig tvåtusen. Jag tog dem, eftersom jag trodde att han skulle bli arg igen om jag inte tog emot dem.«

»Nästa morgon ringde jag Vanessa och frågade vad jag skulle ta mig till, det är en snubbe som tror att jag är hans flickvän och vill betala för att jag bara ska vara med honom. Hon sa att det luktade trubbel lång väg, att jag måste se till att bli av med honom och att en sådan grej kunde sabba hela min verksamhet. Jag tackade henne och lade på, jag ville inte berätta att han höll på med knarkaffärer, hade hetsigt humör och att jag inte hade den blekaste aning om hur jag skulle bära mig åt för att bli av med honom.«

»Så jag ringde Carlos, han bad så himla mycket om ursäkt och skyllde på sitt jobb, sedan skickade han blommor och jag tänkte att det kanske skulle ordna sig i alla fall. Men en dag blev en av mina kunder överfallen, precis utanför min dörr vid Gardens Centre.«

Sovrummet i huset vid Camps Bay hade numera en himmelssäng. Han hade anlitat en dyr, känd inredningsarkitekt som fick börja med sovrummet, allt gick i vitt: gardinerna, lakanen och kring sängen hängde stora, vita tygsjok som segel på en båt. Han var stolt som en liten pojke när han visade upp rummet för henne, höll händerna för hennes ögon hela vägen längs korridoren, sa: »Simsalabim!« och studerade hennes reaktion. Han frågade säkert fyra eller fem gånger: »Du gilla sovrum?« och hon sa: »Det är jättefint«, för det var det verkligheten.

Han kastade sig på sängen och sa: »Kom till Carlos«, och var sprudlande glad, till och med mer högljudd än vanligt, och hon försökte att inte tänka på livvakterna som var någonstans i huset.

Efteråt låg han bredvid henne och drog försiktigt små cirklar runt hennes bröstvårta med spetsen på sitt lilla guldkors. »Var bor du, conchita?«

»Det vet du ...«

»Nej, var *bor* du?«

»Vid Gardens Centre«, svarade hon och hoppades att han skulle släppa ämnet.

»Tror du att Carlos är dum bara för att han se dum ut? Du jobba där, men var är ditt hem, var finns kylskåpet med dina foton på?«

»Jag har inte råd med något annat, du betalar mig för lite.«

»Carlos betala dig för lite? Carlos betala dig för mycket. Hela tiden säger räknecillen: 'Kom ihåg att affärerna måste löna sig, Carlos.'«

»Har du en revisor?«

»Så klart. Tror du att Carlos vara småpotatis? Kokain är big business, conchita, mycket big business.«

»Oj då.«

»Så du bjuda hem Carlos till ditt hus?«

Aldrig, tänkte hon, aldrig någonsin, men sa: »Så småningom ...«

»Du inte lita på Carlos?«

»Kan jag fråga en sak?«

»Du kan fråga Carlos vad du vill, conchita.«

»Var det du som såg till att min kund blev misshandlad?«

»Vilken kund?« Men han ljög dåligt och fick en lömsk glimt i ögonen. Han är ett barn, tänkte hon, och det skrämde henne.

»Bara en vanlig kund. Femtiotre år.«

»Varför tror du att Carlos slå honom?«

»Inte du. Men kanske någon av livvakterna?«

»Köpte han droger?«

»Nej.«

»De bara slå folk som inte betala för droger, okej?«

»Okej.« Hon hade fått reda på vad hon ville veta. Men det hjälpte inte ett dugg.

21.

Griessel och Cliffie satt på fiskrestaurangen som låg hundra meter ifrån Woolworths entré, båda hade en liten hörsnäck i örat. De hörde André Marais säga: »Hallå, hallå, hörs jag?« för tusende gången, men den här gången hördes dessutom en burkig röst i bakgrunden som ropade: »Nästa, tack.«

Cliffie Mketsu nickade, precis som han gjort alla de andra gångerna. Det retade Griessel till vanvett. Marais kunde ju för helvete inte se att han nickade, hon befann sig inne på matavdelningen på Woolworths och de satt här. Hon hade bara en mikrofon, ingen hörsnäck. Det var en envägskommunikation, ändå satt Cliffie och nickade.

En man och en kvinna drack rödvin vid bordet mitt emot. Kvinnan var medelålders, men ändå snygg. Hon påminde om Farrah Fawcett, hade stora guldringar i öronen och massor av ringar på fingrarna. Mannen såg ut att kunna vara hennes son, men tog hennes hand då och då. Bennie retade sig på dem. Eftersom de drack vin. Eftersom han kunde känna den fylliga smaken i sin mun. Eftersom de var rika. Eftersom de var tillsammans. Eftersom de kunde dricka och vara tillsammans, och se på honom själv ... Han kunde inget annat än att sitta här med nickedockan Cliffie Mketsu, klyftiga Cliffie som pluggade polisvetenskap och snart skulle ta sin examen, en bra polis, men förvirrad och hopplöst disträ, som om han egentligen hade huvudet i böckerna hela tiden.

Skulle han och Anna någonsin kunna sitta och ha det så där trevligt? Sitta och hålla varandra i handen och smutta på vin och se varandra djupt i ögonen? Hur fick folk ihop det? Hur skakar man liv i romantiken efter tjugo års äktenskap? Egentligen spelade det ingen som helst jävla roll, eftersom han ändå aldrig skulle kunna smutta på ett glas vin igen. Inte om man är alkoholist. Då får man inte dricka över huvud taget. Ingenting. Inte en jävla droppe. Man får inte ens lukta på rödvin.

Han hade visserligen sagt till Barkhuizen att han tänkte supa sig full, men läkaren hade svarat: »Ring din fru. Och dina barn. Säg samma sak till dem«, eftersom han visste att Griessel aldrig skulle fixa det. Han hade velat krossa sin satans mobiltelefon mot trottoaren, han ville slå sönder saker

men nöjde sig med att skrika, han visste inte ens vad, det var bara ljud. När han hade vänt sig om såg han Cliffies och Andrés stela ryggtavlor inne i bilen, de försökte låtsas som om inget hade hänt.

»Har du full mottagning, Vaughn?« frågade Cliffie det andra teamet i sin mikrofon. De var och tittade på kläder på plan två inne på Woolworths, våningen ovanpå matavdelningen.

»Javisst, uppfattat kompis«, sa polisinspektör Vaughn Cupido, som om de höll på med någon jäkla lek. Han och Jamie Keyter var deras backup. Inte *Yaymie* som det brukar uttalas här, han ville bli kallad *Jaa-mie*. Nu för tiden hade alla utländska namn. Vad var det för fel på vanliga hederliga afrikandernamn? Dessutom var ingen av dem Griessels förstaval precis, Cupido var slarvig och Keyter en skrytmåns som precis hade blivit förflyttad från Table View-distriktet efter att ha hamnat i tidningarna i en sådan där historia där fakta och sensation inte nödvändigtvis hade med vartannat att göra. »Polis avslöjar bilstödliga på egen hand.« Med sina gympumpade biceps och ett ansikte som fick småbrudar att svimma var han en av de få vita som var nya på våldsroteln. Det var alltså det här teamet som skulle skydda André Marais och sätta dit en satans seriemördare: en alkis, en skrytröv och en slarvpelle.

Han hade annat att tänka på just nu – två, tre saker som plötsligt dök upp samtidigt: Var den äldre kvinnan och den unge mannen gifta? Med varandra? Tänk om Anna hade någon ung spoling som höll henne i handen på fredagskvällarna? Han köpte inte att hon inte hade lust längre, det var en sak som var säker. Hennes värme var inte den sorten som man kunde stänga av som en spisplatta – bara för att hennes man var en satans fyllskalle. Hon träffade ju karlar på jobbet, vad skulle hon ta sig till om det dök upp någon ung kille som var intresserad och nykter? Hon såg fortfarande bra ut, även om hon fått en del bekymmersrynkor kring ögonen – tack vare sin makes dryckesvanor. Det var inget fel på hennes kropp heller. Han visste ju hur män var funtade; han visste att de skulle försöka. Hur länge skulle hon fortsätta säga »Nej, tack«? Hur länge?

Han tog fram sin mobiltelefon, han måste få veta var hon höll hus en fredagskväll. Han slog numret och höll telefonen mot örat utan hörsnäcka.

Signalerna gick fram.

Han såg på Farah Fawcett och hennes unge älskare.

De stirrade djupt i varandras ögon med blickarna fyllda av åtrå. Han kunde svära på att de helt enkelt var stenkåta.

»Jag tro... det ä...r«, sa André Marais i hörsnäckan.

»Va?« sa Griessel och såg på Cliffie, som bara ryckte på axlarna och slog med pekfingret på sin radio.

»Hallå?« sa hans son.

»Hej, Fritz.«

»Hej, pappa.« Hans son lät inte särskilt glad på rösten.

»Hur är det med dig?«

Men han hörde inte svaret eftersom hörsnäckan surrade i andra örat och han lyckades bara uppfatta en bråkdel av vad polisassistent André Marais sa: »... har inte råd ...«

»Så vad gör du, Fritz?«

»Inget. Det är bara jag och Carla hemma.« Hans son lät deppig, och det fanns något apatiskt i hans röst.

»Hur är din mottagning, Vaughn?« frågade Cliffie. »Hennes mick verkar inte funka.«

»Bara du och Carla, säger du.«

»Mamma är inte hemma.«

»Jag brukar bara köpa pulver«, sa André Marais klart och tydligt.

»Hon pratar med någon«, sa Cliffie.

Sedan hördes en svag mansröst som knappt nådde fram över radiovågorna: »Jag klarar mig inte utan en kopp gott filterkaffe på morgonen.«

»Pappa? Är du kvar?«

»Jag måste lägga på, Fritz. Jag ringer upp igen. Jag jobbar.«

»Jaha.« Som om det var väntat.

»Vad ... du?«

»...dré.«

»Fan också!« sa Cupido. »Hennes mick är paj.«

»Hej då, Fritz.«

»Hej då, pappa.«

»Vi kanske är för långt ifrån«, sa Jamie Keyter.

»Stanna där ni är«, sa Griessel.

»Trevligt att träffas«, sa poliskvinnan på matavdelningen på bottenvåningen.

»Fisken har nappat«, sa Cupido.

Cliffie nickade.

Mamma är inte hemma.

»Ta det bara lugnt«, sa Griessel, men egentligen var det riktat till honom själv.

Tobela stönade högt och irriterat med sin djupa röst när han reste sig tvärt från sin hotellsäng. Vid tretiden hade han dragit för gardinerna så att solen inte skulle nå in, legat och blundat och lyssnat till sina egna hjärtslag. Hela huvudet snurrade av sömnbrist och hans armar och ben kändes blytunga. Trött. Han försökte andas djupt och kontrollerat för att bli av med spänningarna i kroppen. Han tvingade i väg sina tankar åt ett annat håll, bort från nuet till Cataflodens stilla vatten, till dimman som svepte in likt vålnader över de böljande kullarna kring gården ... Men bara ett ögonblick senare hade tankarna vandrat i väg igen och pumpade fram helt annan information till hans medvetande, i samma takt som pulsen dunkade i tinningarna.

Pretorius som försökte nå sitt skjutvapen i garderoben.

Det evighetslånga ögonblicket innan han nådde fram till honom, och så larmet som bara tjöt och tjöt till rytmen av hans hjärtslag.

En kraftig kvinna som böjde sig över en liten flicka, biljardkön som lyftes och sänktes, lyftes och sänktes med ondskefull precision, blodet som skvätte från barnets huvud. Nu visste han vad som var problemet – kvinnan, det var kvinnan. Han hade aldrig dödat en kvinna förut. Han krigade mot män, så hade det alltid varit. I Kampens namn, sjutton gånger. Sexton stycken i europeiska städer, en i Chicago: män, förrädare, mördare, fienden – män som dömts till döden av Kalla Krigets domstolar, och han var den som utsetts att verkställa straffet. Och så två i Det Nya Krigets namn. Odjur. Av manligt kön.

Kunde det finnas någon ära i att avrätta en kvinna?

Ju mer han försökte styra sina tankar i andra riktningar, desto kvickare nästlade de sig tillbaka, ända tills han tvärt reste sig med ett högt, irriterat stön och drog ifrån gardinerna. Det var full verksamhet utomhus, skarpt solsken och grälla färger. Han såg över kanalen mot infarten till Waterfront.

Folk var på väg hem från jobbet, skyndade mot taxistationen på Adderley Street. Svarta och färgade i kroppsarbetarnas färgstarka överdragskläder. De gick målmedvetet, hade bråttom att börja sin helg, någonstans hemmavid eller på en lönnkrog. Med familjen. Eller vänner.

Hans familj var död. Han ville slita upp fönstret och skrika: »Dra åt helvete allihop, min familj är död!«

Han drog ett djupt andetag, lade sina handflator mot den svala fönsterbrädan och hängde med huvudet. Han måste få sova; det kunde inte fortsätta så här.

Han vände sig om mot rummet. Överkastet var skrynkligt. Han drog det till rätta och slätade till det med sina stora händer, sträckte och drog tills det låg som det skulle. Han puffade upp kuddarna och lade dem prydligt på plats, sida vid sida. Sedan satte han sig på sängkanten och tog fram telefonkatalogen ur lådan i nattygsbordet. Han hittade numret och ringde Boss Man Madikiza på Yellow Rose.

»Det är Tiny. Som letade efter John Khoza, kommer du ihåg mig?«

»Klart jag kommer ihåg dig, min vän.« Larmet från nattklubben hördes redan i bakgrunden, trots att kvällen knappt börjat.

»Har du hört något?«

»Haiziko. Inte ett ljud.«

»Håll öronen öppna.«

»Det gör jag alltid.«

Han ställde sig upp och öppnade garderoben. Stapeln med rena kläder var inte hög, det var däremot högarna med smutsiga kläder som låg prydligt vikta – strumpor, kalsonger, byxor och skjortor, var för sig i separata travar.

Han tog fram de två små plastförpackningarna med tvätt- och sköljmedel från sin väska och sorterade smutstväten i små högar. Det var en tjugo år gammal ritual, ända sedan hans tid i Europa då han tvingats lära sig bo i en resväska. Det gällde att ständigt ha full kontroll, vara ordentlig och välorganiserad. Samtalet kunde komma när som helst. På den tiden hade han gjort en stor grej av proceduren och brukade le när han sorterade klädesplaggen efter färg, det var ju som apartheid – vita för sig, svarta för sig och blandat i en egen hög, och alla grupper var rädda för att de andra skulle färga av sig. Han tvättade alltid svart först, i hans värld kom det svarta i första hand.

Av gammal vana gjorde han likadant nu. Kramade och gnuggade tyget i det löddriga vattnet – sköljde först en gång och sedan en gång till, vred plaggen till långa ormar så han kunde pressa ur vattnet med hela sin muskelkraft. Sedan hängde han upp dem. Därefter tog han de färgade. De vita fick vänta till sist.

I morgon skulle han ringa receptionen och be om en strykbräda och ett strykjärn så han kunde ägna sig åt sin favoritsyssla – att stryka skjortor och byxor med ett fräsande hett strykjärn tills de kunde hängas upp på galgar inne i garderoben, perfekt släta ytor med knivskarpa pressveck.

Han hängde den sista vita skjortan över stolen och stod sedan villrådig mitt i rummet.

Han kunde inte stanna här.

Han var tvungen att fördriva tiden innan han gjorde ett nytt försök att sova. Och han måste tänka igenom det här med kvinnan.

Han körde ned plånboken i byxfickan, tog sitt nyckelkort och gick ut genom dörren, nedför trappan och ut på gatan och runt hörnet till Dock Road, där folk fortfarande var på väg hem till sin helg. Han hamnade bakom fem färgade män och föll in i deras takt längs Coen Steytler. Han tjuvlyssnade på deras samtal, följde det meningslösa babblat hela vägen till Adderley.

Det var inte André Marais fel att Operation Woolworths urartade i rena kaoset. Hon spelade skickligt sin roll som ensam, medelålders kvinna och visade ett trevande intresse för mannen som började småprata med henne mellan vinställan och chipshyllan.

Efteråt tänkte hon att hon nog hade väntat sig en äldre man. Den här var knappt trettio – ganska lång, småknubbig och med mörk skäggstubb. Han hade konstig klädsmaak, en omodern rutig kavaj, en ilsket grön skjorta och oputsade bruna skor. »Harmlös« var ordet som dök upp på tungan, men hon visste att utseendet inte hade någon som helst betydelse när det handlade om brottslighet.

Han frågade på engelska med afrikaansk brytning om hon visste var filterkaffet fanns, hon svarade att hon trodde att det var åt andra hållet.

Han log lite blygt och berättade att han var beroende av filterkaffe, och hon svarade att hon oftast köpte pulver eftersom hon inte hade råd med dyrt kaffe. Han sa att han inte klarade sig utan en kopp gott filterkaffe på

morgonen och log ett ursäktande leende som om han just bekänt något syndigt. »Italiensk rostning«, sa han.

Konstigt nog, sa hon till Griessel senare, gillade jag faktiskt honom just då. Han hade en viss sårbarhet, en sorts medmänsklighet som hon kände igen hos sig själv.

Varuvagnarna stod sida vid sida, hon hade tio eller tolv varor i sin, hans var tom. »Jaha?« sa hon, tämligen övertygad om att han inte var den de sökte. Hon ville bli av med honom.

»Ja, det är väldigt starkt«, sa han. »Det får mig att piggnä till så jag kan hålla mig alert i mitt jobb i insatsstyrkan.«

Hon kände hur det knöt sig i magen, eftersom hon visste att han ljög. Hon kände igen en polis på flera kilometers håll, och han var definitivt ingen polis, så mycket visste hon.

»Är du polis?« sa hon och försökte låta imponerad.

»Kommissarie Johan Reyneke«, sa han och sträckte fram en ganska feminin hand medan han log så att de utstående framtänderna syntes. »Vad heter du?«

»André«, sa hon och kände pulsen öka. Det fanns inga kommissarier i insatsstyrkan – han måste ha en anledning att ljuga.

»André«, sa han, som om han lade det på minnet.

»Min mamma ville döpa ett barn efter sin pappa, men hon fick bara döttrar.« Hon drog sin vanliga förklaring, trots att han inte hade låtit särskilt förvånad. Hon hade svårt att låta oberörd på rösten.

»Jaha, så trevligt. Jag gillar det, det är ovanligt. Vad jobbar du med då, André?«

»Administration, inget spännande precis.«

»Och din man?«

Hon såg honom i ögonen och ljög. »Jag är frånskild«, sa hon och tittade ned i golvet som om hon skämdes.

»Det är lugnt«, sa han, »jag är också skild. Mina barn bor i Johannesburg.«

Hon skulle precis säga att hennes barn redan hade flyttat hemifrån, vilket ingick i storyn som hon och Griessel hade hittat på, när hon hörde en röst bakifrån, en gäll kvinnoröst. »André?«

Hon vände sig om och kände igen kvinnan, Molly någonting, hon kom inte ihåg efternamnet. Hon var mamma till en klasskamrat till en av hennes

söner, en sådan där hurtig, jobbig och överdrivet engagerad förälder. Åh, herregud, tänkte hon. Inte nu.

»Hej«, sa André Marais och sneglade på mannen vars ögon smalnade. Hon gjorde en min för att visa att hon inte uppskattade avbrottet.

»Hur är det med dig? Vad gör du här? Vilket sammanträffande.« Molly kom fram till henne med en varukorg i handen innan hon förstod att de två vagnarna som stod så tätt ihop hade ett samband. Hon uppfattade kroppsspråket hos kvinnan och mannen och lade ihop två och två. »Oj då, förlåt mig. Hoppas att jag inte störde.«

André visste att hon måste bli av med kärringen, hon kunde se på Reynekes knutna nävar att han blev nervös. Hela fallet stod och vägde, och hon ville bara säga: »Ja, du stör faktiskt« eller »Försvinn!« Men innan hon fick fram orden lyste Molly upp och sa: »Ah, jag förstår, ni jobbar väl ihop – är ni också polis?« och så sträckte hon fram sin hand. »Molly Green. Är ni ute på spaning eller?«

Tiden stod stilla för André Marais. Hon såg den framsträckta handen som Reyneke ignorerade och hur hans blick flyttade sig från den ena kvinnan till den andra som i slow motion; hon kunde riktigt se kugghjulen snurra i hans hjärna. Sedan vräkte han vagnen mot henne och skrek något åt henne samtidigt som vagnen fick henne att tappa balansen.

Molly vrålade hysteriskt.

André ramlade in i vinhyllan, flaskorna föll i golvet och krossades. Hon satte sig på ändan, vevade med armarna för att hitta balansen. Hon trevade efter handväskan, fick tag i den och rotade runt efter sin tjänstepistol, samtidigt som hennes hjärna talade om att hon måste varna Griessel. I den andra handen höll hon den lilla mikrofonen mot munnen och ropade »Det är han, det är han!«

Reyneke stod intill henne och slet pistolen ur hennes hand. Hon försökte resa sig, men sandalerna halkade i vinet och hon ramlade baklänges och slog armbågen i en glasskärva. Det gjorde fruktansvärt ont. Hon vred sig åt sidan så att hon kunde se vart han sprang. »Huvudingången!« skrek hon, men insåg att mikrofonen var riktad åt ett annat håll, hon slet tag i den igen. »Huvudingången, stoppa honom!« skrek hon. »Han har min pistol!« Sedan såg hon blodet som forsade från armen. När hon lyfte den för att inspektera skadan såg hon att såret gick ända in till benet.

Griessel och Cliffie flög upp och började springa så fort de hörde Molly Green på radion. Cliffie tog svängen för tvärt och for in i ett bord där två män satt och åt sushi. »Ursäkta, ursäkta«, sa han, han fick syn på Griessel framför sig med sin Z88 i handen, såg människornas förfärade ansiktsuttryck och hörde skrik från alla håll. De rusade fram, skosulorna trummade mot marken. Han hörde Marais röst i hörselsnäckan: »Huvudingången, stoppa honom!«

Griessel var framme vid Woolworths breda entré, han höll tjänstevapnet med båda händerna och siktade på något inne i affären, Cliffie försökte stanna men halkade på det blanka golvet. Precis innan han krockade med Griessel fick han syn på den misstänkte tio steg bort, med flaxande kavaj och en stor pistol i handen kämpade han också för att inte halka.

Men Cliffie och Griessel låg redan i en hög på golvet. Ett skott gick av och en kula ven genom luften.

Cliffie hörde Griessel svära och ljudet av höga, gälla skrik omkring dem. »Förlåt, Bennie, förlåt«, sa han, tittade sig omkring och såg att den misstänkte hade vänt om och var på väg mot rulltrappan. Cupido och Keyter var på väg nedför den andra, bara det att den rulltrappan gick uppåt. Ett kort ögonblick såg det väldigt komiskt ut, som en scen ur en Charlie Chaplin-film: två poliser som klev omkring som galna utan att komma någonvart. Deras ansiktsuttryck förmedlade såväl frustration som allvar och målmedvetenhet – samt insikten om att de såg ut som två kompletta jubelidioter.

Griessel hade kommit på fötter och satt efter den misstänkte. Cliffie kom upp och följde efter uppför rulltrappan med stora kliv hela vägen upp. Griessel hade tagit av till höger och fått syn på gärningsmannen på väg mot utgången på andra våningen. Han hörde Griessel ropa och såg sig om. Griessel kunde se skräcken i mannens ansikte, sedan stannade han och riktade pistolen mot Griessel. Skottet gick av och något ryckte till i Cliffie, fick honom att tappa balansen och vräkte in honom på avdelningen för herrkläder, kostymsektionen. Han förstod att han var träffad någonstans i bröstet, han var intrasslad i byxor och kavajer och såg ned på hålet intill hjärtat. Nu dör jag, tänkte Cliffie Mketsu, jag är skjuten i hjärtat. Men han kunde ju inte dö nu. Griessel måste hjälpa honom. Han rullade över på sidan. Han kände sig tung. Och yr. Han rev ned kläder med högerhanden, hade ingen känsel i den vänstra. Han såg Griessel tackla rymlingen. En manlig skyltdocka i badbyxor vinglade till och ramlade omkull. En prålig

solhatt flög genom luften i en elegant båge, en T-shirthylla rasade. Han såg Griessels högerhand lyftas och sänkas. Griessel slog rymlingen med sin pistol. Han kunde se hur blodet sprutade, ända härifrån. Griessels hand pumpade upp och ned, upp och ned. Det var nog bra för Bennie; han behövde få utlopp för all sin ilska. Slå honom, bara. Slå honom, Bennie – den jäveln sköt mig.

Tobela Mpayipheli stod och väntade på att trafikljusen vid korsningen av Adderley och Riebeeck Street skulle slå om när han hörde en röst nere vid sin armbåge.

»Varför ser du så lissen ut?«

Där stod ett gatubarn med händerna på de smala pojkhöfterna. Tio, elva år?

»Ser jag ledsen ut?«

»Du ser ut som du sålt smöre. Ge mej litta penga ti bröd.«

»Vad heter du?«

»Va heter *du*?«

»Tobela.«

»Ge mej litta penga ti bröd, Tobela.«

»Säg vad du heter först.«

»Moses.«

»Vad ska du ha pengarna till?«

»Va sa ja att jag skulle harom ti?«

Plötsligt var där en till, en mindre och ännu magrare, med för stora kläder och rinnande näsa. Utan att tänka tog Tobela fram sin näsduk.

»Fem rand«, sa den lille och höll fram handen.

»Stick, Randall! Ja så han först.«

Han ville torka Randalls näsa, men pojken studsade bakåt. »Rör mig inte!« skrek barnet.

»Jag ville bara snyta dig.«

»Vafför då?«

Det var en bra fråga.

»Får vi nåra penga, elle?« frågade Moses.

»När åt ni senast?«

»Vänta nu ... Va e de för månad?«

Ännu en tanig figur dök upp i den tidiga kvällsskymningen, en flicka med en risbuske av toviggt hår. Hon sa ingenting, stod bara där med en framsträckt hand, medan den andra handen höll ihop en alldeles för stor och trasig herrkavaj.

»Amenvaffan«, sa Moses. »Ja hade ju koll.«

»Är ni släkt?« frågade Tobela.

»Hur ska vi kunna veta de?« sa Moses och de andra två fnissade.

»Vill ni ha något att äta?«

»Shit«, sa Moses. »Min vanlia osis, en korkad jävla svarting.«

»Du svär väldigt mycket.«

»Ja e för fan gatubarn, va fan troru!«

Han såg på den lilla trion. Smutsiga och barfota. Klara, pigga ögon. »Jag ska till Spur. Vill ni hänga med?«

Knäpptysta.

»Nå?«

»Är du ett pervo?« frågade Moses och kisade skeptiskt.

»Nej, jag är hungrig.«

Flickan körde armbågen i bröstet på Moses och spände ögonen i honom.

»Vi kommer bli utslängda«, sa Randall.

»Inte om jag säger att ni är mina barn.«

Alla tre blev väldigt tysta en stund, sedan började Moses skratta, en kluckande melodi i alla skalor. »Våran farsa.«

Tobela började gå. »Kommer ni?«

Det dröjde tio–tolv steg innan den lilla flickhanden grep tag om hans finger och behöll greppet hela vägen till Spur Steak Ranch på Strand Street.

22.

Hon satt och stirrade ut genom fönstret utan att se något.

»När jag började skära mig trodde jag att det hade med pappa att göra«, sa hon tyst och suckade tungt när hon tänkte tillbaka. »Eller att det berodde på Viljoen. Jag trodde verkligen att jag kunde hantera mitt jobb och hade koll.«

Hon vände sig om och såg på honom, tillbaka i nuet. »Jag fattade aldrig att det var jobbet som fick mig att göra det. Inte då. Det var först efter att jag slutat som jag förstod.«

Han nickade, sakta, men sa inget.

»Och sedan förändrades allt – med Carlos«, sa hon.

Carlos hade ringt tidigt, strax efter nio, för att säga att han ville boka henne hela kvällen. »Carlos inte vilja bråka om pengar. Tretusen, okej? Men du måste se sexig ut, conchita. Jättesexig, vi ska ha fin fest. Svart klänning, mycket tuttar. Carlos vilja skryta. Mina killar komma och hämta dig. Klockan sju.« Han lade på.

Hon väntade på att ilskan skulle flamma upp och sedan falna. Hon satt på sängkanten och höll fortfarande mobilen mot örat. Hon kände hur meningslöst det var, visste att det inte hjälpte att bli arg.

Sonia kom fram till henne med sin docka i handen. »Ska vi cykla, mamma?«

»Nej, älskling. I dag ska vi shoppa.« Flickan skuttade i väg som om shopping var det bästa hon visste.

»Hallå där ...«

Sonia stannade i dörröppningen och gav henne en busig blick över axeln.

»Menar du mig?« Hon kunde deras ritual utantill.

»Ja, just du. Kom hit.«

Hon sprang över mattan, fortfarande klädd i sin gröna pyjamas, och upp i sin mammas famn.

»Du är mitt hjärta«, Christine började ramsan och pussade henne i nacken.

»Du är mitt liv«, fnittrade Sonia.

»Du är det vackraste jag vet.«

»Du är min himmel, du är mitt paradiset.« Hennes huvud vilade mot Christines bröst.

»Du är min lilla gullegris«, sa hon och höll hårt om sitt barn. »Gå och klä på dig nu. I dag ska vi shoppa loss.«

»Hoppa loss?«

»Just precis. Hoppa loss.«

Tre år och fyra månader. Bara två år kvar till skolan. Bara två år till hennes mamma hade horat färdigt.

Hon ringde Carltons salong, bokade en sen eftermiddagstid och tog med Sonia till Hip Hop på andra sidan Cavendish Square. Butiksbiträdena brydde sig mer om den lilla söta flickan med blonda korkskruvslockar än om henne.

Hon stod framför spegeln och provade en svart klänning. Urringningen var djup, kjolen kort, ryggen bar.

»Den är verkligen sexig«, sa den färgade expediten.

»Nähä«, sa Sonia. »Mamma är fin.«

Båda skrattade. »Jag tar den.«

Det var inte dags att fixa hår och smink än. Hon tog sin dotter till Naartjie i Cavendish köpcenter. »Nu får du välja en klänning till dig.«

»Jag vill också ha en svart.«

»De har nog inga svarta.«

»Jag vill också ha en svart.«

»Svarta klänningar är bara för vuxna tjejer.«

»Jag vill också vara vuxen.«

»Nej du, det vill du inte. Tro mig.«

* * *

Barnvakten tittade ogillande på hennes klädsel när hon släppte av Sonia.

»Jag vet inte hur dags festen slutar. Det är nog bäst om hon sover över.«

»I den där klänningen blir det säkert väldigt sent.«

Hon ignorerade kommentaren och kramade sin dotter hårt. »Var snäll nu. Mamma hämtar dig i morgon.«

»Hej då, mamma.«

Precis innan dörren slog igen hörde hon Sonia säga: »Min mamma är jättefin.«

»Så det tycker du?« sa barnvakten syrligt.

Det var en märklig tillställning. Ett sextiotal människor minglade i de stora rummen i huset i Camps Bay, de flesta män klädda i smoking. Här och var skymtade en blondin med avgrundsdjup urringning eller vågade slitsar och skyhöga klackar. Som någon slags inredningsdetalj, som snygga möbler, tänkte hon. De log och klängde vid mannens arm, sa inte ett ord.

Snabbt insåg hon att det var precis vad Carlos förväntade sig av henne också. Han blev lyrisk över hennes look. »Åh, conchita, du vara perfekt!« sa han när hon kom.

Det var rena FN: spansktalande, kineser (eller asiater i varje fall), korta män som följde henne med hungriga blickar, araber i toga – eller vad det nu hette – som ignorerade henne och hade mustasch allihop. Två tyskar. Engelsmän. En amerikan.

Och så värden – Carlos. Glad och käck, ständigt leende och skämtsam, men hon märkte att han var spänd, nästan nervös. Hon följde hans exempel och tog ett glas, men drack inget.

»Vet du vilka som vara här?« frågade han henne senare med en viskning i örat.

»Nej.«

»Carlos berätta sedan.«

Mat och dryck åkte in och ut. Hon märkte att männen började bli onyktra, mest för att de pratade och skrattade lite högre. Klockan blev tio, elva, tolv.

Hon stod ensam vid en pelare. Carlos var i något av köken och såg till att det dukades fram mer mat. Hon kände en hand slinka in under klänningen och fingrar som tafsade. Hon frös till is. Handen försvann. Hon vände sig om. Där stod en pryddlig liten kines och luktade intensivt på sina fingrar. Han log mot henne och gick därifrån. Det enda hon tänkte var att hon hoppades att Carlos inte hade sett något.

Två araber satt vid ett glasbord och fördelade strängar av kokain med sina kreditkort. De delade med sig till en följeslagerska vars bröstvårta syntes ovanför uringningen på den svarta klänningen. En av männen drog i sig en rejäl sniff av strängen på bordsskivan, lutade sig tillbaka i stolen och öppnade sedan sakta ögonen. Lystet sträckte han fram handen mot kvinnan och tog tag om hennes bröstvårta. Han nöp till. Kvinnan grimaserade. Det där gjorde ont, tänkte Christine. Hon stod kvar som förhäxad.

Sent på natten behövde hon kissa. Hon gick upp på övervåningen för att få vara i fred i badrummet i Carlos sovrum. Dörren till sovrummet var stängd och hon öppnade. En blondin i knallröd klänning höll sig i en av sängstolparna, klänningen var uppdragen över hennes nakna stjärt. Bakom henne stod en av de spansktalande männen, med byxorna nere vid fotknölarna.

»Vill du titta på?«

»Nej.«

»Vill du knulla?«

»Jag är med Carlos.«

»Carlos är en nolla. Du kyssa min tjej.«

Tyst stängde hon dörren och hörde mannens skratt inifrån rummet.

Eller ännu senare. Det var bara en liten grupp gäster kvar, de var i poolen – två kvinnor, sex eller sju män. Extremt fulla. Hon hade aldrig sett någon ha gruppsex förut och tyckte att det var fascinerande. Fyra av männen var med samma kvinna.

Carlos kom och ställde sig bakom henne. »Så vad tycker du?«

»Det är helt sjukt«, ljög hon.

»Carlos inte gilla grupp. Carlos bara vilja ha en conchita.« Han lade armarna om henne, men de fortsatte titta. Små rytmiska svallvågor skvalpade mot poolkanten.

»Det ser sexigt ut«, sa han.

Hon lade sin hand mot hans skrev och kände att han var hård. Det var dags att göra sig förtjänt av lönen.

»Carlos dricka först«, sa han och gick och hämtade en flaska.

Hon visste inte om det berodde på spriten, men Carlos var annorlunda i sängen – desperat, ivrig, som om han kände sig tvungen att bevisa något.

»Jag vill att du gör mig illa«, sa hon.

Han hörde kanske inte. Han kanske inte ville. Han bara fortsatte.

När han var färdig och låg bredvid henne genomdränkt i sin egen svett och med huvudet mellan hennes bröst frågade han: »Var Carlos bra?»

»Du var fantastisk.«

»Ja. Carlos vara fantastisk älskare«, sa han allvarligt. Sedan tystnade han, han var tyst så länge att hon undrade om han hade somnat.

Plötsligt ställde han sig upp, gick bort till sina byxor på golvet och tog fram ett paket cigaretter. Han tände två och gav henne en innan han satte sig i skräddarställning bredvid henne. Hans ögon var blodsprängda.

»De här människorna ...«, sa han bittert och med en djup, föraktfull rynka i pannan. Hon kände honom tillräckligt väl för att förstå att han var långt ifrån nykter.

Hon drog ett bloss på cigaretten.

»De inte ens tacka Carlos för party. De komma, dricka, snorta, äta, knulla och sedan de bara gå, inte säga hej då, inte säga 'Tack Carlos för att du bjuda.'«

»Det var en lyckad fest, Carlos.«

»Sí, conchita. Kosta massa pengar, kändiskock, bästa *licores*, bästa *putas*. Men de ha ingen respekt för Carlos.«

»Carlos är en nolla«, hade mannen i sovrummet sagt.

»Vet du vad de vara, conchita? Vet du det? De vara *bandidos*. De vara skit. De tjäna pengar på knark, jävla mexare!»

Han spottade ut ordet. »De vara ingenting. De är *burros*, *mulas* åt jänkarna. Kubanerna. Vad de vara? Och afghanerna? Bönder, jag lovar.«

»Afghaner?»

»Sí. De där jävlarna i klänning. *Conchas!*«

Araberna var alltså afghaner. »Jaha.«

»Och kineser och thailändare och vietnameser – vad de vara? De är *mierda*, Carlos lovar dig. De ha inget annat än kycklingar och bananer och heroin. De knulla sin mamma. Men de komma hem till Carlos fina hus, och de ha ingen hyfs. Vet du vad de vara, conchita? De vara knark. Afghanerna, vietnameserna och thailändarna ha med sig heroin. De ta med hit för här finnas ingen polis. De ta med kokain härifrån. Sedan bröderna Sangrenegra ta heroin till Amerika och Europa. Och sydamerikanerna hjälpa till, men bara lite, för bröderna Sangrenegra kontrollera knarket. Carlos och Javier. Javier vara min storebror. Han vara nummer ett i knark. Alla känna honom.

Vi ta heroin, vi ge kokain, vi ge pengar, vi ... vi *distribuya*. Vi sälja i hela världen. Carlos berätta för Javier att de inte visa respekt. De tänka Carlos vara lillebror, de tro de kunna skita på mig när Javier inte vara här. De inte kunna skita på mig, conchita. Jag skita på *dem*.« Han fimpade föraktfullt cigaretten i askfatet.

»Kom, conchita. Carlos visa dig en sak.« Han tog henne i armen och drog med henne. Han hämtade sina byxor, tog fram en nyckelknippa ur fickorna, tog hennes hand och ledde henne genom korridoren, nedför trappan, in genom köket och nedför ytterligare en trappa till ett skafferiet. Nu var hela huset öde. Han öppnade en halvdold dörr längst in i skafferiet. Den hade tre lås, vart och ett med egen nyckel.

»Carlos visa dig. Sangrenegra inga lallare.« Han tände ljuset. Ännu en dörr. En liten elektronisk sifferdisplay satt på väggen. Han slog några siffror. »Jaha, åtta, två, fyra, fyra, nio – du känna igen siffrorna, conchita?«

»Ja.« Det var de första fem siffrorna i hennes telefonnummer.

»Så mycket Carlos älska dig.«

Ståldörren öppnades automatiskt. Ett lysrör blinkade till på insidan. Han drog in henne. Utrymmet var lika stort som ett dubbelgarage. Hyllor täckte väggarna hela vägen upp till taket. Alla hyllplan var fulla, från ena änden till den andra, med plastpåsar – alla innehöll vitt pulver.

Sedan fick hon syn på pengarna.

»Du se, conchita? Du se?«

»Jag ser«, sa hon, men hennes röst svek henne och allt som hördes var en viskning.

De badade i poolen, bara Carlos och hon. Hon satt på avsatsen med underkroppen i vattnet. Han stod i vattnet med armarna om henne och ansiktet mot hennes mage.

»Conchita, berätta för Carlos varför du bli... du vet.«

»Hora.«

»Du inte vara hora«, sa han hånfullt. »Eskort. Varför du bli eskort?«

»Du vill inte höra sanningen, Carlos.«

»Jo då, det vill jag visst. Riktiga sanningen.«

»Ibland tror jag att du vill att jag ska vara en fin flicka. Jag är ingen fin flicka.«

»Jo då. Du ha gott hjärta.«

»Där ser du, om jag berättar sanningen kommer du inte att vilja höra den.«

Han höll armarna raka framför sig så att han kunde se på henne. »Vet du? Carlos inte tänka så. Se på mig, conchita. Jag hålla på med knark. Jag har dödat. Men jag inte vara ond. Jag ha gott hjärta. Du fatta? Man kan vara bra människa, men göra saker som inte vara så bra. Så berätta nu.«

»För att jag gillar att knulla, Carlos.«

»Sí?«

»Sí«, sa hon. »Det är mitt knark.«

»Hur gammal du var? Första gången du knulla?«

»Jag var femton.«

»Berätta för Carlos.«

»Jag gick i skolan. Där fanns en kille som var sexton. Han var väldigt söt. Han följde mig hem varje dag efter skolan. Och en dag sa han att jag skulle följa med honom hem. Jag blev väldigt nyfiken. Så jag följde med. Han sa att jag hade fina bröst. Han frågade om han fick se dem. Och jag visade dem. Sedan frågade han om han fick röra dem. Och jag sa ja. Sedan började han kyssa mig. På bröstvårtorna. Han började suga på bröstvårtorna. Och sedan kände jag det, Carlos. Det var som en drog. Det var ... Det var inte som något annat jag någonsin upplevt förut. Det var så starkt. Jag gillade det jättemycket.«

»Och sedan han knulla dig?«

»Ja. Men han var väldigt oerfaren. Det gick alldeles för fort för honom. Han var så upphetsad. Jag fick ingen orgasm. Så efteråt ville jag ha mer. Men inte med småpojkar. Med män. Så jag förförde min lärare ...«

»Du knulla din lärare?«

»Ja.«

»Och vem mer?«

»Min pappas kompis. Jag gick hem till honom när hans fru var bortrest. Jag sa att jag ville prata med honom. Jag sa att jag var väldigt nyfiken på sex, men att jag inte kunde prata med mina föräldrar om det eftersom de var så gammaldags. Och att jag visste att han var annorlunda. Han frågade om jag ville att han skulle visa mig. Jag sa ja. Men vet du vad, Carlos? Han var lika upphetsad som killen. Han kunde inte hålla emot han heller.«

»Vem mer?«

»Jag knullade massor av killar på universitetet. Gratis. Och så en dag tänkte jag: Varför ska jag göra det gratis? Det var så det gick till.«

»Titta«, sa Carlos och pekade på sitt stånd. »Carlos gilla din historia.«

»Så knulla mig, Carlos. Jag älskar ju det.«

Wasserman, hyllad dramatiker, professor i afrikaans och holländska. Femtiotre år, lite degig kropp, yvigt skägg och en väldigt vacker röst. Varje gång de sågs var hon tvungen att börja med att lägga sig i badkaret så han kunde kissa på henne, annars kunde han inte få stånd. Men efter det blev han helt normal, förutom läsglasögonen som han hade på sig för att kunna se hennes bröst bättre. Han kom klockan tre på eftermiddagen, men bara varannan vecka eftersom han hade en ung fru som »kanske också ville ha sitt«. Han behövde lite tid på sig för att ladda om. Men hans unga fru vägrade låta honom kissa på henne, det var därför han gick till Christine.

De hade väntat på honom prick klockan fyra. När han öppnade hennes ytterdörr vid Gardens Centre hoppade de på honom med ett slagträ och krossade både hans tänder och käke.

Hon hörde oväsendet och slängde på sig en morgonrock. »Nej!« skrek hon. De hade rånarluvor på sig, men hon visste att det var Carlos livvakter. En såg henne i ögonen medan han sparkade den liggande Wasserman. Sedan sparkade båda honom. Sju knäckta revben.

»Jag ringer polisen!« En av dem bara skrattade. Sedan släpade de honom i fötterna fram till trappan och två våningar ned, där de dumpade honom i en hög av blod och stön.

Hon tog sin mobiltelefon och sprang ned till honom. Hon böjde sig över honom. Han var så illa skadad att hon blev illamående. Hon smekte hans sönderslagna ansikte med fingertopparna. Han öppnade ögonen och såg på henne. Trots all smärta såg han frågande ut.

»Jag ringer efter en ambulans«, sa hon och höll honom i handen medan hon pratade.

Han stönade.

»Jag kan inte stanna«, sa hon. »Jag kan inte stanna här.« Polisen var säkert på väg. Förhör. Häktet. Det hade hon och Sonia inte råd med.

Han stönade bara och låg på sidan med ansiktet i en pöl av sitt eget blod. Hon hörde dörrar som öppnades.

»Ambulansen är på väg.« Hon kramade Wassermans hand, sprang upp till sig och låste dörren. Hon kastade på sig kläderna. Carlos. Vad skulle hon ta sig till?

Hon gick därifrån och på väg nedför trapporna fick hon syn på tre uniformsklädda personer som tog hand om Wasserman vid botten av trappan. De såg inte henne. Hon gick en våning upp i stället och försökte spela lugn. Hon gick sakta för att inte väcka uppmärksamhet. Hon tryckte på hissknappen och väntade. Hörde röster längre ned. Det tog en evighet innan hissen kom.

Carlos.

Hon ringde honom så fort hon var nere på gatan. Han svarade inte.

Hon åkte hem, satte sig på en stol i vardagsrummet och höll telefonen i handen. Vad skulle hon göra?

Lite senare ringde hon larmcentralen. Ambulansen hade kört Wasserman till City Park. Hon ringde sjukhuset. »Vi får inte lämna ut några uppgifter.«

»Det här är hans syster.«

»Ett ögonblick.«

Hon fick lyssna på någon sorts burkig, elektronisk hissmusik medan hon väntade.

Till slut svarade någon på akutavdelningen. »Han ligger på intensivens, men han kommer nog att klara sig.«

Carlos. Hon ringde honom igen. Signalerna fortsatte att gå fram. Hon ville sätta sig i bilen och köra hem till honom. Hon ville misshandla honom, slå in hans egen skalle med ett slagträ. Han hade inte rätt att göra så här. Han fick bara inte. Hon ville gå till polisen, ville spränga honom i småbitar. Hon kokade av vrede, letade fram telefonkatalogen och slog upp numret till polisen.

Nej. För många komplikationer.

Hon grät, men av vanmakt. Och hat.

När hon lugnat sig åkte hon och hämtade Sonia. När hon gick över gatan och höll sin dotter i handen fick hon syn på BMW:n på andra sidan gatan, med nedhissad bakruta. Där satt han och spanade, men han såg inte på henne utan på flickan, och han hade ett underligt uttryck i ansiktet. Det kändes som om en knytnäve kramade hennes hjärta med ett iskallt grepp och höll på att pressa livet ur henne.

BMW:n körde fram till henne medan hon hjälpte Sonia in i bilen.

»Nu jag veta allt, conchita.« Han såg på Sonia, såg på hennes barn. Om hon hade haft en pistol just då skulle hon ha skjutit honom rakt i ansiktet.

OceanofPDF.com

DEL TVÅ

Bennie

OceanofPDF.com

23.

Griessel hade aldrig känt sig obekväm inför sina chefer, mest på grund av att han kunde supa allihop under bordet, var för sig eller alla på en gång. Eller klå dem i jobbet. Han hade bättre uppklningsstatistik än någon av dem hade haft som kriminalinspektör, strunt samma om han var alkis. Men just nu kände han sig väldigt illa till mods. De stod upp i en ring i det lilla väntrummet utanför City Parks intensivvårdsavdelning, trots att det fanns lediga stolar: Esau Mtimkulu och Matt Joubert, båda kriminalkommissarier och högsta respektive näst högsta befäl på våldsroteln, länspolismästare John Afrika som var chef över hela provinsen, chefen för spaningsroteln och så Griessel. Cupido och Keyter satt precis utom hörhåll. De spetsade öronen allt vad de kunde, men uppfattade ändå inte ett ord. När en kollega låg på intensivsen talade storfräsarna med dämpade röster.

»Ge mig numret till den där människan på Woolworths, Matt«, sa länspolismästare Afrika, en färgad veteran med många år i yrket, som lyckats klättra på karriärstegen efter att ha avverkat både Khayelitsha- och Flatsdistrikten, samt den före detta mord- och rånroteln. »Jag har förstått att de gnäller om att gå till regeringen, men skit i dem. Jag tar hand om det. Det är vårt minsta problem just nu ...« Här kommer det, tänkte Griessel. Han borde aldrig ha slagit den jäveln, det visste han; aldrig någonsin hade han burit sig åt på det viset förut. Om de blev tvungna att lägga ned fallet bara för att det hade slagit slint för honom, om en seriemördare fick gå lös för att Bennie Griessel var förbannad på hela världen ...

»Bennie«, sa länspolismästare Afrika, »du säger alltså att det var själva tacklingen som fick hans ansikte att bli så illa tilltygat?«

»Ja, det stämmer.« Han såg mannen i ögonen, och de visste allesammans, alla fyra i cirkeln, vad som pågick just nu. »Det var en skyltdocka som stod på precis fel ställe. Reyneke ramlade rakt in i skyltdockan, ansikte mot ansikte. Det var då han blev så blåslagen.«

»Det måste ha varit en sjuhelvetes smäll«, sa kriminalkommissarie Mtimkulu.

»När jag tacklade honom höll jag fast hans armar eftersom han var beväpnad. Alltså kunde han inte skydda ansiktet med händerna. Det var

därför han slog i så hårt.«

»Och sedan erkände han?«

»Han låg där och blödde och skrek: 'Jag kan inte hjälpa det, jag kan inte hjälpa det', men när Cliffie blev skjuten blev jag lite ... eh ... disträ. Det var inte förrän under förhöret efteråt som jag frågade vad han hade menat. Vad det var som han inte kunde hjälpa.«

»Och vad svarade han då?«

»Först ville han inte säga någonting alls. Så ... jag bad Cupido och Keyter att gå därifrån, så att jag kunde prata med honom i enrum.«

»Och då erkände han?«

»Ja, det stämmer. Han erkände.«

»Håller det i rätten?«

»Allt som hände i förhørsrummet finns inspelat på video. Det enda jag gjorde var att be om att bli lämnad ensam med gärningsmannen, och när de andra väl hade gått därifrån satt jag bara och stirrade på honom. Längesedan sa jag: 'Jag vet att du inte kan hjälpa det. Jag förstår.' Och så började han snacka.«

»Och erkände allt?«

»Ja, chefen. Alla tre kvinnorna. Detaljer som inte stått i tidningarna. Vi har honom, oavsett vilken advokat han anlitar. Dessutom finns han redan i registret. Våldtäkt. För fyra år sedan i Montagu.«

»Och enda vittnet till den här skyltdockesmållen är alltså Cliffie Mketsu?«

»Det stämmer, Matt.«

Alla fyra såg mot dubbeldörrarna som ledde in till intensiv.

»Då säger vi väl det«, sa chefen för spaningsroteln. »Bra jobbat, Bennie. Riktigt bra jobbat ...«

Dubbeldörrarna öppnades. En läkare kom gående mot dem; en ung spoling som såg ut som om han inte gått ut läkarlinjen än. Han hade blod på sina gröna operationskläder.

»Han kommer att klara sig«, sa läkaren.

»Är ni helt säkra?« frågade Griessel.

Läkaren nickade. »Han har haft en otrolig tur. Kulan missade det mesta, men skadade S4-sektionen av vänster lunga. Det är spetsen på övre lungloben, främre delen. Det finns en risk att vi måste operera bort den,

men det rör sig bara om en liten bit. Vi väntar med att fatta beslutet tills hans tillstånd stabiliserats.«

Vi tänkte Griessel. Varför skulle de alltid prata om oss, som om de ingick i någon hemlig sekt?

»Det var ju goda nyheter«, sa länspolismästaren utan någon större övertygelse.

»Just det, jag har en hälsning till någon som heter Bennie.«

»Det är jag.«

»Han säger att killen ramlade väldigt illa och slog huvudet i kassaapparaten.«

Alla fyra såg förvånat på läkaren. »Kassaapparaten?«

»Just det.«

»Gör mig en tjänst. Hälsa att det var skyldockan.«

»Skyldockan?«

»Ja. Säg att killen krockade med skyldockan och att skyldockan föll mot kassaapparaten.«

»Det ska jag hälsa honom.«

»Tack så mycket«, sa Griessel och vände sig mot länspolismästaren som nickade och gick därifrån.

Han hade köpt en Zinger-burgare och en burk Fanta på Kentucky Fried Chicken och tagit med sig hem. Han satt på golvet i sitt »vardagsrum« och åt utan aptit. Han var så trött, det var som en baksmälla efter adrenalinruschen. Ovanpå allt annat låg det dessutom en massa saker och skvalpade i bakhuvudet som han inte ville tänka på. Så han försökte koncentrera sig på maten. Han blev inte mätt på burgaren. Han borde ha beställt pommes frites också, men han gillade inte frittarna på KFC. Ungarna älskade dem. Ungarna älskade till och med McDonald's spinkiga papperspommes, dem fick han inte i sig över huvud taget. Steers pommes frites däremot. Steers tjocka, barbecuekryddade frittarr. Och Steers burgare var bäst. Det var riktig mat, det. Men han visste inte var närmaste Steers låg eller om det skulle vara öppet så här dags. Burgaren var slut och han hade dressing på fingrarna.

Han tänkte kasta plastpåsen och hamburgerkartongen i sophinken, men kom på att han inte hade någon sophink. Han suckade. Han behövde duscha – han hade fortfarande både Reynekes och Cliffies blod på sig.

Du har sex månader på dig, Bennie – det är vad du får. Du har ett halvår på dig att välja mellan oss och spriten. Var det någon idé att köpa möbler för sex månader? Ja, han kunde fan inte sitta på golvet och äta i ett halvår. Eller komma hem till en totalt avskalad lägenhet varenda dag. En stol eller två kunde han väl ändå vara värd? En liten tv. Men först måste han komma ur de här paltorna och ta en dusch, sedan skulle han sätta sig på sängen och skriva en lista inför morgondagen. Lördag. Han var ledig i helgen.

Och vettskrämd. Två hela dagar. Tomma. Han kanske borde gå upp på jobbet och få undan lite pappersgöra i alla fall.

Han tvättade händerna under kökskranen, lade kartongen, läskburken och den använda servetten i den rödvita plastpåsen som han ställde i ett hörn i köket. Han knäppte upp skjortknapparna medan han gick uppför trappan. Tack och lov slapp de kavaj och slips numera. När han började på mord- och rånroteln var det kostym som gällde.

Var var Anna i kväll?

Duschdraperiet av plast var trasigt i ena hörnet och vattnet rann ut på golvet. Det urblekta mönstret skulle förmodligen föreställa fiskar. Han måste köpa en badrumsmatta också. Och nytt duschdraperi. Han tvättade håret och tvålade in sig. Sedan sköljde han av sig under de härliga, hårda vattenstrålarna.

När han vred om kranarna hörde han att hans telefon ringde. Han slet åt sig handduken och gnuggade den raskt över huvudet, tog tre kliv mot sängen och ryckte åt sig telefonen.

»Griessel.«

»Är du nykter, Bennie?«

Anna.

»Ja.« Han ville protestera mot att hon frågade, ville bli förbannad, men han visste att han inte hade någon rätt.

»Vill du träffa barnen?«

»Ja, jag skulle verkligen ...«

»Du kan hämta dem på söndag. Över dagen.«

»Jaha, tack snälla. Men dig, då? Får jag ...«

»Vi börjar med barnen. Klockan tio? Tio till sex?«

»Det låter bra.«

»Hej då, Bennie.«

»Anna!«

Hon sa inget, men hon lade inte på heller.

»Var har du varit i kväll?«

»Var har du själv varit, Bennie?«

»Jag har jobbat. Jag har tagit en seriemördare. Cliffie Mketsu blev skjuten i lungan. Det är vad jag har gjort.« Det räckte inte långt för att stärka hans moraliska image, men det var alltid något, bättre än inget. »Var var du?«

»Ute.«

»Ute?«

»Jag satt hemma i fem år när du var full eller ute och härjade, Bennie. Antingen aspackad eller också var du inte hemma. Unnar du inte mig att gå ut en fredagskväll? Tycker du inte att jag förtjänar att gå på bio för första gången på fem år?«

»Jo«, sa han, »det förtjänar du.«

»Hej då, Bennie.«

Gick du på bio ensam? Han hade frågan på tungan, men samtalet hade plötsligt tagit en helt ny vändning, och han hörde att linjen var död. Han slängde handduken på golvet och tog fram ett par svarta byxor från garderoben, hämtade papper och penna i sin portfölj och slog sig ned på sängen. Han stirrade på handduken på golvet. I morgon bitti skulle den ligga kvar, fuktig och illaluktande. Han steg upp och hängde handduken på stången i badrummet, gick tillbaka till sängen och staplade kuddarna så han kunde ha dem som ryggstöd. Han började skriva sin lista.

Tvätt.

Det fanns en tvättomat vid Gardens Centre. Morgondagens första punkt.

Sophink.

Strykjärn.

Strykbräda.

Kylskåp?

Kunde han klara sig utan kylskåp? Vad skulle han ha i det? Knappast mjölk – han drack sitt kaffe svart. På söndag skulle barnen komma hit och Carla älskade kaffe; hon satt alltid med en mugg i handen när hon gjorde läxorna. Skulle hon nöja sig med pulvermjölk? Han kanske var tvungen att skaffa en kyl, han fick se.

Duschdraperi.

Badrumsmatta.

Fåtöljer/soffa. Till vardagsrummet.

Barpallar. Till frukosthörnan.

Hur fasen skulle han få sin polislön att räcka till två hushåll? Hade Anna tänkt på det? Men han kunde redan höra hennes svar: »Du fick din polislön att räcka till att supa ner dig varje dag, Bennie. Det har aldrig saknats pengar till sprit.«

Han måste köpa en till kaffemugg innan barnen kom och hälsade på. Fler tallrikar och knivar, gafflar och skedar. Diskmedel, något att damma med, städgrejor till badrummet och toaletten.

Han gjorde nya spalter på sin lista, gick noga igenom alla föremålen, men han kunde inte hindra de andra tankarna från att tränga igenom.

I dag hade han upptäckt något. Han måste berätta det för Barkhuizen. Det där om att vara rädd för att dö var egentligen inte riktigt sant. I dag, när han jagade Reyneke runt Woolworths plan två och mannen hade siktat på honom med pistolen och skottet gått av fanns det bara en anledning till att kulan hade träffat Cliffie Mketsu i stället – Reyneke kunde inte skjuta för fem öre.

Det var då han upptäckte att han inte alls var rädd för att dö. Det var då han upptäckte att han faktiskt ville dö.

Han vaknade tidigt, strax före fem och tänkte på Anna. Hade hon gått på bio ensam? Men han ville inte fastna i den sortens tankar. Inte så här tidigt, inte i dag. Han steg upp och drog på sig byxor, tröja och gympaskor, sedan gick han hemifrån utan att tvätta sig.

Han valde en riktning på måfå; trehundra meter längre upp på gatan mötte han gryningen, kände den tidiga sommarmorgonens tryckande stillhet, hörde fåglarna och den osannolika tystnaden som vilade över staden. Färger och strukturer och kristallklar luft.

Taffelberget lutade sig mot honom, krönet var färgat i ett mellanting av guld och orange, medan sprickor och skrevor var nattsvarta mot soluppgången.

Han gick uppför Upper Orange Street, svängde in i parken och satte sig på muren till den stora dammen och beundrade utsikten. Till vänster gick Lion's Head över i Signal Hills slingrande kurvor, och nedanför reflekterades ljuset i stadens tusentals fönster som en solens egen spegelmosaik. Havet låg djupblått utanför Robben Island, hela vägen till

Melkbos Strand. Väster om Devils Peak började förorterna. En 747:a flög in över Tygerberg och kastade en mörk skugga över honom under ett par sekunder.

Fan, tänkte han, hur länge sedan var det egentligen som han hade sett allt det här?

Hur kunde han ha missat det?

Å andra sidan, han gjorde en grimas, om man sover ruset av sig varje morgon kan man knappast se solen gå upp över Kapstaden. Han måste komma ihåg det här, den oväntade stunden av nykter insikt.

En brokärla kom och satte sig bredvid honom, vippade på stjärten och spatserade med pimpinetta steg, som en stroppig ordningspolis. »Vad är det med dig?« sa han till fågeln. »Har du också blivit utslängd av din fru?« Han fick inget svar. Han satt kvar ända tills fågeln flög i väg efter någon osynlig insekt, sedan reste han sig, såg upp mot berget igen och fylldes av en underlig tillfredsställelse. Det var bara han som såg den här synen den här morgonen, ingen annan.

Han gick tillbaka till lägenheten, duschade, bytte om och körde till sjukhuset. Cliffie behövde vila, sa de. Hans tillstånd var stabilt och han hade klarat den värsta krisen. Han bad dem tala om att Bennie hade varit där.

Klockan var inte ens sju. Han körde norrut längs N1:an, på en alldeles öde motorväg – Kapstaden brukade inte vakna förrän framåt tio på lördagarna. Han tog av vid Brackenfell Boulevard och följde den välbekanta vägen hem till sitt hus. Han körde förbi huset långsamt, men bara en gång. Inga livstecken. Gräsmattan var klippt, brevlådan tömd och garageporten stängd. Han tänkte som en polis. Han körde snabbt därifrån, ville inte att hans tankar skulle nå in genom ytterdörren.

Han beställde bara kaffe på Wimpy i Panorama, han hade aldrig varit mycket för frukost, och satte sig att vänta på att affärerna skulle öppna.

Han hittade en tvåsitssoffa och två fåtöljer på Mohammed »Love Lips« Faizals pantbank i Maitland. Den blommiga klädseln var en smula blekt. Armstödet på ena fåtöljen hade spår av kaffebläckor. »Det är för dyrt, L. L.«, sa han när han såg prislappen på sexhundra rand.

»Assistenten får den för femhundrafemtio.«

Faizal hade suttit på Pollsmoor i arton månader för häleri, och han var tämligen övertygad om att tre fjärdedelar av alla bilstereoapparater som han

sålde hade levererats från förorten av narkomanerna som hängde i Observatory-området.

»Fyrahundra, L. L. Kolla in de här fläckarna.«

»En ångtvätt och sedan är den som ny igen, assistenten. Femhundra och då tjänar jag inte en cent själv.«

Faizal visste mycket väl att han inte var polisassistent längre, men vissa saker ändras aldrig. »Fyrahundrafemtio.«

»Men herrejäklar! Assistenten måste väl förstå att jag har fru och barn.«

Av en slump fick han syn på halsen på en elbas som stack fram bakom ett plåtskåp fyllt med oanvända verktyg.

»Den där basen, då?«

»Gillar assistenten musik?«

»Jag har väl plockat några strängar i mina dagar.«

»Mycket ska man höra! Det är en Fender, assistenten. Pantsatt av en wannabe-rappare från Blackheath, men hans kvitto går ut nästa fredag. Då ingår en sprillans ny Dr Bass-baslåda med ett inbyggt treenhetsrack, två tiotums Eminence-högtalare på tvåhundrafemtio watt och en Le Son-tweeter.«

»Jag har inte en jävla aning om vad du yrar om.«

»Det är en fet jävla värstinganläggning, ska assistenten veta. Den kan välta hus.«

»Vad kostar den?«

»Menar assistenten allvar?«

»Kanske.«

»Den är pantad på riktigt, assistenten. Helt ren.«

»Jag tror dig, L. L. Ta det lugnt.«

»Tänker assistenten kanske starta ett band, eller?« Han var fortfarande misstänksam.

Griessel flinade. »Och kalla det Violent Crimes?«

»Vad är det om, då?«

»Hur mycket ska du ha för basen och städkaren, L. L.?«

»Tvåusen, minst. Om wannaben inte löser ut den, förstås.«

»Oj då.« Det var alldeles för dyrt för honom. Han hade ingen aning om vad grejerna kostade nu för tiden. »Fyrahundrafemtio för soffgruppen, då?«

Faizal suckade. »Fyrahundrasjuttiofem och du får den levererad gratis, då ingår ett sexpack glasunderlägg med smakfulla nakenbilder på.«

Han hittade tre höga pallar på ett ställe i Parow som sålde furumöbler och fick betala 175 rand styck, ruskigt dyrt, men han lastade ändå in dem i bilen, två i baksätet och en där fram, och körde hem dem till lägenheten, då skulle ungarna åtminstone ha något att sitta på när de kom dagen efter. Klockan elva satt han på tvättmaten och läste tidningen medan han väntade på att hans kläder skulle bli rena och torra så han kunde lägga dem i sin nya plasttvättkorg och stryka dem på sin nya strykbräda med sitt nya strykjärn.

Då ringde Matt Joubert och sa: »Jag vet att du är ledig, Bennie, men vi behöver dig.«

»Vad är det om, chefen?«

»Det är assegajkillen, men jag förklarar när du kommer. Vi är i Fisantekraal. På en liten gård. Kör via Durbanville på Wellington Avenue, ta höger på R321 och vänster precis mitt emot järnvägsbron. Ring när du kommit så långt så ska jag guida dig.«

Han kollade hur långt det var kvar på tvättprogrammet. »Ge mig trekvart«, sa han.

Det var en ridskola. *High Groves ridskola. Ridlektioner för barn och vuxna. Uteridning i naturen.* Han körde förbi stallet innan han kom fram till boningshuset. Det mesta var delvis förfallet, som på så många ställen där det aldrig tycktes finnas tillräckligt med pengar för att reparera det som behövdes. Polisbilar, SAP:s skåpbil och teknikernas minibuss. Ambulanserna måste redan ha kört därifrån.

Joubert stod i en ring tillsammans med fyra andra kriminalare, bara två av dem var från deras egen rotel, de andra antagligen från Durbanville. När han stannade bilen kom några hundar springande, de skällde och viftade på svansen, två mindre och två stora, svarta fårhundar. Han klev ur bilen, det luktade gödsel och hö av torkad blåusern.

Joubert kom fram till honom med utsträckt hand. »Hur är läget, Bennie?«

»Nyktert, tack.«

Joubert log. »Jag ser det. Är det jobbigt?«

»Bara när jag inte dricker.«

Kommissarien skrattade. »Jag uppskattar verkligen att du kämpar, Bennie. Inte för att jag någonsin har tvivlat ...«

»Det är du förmodligen ensam om.«

»Kom med här så vi kan prata lite först.«

Han visade in honom i ett tomt stall och satte sig på en höbal. Solen lyste in i perfekta cirklar genom hålen i det korrugerade plåttaket. »Sätt dig, Bennie. Det här kommer att ta en stund.«

Han satte sig.

»Offret är en Bernadette Laurens. Hon släpptes mot borgen i torsdags, femtiofemtusen rand. Hon var anklagad för att ha mördat sin partners femåriga dotter. De levde tillsammans som par. Partnern heter Elise Bothma. Förra helgen blev flickan misshandlad i huvudet med en biljardkö, ett enda slag ...«

»Flator?«

Joubert nickade. »I natt började hundarna skälla. Laurens gick upp för att se vad som stod på. När hon inte kom tillbaka gick Bothma ut och letade efter henne. Femton meter från ytterdörren hittade hon kroppen. Ett sticksår genom hjärtat. Jag väntar fortfarande på obduktionsprotokollet, men det skulle mycket väl kunna vara assegajmannen.«

»Eftersom hon har mördat ett barn.«

»Och sticksåret.«

»I tidningarna står det att det är en assegajkvinna.«

»Tidningarna är fulla med skit. Inte en chans att en kvinna skulle ha klarat av de andra offren. Enver Davids hade suttit inne, han var stor och stark. Av brottsplatsen att döma hade Colin Pretorius haft tid att försvara sig, men han var ändå chanslös. Och Laurens var stark för att vara kvinna, ungefär en och åttio lång, åttio kilo. Dessutom väljer kvinnor skjutvapen, de hugger inte ihjäl folk med spjut. Plus att det rör sig om flera offer. Du vet ju att mindre än en procent av alla seriemördare är kvinnor.«

»Jag håller helt med dig.«

»En av fårhundarna haltade i morse. Bothma tror att den kan ha fått en spark eller blivit skadad under själva mordet. Förutom det har vi inte mycket att gå på. Det kommer ned folk från Durbanville för att sköta förhören med grannarna.«

Griessel nickade.

»Jag vill att du tar över hela utredningen, Bennie.«

»Jag?«

»Av många orsaker. För det första är du rotelns mest erfarne utredare. För det andra är du, åtminstone i mina ögon, den bäste. För det tredje nämnde länspolismästaren just ditt namn. Han var väldigt imponerad av din insats i går, och han har en förmåga att lukta sig till trubbel på långt håll. Det här är rena cirkusen, Bennie. Massmedia. En hämnande mördarängel som ger igen för brott mot barn, det är rena dödsstraffet ... du fattar väl?«

»Och för det fjärde har jag tid, nu när jag inte längre har fru och barn.«

»Det ingick inte i mitt resonemang. Men jag kan erkänna att jag trodde att det kanske hjälpte om du höll dig sysselsatt, så du inte har tid att tänka på spriten.«

»Jag har alltid tid att tänka på spriten.«

»Och jag ville be dig, eftersom jag vet att du gillar sådana här fall.«

»Det är i och för sig sant.«

»Är du på?«

»Det är väl klart som fan att jag är på. Jag var på i samma stund du sa 'assegaj'. Du kunde skippat resten. Du vet ju ändå att det där dravlet om 'positiv feedback' aldrig har funkad på mig.«

Joubert reste sig upp. »Jag vet. Men jag var tvungen att säga det i alla fall. Du behöver få höra att vi uppskattar dig. Och länspolismästaren hälsar förresten att du får all hjälp du behöver. Vi behöver bara tala om var vi vill ha hjälpen ifrån. Han fixar resten. Just nu är Keytner din partner. Han är på väg ...«

»I helvete heller.«

»Cliffie ligger på sjukhus, Bennie, och det finns ingen annan som kan ta det här fallet på heltid.«

»Keyter är en idiot, Matt. Han är en liten skrytröv till snut med en jävla attityd och ett uppblåst ego. Han kan inte ett skit. Vad hände med hjälpen som du precis lovade mig?«

»Det gäller fotarbete, Bennie. Jag kan inte undvara någon från roteln. Du vet att alla drunknar i arbete. Och Keyter är ny. Han måste läras upp. Du får bli hans mentor.«

»Hans mentor?«

»Gör en utredare av honom.«

»Det är i stunder som denna«, sa Griessel, »som jag begriper varför jag blev alkoholist.«

OceanofPDF.com

24.

Griessel och Keyter satt tillsammans med hundarna i Elise Bothmas vardagsrum. Keyter var klädd i en slapp vit skjorta, tajta jeans och nya knallblå löparskor från Nike och ställde frågor som om det var han som var förundersökningsledare. »Vad är det för ras? Det liknar en dvärgspetskorsning, men skäller den inte väldigt mycket på nätterna? Jag har hört att äkta dvärgspetsar skäller väldigt mycket ... Det ser ut att vara lite tax inblandat också. Ni hörde hundarna sa ni, och då gick juffrou Laurens ut för att se vad som stod på?»

Det var en spröd och tunn liten kvinna. Ögonen var blodsprängda och hennes röst vänlig, hon hade inte väntat sig att frågan skulle dyka upp i slutet av hundresonemanget. »Ja«, sa hon. Hon satt hopkurad utan att lyfta på huvudet. Hennes fingrar kramade en näsduk. Det luktade hund och rooiboste i rummet.

»Vet ni vad klockan var?» frågade Keyter.

Hon mumlade något, men de hörde inte vad.

»Ni måste tala högre. Vi hör inte ett ord av vad ni säger.«

»Det måste ha varit strax före två«, sa Elise Bothma och sjönk ihop igen, som om ansträngningen hade varit övermäktig.

»Men ni är inte säkra?»

Hon skakade bara på huvudet.

»Vet vi hur dags hon ringde polisen?» frågade Keyter Griessel.

Han hade god lust att resa sig upp och släpa ut den lille skiten på gårdsplanen och fråga vem fan han trodde att han var, men det var nog knappast läge för det.

»Fem över halv tre«, sa Griessel.

»Okej«, sa Keyter. »Anta att hundarna började skälla strax före två och att hon gick ut för att kolla varför. Tog hon något med sig? Något vapen? En biljardkö eller så?»

Bothma rös, och Griessel bestämde sig för att det var det absolut sista han svalde innan han personligen släpade ut Keyter. »En pistol.«

»Ja.«

»Vadå för pistol?«
»Det vet jag inte. Det var hennes.«
»Och var finns den här pistolen nu?«
»Vet inte.«
»Har någon hittat en pistol vid kroppen?«
Griessel skakade bara på huvudet.
»Så pistolen är försvunnen?«
Bothma nickade lätt.
»Och hur dags gick ni upp för att se efter?«
»Jag vet inte vad klockan var.«
»Men varför gick ni ut? Vad var det som fick er att gå utomhus?«
»Hon hade varit borta så länge. Alldeles för länge.«
»Och då hittade ni henne liggande på marken?«
»Ja.«
»Precis som hon låg när vi kom?«
»Ja.«
»Och inget mer?«
»Nej.«
»Och då ringde ni polisen?«
»Nej.«
»Jaså?«
»Jag ringde larmnumret. Ett noll ett ett ett.«
»Jaha. Sedan väntade ni inne i huset tills polisen kom?«
»Ja.«
»All right«, sa Keyter. »All right. Det är vad ni har att säga.« Han reste sig. »Tack så hemskt mycket, beklagar sorgen och allt det där.«
Bothma nickade lätt igen, men undvek fortfarande all ögonkontakt.
Griessel ställde sig upp och Keyter gick mot ytterdörren. Han hajade till när han såg att Griessel satte sig i soffan bredvid kvinnan. Han vände inte om, men ställde sig i dörröppningen och såg otålig ut.
»Hur länge hade ni varit tillsammans?« frågade Griessel vänligt och deltagande.
»I sju år«, sa Bothma, och tryckte näsduken mot kinderna.
»Vad är det om?« sa Keyter från dörröppningen. Griessel såg menande på honom och lade ett finger på läpparna. Keyter kom tillbaka och satte sig.

»Hon hade ett väldigt hetsigt humör.« Ett konstaterande. Bothma nickade.

»Var hon våldsam mot dig någon gång?«

Nickning.

»Och mot ditt barn också ibland?«

Huvudet rörde sig instämmande och tårarna rann.

»Varför stannade du kvar?«

»För att jag hade absolut ingenting.«

Griessel väntade.

»Vad skulle jag göra? Vart skulle jag ta vägen? Jag har inget jobb. Jag jobbade åt henne. Skötte bokföringen. Hon tog hand om oss. Mat och kläder. Hon lärde Cheryl rida. Hon var snäll mot henne för det mesta. Vad hade jag för val?«

»Var du arg på henne för vad hon hade gjort med Cheryl?«

De späda axlarna skakade.

»Ändå stannade du kvar?«

Hon lade sina små händer över ansiktet och grät. Griessel stack ned handen i fickan och tog upp en näsduk. Han höll fram den. Det dröjde en stund innan hon fick syn på den.

»Tack.«

»Jag förstår att det måste vara jobbigt.«

Hon nickade.

»Du måste ha varit väldigt arg på henne.«

»Ja.«

»Du ville skada henne.«

Bothma var tyst en stund innan hon sa något. Fårhunden som låg på mattan kliade sig. »Ja.«

»Till exempel med en kniv?«

Bothma skakade på huvudet.

»Med pistolen?«

Nickning.

»Varför gjorde du inte det?«

»Hon hade gömt den.«

Han väntade.

»Jag dödade henne inte«, sa Elise Bothma och tittade upp på honom. Han såg att hennes ögon var gröna. »Det var inte jag.«

»Jag vet«, sa Griessel. »Hon var alldeles för stark för dig.«

Han väntade tills Keyter hade satt sig i sin bil, sedan gick han fram till det öppna bilfönstret och pratade med låg röst eftersom det fortfarande fanns fler poliser kvar på gårdsplanen. »Det är några saker jag vill att du ska lägga på minnet, och det jävligt noga«, sa han och Keyter såg förvånat upp på honom.

»Nummer ett. Du öppnar inte munnen en gång till under ett förhör om inte jag har gett dig tillåtelse. Är det uppfattat?«

»Herregud. Vad har jag gjort?«

»Är det uppfattat?«

»All right, all right.«

»Nummer två. Jag har inte bett om att få dig. De tvingade dig på mig. Med instruktioner om att göra en utredare av dig. Nummer tre. Om du ska kunna lära dig något måste du lyssna. Är det uppfattat?«

»Jag är faktiskt redan utredare.«

»Skulle du vara utredare? Berätta då för mig, din satans skitutredare, vad är det första man gör i en mordutredning? Vad är det första man letar efter?«

»All right«, sa Keyter motvilligt.

»All right vadå, Jaaa-mie?«

»All right, jag fattar.«

»Fattar vadå?«

»Vad du säger.«

»Säg det då, Jaaa-mie.«

»Varför kallar du mig Jaaa-mie hela tiden? Jag fattar, okej? Man börjar med att titta i offrets närhet.«

»Gjorde du det, då?«

Keyter sa ingenting, han höll bara händerna på ratten, tio i två.

»Du är inte ens en finne i en utredares röv. Två år i Table View betyder inte ett skit. Inbrott och bilstölder räknas inte här, Jaaamie. Knip igen käften, lyssna och lär. Eller också går du raka vägen till Matt Joubert och säger att du inte kan jobba med mig.«

»All right«, sa Keyter.

»All right vadå?«

»All right, jag ska hålla tyst.«

»Och lära dig.«

»Och lära mig.«

»Nu kan du gå ut ur bilen igen, för vi är inte klara här än.« Han tog ett steg bakåt för att ge svängtrum för dörren. Keyter klev ur bilen, smällde igen dörren och lade armarna i kors över bröstet. Han lutade sig mot bilen.

»Är vi säkra på att det inte är hon som har gjort det?«

Keyter ryckte på axlarna. När han såg att det inte räckte som svar klämde han ur sig ett tveksamt »Nej«.

»Hörde du vad jag sa där inne?«

»Ja.«

»Tror du att hon kan ha gjort det?«

»Nej.«

»Men hon hade god lust?«

»Ja.«

»Tänk efter nu, Jaaa-mie. Hur skulle du göra i hennes kläder?«

»Va?«

»Försök tänka som hon skulle tänka«, sa Griessel och kämpade för att låta bli att himla med ögonen.

Keyter släppte ned armarna och satte fingrarna mot tinningarna.

Griessel väntade.

»All right«, sa Keyter.

Griessel väntade.

»All right, hon är för liten för att kunna hugga ihjäl Laurens.« Han tittade på Griessel för att få hans gillande. Griessel nickade.

»Och hon hittade inte pistolen.«

»Det stämmer.«

Fingrarna masserade tinningarna.

»Nej, jag vet fan inte«, sa Keyter och rätade på ryggen med en otålig gest.

»Hur skulle det kännas?« sa Griessel med allt tålamod han lyckades uppbåda. »Ditt barn har dött. Och den du är ihop med har gjort det. Hur skulle du känna då? Du skulle känna hat, Jamie. Du skulle sitta här hemma

och bara hata. Hon sitter inlåst i en cell, och du vet att hon förr eller senare blir utsläppt mot borgen. Och du önskar att du kunde slå ihjäl henne för vad hon har gjort. Du ser det framför dig – hur du skjuter henne eller knivhugger henne. Och så hör du på radion om den här mannen som har ihjäl folk som har gett sig på barn. Eller också läser du om det i tidningen. Vad gör du då, Jamie? Du gråter och hoppas. Du önskar. Eftersom du är liten och svag och behöver en superhjälte. Du tänker: tänk om han kunde komma hit med sin stora assegaj. Och du gillar tanken. Men veckan är alldeles för lång, Jamie. Snart börjar du tänka: Men tänk om han inte kommer, då? Bothma sa att pistolen var gömd. Tio mot ett på att hon hade letat efter den. Varför, Jamie? Jo, ifall assegajmannen inte dök upp. Och vad skulle bli nästa logiska steg? Du börjar leta efter assegajmannen. Och var börjar du leta? Var letar du efter någon som är lika arg på Laurens som du? Hon hade ett hetsigt humör. En hård kvinna. Var skulle du leta?»

»All right«, sa Keyter och sparkade på en grästuva med sin gympasko.
»Okej, jag fattar. Man skulle leta här, på gården.«

»Det finns hopp om dig, Jamie.«

»Någon anställd?«

»Just precis. Vem mockar i stallet? Vem matar hästarna? Vem skrek och svor Laurens åt när de kom för sent till jobbet? Vem skulle göra någon en liten tjänst för femhundra rand?«

»Jag fattar.«

»Jag vill att du sköter snacket, Jamie. Studera deras kroppsspråk, se dem i ögonen. Inga anklagelser. Bara prat. Fråga om de sett något. Fråga om Laurens var en tuff chef. Visa deltagande. Fråga om de hört talas om assegajmannen. Ge dem en chans att prata. Ibland är det lätt att få dem att pladdra på alldeles för mycket. Lyssna, Jamie. Lyssna både med öronen och ögonen och huvudet. Grejen med en mordutredning är att man börjar med att titta på avstånd, på precis allting. Sedan tar man ett steg närmare och tittar en gång till. Man slår sig inte in, man smyger sig in.«

»All right, Bennie.« Tacksamt.

»All right«, svarade han och vände på klacken för att gå till sin egen bil medan han tänkte: Fan, jag börjar till och med prata som han.

25.

Han satt fortfarande i möte med de andra två kriminalarna när Cloete, presschefen, ringde och meddelade att massmedia fått nys om att det skett ytterligare ett Artemismord.

»Ett vad för något?«

»Den där assegajgrejen, du vet.«

»Artemis?«

»Det var *Argus* som började med den där skiten, Bennie. Någon jäkla grekisk gud som gick omkring och hade ihjäl folk med spjut eller något ditåt. Är det sant?«

»Att en grekisk gud gick omkring och ...«

»Nej, för tusan, att den där Laurenskärningen som slog ihjäl en unge är det senaste offret?«

Massmedia. Fy fan. »Allt jag kan säga är att Laurens hittades död utanför sitt hus i morse. Obduktionen är inte avslutad än.«

»De kommer att kräva mer än så.«

»Jag har inte mer att komma med.«

»Kan du ringa när du vet mer?«

»Visst«, ljög han. Han hade inte för avsikt att släppa någon som helst information till tidningarna.

Faizal ringde precis när han var på väg till bårhuset, han ville veta om han kunde leverera soffgruppen. Han åkte hem och öppnade för dem och körde sedan som en blådåre till Salt River där Pagel väntade på honom.

Han hörde musiken så fort han kom innanför dörren till det statliga bårhuset, och det fick honom att småle. Det var så man visste att professor Phil Pagel, chefsrättsläkare, var i tjänst. På värstingstereon på Pagels tjänsterum spelades nämligen bara Beethoven, och det så högt som möjligt.

»Se där, Nikita«, sa Pagel och lät faktiskt glad på riktigt när Griessel tittade in i dörröppningen. Han satt framför en dator och fick resa sig för att sänka volymen. »Hur mår du, min vän?«

Pagel hade kallat honom »Nikita« i tolv år. Första gången han träffade Griessel hade han sagt: »Jag är övertygad om att Chrusjtjov såg ut precis som du när han var ung.« Griessel hade varit tvungen att tänka efter för att komma på vem Chrusjtjov var. Han hade alltid haft stor respekt för välutbildade och intellektuella, själv hade han bara gått gymnasiet och Polishögskolan. En gång hade han sagt till professorn: »Fan, Pagel. Jag önskar jag vore lika smart som du.« Men Pagel hade tittat på honom och sagt: »Jag misstänker att det är du som är den smarta i det här sällskapet, dessutom är du streetsmart.«

Han gillade det. Det blev knappast sämre av att Pagel, som ofta förekom i skvallerspaltarna i olika välgörenhetssammanhang – Operans vänner, Rädda Symfoniorkestern, Insamling för aidsoffer – behandlade honom som en jämlike. Och alltid hade gjort det. Pagel verkade inte åldras över huvud taget; han var lång, smal och såg oförsämrat bra ut, vissa påstod att han liknade en skådespelare i någon tv-såpa som Griessel aldrig hade sett.

»Bara bra, tack. Hur är det själv, Pagel?«

»Strålande, käre vän. Jag blev just färdig med stackars juffrou Laurens.«

»De har redan dragit alltihop för mig – Davids, Pretorius, hela högen. Bushy och de andra sa att du tror att det rör sig om en assegaj den här gången också.«

»Inte tror. Jag är mer eller mindre övertygad. Du är dig inte riktigt lik, Nikita. Har du klippt dig? Kom med här så ska jag visa dig.« Han gick förelängs korridoren och öppnade svängdörrarna till obduktionssalen med en dov knuff med handflatorna. »Det var länge sedan vi såg en assegaj här – det är inget vanligt mordvapen längre. För tjugo år sedan förekom de betydligt oftare.«

Det luktade död och formalin och billig lufttjänare, och luftkonditioneringen gick inte för fullt. Pagel öppnade den svarta licksäcken. Där låg Laurens nakna lik som i en kokong. På överkroppen gapade ett öppet sår mitt emellan två små bröst.

»Vad som saknades hos Davids«, sa Pagel medan han drog på sig ett par engångshandskar, »var utgångssåret. Ingångssåret var brett, cirka sex centimeter, men det fanns bara en öppning. Min slutsats är att det rör sig om en väldigt bred spjutspets, eller också två hugg med en tunnare spets – vilket förefaller högst osannolikt. Men 'assegaj' var knappast min första tanke. Hos Pretorius hittade vi däremot utgångssåret, sju komma två

centimeter brett, och ingångssåret sex komma två. Det var då polletten trillade ned.«

Han vände Laurens lik på sidan. »Titta här, Nikita. Utgångssåret på ryggen är på exakt samma ställe, precis intill ryggraden. Jag var tvungen att skära lite i ingångssåret för att kunna analysera det, så det syns inte längre, men det var ännu bredare – sju komma sex, sju komma fem.«

Han lade försiktigt ned liket på rygg och täckte över det igen.

»Det säger oss ett par saker som jag tror kan intressera dig, Nikita. Spjutspetsen är lång. Jag skulle gissa på runt sextio centimeter. Vi ser ju en hel del sticksår efter köttknivar, du vet sådana de säljer på Pick'n Pay, ungefär tjugofem centimeter långa. Sådana sår har alltid bara en snittyta och ibland även ett utgångssår, men i så fall aldrig bredare än en centimeter. Ingångssåret brukar vara runt tre centimeter brett, ibland fyra. Här har vi dubbla snittytor, det påminner om en bajonett, fast bredare och inte lika tjockt. Betydligt bredare. En bajonett orsakar dessutom värre invärtes skador – det är ju det den är till för, om man säger så. Alltså rör det sig om en sextio centimeter lång klinga med smal spets som blir allt bredare ju längre bak man kommer, bakändan är knappt sju centimeter. Hänger du med, Nikita?«

»Jag är med.«

»Det är ett traditionellt assegajspjut. Inget annat passar in på den beskrivningen. Inte ens ett svärdsår. Det är av naturliga skäl ganska sällsynt med svärdsår, jag tror bara jag har sett två under hela min karriär. Svärd ger betydligt bredare utgångssår och ett sticksår som är ungefär lika brett hela vägen. Men det är inte den enda skillnaden. Resultatet av den kemiska analysen bjöd på en del överraskningar. Mikroskopiska mängder aska, djurfett och några andra substanser som vi till en början inte lyckades identifiera, vi fick titta på ett värde i taget. Det visade sig vara Cobra. Du vet, rengöringsmedlet som folk bonar golvet med. Djurfettet kom från nötkreatur. Det hittar man aldrig på svärd. Jag började göra lite efterforskningar, Nikita, eftersom det var ett bra tag sedan vi fick in en assega just så är det lätt att glömma. Vi går in till mig, där jag har mina anteckningar. Du är dig inte lik som sagt, det är något som är annorlunda. Låt mig gissa ...« Pagel gick före in på sitt tjänsterum.

Griessel tittade ned på sina kläder. Allt såg ut precis som vanligt, han kunde inte se något som var annorlunda.

»Sitt, min käre vän, och låt mig berätta vad jag kommit fram till.« Han tog ned en svart ringpärm från hyllan och började bläddra.

»Askan. Förr putsade smeden spjutspetsen med aska. Eller i alla fall de som smidde assegajer, de tillverkade inget annat. Det är en urgammal metod, förr i världen använde man sig av den när man putsade lokalt silver, ibland hittar man sådana silverföremål i antikaffären, de är lätta att känna igen. Alltså är assegajen tillverkad på traditionellt vis. Men vi återkommer till det. Samma sak gäller oxfettet och Cobra-medlet, som inte används till själva spjutspetsen utan till skaftet. Zulufolket använder sig av det när de behandlar trä för att göra det lent och blankt. Det bevarar träet och förhindrar att det sätter sig.«

»Allt det där låter väl bra, säger du nu, men vad har vi för nytta av det, ska vi få fast den rackarn med bonvax? Jag har ringt ett par samtal, Nikita. Jag har några vänner i antikbranschen. De säger att det finns tre olika typer av assegajer på marknaden i dag. Vi kan strunta i den sorten de säljer på loppmarknaden på Greenmarket Square. De kommer norrifrån, ibland ända från Malawi och Zambia – dåligt hantverk, korta tunna spetsar, metallskaft och massor av sirliga afrikanska ståltrådsdekorationer. De säljs som turistsouvenirer och är kopior av någon form av traditionella assegajspjut från diverse afrikanska kulturer.«

»Den andra typen är det så kallade antika eller historiska spjutet eller assegajen – antingen det korta stötspjutet eller det långa kastspjutet. Båda har spetsar som passar in på vår sårprofil, men det finns en avgörande skillnad: antika assegajer är kolsvarta, de färgas med oxblod, fårblod eller getblod, eftersom zulufolket använder dem till slakt, till att döda djuret med. Dessutom skulle spåren av aska synas betydligt bättre i mikroskop. Visste du, Nikita, att den här typen av gamla assegajer kostar fem–sextusen? Man kan få betala ända upp till tiotusen om det går att bevisa att den är riktigt gammal.«

»Men vi hittade inga spår av djurblod hos något av mordoffren, vilket innebär att det antingen rör sig om en antik assegaj som rengjorts extremt noga, eller också handlar det om den tredje typen: exakt samma form och framställning som de antika, fast nytillverkade. Och rosten tyder på det senare. Jag bad dem leta efter spår av oxidering i såren med spektrometer, och de var i princip obefintliga. Ingen rost, inga tecken på ålder. Er assegaj är på sin höjd tre–fyra år, men troligen tillverkad inom de senaste arton månaderna.«

»Just det, en sak till: Jag misstänker att assegajen inte blivit ordentligt rengjord mellan morden. Vi hittade spår efter de första två offrens blod och DNA i Laurens sår. Vilket innebär att det rör sig om samma vapen och antagligen samma mördare.«

Där rök hans teori om att Bothma skulle kunna vara inblandad i mordet på Laurens. Han nickade åt Pagel.

»Saken är den, Nikita, att det inte finns många smeder kvar som fortfarande tillverkar traditionella assegajer. Efterfrågan är minimal. Hantverket lever framför allt kvar på landsbygden i Kwazuluprovinsen där man fortfarande slaktar på traditionellt vis. Där man fortfarande använder oxfett till skaften och köper Cobra för att putsa sina *stoeps*. Jag tror inte heller att det rör sig om ett långt kastspjut. Ingångsvinkeln är för låg. Min teori är att det handlar om ett huggspjut, tillverkat av en vapensmed någonstans ute på Makathinislätten, någon gång under förra året. Naturligtvis frågar man sig hur i hela friden det har kommit ända därifrån och hit, i händerna på en man som har en gås oplockad med folk som skadar barn. Ett synnerligen ovanligt val av vapen.«

»En man, Pagel?«

»Jag skulle tro det. Såren är så pass djupa. Att sticka in en assegaj i bröstskorgen är inte så svårt, men att köra den rakt igenom kroppen, bryta ett revben och fortsätta tills den tränger ut fyra– fem centimeter på andra sidan – det kräver ordentlig styrka, Nikita. Eller en oerhörd ilska eller stora mängder adrenalin, om det är en kvinna måste hon vara en riktig amason.«

»Det är ett smart vapen, Pagel. Tyst. Effektivt. Det kan inte spåras som en pistol.«

»Men assegajen är inte så liten, Nikita. En och en halv meter lång, kanske längre.«

Griessel nickade. »Frågan är: Varför just en assegaj? Varför inte en stor jaktkniv eller en bajonett? Vill man knivmörda någon finns det gott om vassa vapen att välja på.«

»Om det inte är en markering.«

»Jag tänkte samma sak, men vadå för jävla markering? Vad är det han försöker säga? 'Jag är zulu och älskar barn?'«

»Eller också kanske man vill få polisen att tro att man är zulu, fast man i själva verket är en boer från Brackenfell.«

»Eller också vill man väcka uppmärksamhet för sin kamp.«

»Du kan ju inte neka till att det är en hedervärd kamp, Nikita. Min första instinkt är att låta honom hållas.«

»Nej, Pagel. Där tycker jag att du är fel ute.«

»Men snälla Nikita, du måste erkänna att han har en viss poäng.«

»Poäng? Vad är det för poäng, Pagel?«

»Hur stor tilltro jag än har till rättssystemet så är det inte felfritt, Nikita. Och han fyller onekligen en intressant lucka. Eller luckor. Tror du inte att det finns gott om människor där ute som aldrig skulle få för sig att skada sina barn?«

»Folk som ger sig på barn är inte värda mer än hummerskit. Varenda en jag sytt in har jag haft lust att slå ihjäl med ett trubbigt föremål. Men det är inte det som är grejen. Grejen är – var går gränsen? Ska man döda alla som inte kan rehabiliteras? Psykopater? Knarkare som stjälar mobiltelefoner? En 7-Eleven-ägare som drar sin Magnum 44 mot en manodepressiv kleptomant som snattar en burk sardiner? Har han också en poäng? Fan, Pagel, inte ens psykologerna kan komma överens om vilka som kan rehabiliteras eller inte; alla skyller på olika saker i rätten. Och nu vill vi att varenda lallare med en assega ska få bestämma. Och ta det här med dödsstraffet ... Plötsligt vill alla ha tillbaka det. Oss emellan så är jag rent principiellt inte emot dödsstraff. Jag har satt dit as som mer än väl har gjort sig förtjänta av det. Men en sak måste jag hålla med om – det har aldrig funkat som avskräckande exempel. De mördade precis lika många förr, när de blev hängda eller stekta i stolen. Så jag ser ingen poäng med det.«

»Imponerande resonemang, måste jag säga.«

»Kaos, Pagel. Det är vad vi får om vi låter lallarna ta lagen i egna händer. Det är första steget till kaos.«

»Du är nykter, Bennie.«

»Va?«

»Det är därför du inte är dig lik. Du är nykter. Sedan hur länge?«

»Ett par dagar, Pagel.«

»Herre min skapare, Nikita. Det är som om du återuppstått från de döda.«

26.

Innan han hunnit fram till sin bil ringde Jamie Keyter för att lämna en rapport, och utan att tänka sa Griessel: »Vi ses på Fireman's.« När han körde Albert Street in mot stan var huvudet fullt av assegajer, mord och medborgargarden.

»Imponerande resonemang«, hade Pagel sagt, men var hade han fått alltifrån? Han hade inte tänkt efter över huvud taget. Bara pratat på. Han kunde svära på att en del av honom häpet hade lyssnat på hans argument och tänkt »vaffan nu, då?«

Plötsligt var han en stor kriminalfilosof. Sedan när då?

Sedan han slutade kröka. Sedan dess.

Det var som om någon hade rättat till skärpan så att han kunde se de senaste fem, sex åren mycket tydligare. Kunde man verkligen sluta tänka under så lång tid? Sluta analysera saker? Hade han skött sitt jobb automatiskt, av gammal vana, enligt regelboken och inom lagens gränser? Brottssplatser, polisrapporter, fotarbete, ledtrådar, överlämningar, vittnesmål, rubbet? Det var som om allt var insvept i en gyllene spritdimma, hans skyddsmur mot eftertanke.

Den han var nu och hans sätt att resonera var inte desamma som förr. I början hade han delat in världen i »vi« och »dem«, två motpoler, två åtskilda grupper på var sin sida om lagen, fast övertygad i sin tro om att det faktiskt fanns en skillnad, en skiljelinje. Av endera anledningen. Något genetiskt kanske, eller psykiskt, men så var det i alla fall; vissa människor blev brottslingar, andra inte, och det var hans jobb att rensa samhället från de förstnämnda. Ingen omöjlig uppgift, om än krävande. För det mesta ganska okomplicerad. Identifiera, gripa och låsa in.

Nu, i andra änden av sprittunneln, i hans återupptäckta nyktra tillstånd, insåg han att han hade tappat den tron.

Han visste att alla hade det i sig. Alla hade en slumrande brottsling inom sig, en orm som övervintrade i det undermedvetna. Värmen som strålade ifrån girighet, svartsjuka, hat, hämnd eller rädsla kunde väcka ormen ur sin dvala och få den att slå till. Det var rena turen om det aldrig hände. Rena turen om du lyckades ta omvägar runt alla fallgropar på livets stig och

nådde slutet utan något värre på ditt samvete än att ha snott några gem på jobbet.

Det var därför han hade sagt till Pagel att samhället måste dra gränsen. Det måste finnas ett system. Ordning i stället för kaos. Man kunde inte låta en enskild individ skipa rättvisa. Ingen var ren, ingen var objektiv, ingen var immun.

Albert Street övergick i New Market som övergick i Strand, och han undrade när han hade börjat tänka på det viset. När hade det vänt? Hade han blivit desillusionerad med åren? Var det för att han sett kollegor falla för frestelsen eller samhällets stöttepelare ledas bort i handbojor? Eller berodde det på hans eget förfall? När han insåg sin egen svaghet. Första gången han var full på jobbet och konstaterade att han kunde komma undan med det? Eller när han bar hand på Anna?

Det spelade ingen roll.

Hur fick man fast någon som tog lagen i egna händer? Det var vad som spelade roll.

Mord innebar motiv. Vad hade assegjajmannen för motiv? Varför?

Fanns det ens något glasklart motiv? Eller var han som vilken seriemördare som helst, där motivet låg och tryckte någonstans bland felkopplade nervtrådar i hjärnan? Så att det inte fanns ett skit att gå på, inte ens minsta lilla fotspår som ledde till villebrådet, ingen snörstump att börja dra i tills den lossnade så att man fick fatt i änden och kunde börja nysta fram sanningen.

Med seriemördare måste man vänta. Granska varje offer och mordplats. Bygga upp en gärningsmannaprofil, lägga minsta lilla bevis sida vid sida och vänta på att ett mönster växte fram, hoppas hitta någon form av logik, hoppas att det stämde med verkligheten. Vänta tills han gjorde ett misstag. Vänta på att hans självförtroende skulle växa så att han blev slarvig och lämnade ett däckavtryck eller spermaspår eller fingeravtryck efter sig. Eller också hade man bara ren tur och råkade höra två sjuksköterskor babbla om mataffärer. Man spelade ett högt spel, och första fredagen man lade ut betet råkade man få jackpot.

Förr pratade alla om vilken sabla Tur han hade, de skakade på huvudet och sa: »Jäklar, Bennie, du har sådan satans tur jämt«, och det retade gallfeber på honom. Det hade inte med »tur« att göra, det handlade om instinkt. Och om att våga följa den. På den tiden fick han lov att göra det.

»Fortsätt du, Bennie«, hade kriminalkommissarie Willie Theal, hans förste chef på mord- och rånroteln, sagt. »Det är resultaten som räknas.« Tanige Theal, om honom sa polisassistent salig Nougat O'Grady alltid: »Sanna mina ord, här kommer anorexia på två ben.« På den tiden var kriminalpolisens regelbok en vag riktlinje som de följde lite som det passade dem. Nu låg O'Grady i graven och Willie Theal på Prince Albert-sjukhuset med lungcancer och polispension, och om man inte rabblade dräggens rättigheter högt för dem innan man haffade dem blev man utslängd med huvudet före från rätten.

Men det var en del av systemet, och systemet skapade ordning och det var bra – om han bara kunde se till att skapa lite ordning i sitt eget liv också. Det borde vara så enkelt, bara att följa tolvstegsprogrammet, ett fyllos svar på kriminalpolisens regelbok.

Fan också. Varför kunde han inte bara följa stegen utan vidare? Varför kunde han inte bli en av dem utan att tänka, utan att få en klump i magen av hopplöshet när han läste Det Andra Steget, som innebar att man måste tro på att »en kraft större än vi själva« skulle hjälpa en ur supandets vansinne?

Han svängde vänster på Buitengracht, hittade en parkeringsplats, steg ur bilen och gick mot neonskylten som lyste i skymningen: *Fireman's Arms*. Sydostvinden tog tag i hans kläder som om den försökte stoppa honom, men han var snabbt innanför dörren och puben låg vidöppen framför honom, som ett tryggt varmt hjärta, fyllt av en unken lukt av cigarrettrök och utspilld öl som under årens lopp droppe för droppe trängt in i den gamla heltäckningsmattan. Gemenskapen i de böjda ryggarna som hukade sig över glasen, tv:n i hörnet som visade höjdpunkter från cricketmatcher på Super Sport. Han stod stilla en stund och sög in atmosfären.

Det var som att komma hem. Han kände suget efter att få sitta vid bardiskens fläckiga och nedspillda trä. Suget efter att få beställa en konjak och cola. Att bespetsa sig på den där första klunken och känna hur synapserna i hjärnan började spraka av välbehag när den sköna värmen spreds i kroppen. »Bara ett glas«, sa hans hjärna, och sedan vände han på klacken, vräkte upp dörren och marscherade därifrån. En rysning gick igenom kroppen, han kunde den där refrängen »bara ett glas«. Han gick snabbt mot sin bil. Han måste hoppa in och låsa dörrarna och köra därifrån. Nu.

Hans telefon ringde. Han tog fram den med skakiga händer. »Griessel.«
»Bennie, det är Matt.«

»Herrejäklar.« Han flåsade.
»Vad är det?«
»Bra tajming.«
»Jaså?«
»Jag ... eh... var just på väg hem.«
»Jag är hos länspolismästaren. Kan du komma över?« Hans ton sa:
»Fråga inte, jag kan inte prata nu.«
»På Caledon Square?«
»Just det.«
»Jag kommer på en gång.«
Han ringde Keyter och sa att något hade dykt upp.
»All right.«
»Vi får höras i morgon.«
»All right, Bennie.«

Det var fyra personer på länspolismästarens tjänsterum. Griessel kände bara tre av dem – länspolismästare John Afrika, chefen för spaningsroteln och Matt Joubert.

»Mitt namn är Lenny le Grange och jag är parlamentsledamot«, sa den fjärde, med utsträckt hand. Griessel hälsade. Le Grange hade mörkblå kostym och klarröd slips, som en termometer. Hans handslag var svalt och benigt.

»Jag ber verkligen om ursäkt över att besvära kriminalinspektören så här dags – jag har hört att ni haft en lång dag. Var snäll och sitt, vi ska inte uppehålla er särskilt länge. Hur går det med utredningen?«

»Ungefär som väntat«, sa han och sneglade på Joubert för att få lite stöd.

»Kriminalinspektören håller fortfarande på att sätta sig in i fallet«, sa Joubert när de satte sig kring länspolismästarens runda konferensbord.

»Naturligtvis. Låt mig gå rakt på sak. Jag har det tvivelaktiga nöjet att vara ordförande i Justitiedepartementets parlamentskommission. Som ni kanske har läst i tidningarna håller vi på att utarbeta ett nytt lagförslag för sexualbrott.«

Griessel hade inte snappat upp det minsta lilla från tidningarna. Men han nickade.

»Utmärkt. I lagförslaget ingår upprättandet av ett register över sexualbrottslingar, där namnen på alla som dömts för sexualbrott ska finnas med – våldtäktsmän, övergrepp på minderåriga, etcetera. Vårt förslag är att registret ska vara tillgängligt för allmänheten. Till exempel för att förhindra att föräldrar lämnar över sitt barn till en pedofil inom barnomsorgen.«

»Om jag ska vara ärlig är det här en kontroversiell del av lagförslaget. Det finns de som hävdar att det är en kränkning av den lagstadgade personliga integriteten. Det här är en fråga som skapar sprickor inom samtliga partier. För närvarande ser det ut som om vi kommer att lyckas få igenom lagförslaget, men vår majoritet är knapp. Jag tror säkert att ni börjar förstå varför jag är här.«

»Jag förstår«, sa Griessel.

Parlamentsledamoten tog fram ett vitt pappersark från kavajfickan.

»Bara för att göra det hela än mer intressant skulle jag vilja läsa upp en artikel från *Die Burger* som publicerades för två veckor sedan. Jag höll presskonferens och blev citerad så här: '*Om det orsakar konsekvenser för en sexualbrottsling, exempelvis i form av medborgargården eller arbetslöshet, så må det vara hänt. En sexualbrottsling har förverkat sin rätt till integritet. Rätten till personlig integritet är inte viktigare än en kvinnas eller ett barns rätt till fysisk integritet*', sa advokat Lenny le Grange, ordförande i Justitiedepartementets parlamentskommission, i går.

Le Grange gav Griessel en skarp blick. »Jag och min stora mun, kriminalinspektören. En sådan sak säger man eftersom man med hela sitt hjärta tror på att våra kvinnor och barn måste beskyddas. Man säger det som en reaktion på vad man misstänker är långsökta, avskräckande propagandahistorier som oppositionen kokat ihop. Jag menar en som tar lagen i egna händer ... Kanske trodde jag aldrig att det skulle hända. Eller om det nu hände att det skulle röra sig om någon enstaka incident där polisen skulle göra ett raskt ingripande. Man kan aldrig förutse ... inte det som händer just nu.«

Le Grange lutade sig över bordet. »De kommer tvinga mig att äta upp mina ord. Men det ingår i jobbet. Det är en risk man får ta. Det bryr jag mig inte om. Däremot bryr jag mig verkligen om vårt lagförslag. Därför ber jag er att stoppa det här medborgargardesvansinnet. Så att vi kan beskydda våra kvinnor och barn.«

»Jag förstår«, sa han igen.

»Säg vad du behöver, Bennie«, sa länspolismästaren, som om de var gamla polare.

Han tvekade innan han svarade. Han såg på politikern och sedan på mannen som var chef över hela Västra Kapprovinsen och sa: »Det enda som inte finns längre, länspolismästaren – tid.«

»Och bortsett från det?« Det hördes på tonen att det inte var det svaret han ville ha.

»Vad Bennie menar är att det rör sig om ett komplicerat fall. Problemet är att vi saknar ett uppenbart motiv«, sa Matt Joubert.

»Det stämmer«, sa Griessel. »Vi vet inte varför han gör det.«

»Varför skulle vem som helst göra det?« frågade le Grange. »Det måste ju vara för att beskydda barnen. Det är väl uppenbart om något.«

»Motiv«, sa John Afrika, »är ett sätt att identifiera mördaren, meneer le Grange. Om assegajmannens enda motiv är att beskydda barn är han identisk med tio miljoner andra oroliga män i det här landet. Alla vill vi beskydda våra barn, men det är bara en som begår mord för att göra det. Vad är det som gör honom så speciell? Varför har han valt just det här sättet? Det är det vi måste ta reda på.«

»Det finns några saker som kan hjälpa oss«, sa Griessel.

Alla såg på honom.

»Vi måste ta reda på om Enver Davids var den förste. Såvitt vi vet var han den förste i Västra Kapprovinsen. Men det begås brott mot barn överallt. Han kanske började någon annanstans.«

»Vad skulle vi ha för nytta av det?« frågade le Grange.

»Det första offret kan vara mer specifikt än de andra. Mer personligt. En personlig hämnd. Och sedan kommer han på att han gillar det. Kanske. Vi måste ha det i åtanke. Det andra som skulle kunna hjälpa oss är andra assegajmord eller överfall. Det är ett unikt vapen. Rättsläkaren säger att man inte ser sådana längre. Man går knappast och köper en ny assegaj på 7-Eleven. Varför har han gjort sig besväret att skaffa en? Och sedan har vi frågan om var han har skaffat den. Professor Pagel gissar på Zululand. Kan våra kollegor i Durban hjälpa till? Vet de vilka som tillverkar och säljer dem? Kan de åka dit och ställa frågor? Och det sista vi kan göra är att sammanställa en lista på alla brott mot barn som anmälts under de senaste arton månaderna. Och koncentrera oss särskilt på de fall där förövaren inte har blivit dömd.«

»Tror ni att han är ute efter att hämnas?« sa advokat le Grange.

»Det är bara en av många tänkbara möjligheter«, sa Griessel. »Vi måste överväga samtliga.«

»Det är ju flera hundra fall«, sa länspolismästaren.

»Det var därför Bennie sa att tid är det enda han behöver«, sa Matt Joubert.

»Jäklar också«, sa le Grange.

»Just precis«, sa John Afrika.

Sydostvinden hade friskat i så pass att de blev tvungna att springa dubbelvikta mot sina bilar.

»Du skötte dig fint där inne, Bennie.« Joubert fick skrika för att överrösta blåstens larm.

»Du med.« Och sedan: »Om du bara hade supit lite mer hade du också kunnat vara kriminalinspektör fortfarande, vet du.«

»I stället för en befälhavande kriminalkommissarie som måste ta i den här politiska skiten, menar du?«

»Exakt.«

Joubert skrattade. »Det är ju också ett sätt att se på saken.«

De var framme vid Griessels bil. »Jag tänkte åka och hälsa på Cliffie en kort sväng«, sa han.

»Jag hänger med. Vi ses där.«

Han knuffade försiktigt upp dörren till sjukhussalen och såg dem sitta där – kvinnan och de två barnen runt sängen, alla badade i det gula skenet från sänglampan. Mketsus fru höll honom i handen, barnen satt på andra sidan och såg på sin skadade pappa. Och Cliffie låg där med ett mjukt leende på läpparna samtidigt som han höll på att berätta något för dem.

Griessel hejdade sig, han ville inte störa. Det var något annat också, en känsla av förlust, av avundsjuka, men Cliffie fick syn på honom och sa: »Kom in, Bennie.«

På tröskeln till lägenheten stod en liten vas med en ensam röd blomma i. En lapp under vasen, dubbelvikt.

Han tog upp den, öppnade lappen och fylldes av hopp. Anna?

Välkommen till vårt hus. Titta in på en kopp te när du har tid.

Och så längst ned: *Charmaine i 106:an.*

Skit också. Han tittade längs korridoren mot nummer 106.

Allt verkade tyst och lugnt. Någonstans hördes en tv. Han låste snabbt upp, gick in till sig och stängde varsamt dörren. Han ställde blomvasen i frukosthörnan, läste lappen en gång till, skrynklade ihop den och kastade den i den nya sophinken. Inte precis något han ville ha liggande framme som ungarna kunde läsa i morgon.

Soffgruppen. Han backade lite och granskade den. Försökte se den med barnens ögon. Lägenheten såg åtminstone inte lika torftig ut, den var mer lik ett hem. Han satte sig i en av fåtöljerna. Inte så illa. Han reste sig, gick och lade sig i soffan och kände sig ganska nöjd. Han var trött, hade god lust att blunda en stund.

Lång dag. Den sjunde utan sprit.

Sju dagar. Bara etthundrasjuttiotre kvar.

Han tänkte på Fireman's Arms och hur hjärnan hade försökt lirka med honom – »Bara ett glas«. Han tänkte på Cliffies familj. Det jävligaste var att han inte var säker på att hans egen familj någonsin skulle bli så där hel igen. Anna och han själv och Carla och Fritz. Hur fick man tillbaka det? Hur skulle man kunna knyta ihop ett sådant band på nytt?

Han kom att tänka på fotot och bestämde sig för att leta reda på det med en gång. Han hittade det i sin portfölj och lade sig till rätta igen med ljuset tätt. Han studerade bilden. Bennie, Anna, Carla och Fritz.

Till slut reste han sig, gick upp till sovrummet och lade fotografiet på fönsterbrädan ovanför sängen. Sedan tog han en dusch. Hans mobiltelefon ringde precis när han hade tvålat in hela kroppen. Han lämnade ett vått spår efter sig när han tog sig till sängen för att svara. Det kunde ju vara Anna.

»Griessel.«

»Det är Cloete, Bennie. Kvällstidningarna håller på att driva mig från vettet«, sa presschefen.

»Be dem dra åt helvete, då.«

»Det kan jag inte. Det är ju mitt jobb.«

»Vad är blodsugarna ute efter nu, då?«

»De vill veta om Laurens är Artemis.«

»Om *hon* är Artemis?«

»Om det var Artemis som mördade henne, fattar du väl.«

»Vi vet faktiskt inte vad den jäveln heter.«
Cloete blev irriterad. »Är det samma mordvapen, Bennie?«
»Ja, det är samma mordvapen.«
»Och samma tillvägagångssätt?«
»Ja.«
»Kan jag säga det?«
»Det spelar ändå ingen roll.«
»Det spelar en satans stor roll i *mitt* liv«, sa Cloete. »För då slutar de ringa mig hela jävla tiden.« Han lade på.

27.

Tre minuter i tio knackade han på dörren till sitt eget hus, som om han vore vilken främling som helst. Anna öppnade och frågade: »Är du nykter, Bennie?« och han sa »Ja«.

»Är det säkert?«

Han såg henne i ögonen för att markera att hans första »ja« räckte. Hon var snygg. Hon hade gjort något med håret. Det var kortare. Hon hade sminkat sig, röda glänsande läppar.

Hon tog tid på sig innan hon reagerade. »Jag hämtar barnen.« När han tog ett steg för att gå in smällde hon igen dörren framför näsan på honom. Där stod han mållös och kände hur förödmjukelsen sänkte sig över honom. Han böjde på huvudet, ifall någon granne var ute och fick syn på honom i den här situationen. Alla skulle fatta att han var utslängd hemifrån. Den här gatan var som en liten by.

Dörren öppnades och Carla sprang emot honom, kastade sig om hans hals, gav honom en hård kram och sa: »Pappa!« precis som hon brukade göra när hon var liten. Hennes hår luktade jordgubbar. Han höll henne hårt och sa: »Ungen min.«

Fritz dök upp i dörröppningen med en ryggsäck i handen.

»Hej, pappa«, sa han stelt.

»Tjena, Fritz.«

»De ska vara tillbaka klockan sex«, sa Anna som stod bakom sin son.

»Det lovar jag«, sa han.

Hon stängde dörren.

Varför var hon så fin? Vad skulle hon göra i dag?

Carla pratade alldeles för mycket och alldeles för käckt medan Fritz satt knäpptyst i baksätet. I backspegeln såg Griessel hur han glodde ut genom bilfönstret utan att röra en min. Han kunde se Annas drag i hans profil. Han undrade vad Fritz tänkte på. På den sista kvällen när hans pappa bodde hemma och hade slagit hans mamma? Hur skulle han kunna reparera en

sådan sak? Och Carla pladdrade på om sin examensfest och vem som skulle gå med vem, som om hon försökte rädda dagen på egen hand.

»Jag tänkte att vi kanske kunde äta på Spur«, sa han när Carla pausade för att hämta andan.

»Okej«, sa hon.

»Vi går faktiskt inte på lågstadiet längre«, sa Fritz.

»Spur är ett *familjeställe*, pucko«, sa Carla.

»Spur är för småglin«, sa Fritz.

»Jamen, då får du välja, Fritz«, sa Griessel. »Vart som helst.«

»Det kvittar.«

Medan de gick uppför trappan till hans lägenhet tänkte han att barnen nog skulle tycka att det var hemskt. Den här torftiga skokartongen – pappas fängelse. Han låste upp, klev åt sidan och släppte in dem. Carla sprang genast uppför trappan. Fritz stod kvar i dörröppningen och mönstrade det hela.

»Coolt«, sa han.

»Va?«

»Ungkarlslya«, sa hans son som svar. »Har du ingen tv, farsan?«

»Nej, jag ...«

»Det är ju jättefint här, pappa!« hojtade Carla från övervåningen. Sedan ringde hans mobiltelefon, han hakade loss den från bältet och sa:

»Griessel«, och Jamie Keyter sa: »Jag tänkte komma över och briefa dig. Var bor du?«

Han var tvungen att prata med Keyter, fastän han inte hade det minsta lust. Han gav honom vägbeskrivningen och avslutade samtalet.

»Jag måste tyvärr jobba lite i dag«, sa han till barnen.

»Med vadå?«

»Det är ett fall, bara. Min partner är på väg hit.«

»Vad är det för fall, pappa?« frågade Carla.

»Det är en kille som går omkring och hugger ihjäl folk med en assegaj.«

»Coolt«, sa Fritz.

»Artemis? Jobbar du med Artemisfallet?« frågade Carla upphetsat.

»Ja«, sa han och undrade om han någonsin hade pratat om sitt jobb med barnen förut. Nykter, vill säga.

Carla slängde sig i den nya soffan med de anonyma fläckarna och sa:
»Men det är ju inte en kille. På tv sa de att det var en tjej. Hon hämnas på alla som ger sig på barn.«

»Det är en man«, sa Griessel och satte sig i en av de nya fåtöjlerna, mitt emot sin son. Fritz långa ben hängde över armstödet. Han hade tagit upp en tidning ur sin ryggsäck, *New Age Gaming*. Han bläddrade i den.

»Jaha«, sa Carla och lät lite stukad. »Vet ni vem det är, pappa?«

»Nej.«

»Så hur vet ni att det är en man?«

»Det är högst osannolikt att det rör sig om en kvinna. Seriemördare är nästan alltid män. Kvinnor använder i princip aldrig ...«

»Charlize Theron var seriemördare«, sa Carla.

»Vem?«

»Hon fick en Oscar för det.«

»För mordet?«

»Pappa vet inte vem Charlize Theron är«, sa Fritz bakom sin tidning.

»Det vet han visst«, sa Carla, och båda såg på honom för att avgöra diskussionen, och han visste att det var dags att få ur sig det han måste säga, meningarna som han formulerat i sitt huvud när han körde till Brackenfell i morse.

»Jag är alkoholist«, sa han.

»Pappa ...«

»Vänta lite, Carla. Vi måste prata om vissa saker. Förr eller senare. Det är ingen mening med att låtsas som ingenting.«

»Vi vet att du är alkis«, sa Fritz. »Vi vet.«

»Håll käften!« sa Carla.

»Varför då? Det är det enda vi har gjort och vad hjälpte det? Nu ska de skiljas och farsan dricker som en svamp.«

»Vem har sagt att vi ska skiljas?«

»Bry dig inte om vad han säger, pappa ...«

»Har er mamma sagt att vi ska skiljas?«

»Hon sa att du skulle få komma tillbaka när du hade slutat dricka. Och vi vet ju att du inte kan sluta supa.« Fritz gömde ansiktet bakom tidningen, men Bennie kunde höra ilskan i hans röst. Och maktlösheten.

»Jag har slutat.«

»Ja, det har ju gått åtta dagar nu«, sa Carla.

Fritz satt alldeles orörlig bakom sin NAG.

»Tror ni inte på att jag kan sluta?«

Fritz smällde ihop tidningen. »Om du nu vill sluta, varför gjorde du då inte det för länge sedan? Va?« Tårarna var inte långt borta. »Varför gjorde du allt det där, pappa? Varför slog du mamma? Varför svor du åt oss? Tror du att det är kul att se sin pappa på det viset?«

»Fritz!« Men hon kunde inte få tyst på honom.

»Att släpa dig i säng varenda kväll när du har däckat? Eller hitta dig stinkande i en fåtölj på morgonen när du aldrig kommer ihåg vad du har gjort? Vi har aldrig haft någon pappa. Vi har bara haft ett satans fyllo som bott hemma hos oss. Du känner inte oss, pappa. Du vet ingenting. Du vet inte att vi gömmer din sprit. Du vet inte att vi tar pengarna i din plånbok så du inte ska kunna köpa konjak. Du vet inte att vi inte kan ta hem kompisar för att vi skäms för vår farsa. Vi kan inte sova över hos kompisar för vi är rädda att du ska slå mamma när vi inte är hemma. Du tror att vi fortfarande vill gå på Spur, pappa. Du tror att Charlize Theron är kriminell. Du vet inte ett skit, pappa. Och du super.«

Han kunde inte hålla tillbaka tårarna längre, han flög upp ur soffan och rusade uppför trappan. Griessel och Carla stannade där de var, men han förmådde inte se henne i ögonen. Han satt i sin nya fåtölj och skämdes. Han insåg att han hade sabbat hela sitt liv. Sabbat det för alltid.

»Du *har* ju slutat, pappa.«

Han sa ingenting.

»Jag *vet* att du har det.«

Oron hade jagat upp Tobela tidigt på söndagsmorgonen. Han körde till Kirstenbosch och klättrade upp på bergets baksida, uppför Skeleton Gorge, ända tills han stod på toppen och kunde se hur långt som helst. Men det hjälpte inte.

Han stötte och blötte sina känslor, sökte efter svar, men det kom inga.

Det handlade inte bara om kvinnan.

»Åh, herregud!« hade hon sagt. Han hade kommit fram ur mörkret, buskarna och skuggorna och lagt beslag på hennes pistol med ett tvärt ryck som fick henne att tappa greppet. Hundarna skällde som galna runt dem,

fårhunden nafsade honom i hasorna med sina vassa tänder. Han var tvungen att sparka till den och Laurens hade yttrat sitt sista ord.

»Nej.«

Hon hade skyddat sig med händerna när han lyfte assegajen. När den långa spjutspetsen trängde in fick hon ett fridfullt uttryck i ansiktet. Precis som Colin Pretorius. Lättnad. Det var vad de längtade efter. Men inuti honom hördes ett skri, en röst som ropade att han inte kunde föra krig mot kvinnor.

Han hörde det fortfarande, men det var något annat också. En tryckande känsla. Som väggar. Som en trång korridor. Han måste ta sig ut. Ut i öppna landskap. Han måste röra på sig. Ge sig av härifrån.

Han började gå över bergskammen i riktning mot Camp's Bay. Han klättrade och klängde över klippor och sten ända tills hela Atlanten låg långt nedanför honom.

Varför kände han ett sådant sug just nu? Efter att hämta sin motorcykel och ha en lång raksträcka framför sig som aldrig tog slut. Det han gjorde var rätt. Han kände inget tvivel längre. Inne på Spur med gatubarnen hade han funnit svaret han aldrig hade letat efter. Det hade kommit till honom, som sänt från ovan. Alla grymheter som de utsattes för. För att de var svagast.

Han fortsatte gå. Bergsmassivet sträckte sig söderut med oväntade toppar här och var. Hur långt kunde man egentligen gå häruppe på toppen? Ända till Cape Point?

Det han hade gjort var rätt, ändå ville han fly.

Han fick klaustrofobi av att vara här.

Varför då? Han hade inte gjort några misstag än. Det visste han. Men något var fel. Det var för trångt. Han kände sig instängd. Det var hans instinkter som talade, det insåg han. De manade honom att ge sig av. Slå till och sedan försvinna. Det var så det hade gått till förr i tiden. Två, tre veckors förberedelser innan man gjorde sitt jobb och sedan satte sig på ett plan därifrån. Aldrig två tillslag i följd på samma plats – det vore att be om problem. Då lämnade man spår efter sig, väckte uppmärksamhet. Det var en dålig strategi. Men det var för sent. Han hade redan väckt uppmärksamhet. Väldigt mycket uppmärksamhet.

Det var därför han var tvungen att ta sig härifrån. Sätta sig i bilen och bara köra.

28.

Han satte på kaffevatten.

»Jag kan fixa kaffet, pappa«, sa Carla.

»Jag vill göra det«, sa han. Och sedan: »Jag vet ju inte ens hur ni vill ha ert kaffe.«

»Jag vill ha mjölk och inget socker, Fritz vill ha mjölk och tre sockerbitar.«

»Tre?«

»Killar«, sa hon och ryckte på axlarna.

»Har du någon pojkvän?«

»Typ.«

»Jaså?«

»Alltså, det är en kille som ...«

»Går det bra med pulvermjölk?«

Hon nickade. »Han heter Sarel, och jag vet att han gillar mig. Han är ganska gullig. Men jag vill inte binda mig just nu, med mina slutprov och allt.«

Han kunde höra Annas röst när hon pratade, samma satsmelodi och förnuft. »Det låter klokt«, sa han.

»För jag vill plugga vidare nästa år, pappa.«

»Så bra.«

»Psykologi.«

Så hon kunde analysera vad som var fel i hennes pappas skalle? »Jag kanske kan få stipendium om jag sköter mig, det är därför jag inte vill ha något förhållande just nu. Men mamma säger att hon har sparat lite pengar så vi kan plugga vidare.«

Det var mer än han visste. Han hällde upp vatten i muggarna, sedan pulvermjölk och Fritz sockerbitar.

»Jag går upp med kaffet till honom.«

»Bry dig inte om honom, pappa. Han är bara tonåring.«

»Han har det jobbigt med sin pappas alkoholism«, sa han och gick uppför trappan. Fritz låg på sängen och höll i fotot, fotot där de var en

familj.

»Tre sockerbitar«, sa han.

Fritz sa ingenting. Griessel satte sig vid fotändan. »Förlåt«, sa han.

Fritz lade tillbaka fotot på fönsterbrädan. »Skitsamma.« Han satte sig upp och tog emot kaffet.

»Förlåt för allt jag har gjort mot dig. Och mot din mamma och Carla.«

Fritz studerade ångan från kaffemuggen. »Varför, pappa? Varför super du?«

»Jag håller på att ta reda på det, Fritz.«

»De säger att det är ärftligt«, sa hans son, och provsmuttade försiktigt på kaffet för att se hur varmt det var.

Jamie Keyter var klädd i pikétröja och ett par tajta khakibrallor. Tröjans korta ärmarna var för smala och hade glidit upp ovanför hans bulliga biceps. Han satt på en av barstolarna i frukosthörnan och drack kaffe med två sockerbitar och mjölk och sneglade hela tiden på Carla medan han pratade. Det retade Griessel.

»Och så åkte jag upp till det hära lilla huset, en liten *kaia* typ, och man såg ingenting och hörde bara tv:n där inne, det var det där programmet med den galne neg... mörke killen som snackar så knäppt och delar ut priser, och jag knackade på, men det var ingen som hörde. Så jag gick in, och där satt de och krökade. Alla fyra, med glaset i näven. Skål liksom! Men när de fick syn på mig fick de en jävla fart, du skulle ha sett hur högt de hoppade, och sedan var det ett satans smörande. Huset var skitigt och helt tomt. Typiskt blattar: De har inte ett skit, men nog fan har de råd med en bauta-tv i hörnet, och de är fyra stycken som bor i det hära rucklet, två gamla och två unga. Jag fattar inte hur folk kan bo så. Och de sa inte flaskka; de bara satt där och glodde på mig. Och när de väl började snacka var det bara ljug alltihop. Bruden jobbade där och hon bara: 'Juffrou Laurens var världens bästa chef, hon var alltid snäll mot alla.' De ljuger, Bennie. Jag vet det.« Carla, som låg i soffan, fick en uppmärksam blick.

»Frågade du om hennes vredesutbrott?«

»Jag frågade, men de sa att det inte stämde, att hon var världens bästa chef, och sedan fortsatte de glo på tv och sukta efter boxvinet. Jävla fyllkajor om du frågar mig.« Han såg fortfarande på Carla.

»Och de hade inte sett något?« Han visste vad svaret skulle bli.

»Varken hört eller sett något.«

»Rättsläkaren säger att det är samma vapen. Samma assegaj som vid de andra morden.«

»All right«, sa Keyter.

»Frågade du något om Bothma? Hur hon var?«

»Nä, det vet vi ju redan.«

Han fick svälja det. Han ville inte säga något inför barnen.

»Så«, sa Keyter till Carla, »vad pysslar du med, då?«

»Jag håller på att ta mina examensprov.«

»Okej«, sa han. »All right.«

»Vadå?« sa hon.

»Om du får en rand, ringer du mig när du är klar?«

»Det kan du glömma«, sa hon. »Vad är det för fel på dig, förresten?«

»Fel på mig?«

»Blattar? Det är bara rasister som säger så.«

»Jag har inte en rasistisk droppe i mig.«

»Visst.«

Griessel satt i tankar. Han hade missat hela meningsutbytet. »Gör mig en tjänst, Jamie.«

»All right, Bennie.«

»Leta rätt på polisrapporten om Cheryl Bothma, dottern. Kolla vem som hade hand om fallet.«

»Jag trodde du hade snackat med dem i går?«

»Jag pratade bara med dem som hade hand om assegajmorden. Jag menar fallet med flickan. Som de tog Laurens för.«

»All right.«

»Verkligen?«

»Alltså jag fattar vilket fall du menar. Men vad är det för vits med det?«

»Det är något som inte stämmer. Jag vet inte vad det är. I går sa Bothma ...«

»Men rättsläkaren sa ju att det var samma snubbe?«

»Jag pratar inte om mordet på Laurens. Jag pratar om mordet på flickan.«

»Men det är ju inte vårt fall.«

»Nej, men det är vårt jobb.«

»Han är ju helt knäpp«, sa Carla när de till slut hade blivit av med Keyter.

»Han är en *drol*«, ropade Fritz från övervåningen.

»Fritz!« sa Griessel skarpt.

»Jag skulle kunna använda mycket fulare ord än så, pappa.«

»Men var får han alla pengar ifrån?« frågade Carla.

»Vilka pengar?«

»Är du helt blind, pappa? Hans kläder. Ralph Lauren-tröja, Daniel Hechter-brallor. Nike-dojor.«

»Vem är Daniel Hechter?«

»Han är gift med Charlize Theron, pappa!« ropade Fritz uppifrån. »Fast han är ändå ingen mördare.«

För första gången började Carla skratta, och Griessel skrattade han med.

De satt på Ocean Basket på Kloof Street och väntade på att få in sin mat när Carla började ställa frågor om Artemisfallet. Han misstänkte att det var hennes sätt att undvika pinsam tystnad. Mitt i samtalet frågade hon helt plötsligt: »Varför blev du egentligen polis, pappa?«

Han hade inget färdigt svar. Han tvekade och såg att Fritz tittade upp från sin tidning, han visste att han var tvungen att välja sina ord väl. Han sa: »För att det är vad jag är.«

Sonen lyfte på ögonbrynet.

Griessel rullade sina axlar. »Jag bara visste att jag var polis. Fråga mig inte varför. Alla har någon bild av sig själv. Det var så jag såg mig själv.«

»Jag har ingen bild av mig själv«, sa Fritz.

»Du är så ung.«

»Jag är faktiskt sexton.«

»Det kommer.«

»Jag är ingen polis i alla fall. Dessutom tänker jag aldrig börja dricka. Poliser dricker.«

»Alla dricker.«

»Poliser dricker mer.«

Med de orden dök han ned med näsan i tidningen igen, och så var det färdigpratad för hans del. Tills de hade ätit klart och Griessel frågade Carla lite i förbifarten om hon kände till någon låt på afrikaans med texten: '*n Bokkie wat vanaand by my kom lê, sy kan maar lê, ek is 'n loslappie*. En

snygging vill ligga med mig i natt, hon får ligga med mig, jag är fri som en fågel.

Hon pekade fortfarande med tummen på Fritz när han utan att titta upp frågade: »Vilken inspelning?»

»Jag vet inte, jag råkade bara höra den på radion häromkvällen.«

»Var det ett medley eller en hel låt?»

»En hel låt.«

»Kurt Darren«, sa Fritz.

Griessel hade inte en aning om vem Kurt Darren var, men det tänkte han inte erkänna. Han ville inte bjuda på ännu ett Charlize Theron-skämt.

»Kurt Darren borde skaffa sig en vettig basist«, sa Griessel.

En skiftning för över hans sons ansikte. Det var som om solen gick upp. »Eller hur? Du har rätt. Hela soundet är helt kört. Även om det är en skitgammal låt, så måste det ju vara lite ös. Theuns Jordaan gör den mycket bättre. Han kör den som medley i 'Loslappie', men han har inte heller någon schyst basist. Det finns bara en oke som sjunger på afrikaans som hajar det där med bas, men han kör inte den låten. Det är jävligt synd.«

»Vem är det, då?»

»Anton Goosen.«

»Jag vet vem Anton Goosen är«, sa en lättad Griessel. »Det var väl han som sjöng den där låten om åsnekärran?»

»Åsnekärran?»

»Ja, vad var det nu den hette? *Kruidjie-roer-my-nie*?»

»Det är ju typ hundra år sedan, farsan«, sa Fritz bestört. »The Goose kör inte sådana låtar längre. Han kör rock. Han lirar i Bushrock Band.«

»Otroligt.«

»Nej, vet du vad som är otroligt på riktigt, pappa? Jo, basisten i Bushrock Band är samma snubbe som lirar med Theuns Jordaan på hans 'Loslappie'-medley. Och han hade dessutom Anton L'Amour på gitarr, men Theuns är alldeles för mesigt. Det är inte dåligt direkt, men det är ju inget drag. Han är värsta mesen. Diff-olie är däremot grymma. Och ...«

»Diff-olie?»

»Ja. Och ...«

»Finns det ett *band* som heter så?»

»Med all respekt, pappa, men hur länge har du varit packad egentligen? Vi har Diff-olie och Kobus och Akkedis och Battery 9 och Beeskraal och Valiant Swart, och allihop är asgrymma. Det finns alla typer av rock på afrikaans nu för tiden, allt från heavy metal till country. Men man måste se Anton live om man vill höra riktig bas och fet rock. Det är ett jäkla drag. Det tråkiga är bara att publiken suger.«

»Suger publiken?«

»Som fan. Det borde få The Goose att haja att det inte går att köra gig på Stadsteatern. De kör värsta rocken, men tror du publiken släpper loss? Nej, de där töntarna applåderar. Helt stört. Det är ju fan ingen jävla skolavslutning, det är ju rock för fan. Och där sitter de töntarna och klappar händer. Pretoria suger.«

»Mister Boerrock själv«, sa Carla och himlade med ögonen.

»Det är i alla fall fan så mycket bättre än den där Leonard Cohen-skiten som du lyssnar på.«

Griessel skulle just protestera när han brast ut i skratt. Han kunde inte hejda sig, och han visste varför: Han höll med sin son till hundra procent.

När han hade slutat skratta sa Fritz mer för sig själv än till Griessel: »Det är så jag ser mig själv.«

»Hur då?«

»Som basist.«

»Åt Karen Zoid, antar jag«, sa hans syster.

Han fnös åt Carla. »Det är bara idioter som tror att hon lirar rock. Du läser för många tjejtidningar. Zoid är balladdrottning, ingen rockbrud. Men hon är faktiskt asgrym ändå, så är det bara.«

»Och du är skitkär i henne.«

»Nej«, sa Fritz sorgset. »Hon är upptagen.« Sedan vände han sig mot sin pappa. »Så du gillar också bas, farsan?«

»Lite grann«, sa Griessel. »Lite grann.«

Cloete ringde igen när de var på väg tillbaka till Brackenfell.

»Jag trodde inte du gillade massmedia, Bennie.«

»Va?«

»I går hette det 'blodsugare' och 'be dem dra åt helvete', och nu på morgonen får jag veta att du föredrar att snacka med dem själv.«

»Vad pratar du om?«

»Förstasidan i *Rapport*, Bennie. På den satans förstasidan: 'En källa nära den erfarne kriminalinspektören Bennie Griessel vid Kapstadens våldsrotel (svc) säger att förundersökningsteamet fortfarande undersöker möjligheten att assegajmannen inte alls är inblandad i mordet på Laurens.' Så fan heller att jag har sagt så där.«

»Jag har för f...« Han kom på att barnen satt i bilen.

»Det var inte jag.«

»Då var det väl det berömda flickspöket från Uniondale.«

»Jag säger ju att det inte var jag ...« Han tystnade när han kom på vem det var. Biceps Keyter. Det var han.

»Skitsamma. Grejen är att morgontidningarna vill göra en uppföljning, eftersom det har blivit världens snackis. Till och med bland politikerna. Demokraterna skyller på ANC, Death Penalty Party menar att det är folkets vilja och *Sunday Times* har gjort en läsarundersökning där sjuttiofem procent av nationen svarat att de tycker att assegajmannen är en hjälte.«

»Herrejäklar.«

»Nu ringer morgontidningarna som dårar. Så jag tänkte att eftersom du ändå gör mitt jobb kan du väl svara på deras frågor själv.«

»Jag sa ju att det inte var jag, Cloete.«

Cloete var tyst en stund, sedan frågade han: »Något nytt, då?«

»Sedan i går?«

»Ja.«

»Inte ett smack.«

»Du måste bjuda på något, Bennie. Morgontidningarna vill se blod.«

»En sak kan jag säga, Cloete, men du måste ta det med Matt Joubert först.«

Cloete var tyst.

»Hörde du vad jag sa?«

»Jag hörde.«

»Vi var uppe hos länspolismästaren i går. Planen är att sätta ihop en specialgrupp i morgon. Vi kommer att kalla in folk från andra distrikt.«

»För att göra vadå?«

»Det säger jag väl för fan inte till pressen.«

»Det säger ju inte ett piss, Bennie. En specialgrupp. Och?«

»Snacka med Joubert.«

»Jag snackar hellre med den där källan nära den erfarne kriminalinspektören Griessel«, sa Cloete och lade på luren i örat på honom.
»Vad handlade det där om?« frågade Fritz från baksätet.
»Massmedia«, sa Griessel och suckade.
»De är som en flock hyenor«, sa Fritz.
»Asgamar«, sa Griessel.
»Jepp«, sa Fritz. »Så fort de ser ett kadaver börjar de cirkla i luften.«
Han släppte av dem hemma hos sin fru tre minuter i sex. Fritz sa: »Vänta lite«, och hoppade ur bilen.
»Det var jättemysigt i dag, pappa«, sa Carla och kramade honom.
»Ja, det var det«, sa han.
»Hej då, pappa. Vi ses nästa vecka.«
»Hej då, hjärtat.«
Hon gick ur bilen och in i huset. Fritz kom ut genom dörren med något i handen. Han gick fram till Griessels fönster och räckte fram det.
Griessel tog emot det. Det var ett cd-fodral. *Anton & vrinne & die bushrockband*. Anton & vänner & Bushrockbandet.
»Var så god«, sa Fritz.

Det var tyst i lägenheten. Han satte sig i soffan där Carla hade suttit. Han vände och vred på cd-fodralet. Han hade ju inget att spela skivan på.

Han måste hitta på något. Han kunde inte bara sitta här och höra hur tyst det var. Han hade alldeles för mycket att grubbla på.

Var hade Anna varit i dag? Varför var hon så uppiffad? Inför vad?

Varför trodde Fritz att de skulle skiljas? Hade hon sagt något? »Din pappa kommer ändå aldrig kunna sluta dricka.« Var det vad hans fru trodde?

Klart som fan att det var vad hon trodde. Vad skulle hon annars tro – med hans historia. Så om hon ändå visste hur det skulle sluta, vad hindrade henne från att fylla tomrummet under tiden? Varför inte låta någon snygg, ung och nykter jävel bjuda ut henne? Och vad mer lät hon honom göra? Vad mer? Hur utsvulten var hon egentligen? Anna, som alltid sa: »Jag tycker om när du tar på mig.« Vem fan tog på henne nu? En sak var då säker – det var i alla fall inte den erfarne kriminalinspektören Bennie Skithögen Griessel.

Han reste sig från soffan, måste hitta något att göra med sina rastlösa händer.

Vilken dag. Hans barn. Hans underbara barn. Som han knappt kände. Hans son med sina ärvda basgener och hårda ord. Carla, som så desperat försökte låtsas att allt var som vanligt, att allt skulle ordna sig. Som om hon på ren viljestyrka skulle kunna hålla honom nykter – om hon bara trodde tillräckligt mycket på det själv.

Vi har aldrig haft någon pappa. Vi har bara haft ett satans fyllo som bott hemma hos oss.

Skit också. Som han hade skadat dem. Vidden av hans beteende, alla dessa konsekvenser, det sved. Det värkte i hjärtat, han såg upp och kom på sig själv med att söka efter flaskan, hans händer brann av längtan efter att slå upp ett glas, hans själ skrek efter medicin mot smärtan. Bara ett glas så skulle allt bli bättre. Bara så han stod ut. Det var då han insåg att han inte hade en chans. Här satt han upp till hakan i all skit som hans supande hade ställt till med – ändå ville han ha ett järn. Han visste med sig till tusen procent att om det hade funnits en flaska i lägenheten skulle han ha korkat upp den. Han hade redan betat av alla tänkbara alternativ i skallen – var han skulle kunna få tag på sprit, vilka ställen som fortfarande hade öppet så här dags en söndag.

Han harklade sig och sparkade till sin nya begagnade fåtölj. Vad fan var det egentligen han hade i sig som hade gjort honom till ett vidrigt jävla as? Vad?

Han fumlade efter mobilen med darriga händer, slog numret, och när Barkhuizen svarade sa han bara: »Herrejäklar, doktorn. Herrejäklar.«

29.

Klockan halv sju nästa morgon gick han upp till dammen och tyckte att känslan var bekant på något vis, men han kunde inte sätta fingret på vad det var. Först såg han på berget. Sedan på havet. Han lyssnade på fåglarna och tänkte på att han klarat ännu en dag utan alkohol. Även om det hade varit på håret i går.

»Vad är det för fel på mig?« hade han förtvivlat frågat Barkhuizen. Han ville få reda på orsaken. Roten till det onda.

Den gamle mannen hade pratat på om kemi och gener och omständigheter. Långa, lättbegripliga förklaringar, han hörde hur Barkhuizen försökte lugna honom. Självförebåelsen och oron tynade sakta bort. I slutet av samtalet hade läkaren sagt att det inte spelade någon roll var det kom ifrån. Det som räknades var vad han gjorde från och med nu, det var det som var sanningen. Men när Griessel hade lagt sig i sängen och kände den stora tröttheten komma grubblade han fortfarande, han kunde inte bekämpa något han inte begrep.

Han ville gå tillbaka till ursprungskällan, ville minnas hur livet hade sett ut innan supandet började. Han somnade innan han kom fram till svaret.

Vid fem var han vaken, pigg och utvilad, med tankarna fullt sysselsatta med assegajshistorien, planer och uppslag. Han var tvungen att stiga upp ur sängen och ge sig ut hit till parken, klädd i T-shirt och shorts, och då kände han den där känslan av välbefinnande igen. Morgonen och utsikten tillhörde bara honom.

»Jag heter Bennie Griessel och jag är alkoholist, och det här är min nionde dag utan sprit«, sa han högt rakt ut till morgonen i största allmänhet. Men det var inte därför han kände en slags kick inom sig. Det var inte förrän han var på väg till jobbet som han insåg vad det berodde på. Han skakade på huvudet, för det var som en röst från det förflutna, en sedan länge bortglömd gammal vän. Nu började jakten. I dag skulle de börja sökandet. Det var den första lilla kittlingen av adrenalin och förväntan, lugnet före stormen. Det som överraskade honom mest var att han kände sig så våldsamt sugen.

På morgonsamlingen talade Matt Joubert om för sina kriminalare att Griessel skulle leda förundersökningen av assegajfallet, och genom de avslagna applåderna kunde han höra lustigkurrarna ropa »Groggpatrullen« och »Så vi vill alltså att han ska komma undan?«

Joubert höll upp en hand. »De övriga som ska assistera honom är Bushy Bezuidenhout, Vaughn Cupido och Jamie Keyter.«

Underbart, tänkte Griessel. Han fick slarvern, skrytröven och klantarslet. Vart fasen hade alla stjärnorna tagit vägen? Han gjorde en ofrivillig inventering. Det var bara Matt Joubert och han själv kvar från den gamla goda tiden. Och Joubert var hans chef och kriminalkommissarie. Resten var nya. Och unga. Han var den ende kriminalinspektören över fyrtio.

»I dag på förmiddagen ska länspolismästaren kalla in fyra gubbar från familjevåldsenheten och tio ordningspoliser från andra distrikt för att hjälpa till med spaningsarbete«, sa Joubert. Här och där hördes visslingar. Det måste vara en het politisk potatis om de fick ihop så mycket folk. »Vi kommer att använda föreläsningssalen i B-längan som huvudkvarter. Vissa av er har ställt in prylar där – var snäll och ta bort dem omedelbart efter morgonsamlingen. Och ge Bennie och hans team all hjälp ni kan. Bennie?«

»På lyset, men på benen«, sa någon tyst. Några kvävda skratt. Rummet fylldes av förväntan, som om de visste att han skulle göra bort sig.

Fan ta dem allihop, tänkte han. Han hade klarat upp mord när de fortfarande försökte räkna ut hur man bäst fuskade på biologiprovet utan att åka dit.

Först stod han bara där, ända tills det blev knäpptyst. Sedan började han prata. »Den största anledningen till att vi går igenom våra fall på morgonsamlingen är att trettio skallar tänker bättre än en. Jag tänkte berätta hur vi ska ta oss an det här. Så att ni kan skjuta hål i mitt resonemang. Och komma med bättre förslag. Alla idéer är välkomna.«

Han såg att han hade fått dem att lyssna. En kort stund undrade han om det var av pur förvåning över att han lyckats få ihop fem meningar på raken.

»Den tråkiga aspekten är likheten mellan assegajmannen och en seriemördare. Min bedömning är att mördaren inte känner sina offer över huvud taget. Valet av offer känns ganska slumpartat. Motivet är ovanligt och, även om man kan spekulera om den saken, fortfarande ganska vagt. Jag vet inte hur många av er som minns Röda Sidenbandsmorden för ungefär sex år sedan: Elva prostituerade mördades på tre år. De flesta var

från Sea Point, mord vapnet var en kniv och alla hittades med sönderskurna bröst och genitalier och ett rött sidenband runt halsen. Vi hade samma problemställning då. Valet av mordoffer kom från en begränsad grupp, motivet var psykologiskt, sexuellt och förutsägbart, och mordvapnet återkommande. Vi kunde konstruera en gärningsmannaprofil, men ingen tillräckligt precis för att kunna identifiera någon misstänkt.«

»I det här fallet vet vi att han har en fixering vid människor som våldför sig på eller mördar barn. Det är där vi ska leta – hudfärg och kön är ointressant. Om vi utgår ifrån det kan vi mer eller mindre komma fram till motivet. Och valet av mordvapen är en assegaj, han dödar med ett enda hugg. Psykologerna kommer att tala om för oss att det handlar om en väldigt organiserad mördare, en man med en mission. Men låt oss koncentrera oss på skillnaderna mellan den typiske seriemördaren och vår assegajman. Han lemlästar inte offren. Det finns inga sexuella undertoner. Såret är mycket djupt. Ett enda dödande hugg ... Det tyder på vrede, men varifrån kommer den? Den enda tänkbara slutsatsen är att det handlar om hämnd. Har han själv blivit sexuellt utnyttjad eller misshandlad som barn? Jag tror att det är mycket möjligt. Det passar in. Om det är det som är hans motiv så ligger vi illa till. Hur lyckas man spåra en sådan misstänkt? Hur som helst finns det en annan möjlighet. Systemet kanske har svikit honom. Vi måste titta på spädbarnet som Enver Davids våldtog. Finns det en pappa som är ute efter hämnd? Och barnen som Pretorius utnyttjade, deras familjer. Men det kan också vara så att han inte drabbats personligen av de här brotten.«

»När det gäller hans hudfärg ska vi inte stirra oss blinda på assegajen. Det kan vara ett medvetet trick för att vilseleda oss. Här har vi en man som hittade Davids i ett färgat bostadsområde lika lätt som han kunde ta sig in i Pretorius hus i ett vitt villaområde tidigt på kvällen. Vi måste hålla alla dörrar öppna. Men jag kan svära på att assegajen betyder någonting. Något viktigt. Några kommentarer?«

De satt som på nålar och lyssnade.

»Vi kan närma oss den här historien från fyra olika håll. Det första är att ta reda på om vi kan hitta några misstänkta i närheten av barnen som råkat illa ut. Det andra är att titta på alla ouppklarade brott som begåtts mot barn. Vi får börja i Västra Kapprovinsen, eftersom det är där han rör sig. Hittar vi inget får vi utöka sökningen. Ett drygt arbete, det inser jag. En nål i en höstack. Men det måste göras. Det tredje är mordvapnet. Vi vet att det rör

sig om en assegaj som är typisk för zulufolket. Vi vet att den har tillverkats på traditionellt vis, sannolikt under det senaste året. Det innebär att vi kan försöka fastställa *var* den är tillverkad. Hur den blev distribuerad och var den såldes. Men varför väljer man just en assegaj? Vi får prata med rättspsykologerna också. Hänger alla med så här långt?»

Han såg att Bushy Bezuidenhout och Matt Joubert nickade. Resten satt bara och stirrade på honom.

»Problemet med alla de här tre strategierna är att de är hypotetiska. Vi måste gå till botten med dem och hoppas att det ger resultat, men det finns inga garantier. Dessutom kommer det att ta tid – det enda som vi inte har. Massmedia har fått spel och det finns politiska intressen ... Därför vill jag satsa på en fjärde angreppsvinkel. Och för att kunna göra det behöver jag er hjälp. Vad jag frågar mig själv är hur han väljer ut sina offer. Min teori är att det bara kan gå till på två sätt: Antingen är han en del av systemet eller också hittar han dem i tidningarna eller på tv. Alla tre offren har förekommit i nyhetsrapporteringen. Davids när han blev frikänd, Pretorius under rättegången, Laurens när hon blev gripen. Alltså jobbar han inom rättssystemet – en polis, en åklagare, en domstolsvakt eller något ...» De började skruva på sig för första gången sedan han hade börjat prata. »Eller också är han bara en helt vanlig person som har gott om tid att läsa tidningen eller kolla nyheterna på tv. Jag tror snarare på det sistnämnda. Men på ett eller annat sätt ska vi få fast honom. Jag vill få rapporter om alla allvarliga brott som begås mot barn inom den kommande veckan eller så. Vi är ute efter något som vi kan blåsa upp i tv och i tidningarna. Vi är ute efter något som alla kommer att prata om.»

Jamie Keters röst hördes från någonstans nära väggen. »Tänker du fixa en fälla för honom, Bennie?»

»Det stämmer. Vi ska fånga honom i en snara.»

»Chefen«, sa Bushy Bezuidenhout, »en grej vill jag att du ska veta från början.»

Griessel, Keyter, Bezuidenhout och Cupido satt på Jouberts tjänsterum medan de väntade på att föreläsningssalen skulle tömmas.

»Vadå, Bushy?» sa Joubert.

»Jag har inget emot den här killen.»

»Du menar assegajmannen?»

»Just det.«

»Jag är inte säker på att jag fattar vad du menar, Bushy.«

»Bennie säger att han är en seriemördare. Det är inte så jag ser det. Den här killen gör bara vad vi själva borde ha gjort för länge sedan. Det vill säga ta de här jävla asen som ger sig på barn och hänga dem högt. Fan chefen, jag jobbade med det första Davidsfallet. Lester Mtetwa och jag stod och grät över den där lilla barnakroppen. När vi grep Davids var jag tvungen att hålla fast Lester, han försökte hoppa på det jävla svinet och slå in skallen på honom, så upprörd var han.«

»Jag fattar det, Bushy. Så kände vi allihop. Men den stora frågan är: Kommer det att hindra dig från att göra ditt jobb? Att sätta fast honom?«

»Jag ska göra mitt bästa.«

»Bennie?«

Han hade inte råd att bli av med Bezuidenhout. »Allt jag begär är att du talar om för mig när det är något du inte pallar göra, Bushy.«

»Okej.«

»Jag fattar inte vad det är för fel på dig«, sa Keyter till Bezuidenhout.

»Jamie«, sa Griessel.

»Vad är det om? Allt jag sa var ...«

»Jag håller med«, sa Cupido. »Han är en mördare, punkt slut.«

»Amen hallå«, sa Bezuidenhout. »Du är fan inte torr bakom öronen än och ändå ska du ...«

»Bushy! Lägg ner.« Griessel vände sig mot Cupido och Keyter. »Alla har rätt att känna som de gör. Så länge det inte påverkar utredningen respekterar vi varandra. Är det uppfattat? Jag behöver inte fler problem.«

De nickade, men utan att se särskilt övertygade ut.

»På tal om problem«, sa Joubert. Alla såg på honom.

»Den här fällan, Bennie ...«

»Jag vet. Det är en risk.«

»Jag vill inte ha en till Woolworthskatastrof, Bennie. Jag vill inte ha fler folk på sjukhuset. Jag vill inte att några civila ska utsättas för fara. Minsta lilla tecken på fiasko – så drar ni. Jag vill ha ditt ord på det.«

»Det har du.«

Keyter berättade att det var kriminalinspektör Timothy Ngubane som hade lett förundersökningen av mordet på Cheryl Bothma. Griessel hittade Ngubane i fikarummet.

»Jag behöver din hjälp, Tim.«

»Det var ett imponerande tal i morse, Bennie.«

»Jaså ... eh... jag ...«

»Du har verkligen täckt upp alla infallsvinklar den här gången.«

»Jag hoppas det.«

»Så vad kan jag hjälpa till med?«

»Bothmaflickan ...«

»Ja.«

»Du hade hand om det.«

»Anwar och jag.«

»Var det glasklart?«

»Jajamän. När vi kom dit stod Laurens redan och höll ihop handlederna och väntade på handbojorna. Grät floder. 'Det var inte meningen' och hela den visan.«

»Erkände hon?«

»Rubbet. Hon sa att hon hade varit full och att ungen gick henne på nerverna, att hon var en äcklig, olydig liten snorunge. Hon brydde sig inte om vad mamman sa ...«

»Bothma.«

»Ja, mamman. Och sedan brast det för Laurens. Hon tog tag i biljardkön, tänkte daska till ungen på rumpan, men eftersom hon var packad ...«

»Fingeravtryck på biljardkön?«

»Ja.«

»Bara *hennes*?«

»Vart vill du komma, Bennie?«

»Ingenstans.«

»Det var glasklart, Bennie. Hon erkände ju för fan. Vad mer begär du?«

»Jag vill inte lägga mig i, Tim. Jag var bara nyfiken. Jag tänkte att Bothma ...«

»Du är inte alls bara nyfiken. Vad är det du vet som inte jag vet?«

»Tog ni blodprov?«

»Varför skulle vi göra det?«

»Testa promillehalten.«

»Varför i helvete skulle vi göra det? Vi kände ju att hon stank sprit lång väg. Hon erkände för fan. Och fingeravtrycken på biljardkön var hennes. Det måste väl för helvete räcka? Vad är du ute efter egentligen?«

»Inget alls, Tim.«

»Satans blekfisar«, sa Ngubane. »Ni tror att det bara är vita snutar som kan sköta en utredning.«

»Det handlar inte om det, Tim.«

»Fan ta dig, Bennie. Det handlar bara om det.« Ngubane vände på klacken för att gå därifrån. »Vi kunde åtminstone känna att hon stank sprit. Det är det inte alla i det här huset som hade kunnat.«

Han försvann bort i korridoren.

Klockan elva hade assegajteamet fortfarande inte fått vare sig datorer eller telefonlinjer, men Griessel kunde inte vänta längre. Han kallade samman gruppen och började fördela arbetet. Den med högst rang från familjevårdsenheten var en färgad kvinna, kommissarie Helena Louw. Han utsåg henne till ledare för gruppen som skulle gå igenom gamla fall med minderåriga brottsoffer. Han gav Bezuidenhout fem ordningspoliser som skulle hjälpa till med förhören kopplade till de första två assegajmorden. Han tog Cupido åt sidan och pratade allvar med honom för att han skulle förstå hur viktigt det var att han tog reda på precis allt om assegajspjutet. »Om du så måste flyga till Durban, Vaughn. Jag vill veta var det där spjutet kommer ifrån. Se till att du blir den främste experten på assegajer som någonsin satt sin fot på denna jord. Är det klart?«

»Som korvspad.«

»Jamen, sätt i gång, då.« Sedan höjde han rösten så att alla som var kvar skulle höra. »Jag kommer att röra mig mellan grupperna och titta på en massa olika grejer själv. Mitt mobilnummer står på tavlan. Vad som helst, dag som natt. Ring mig.«

Han gick ut och nedför trappan. Han hörde steg bakom sig och förstod vem det var.

Keyter stoppade honom precis innan han hunnit fram till huvudentrén.

»Bennie ...«

Griessel stannade.

»Men jag, då?«

»Vad är det med dig, Jamie?«

»Jag fick ingen grupp.«

»Vad menar du?«

»Du har inte gett mig något att göra.«

»Men det behövs ju inte. Du är ju redan vår nye inofficielle presschef, Jaaa-mie.«

»Eh... jag fattar inte.«

»Du vet precis vad jag menar, din lille skit. Du har snackat med tidningarna bakom min rygg. Det betyder att jag inte kan lita på dig, Jaaa-mie. Har du problem med mig får du gå till chefen. Berätta för honom varför du inte har fått något att göra.«

»Alltså, det är den här bruden på *Burger*, va. Jag lärde känna henne när jag höll på med bilstödligan. Hon ringer mig jämt, Bennie. Hela jävla tiden. Du fattar inte hur jobbigt det är ...«

»Stå inte här och säg att jag inte fattar hur jobbigt det är. Hur länge har jag varit polis?«

»Nej, jag menar ...«

»Jag ger fullständigt fan i vad du menar, Jaaa-mie. Mig sviker man bara en gång.« Han vände på klacken och gick till sin bil. Han tänkte på ordet självbehärskning. Han hade knappast råd att nita en kollega.

Han körde igenom Durbanville och mot Fisantekraal. Han hade aldrig begripit varför just den här delen av halvön var så ful och saknade vinodlingar. Rooikransbuskar och tårakacia och reklamskyltar för nya bostadsområden. Hur fasiken skulle alla nyinflyttade få plats egentligen? Vägarna var ju redan igenkorkade – numera var det rusningstrafik från morgon till kväll.

Han svängde höger på R312, körde över järnvägsbron och stannade på grusvägen som ledde in till vänster. Där stod en liten handmålad skylt med texten *High Groves Ridskola, 4 km*. Assegajmannen måste ha sett den i mörkret och börjat leta efter någonstans att gömma sin bil. Hur långt var han beredd att gå till fots?

Han körde sakta, försökte föreställa sig vad man kunde urskilja på natten. Inte mycket. Det syntes inga ljus i närheten. Gott om ställen att gömma sig på, rooikransbuskarna växte i täta, fula snår. Han stannade till, tog fram telefonen och ringde Keyter.

»Kriminalinspektör Jamie Keyter, roteln för grova våldsbrott.«

»Vad var allt det där om, Jamie?«

»Eh... Hejsan, Bennie«, med tveksam röst. »Det var bara om utifall att.«

»Om utifall att vadå?«

»Ja ... eh... du vet ...«

Det visste han inte alls, men han släppte det. »Vill du hjälpa till, Jamie?«

»Ja, det vill jag, Bennie.« Ivrigt.

»Ring meteorologerna på flygplatsen. Jag vill veta i vilken fas månen var i fredags natt. Och om det var stjärnklart eller inte. Speciellt mellan ... säg tolv och fyra.«

»Vilken fas månen var i?«

»Just det, Jamie. Fullmåne, halvmåne, uppfattat?«

»All right, okej, Bennie. Jag ringer på studs.«

»Tack, Jamie.«

Små avtagsvägar till gårdar med fjantiga namn. *Örnnästet*. En örn hade hellre fallit död ned än bott på det där stället. *Sussex Höjder*. Fastän det låg mitt ute på slätten. *Villa Utsikten*. Javisst, skitful utsikt. *Hästskogården*. Och så *High Groves Ridskola*. Om det hade varit han skulle han ha kört förbi avfarten. Fortsatt en bra bit, kanske för att reka i omgivningen. Och sedan vänt.

Det var precis vad han gjorde. Knappt en kilometer efter High Grove tog vägen slut framför en grind. Han stannade tjugo meter framför grinden och gick ur bilen. Sydostvinden tog tag i hans hår. Det låg ett gammalt grustag på andra sidan grinden, övergivet och nedlagt sedan länge. Grinden var låst.

Om det hade varit han skulle han ha ställt bilen här. Han skulle inte vilja bli sedd på avtagsvägen till High Grove. Särskilt inte om man aldrig hade varit där förut. Man kunde aldrig veta hur det skulle se ut eller vem som såg en.

Hans telefon ringde.

»Griessel.«

»Det är Jamie, Bennie. Meteorologsnubben sa att det var halvmåne, Bennie. Och noll procents molnighet.«

»Noll procent.«

»Just det.

»Tack, Jamie.«

»Finns det något annat jag kan göra, Bennie?« Försökte fjäska in sig.

»Håll dig bara beredd, Jamie. Håll dig beredd.«

En stjärnklar natt och halvmåne. Tillräckligt ljust för att kunna se hyfsat. Tillräckligt för att kunna köra med släckta lyktor. Han skulle ha parkerat här. Någonstans häromkring, eftersom det inte kom några bilar på den här vägen, på en återvändsgränd. Vägen som gick fram till grinden var för hård för att det skulle bli några hjulspår. Men han måste ha varit tvungen att vända om han hade kört ända hit. Griessel började gå längs stängslet som markerade High Groves ägor vid sidan om vägen och spanade efter spår i den sandiga vägkanten. Var skulle han själv ha parkerat? Kanske där borta, där rooikransbuskarna klängde över staketet. Urblekta, vita grästuvor och sandig jord på andra sidan.

Då fick han syn på spåren, två svaga, långsmala avtryck efter bildäck. Det ena var djupare än det andra och ett bevis på att bilen stått stilla en stund.

Nu har jag dig, din jävel!

Han gick försiktigt vidare och försökte skapa sig en bild i huvudet. Assegajmannen hade kört fram till grinden vid grustaget och vänt. Sedan hade bilen kört i riktning mot avtagsvägen till High Grove. Han kunde se rooikransssnåren i månskenet trots att lyktorna var släckta. Han lämnade vägen här någonstans och parkerade intill stängslet. Han öppnade dörren och satte en fot i marken. Griessel letade efter fotavtryck.

Inte ett spår. För mycket gräs.

Han satte sig på huk. En cigarettfimp var allt han behövde. Ett litet salivspår med DNA. Men där fanns ingenting alls, bara en fet, svart insekt som kravlade fram i det torra gräset.

Han satt kvar på huk och ringde Keyter.

»Jag har ett till jobb åt dig.«

30.

Han visste att det skulle dröja en timme eller två innan teknikerna dök upp. Han ville försöka kartlägga assegajmannens väg fram till huset. Hade han klättrat över stängslet här, utan att veta exakt var gården låg? Fullt möjligt, men ganska osannolikt. Det hade nog varit bättre att följa vägen. Då skulle han på långt håll kunna se om det kom någon bil och hinna gömma sig i skuggorna.

Griessel gick sakta längs vägen. Vinden blåste snett framifrån. Han hade solen i ryggen, gruset knastrade under skorna. Han spanade efter fotavtryck på marken. Han mådde bra. Det var bara han där. I jakten på en mördare. Ensam. Han hade aldrig varit någon lagspelare. Han hade alltid jobbat bäst ensam.

Och nu var han ledare för ett specialteam.

Joubert hade mörkat Bennies spritproblem för de högsta cheferna. Anledningen till att han ljög var kanske att, trots den nya ledningen, hela Kåren var som en liten byhåla. Alla visste allt om alla.

Men varför? Tyckte Joubert synd om Anna? Eller handlade det om lojalitet mot en gammal kollega som han hållit ihop med i vått och torrt? De två sista gamla krigarna som hade överlevt både den förra ledningens pajaskonster och den nya tidens kvoteringsystem. Som hade lyckats hålla sig undan såväl politik som skumma affärer.

Nej. Det var för att han inte hade någon annan. Han hade själv suttit och studerat dem i morse. Det var bra folk, entusiastiska, unga kriminalare, vissa smarta, en del slitvargar och somliga superambitiösa, men de saknade erfarenhet. De hade inte tjugo års gnetande polisarbete bakom sig. Ledaren för specialteamet var visserligen ett fyllo – men ett fyllo med erfarenhet, och som inte hade däckat för gott, inte riktigt ännu.

Men det hörde egentligen inte till saken. Han var tvungen att skärpa sig och se till att det här funkade, eftersom det var det enda han hade kvar. *Sista slaget vid High Grove.*

Han gick ända fram till avtagsvägen till gården. Inga fotavtryck. Han fortsatte in på avtagsvägen, nu med vinden i ryggen. Han visste att huset låg fyrahundra meter norrut. Frågan var hur länge det hade dröjt innan

hundarna hörde assegajmannen i nattens tystnad. Han måste ha stannat och gömt sig, någonstans där han kunde ha uppsikt över gården.

Stallet låg rakt fram på vänster sida. En färgad man slet med en högaffel. Han såg honom inte. Han gick vidare, och boningshuset kom inom synhåll tvåhundra meter längre fram. Det var där Laurens hade stupat.

Hundarna började skälla.

Han stannade. Mannen med högaffeln tittade upp.

»God dag, meneer«, sa han vaksamt.

»God dag.«

»Kan jag hjälpa meneer på något vis?«

»Jag är från polisen«, sa han.

»Jaha.«

»Jag ville bara se mig omkring.«

»Jag förstår, meneer.«

Här började själva trädgården, gamla blomsterrabatter som var igenvuxna med snår och buskar. Han hade antagligen hoppat in i buskarna när hundarna började skälla i natten. Sedan smugit sig fram igenom växtligheten tills han kom närmare boningshuset. Ingen brist på kamouflage, precis. Han fortsatte längs den mest sannolika vägen och spanade efter spår. Han beräknade avståndet och försökte få bilden att klarna. Man kunde se hela gårdsplanen från buskarna. Man skulle ha kunnat få syn på kvinnan i pyjamas med en pistol i handen. Man skulle ha kunnat se hundarna som skällde nervöst i mörkret. Nu var det inte långt kvar till huset, inte långt kvar till henne. Du struntar i hennes rop. »Vem där?« eller kanske lite mer hotfullt: »Kom fram, annars skjuter jag!« Du väntar tills hon har vänt ryggen till, då rusar du fram ur skuggorna. Tar tag i skjutvapnet. Lyfter assegajen. Hundarna nafsar i dina byxben. Du sparkar till dem.

Något i den vägen.

Han letade efter fotspår i blomrabatten.

Ingenting.

Hur sannolikt var det? Eller var den jäveln så pass iskall att han stannat till och sopat igen dem?

Mannen med högaffeln stod stilla och tittade på.

»Vad heter du?«

»Willem, meneer.«

Han gick fram till mannen och sträckte ut sin hand. »Jag heter Bennie Griessel.«

»Angenämt, meneer.«

»Tråkig historia det här, Willem.«

»Verkligen en tråkig historia, meneer.«

»Först flickan och sedan juffrou Laurens.«

»Jo, meneer, men vad ska hända med oss?«

»Vad menar du, Willem?«

»Det var ju juffrou Laurens gård. Nu kommer den att säljas.«

»De nya ägarna kanske är bra folk.«

»Kanske det, meneer.«

»För jag har hört att Laurens kunde vara lite besvärlig.«

»Hon var inte så besvärlig, meneer. Hon var snäll mot oss.«

»Jaså.«

»De flesta här i trakten betalar bara minimilön, men juffrou Laurens betalade en tusenlapp jämnt och vi fick bo gratis.«

»Jag har hört att hon drack, Willem.«

»Icke, meneer. Det är inte sant.«

»Och hade hetsigt humör ...«

»Nej då, meneer.«

»Inte?«

»Hon var bara sträng.«

»Och blev aldrig arg?«

Willem skakade på huvudet och tittade mot huset. Där stod Elise Bothma i morgonrock precis utanför ytterdörren.

Det var sen eftermiddag innan han kom tillbaka till polishuset. Han hittade Matt Joubert på sitt rum med en hög mappar framför sig.

»Har du tio minuter, chefen?«

»All tid du behöver.«

»Vi har hittat några misstänkta däckavtryck som kan komma från assegajmannens bil.«

»Vid hästgården?«

»Precis utanför, längs med stängslet. Tekniska har gjort en gipsavgjutning. De skulle höra av sig. Om du kunde skynda på dem lite

vore jag tacksam.«

»Jag slår Ferreira en signal.«

»Det här med Bothmaflickan, Matt ...«

»Jag hörde att du hade problem med det där.«

»Hörde du det?«

»Tim var här, precis efter lunch. Upprörd. Han säger att du är rasist.«

»Amen, vaffan ...«

»Ta det lugnt, Bennie. Jag har pratat med honom. Vad är problemet?«

»Det var inte Laurens, chefen.«

»Vad får dig att tro det?«

»När vi förhörde Bothma i lördags ... Det var något som inte stämde; jag visste att hon ljög om något. Först trodde jag att det handlade om Laurens död. Men sedan började jag tänka vidare. Keyter förhörde de anställda. I morse åkte jag själv dit. Och jag tror inte att det var Laurens som gjorde det.«

»Tror du att det var Bothma själv?«

»Ja.«

»Och att Laurens tog på sig skulden för att skydda henne? Helvete, Bennie ...«

»Jag vet. Men sådant händer faktiskt.«

»Har du några bevis?«

»Jag vet att det är Bothma som har hetsigt humör.«

»Är det allt?«

»Jag är medveten om att det inte håller i rätten, Matt ...«

»Laurens erkände, Bennie. Hon sa att hon var skyldig. Hennes fingeravtryck fanns på biljardkön. Och hon är död. Vi har lika stora chanser som en snöboll i Sahara.«

»Ge mig en timme med Bothma ...«

Joubert lutade sig tillbaka i stolen och knäppte med en kulspetspenna på mappen närmast sig. »Nej, Bennie. Det är Tims fall. Det bästa jag kan göra är att be honom ta en grundlig titt på det igen. Du har nog med assegajfallet.«

»Det är ju samma sak. Om Laurens var oskyldig betyder det att assegajmannen straffade fel person. Det förändrar allt.«

»Hur då?«

Griessel viftade med armarna. »Hela förbannade världen där ute står på hans sida – hjälten som återinfört dödsstraffet. Den ädle riddaren som sköter den patetiska polisens jobb. Till och med Bushy säger att vi borde strunta i honom, låta honom hållas ... Anta att det finns ett vittne någonstans. Någon som har sett honom. Eller vet något. Han kanske har en fru eller en flickvän, folk som håller honom om ryggen för att de tycker att det han gör är rätt.«

Joubert knackade med pennan igen. »Jag hör vad du säger.«

»Jag hatar när folk säger det.«

»Låt mig prata med Tim, Bennie. Det är det bästa jag kan göra. Men de kommer att göra slarvsylta av oss i rätten.«

»Vi behöver inte dra det i rätten. Inte än i alla fall. Det enda jag vill är att det läcker ut till massmedia att vi misstänker Bothma. Och att Laurens kan ha varit oskyldig.«

»Jag ska prata med Tim.«

»Tack, Matt.« Han vände sig om för att gå.

»Margaret och jag skulle vilja bjuda dig på middag«, sa Joubert innan han hunnit fram till dörren.

Han tvärstannade. »I kväll?«

»Ja. Eller i morgon, om det passar dig bättre. Hon ska ändå laga mat.«

Han insåg att det enda han ätit sedan i morse var en macka i fikarummet. »Det vore ...« Men han såg sig själv sitta vid Jouberts köksbord med hela hans familj. Ensam. »Jag ... jag kan inte, Matt.«

»Jag vet att det är stökigt här just nu.«

»Det är inte det.« Han satte sig i sin chefs besöksstol. »Det är bara det att ... jag saknar min familj.«

»Jag förstår.«

Plötsligt kände han ett behov av att få prata om det. »Ungarna ... var hos mig i går.« Han märkte hur känslorna började tränga sig på. Det var det sista han ville vara med om. Han höll handen över ögonen och böjde på huvudet. Han ville inte att Joubert skulle se honom på det här viset.

»Bennie ...« Han hörde hur obekvämt han lät.

»Nej, Matt, det är bara det att ... fan också, jag har sabbat så jävla mycket.«

»Jag förstår, Bennie.« Joubert reste sig och gick runt skrivbordet.

»Nej, det gör du fan inte. Jag menar ... jag känner dem inte ens, Matt.«

Det fanns inget Joubert kunde säga, han lade bara en hand på Griessels axel.

»Det är som om jag varit bortrest i tio jävla år. Herrejäklar, Matt, och det är fina ungar. Underbara.« Han drog ärmen under näsan och snyftade till. Joubert klappade honom på axeln i en tröstande rytm.

»Förlåt. Det var fan inte meningen att jag skulle börja tjuta.«

»Det är okej, Bennie.«

»Det är abstinensen. Man blir så satans känslsam.«

»Jag är stolt över dig. Det har ju redan gått, vad blir det, en vecka?«

»Nio dagar. Men det betyder inte ett skit. Vad är det mot tio års elände?«

»Det kommer att ordna sig, Bennie.«

»Nej, Matt. Jag vet faktiskt inte om det någonsin kommer att ordna sig.«

Han gick in på specialteamets högkvarter i den gamla föreläsningssalen. Alla satt och väntade på honom. Han var trött. Det var som om tårarna han fällt inne hos Joubert hade sugit musten ur honom. Kommissarie Helena Louw vinkade till sig honom. Han gick fram till hennes plats. »Hur går det?«

»Sakta, kriminalinspektör Griessel. Vi måste ...«

»Jag heter Bennie.«

Hon nickade och pekade på datorskärmen framför sig. »Vi har börjat bygga upp en databas med alla ouppklarade fall där brottsoffren varit barn. Det är massor ...« Hon hade ett behagligt sätt och lugn röst. »Vi tar de grövsta först. Mord. Våldtäkt. Sexuellt utnyttjande. Hundrasextio, så här långt.«

Griessel visslade lågt mellan tänderna.

»Ja, det är illa, kriminalinspektör Griessel. Och det bara på Kaphalvön. Gud vet hur många det rör sig om i hela landet. Vi har lagt in barnets namn, närmast anhörig och den misstänkte gärningsmannen. Typen av brott och var det begåtts rent geografiskt finns också med. Om det är gängrelaterat märker vi det med ett 'B', för den gruppen skiljer sig något. Vi anger mordvapnet – om det finns något. Och datum när brottet begåtts. Det är det hela. Sedan kan vi börja samköra uppgifterna. Och när det kommer in nya fall kan vi jämföra med dem vi redan har lagt in.«

»Det låter bra.«

»Men hjälper det?«

»Man vet aldrig vad som hjälper. Men vi har inte råd att inte göra något.«

Han visste inte om han hade lyckats övertyga henne. »Vi behöver två till uppgifter, kommissarien.«

»Säg Helena.«

»Jag vill ha ytterligare en kolumn i databasen. För fordon. Vi har ett däckavtryck. Det kanske kan ge något.«

»Så bra.«

»Jag är inte säker på hur vi ska hantera den andra grejen. Jag undrar nämligen hur han gör sina val. Mördaren. Hur bestämmer han vem som ska bli nästa offer?«

Hon nickade.

»Det finns två möjligheter. Antingen jobbar han inom rättssystemet – en polis eller åklagare eller något. Men om du säger att det finns över hundrasextio fall ... och att offren är alltför spridda rent geografiskt och har blivit utsatta för många olika slags brott ... Då får jag snarare känslan av att han hittar dem genom massmedia. Radio eller tidningar. Kanske tv. Mitt problem är att jag inte läser tidningen och jag lyssnar sällan på radio. Men jag vill veta när offren förekommit i nyhetsrapporteringen. Jag vill jämföra datumen som de nämnts på med datumen då assejasmorden begåtts. Är jag tydlig nog?«

»Ja. Är det okej om vi ritar upp en tabell på tavlan?« Hon pekade på kortväggen i den före detta föreläsningssalen.

»Det går bra«, sa han. »Tack.«

Griessel ställde sig upp. Jamie Keyter satt i ett hörn längst bak och tittade förväntansfullt på honom. Cupido och Bezuidenhout satt bredvid varandra vid var sitt skrivbord. Han drog fram en stol och slog sig ned mitt emot dem.

»Assegajen kan vara ett villospår«, sa Cupido. Han böjde sig ned och tog fram ett inslaget paket, långt och smalt. Han vecklade upp det bruna omslagspapperet och släppte ned assegajen på skrivbordsskivan. Den blanka spetsen glimmade i lysrörsljuset.

»Wallah!« sa han. Han uttalade »w« som på engelska.

»Voilà.« Bezuidenhout rättade honom, fast med uruselt franskt uttal.

»Det är för fan franska. Det betyder 'kolla här'.«

»Och när blev du den store språkexperten, då?«

»Jag försöker bara rädda dig från att skämma ut dig.«

Griessel suckade. »Assegajen ...«, sa han.

»Lånad från Pearson's African Art. På Long Street. Sexhundra rand, inklusive moms. Inköpt från Zulu Dawn, en distributör i Pinetown. Jag har pratat med en meneer Vijay Kumar, Zulu Dawns försäljningschef. Han säger att de har folk som åker omkring i byarna och köper upp dem, att det säkert finns trettio olika tillverkare i KwaZuluprovinsen.«

»Det där är väl inte *konst*«, sa Bezuidenhout.

»Bushy ...«, sa Griessel.

»Jag menar bara att nu för tiden räknas tydligen vilket kرافs som helst som konst. Jag skulle aldrig betala femtio rand för den där.«

»Men så är du inte heller tysk turist med en massa euros på fickan«, sa Cupido. »Hur som helst, faktum är att vår man kan ha köpt sitt spjut i vilket gathörn som helst. Pearson säger att det finns fem eller sex nasare som säljer dem bara här inne i stan. Och så finns det två ute vid Waterfront, två i Stellenbosch och en i de södra förorterna. Vitingarna från Europa är tydligen helt galna i spjut och afrikanska masker. Och strutsägg. Fatta att de säljer strutsägg för tvåhundra rand styck. Och de är tomma ...«

»Jag vill skicka den till tekniska på analys, Vaughn ...«

»Fixat. De håller redan på för fullt. Jag fick låna två stycken; jag ville visa dig den ena, Bennie. Tekniska jämför den andra med den kemiska analysen av de tre spjutsåren.«

»Tack, Vaughn. Bra jobbat.«

»Jajamän. Men min Durbantripp ser ut att brinna inne.«

»Hör du av dig när du fått besked från tekniska?«

»Absolut. I morgon ska jag söka upp vartenda ställe som säljer assegajer. Kolla om de bokför köpen på något vis, kreditkortsslippar, momskvitton, vad som helst. Se vad jag hittar.«

»Lägg in namnen i databasen är du snäll. De måste samköras med kommissarie Louws listor.«

»Ska bli, chefen.«

Griessel vände sig mot Bezuidenhout. »Har du något, Bushy?«

Bezuidenhout drog åt sig en hög mappar med en min som om han sparat det viktigaste till sist. »Jag vet inte riktigt.« Han lyfte en mapp i taget från högen. »Enver Davids-våldtåkten«, sa han. »Vårt största hopp så här långt. Spädbarnets föräldrar bor i en kåkstad mellan Vanguard och Ridgeway.

Stackarna som bor där kallar det Biko City, myndigheterna kallar det ingenting. Pappan är arbetslös, en av de där jepparna som står längs Durban Road på morgonen och sträcker upp handen när byggarna kommer för att ragga billig arbetskraft. Mamman jobbar på en anläggning för pappersåtervinning i Stikland. De köper in gamla kartonger och förvandlar dem till toapapper. Mjuk Gryning. Vad nu 'gryning' har med 'mjuk' att göra vetefasen, men så är man ju också bara en simpel snut ... Hur som helst, de säger att de var tillsammans i sitt ruckel i Biko City natten då Davids blev mördad. Men pappan säger också, jag citerar: 'rätt åt honom' om Davids död. Han säger att om han bara hade vetat var han skulle ha fått tag i den jäveln skulle han ha huggit ihjäl honom själv. Men han påstår att det inte var han och att han inte äger någon assegaj. Grannarna säger inte ett ljud om den natten. Varken såg eller hörde något.«

»Hmm«, sa Griessel.

Bezuidenhout tog upp en annan mapp från högen. »Här är en lista över alla barn som utnyttjats sexuellt av Pretorius. Elva stycken. Kan du fatta?! Elva som vi känner till, vill säga. Jag har börjat ringa runt. De flesta av föräldrarna bor runt Bellville. Jag ska ta itu med dem i morgon. Det kommer att bli en lång dag. Jag måste föra in namnen i databasen också.«

»Ta hjälp av ordningspoliserna, Bushy.«

»Det är inte som jag försöker vara lustig, Bennie. Men jag föredrar att sköta snacket själv. Det ser väldigt mörkt ut bland de där ordningspoliserna, om man säger som så ...«

»Låt dem prata med grannarna eller något. Vi måste utnyttja dem.«

»Men Jamie, då?«

»Vad är det med honom?«

»Han gör ju inte ett skit.«

»Vill du ha honom?«

»Jag skulle kunna ha lite nytta av honom.«

»Bushy ...« Men sedan ändrade han sig. »Jamie!« ropade han åt Keyters håll.

»I morgon hänger du på Bushy.«

Han var framme vid dem. »All right, Bennie.«

»De första förhören sköter du tillsammans med honom. Är det uppfattat?«

»All right.«

»Jag vill att du lär dig, Jamie. Sedan talar Bushy om vilka du kan få ta hand om själv.«

»All right.«

»Jamie ...«

»Ja, Bennie?«

»Sluta säga så där.«

»Säga vadå?«

»Sluta säga 'all right'. Det retar mig som fan.«

»Okej, Bennie.«

»Dessutom är det Amerikaans«, sa Bezuidenhout.

»Amerikaans?« frågade Cupido.

»Ja, som de pratar i Amerika.«

»En amerikanism«, sa Griessel trött.

»Det var ju det jag sa.«

Griessel sa ingenting.

»Du sa ju 'amerikaans', ditt klantarsel. Om du är språkexpert är jag Nobelpristagare i litteratur«, sa Vaughn Cupido och gick därifrån.

31.

Han ville åka hem. Inte till lägenheten, utan till sitt *hem*. Där hans fru och barn fanns. Han hade en blixtrande huvudvärk och kände sig allmänt seg, som om bensinen hade tagit slut. Men han körde mot centrum. Han undrade vad barnen gjorde. Och Anna.

Han kom plötsligt på en sak. Han ville ringa henne, ville prata om det där som hade legat och gnagt sedan i går. Han tog upp telefonen medan han körde och knappade fram hennes nummer, tryckte på lursymbolen och ringde upp.

»Hej, Bennie.«

»Hej, Anna.«

»Barnen säger att du fortfarande är nykter.«

»Anna ... jag vill veta. Vår överenskommelse ...«

»Vilken överenskommelse?«

»Du sa att om jag kunde sluta dricka i ett halvår ...«

»Det stämmer.«

»Att jag skulle få komma hem igen?«

Hon svarade inte.

»Anna ...«

»Det har knappt gått en vecka, Bennie.«

»Det har gått nio jävla dagar.«

»Du vet att jag inte tycker om när du svär.«

»Allt jag vill veta är om du menade allvar med vad du sa.«

Det blev tyst på linjen. Precis när han höll på att säga något avbröt hon honom. »Håll upp med spriten i sex månader, Bennie. Då kan vi prata.«

»Anna ...«, men hon hade redan avslutat samtalet.

Han orkade inte ens bli förbannad. Varför utsatte han sig själv för detta? Varför kämpade han som en dåre för att inte trilla dit? För ett löfte som plötsligt inte var något löfte längre?

Hon hade någon annan. Han visste det. Han var för fan kriminalinspektör, han kunde minsann lägga ihop två och två.

Det var så klart hennes sätt att bli av med honom. Men honom lurade hon inte. Han tänkte fan inte gå igenom det här helvetet för ingenting. Nä, så fan heller. Inte som han mådde just nu. Ett glas och huvudvärken skulle försvinna. Bara ett. Det vattnades i munnen, han kunde redan känna spritsmaken. Två glas för att få lite energi, fylla på tanken så han orkade med att leda assegajteamet. Tre och hon fick ha så många toyboys hon ville.

Han visste att det skulle hjälpa. Allt skulle bli så mycket bättre. Ingen skulle behöva få reda på det. Bara han och den där underbara smaken ensam i lägenheten, och sedan en god natts sömn på det. För att kunna hantera det här med Anna. Och fallet. Och ensamheten. Han tittade på klockan. Spritbutikerna hade fortfarande öppet.

När han stod framför sin dörr med spritflaskorna i en plastpåse såg han att det låg ett foliepaket på tröskeln. Han låste först upp dörren och ställde ned flaskorna innan han tog upp paketet. Det satt en lapp på. Han öppnade teipen.

Till vår hårt arbetande polis. Smaklig spis. Hälsningar Charmaine – 106.

Charmaine? Vad var det för fel på den kvinnan? Griessel rev upp folien, inuti fanns en glasskål med lock. Han lyfte på locket. Doften av curry och ris steg mot hans näsborrar. Jäklar, vad gott det luktade. Han kände hur hungrig han var. Han var nästan yr när han fick tag i en sked och satte sig vid bardisken. Han körde ned skeden och började skyffla in. Lammgryta med curry. Köttet var så mört att han knappt behövde tugga det, smaken fyllde hela hans kropp. Charmaine, Charmaine, vem du än är så kan du baske mig laga mat, det är en sak som är säker. Han tog en sked till, plockade bort ett lagerblad med fingrarna, slickade av det och lade det åt sidan. En tugga till. Underbart. Och en till. Grytan var stark, och små svettpärlor började sippra fram i pannan. Skeden hittade sin egen rytm. Jäklar, vad hungrig han var. Han måste försöka äta lite mer regelbundet. Han fick ta med en macka till jobbet.

Han såg på flaskorna bredvid sig. Strax. Han skulle sätta sig i fåtöljen, mätt och belåten, och dricka sin grogg med andakt; långsamt och högtidligt, njuta av varenda droppe.

Griessel skyfflade mekaniskt in maten, skrapade upp minsta lilla köttslamsa och den allra sista såsklicken i en sista tugga.

Jäklar. Så gott. Han föste skålen åt sidan.

Nu skulle han bli tvungen att lämna tillbaka den till Charmaine i 106:an. Han föreställde sig henne som en mullig, ung kvinna. Varför då? För att hon lagade så god mat? Lite ensam? Han ställde sig och diskade skålen i vasken, sedan locket och skeden. Han torkade alltsammans, hittade foliearket, vek ihop det noga och lade det inuti skålen. Han hämtade sina nycklar, låste om sig och gick bort längs korridoren.

Hon visste att han var polis. Portvakten måste ha berättat det. Han skulle tala om att han var gift. Men då måste han ju förklara varför han bodde ensam ... Han tvärstannade. Behövde han verkligen gå igenom all den skiten? Han skulle ju bara kunna ställa skålen utanför hennes dörr.

Nej. Han måste tacka henne.

Han hoppades att hon inte var hemma. Eller låg och sov eller något. Han knackade på, så tyst som möjligt, tyckte att han hörde en tv inifrån. Sedan öppnades dörren.

Hon var liten, och hon var gammal. En bra bit över sjuttio, gissade han.

»Du måste vara polisen«, sa hon och log ett bländvitt leende med onaturliga tänder. »Jag heter Charmaine Watson-Smith. Var snäll och stig på.« Hon pratade väldigt brittisk engelska och ögonen var enorma innanför de tjocka glasögonen.

»Jag heter Bennie Griessel«, sa han och skämdes lite för sin afrikanderbrytning.

»Trevligt att träffas, Bennie«, sa hon och tog ifrån honom skålen. »Var det gott?«

»Otroligt gott.« Hennes lägenhet såg likadan ut som hans, fast den var fullständigt överbelamrad med möbler, familjeporträtt på väggarna, krimskrams i vitrinskåp, på hyllor och småbord: små porslinsfigurer, dockor och inramade fotografier. Virkade dukar och massor av böcker. En gigantisk storbilds-tv där någon såpa var i full gång.

»Var snäll och sitt, Bennie«, sa hon och stängde av ljudet på tv:n.

»Jag vill ju inte störa er mitt i programmet. Jag ville faktiskt bara titta förbi och tacka så hemskt mycket. Det var väldigt vänligt av er.« Han satte sig längst ut på sitsen på en stol. Han ville inte stanna för länge. Han hade flaskor som väntade. »Och grytan var fantastisk.«

»Det var så lite så. Han som ingen fru har ...«

»Jo, men det har jag. Men vi har liksom ...«, han trevade efter ordet ... »separerat«.

»Det var tråkigt att höra. Jag gissade att det var så det låg till när jag såg att barnen var här och hälsade på i går ...«

Det var inte mycket som undgick henne. »Ja«, sa han.

Hon satte sig mitt emot honom, det såg ut som hon bespetsade sig på ett långt samtal. Han ville verkligen inte ...

»Och vilken sorts polis är Bennie?«

»Jag arbetar på roteln för grova våldsbrott. Som kriminalinspektör.«

»Åh, så trevligt att höra. Då är han precis den rätte.«

»Jaså? Den rätte för vad?«

Hon lutade sig framåt och teaterviskade förtroligt: »Det finns en tjuv här i huset.«

»Jaså?«

»Bennie förstår att jag får *Cape Times* varje morgon«, sa hon och viskade fortfarande överdrivet högt.

»Jaha?« Det började gå upp ett ljus för honom. Ingen lammgryta är gratis.

»Den levereras i min brevlåda i trapphuset. Och någon stjälar den. Inte varje morgon, ska han veta. Men ofta. Jag har provat allt. Jag har till och med haft dörren under uppsikt från trädgården. Legat i bakhåll som ni poliser säger, eller hur?«

»Jodå.«

»Men den här tjuven är väldigt svårfångad. Jag har inte gjort några som helst framsteg.«

»Du store tid«, sa han. Han hade ingen aning om vad han skulle säga.

»Men nu har vi ju fått en riktig polis i huset«, sa hon och lät oerhört nöjd när hon lutade sig tillbaka i karmstolen.

Griessels telefon ringde i skjortfickan.

»Ursäkta mig«, sa han. »Jag måste ta det här.

« Han tog fram telefonen. »Griessel.«

»Bennie, det är Anwar«, sa kriminalinspektör Anwar Mohammed. »Vi har henne.«

»Vem då?«

»Er assegajkvinna. Artemis.«

»Assegajkvinnan?«

»Jajamän. Hon erkänner allt.«

»Var är du?«

»Petunia Street, nummer 23, i Bishop Lavis.«

Han kom på fötter. »Jag behöver en vägbeskrivning. Jag ringer när jag närmar mig.«

»Okej, Bennie.«

Han knäppte bort samtalet. »Jag ber så hemskt mycket om ursäkt, men jag måste tyvärr gå.«

»Självfallet. Plikten kallar, verkar det som.«

»Ja, det gäller ett fall som jag arbetar med.«

»Nåja, Bennie. Det var väldigt trevligt att träffas.«

»Detsamma«, sa han på väg till ytterdörren.

»Tycker han om lammstek?«

»Oh ja, men gör er inga besvär för min skull.«

»Inte det minsta besvär«, sa hon med sitt breda, vita protesleende. »Nu när han tagit sig an mitt fall också.«

Det rådde kaos på Petunia Street. Under gatlyktorna trängdes flera hundra nyfikna, han var tvungen att köra väldigt sakta och vänta på att de släppte fram honom. Framför nummer tjugotre vispade tre blåa saftblandare på taket på polisens skåpbilar och en röd på en ambulans.

Brottsplatsteknikernas och videokillarnas två minibussar hade parkerats en bit upp på trottoaren. Framför grannhuset stod två bussar från SABC och e.tv.

Han klev ut och fick knuffa sig fram bland åskådarna. En färgad ordningspolis försökte stoppa honom redan på gräsmattan. Han visade sin legitimation och gav honom order om att kalla in förstärkning för att styra upp folkmassan.

»Det finns inga fler, hela stationen är redan här«, fick han till svar.

Griessel gick in genom den öppna ytterdörren. Två män i uniform satt i vardagsrummet och tittade på tv.

»Men för helvete!« sa Griessel till dem. »Folket där ute håller på att storma huset, och ni sitter här och glor på tv?!«

»Ta det lugnt«, sa den ene av dem. »Det här är Bishop Lavis. De är bara nyfikna, ingen fara.«

Anwar Mohammed hade hört hans röst och kom in från ett annat rum.

»Kör ut de här människorna, Anwar, det här är för fan en brottsplats.«

»Ni hörde vad kriminalinspektören sa, eller hur?«

Männen reste sig motvilligt upp. »Men det är ju *Frasier*«, sa den ene och pekade på tv-skärmen.

»Jag bryr mig inte om vad det är. Gå och gör ert jobb«, sa Mohammed. Sedan sa han till Griessel: »Offret ligger härute, Bennie.« Han gick före ut i köket.

Griessel såg blodet först – en bred, klarröd båge sträckte sig ifrån köksskåpet och uppåt, ända upp i taket. Till höger om kylan och spisen fanns ännu mer blod i ett talande stänkmönster, som fontänen från en sargad kroppspulsåder. En man låg i fosterställning i ena hörnet av det lilla köket. De två killarna från videoteamet höll på att rigga sina lampor för att filma mordplatsen. Ljuset fick det rödbruna blodet på offrets skjorta att glittra. Tyget var sönderrivet på sina ställen. Bredvid honom låg en assegaj. Träskäftet var ungefär en meter långt, den blodiga spjutspetsen cirka trettio centimeter lång och tre eller fyra centimeter bred.

»Det här är inte vår assegajmördare«, sa Griessel.

»Hur kan du veta det?«

»Det är ett helt annat mönster, Anwar. Och den här spjutspetsen är alldeles för liten.«

»Det är nog bäst att du pratar med flickan.«

»Flickan?«

»Nitton år. Och väldigt söt.« Mohammed nickade mot dörren. Han gick före.

Hon satt i matsalen, med huvudet stött i händerna. Hon hade blod på armarna. Griessel gick runt bordet, drog fram en stol och satte sig bredvid henne. Mohammed stod bakom honom.

»Hejsan«, sa han.

Hon nickade bara.

»Jag heter Bennie Griessel.«

Ingen reaktion.

»Juffrou Ravens, kriminalinspektören här jobbar med assegajfallet. Berätta om de andra morderna«, sa Mohammed.

»Det var jag«, sa hon. Griessel såg att hennes blick var dimmig. Hennes händer skakade lätt.

»Vem är mannen där ute?« frågade han.

»Min farsa.«

»Är det ni som har gjort så där?«

Hon nickade. »Ja, det är jag.«

»Varför då?«

Hon blinkade sakta med sina stora ögon.

»Vad hade han gjort?«

Hon tittade på Griessel, men han var inte säker på att hon verkligen såg honom. När hon pratade var det med förvånansvärt beslutsam röst, det lät nästan som om den hörde till någon annan. »Han kom till min säng och ville ligga med mig. I tolv år. Och jag fick inte berätta det för någon.«

Griessel kunde höra hennes vrede.

»Och så läste ni om mannen med spjutet?«

»Det är inte en man. Det är en kvinna. Det är jag.«

»Jag sa ju det«, sa Mohammed.

»Var har ni köpt assegajen?«

»På stationen.«

»Vilken station?«

»Kapstadens centralstation.«

»På loppmarknaden?«

Hon nickade.

»När köpte ni den?«

»I går.«

»I går?« frågade Mohammed.

»Och sedan väntade ni på att han skulle komma hem i kväll?«

»Han vägrade sluta. Jag bad honom sluta. Jag bad så snällt jag kunde.«

»Bodde ni här ensamma?«

»Min mamma dog. För tolv år sedan.«

»Juffrou Ravens, om ni nu köpte assegajen först i går – hur skulle ni då ha kunnat döda de andra människorna?«

Hennes mörka blick vandrade över Griessels ansikte. Sedan tittade hon bort. »Jag såg det på tv. Och då visste jag. Att det var jag.«

»Jag har ringt socialen«, sa Mohammed tyst bakom honom.

»Det var bra, Anwar«, sa han. Socialtjänsten skulle förmodligen kunna ta betydligt bättre hand om henne. Han reste sig, tog Mohammed i armen och ledde ut honom. Ute i köket, vid sidan om liket sa han: »Håll koll på henne. Lämna henne inte ensam.«

Innan Mohammed hann svara hörde han Pagels röst i dörren. »God afton, Nikita. God afton, Anwar.«

»God kväll, Pagel.«

Rättsläkaren var klädd i smoking och höll sin väska i handen. Han krånglade sig förbi videoteamet och satte sig på huk bredvid mannen på golvet.

»Det här är knappast vår assegaj, Nikita«, sa han medan han öppnade väskan.

»Jag vet, Pagel.«

»Bennie«, hördes en röst från vardagsrummet.

»Här ute«, svarade han.

Cloete, presschefen, kom in genom dörren. »Fan, vad körigt det var här, då.« Han såg på mordoffret. »Han har sannerligen köpt det.«

»Jaså, du har blivit patolog nu också?« sa en av videokillarna.

»Du får se upp, Pagel. Cloete är ute efter ditt jobb«, sa den andre.

»Det är för att Bennie är nykter nu. Ett jobb mindre för Cloete att sno.«

»Fast Bennie ser förstås inte bättre ut.«

»Fan, vad ni var lustiga i kväll, då«, sa Griessel. Till Cloete: »Kom, så går vi in där och pratar.« Han såg att Mohammed följde efter dem. »Anwar, se till att någon håller ett öga på flickan innan du kommer med.«

»Tror du att hon kommer försöka fly?« frågade Cloete.

»Det är inte det jag är rädd för«, sa Griessel och satte sig i en fåtölj i vardagsrummet. Tv:n var fortfarande på, och det visades någon slags komedi. Skratlsalvor hördes med jämna mellanrum. Griessel böjde sig fram och stängde av.

»Såg du tv-folket där ute?«

Griessel nickade. Innan han hann säga något mer började mobiltelefonen ringa i hans ficka. »Ursäkta mig«, sa han till Cloete och tog samtalet. »Griessel.«

»Det här är Tim Ngubane. Joubert säger att du är på jakt efter ett lockbete. Till den där assegajprylen ...«

»Ja.« Lätt överraskad över den vänliga tonen.

»Hur låter en colombiansk knarkkung som kärat ner sig i en liten tös?«

»Det låter väldigt intressant, Tim.«

»Intressant? Det är fanimig perfekt. Och du kan få alltihop av mig.«

»Var är du?«

»I Camps Bay, gräddhyllan för det rika och vackra folket.«

»Jag kommer så fort jag kan.«

Han hann inte ens stoppa undan telefonen innan Cloete gick i gång. Han pekade utåt: »Någon har för sig att det är Artemis som varit i farten. Tidningarna är också här. Att jag ska behöva höra det från *dem*.«
Anklagande.

»Jag kom nyss hit själv.«

»Jag har inte sagt att det var du, men fan vet ...«

»Jag ber om ursäkt för i går, Cloete. Det var någon i min grupp som läckte till media. Det ska inte hända igen.«

»Vad vill du egentligen, Bennie?«

»Vad menar du?«

»Du har aldrig bett om ursäkt utan att vara ute efter något. Vad är det som händer här egentligen?«

»Det är komplicerat. En nittonåring högg ihjäl sin pappa eftersom han våldfört sig på henne sexuellt. Men hon är inte skyldig till de andra mordena.«

»Är du säker?«

»Definitivt.«

»Hur vill du att jag ska sköta det här?«

»Det är politik inblandat i den här assegaissäpan, Cloete. Oss emellan blev tjejen där inne i viss mån inspirerad av vår mördare, om du fattar vad jag menar. Men om du läcker det till massmedia kommer länspolismästaren att få hjärnblödning, eftersom han har press på sig uppifrån.«

»Ministern?«

»Parlamentskommissionen.«

»Det var som fan.«

»Du måste snacka med Anwar också, så att alla kör samma story. Jag tycker att vi bara ska säga att det handlade om familjevåld och ett vasst föremål. Släpp inte vapnet än.«

»Men det är väl inte det du är ute efter egentligen, Bennie? Eller hur?«

»Nej, du har rätt. Jag skulle behöva en tjänst till.«

Cloete skakade uppgivet på huvudet. »Jag är fanimig inget annat än en simpel hora. En prostituerad polis, det är vad jag är.«

32.

Den här stan var alldeles för liten.

Han hade ingen chans att reka i förväg. Redan i eftermiddags hade han dragit till sig för många blickar när han körde längs den svängda huvudgatan. Blickar från de färgade som satt utanför kaféer, blickar från de svarta biträdena på bensinmacken, som för övrigt bara bestod av några pumpar och en förfallen husvagn. Och blickar från Uniondales få vita som höll på att vattna sina uttorkade trädgårdar med vattenslangar.

Tobela visste med sig att han måste hitta huset på första försöket. Han skulle inte få chansen att se sig omkring; han skulle inte kunna köra fram och tillbaka. Här kände alla till Scholtz-skandalen, och de skulle lägga en svart man i en pickup på minnet – en okänd svart man i en stad där alla kände varandra.

Han var tvungen att nöja sig med en skylt mitt på huvudgatan, som visade riktningen. Det fick räcka. Han tog väg R339 ut ur stan, den som ledde österut upp mot bergen. Han upptäckte ett ställe att parkera där vägen gjorde en böj runt stan, en högt belägen klippskrevla där han skulle kunna gömma bilen i mörkret mellan pepparträden.

Han körde vidare, fortsatte genom bergspasset, längs med floden Kamannasie, och efter en dryg mil stannade han och tankade utanför det kooperativa jordbruket i Avontuur.

Vart var han på väg? frågade xhosakillen på macken.

Port Elizabeth.

Så varför kör du då den *här* vägen?

För stillheten.

Kör försiktigt, kompis.

Bensinmacksbiträdet skulle komma ihåg honom. Och därför var han tvungen att köra tillbaka till huvudvägen och göra en högersväng. Mot Langkloof, eftersom killen kunde tänkas följa honom med blicken. Avvek han från sin rutt skulle killen börja undra och komma ihåg honom ännu bättre.

Han var ändå tvungen att få tiden att gå fram tills det blev mörkt. Han tog en lång omväg. Grusvägar förbi flera viltfarmar och så småningom tillbaka via bergspasset. Till platsen ovanför Uniondale, där han stod i månskenet bredvid sin bil och såg ut över småstadens ljus nere i dalen. Han skulle bli tvungen att ta sig över bergskrönet och sedan gå till fots över velden. Smyga. Mellan husen. Han måste akta sig för hundar, måste hitta rätt hus. Han måste gå in och göra sin plikt. Och så ta sig tillbaka och köra härifrån.

Det skulle bli svårt. Han visste för lite om terrängen och om husets exakta läge. Han visste inte ens om de var hemma.

Åk härifrån. Nu. Det var för stora risker. Stan var för liten.

Han tog fram assegajen som låg gömd bakom sätet, ställde sig på en klippa och såg ut över den lilla staden. Han smekte det lena träskäftet med fingertopparna.

Han hade hela natten på sig.

På sträckan mellan Bishop Lavis och Camps Bay hann hans mobil ringa två gånger.

Först var det Greyling från tekniska: »Din kille kör en pickup, Bennie.«

»Jaså?«

»Och om vi inte är helt ute och cyklar är den fyrhjulsdriven och har diffspärr. Antagligen fyra dörrar. Avtrycken pekar på RTSA Wrangler. Goodyear 215/14.«

»Vad är det för märke på pickupen?«

»Det är fan omöjligt att säga. Det är en jäkla massa kärror som lämnar fabriken med Wranglerdäck – Ford, Mazda, Isuzu, Toyota, hela högen.«

»Hur vet du att det inte är en vanlig pickup?«

»De brukar ha Goodyears cv 2000, måtten är 195/14, så kallade G 22. Problemet är bara att nästan varenda stortaxi har samma däck, så det är rena soppan. Dessutom kör de flesta fyrhjulsdrivna med 215/15. Men ditt avtryck kommer från ett 215/14, då handlar det om en bakhjulsdriven. Och åttio procent av dem är fyradörrars eller har två extra mindre dörrar som på en clubcab. Vilket dessutom tyder på att din kille knappast är fattig, eftersom en fyradörrars kostar lika mycket som en gård nu för tiden.«

»Såvitt den inte är stulen.«

»Såvitt den inte är stulen, ja.«

»Tack så mycket, Arrie.«

»Nöjet var helt på min sida, Bennie.«

Innan han hann börja grunna på vad den senaste ledtråden kunde innebära ringde telefonen igen.

»Tjena, pappa.« Det var Fritz.

»Hej, Fritz.«

»Vad gör du, pappa?« Ville hans son småprata?

»Jobbar. Det är rena cirkusen i dag. Allt händer på en gång.«

»Är det assegajmannen? Är det någon mer som har kolat?«

»Nej, det är inte han. Det var någon annan som trodde sig vara assegajmannen.«

»Coolt!«

Griessel skrattade. »Så du tycker att det är coolt?«

»Ascoolt. Men egentligen ville jag bara höra om du hade lyssnat på cd:n, pappa.«

Jäklar. Han hade glömt bort musiken totalt. »Jag glömde att jag inte hade någon cd-spelare och kom inte på det förrän i går. I dag har jag inte hunnit skaffa någon. Det har varit rena dårhuset här ...«

»Det gör inget.« Men han kunde höra besvikelsen. »Om du är intresserad har jag en bärbar cd-spelare, men basen är inget vidare.«

»Tack, det var snällt, Fritz. Men jag måste ändå skaffa något till lägenheten. Jag fixar det i morgon, jag lovar.«

»Schyst. Och berätta sedan vad du tyckte.«

»Så fort jag har lyssnat på den.«

»Jobba inte för mycket nu, pappa. Carla hälsar att hon tyckte det var nice i går.«

»Tack, Fritz. Hälsa tillbaka.«

»Okej, pappa. Hej då.«

»Sov gott.«

Han satt bakom ratten och stirrade ut i mörkret. Känslorna svämmade över. Anna kanske inte behövde honom längre, men barnen gjorde det i alla fall. Trots allt elände han hade ställt till med.

Det krävdes knappast ett tränat öga för att upptäcka skillnaderna mellan brottplatserna i Bishop Lavis och Camps Bay. I rikemanskvarteren hade det

knappt samlats några nyfikna över huvud taget, men däremot minst dubbelt så många polisbilar. De uniformerade polismännen hängde i horder på trottoaren, som om de förväntade sig ett upplopp.

Han var tvungen att köra längre ned på gatan för att hitta en parkeringsplats och fick gå uppför backen. Samtliga hus hade tre våningar för att få bästa möjliga utsikt över Atlantens oändlighet. Alla var byggda i samma stil med betong och glas – moderna palats som stod tomma större delen av året, medan deras ägare var i London eller Zürich eller München och kammade hem kulor.

En uniformerad polis stoppade honom vid trappan. »Förlåt, men kriminalinspektör Ngubane tillåter endast auktoriserad personal«, sa ordningspolisen.

Han tog fram sin legitimation ur plånboken och visade den. »Varför är det så mycket folk här?«

»Det är knarket, inspektörn. Vi måste hjälpa till att flytta det när de är klara.«

Han gick upp till ytterdörren och tittade in. Huset var stort som en teatersalong. Två eller tre vardagsrum på tre olika våningar, en matsal, och till höger på balkongsidan fanns en bubblande, blå inomhuspool. Två team från tekniska höll på att leta efter blodfläckar med ultraviolett ljus. På en lång skinnsoffa på översta våningen satt fyra män prydligt uppradade med handbojor och böjda huvuden, som om de redan var fulla av ånger. Intill dem stod uniformerade poliser med dragna pistoler. Griessel gick in.

»Var är kriminalinspektör Ngubane?« frågade han en av ordningspoliserna.

»På översta våningen«, pekade en av dem.

»Vilket av de här asen är det som har gett sig på flickan?«

»Det här är bara tjänstehjonen«, sa mannen i uniform.

»Kriminalinspektören är upptagen med det högsta hönset. Och det handlar inte bara om att någon *gett sig på flickan*.«

»Jaså?«

»Ungen har försvunnit.«

»Hur kommer jag dit upp?«

»Trappan är där borta«, sa polisen och pekade med kolven på sitt hagelgevär.

I korridoren en trappa upp stod Timothy Ngubane och tjafsade med en storvuxen vit utredare. Griessel kände igen honom tack vare den urblekta blåvita kepsen med en logga föreställande en röd disaorkidé försedd med texten *WP Rugby*. Kriminalkommissarie Wilhelm »Boef« Beskes, tidigare anställd vid rotlarna för mord, rån och narkotika, och numera specialist på organiserad brottslighet.

»Varför inte? Flickan är ju ändå inte där inne.«

»Det kan finnas bevismaterial kvar, kommissarien, och jag kan inte riskera ...« Han fick syn på Griessel. »Bennie«, sa han med viss lättnad.

»Tjena, Tim. Hur är läget, Boef?«

»Kasst, tack. Tidernas knarktillslag och jag måste ställa mig i kö.«

»Att hitta barnet har större prioritet, kommissarien«, sa Ngubane.

»Men hon finns ju inte här. Det vet ni ju redan.«

»Men vi kan fortfarande säkra tekniska spår där nere. Jag ber er bara att vänta lite.«

»Flytta på arslet«, sa Beukes och marscherade i väg längs korridoren.

Ngubane suckade djupt och länge. »Det har varit en helt galen kväll, helt jävla galen. Varenda jävel är där nere ...«

»Var då?«

»Det finns ett förråd i källaren fyllt med mer knark än någon levande människa har sett, och hela SAPS är här, ekobrottsutredare, roteln för organiserad brottslighet och knarkkillarna från tekniska, alla har sina egna videoteam och fotografer med sig, och jag kan inte släppa in dem eftersom vi fortfarande skulle kunna hitta ledtrådar som kan hjälpa oss att hitta flickan.«

»Och gärningsmannen?«

»Han är här inne.« Ngubane pekade på dörren bakom sig. »Och han vägrar snacka.«

»Kan jag gå in?«

Ngubane öppnade dörren. Griessel tittade in. Det var inget stort rum. Stökigt. En man satt på en flyttkartong. Tjockt svart hår, stor slokande svart mustasch, uppknäppt vit skjorta, bröstfickan såg söndersliten ut. Ett färskt blåmärke på kindbenet.

»Sy naam is Carlos«, började Ngubane medvetet på afrikaans så att Sangrenegra inte skulle förstå. Han tog upp en liten anteckningsbok från

byxfickan. »Carlos San...gre...ne...gra«, han uttalade stavelserna omsorgsfullt.

»Fuck you«, sa Sangrenegra hånfullt.

»Är det någon som har gett honom en omgång?« frågade Griessel på afrikaans.

»Mamman. Till den lilla flickan. Han är från Colombia. Hans visum ... gick ut för bra länge sedan.«

»Vad är det som har hänt, Tim?«

»Kom med in. Jag vill inte lämna den här satans fittan ensam.«

»Du svär så vackert på afrikaans.«

Ngubane gick före Griessel in i rummet. »Jag har ju lärt mig av de bästa.« Han stängde dörren bakom sig. Det såg ut som om det var tänkt att bli ett arbetsrum. Bokhyllor längs väggarna, mörkt blankt trä, men tomma hyllplan. Kartonger på golvet.

»Vad är det i lådorna?« frågade Griessel.

»Kolla själv«, sa Ngubane och satte sig i den enda stolen, en exklusiv möbel med högt ryggstöd och brun skinnklädsel.

Griessel öppnade en av kartongerna. Den var full med böcker. Han tog upp en. *En berättelse om två städer* stod det med guldbokstäver på ryggen.

»Titta inuti.«

Han öppnade den. Det fanns inga sidor – bara en plastficka med papperskanter.

»Du är ingen vidare bokmal direkt, Carlos«, sa Griessel.

»Fuck you.«

»En kvinna ringde till Caledon Square vid åttatiden.« Ngubane fortsatte på afrikaans. »Hon grät. Hon sa att hennes barn blivit bortrövat och att hon visste vem som hade gjort det. De skickade en patrull till lägenheten på Belle Ombre Street och lokaliserade kvinnan. Hon var förvirrad och blödde från huvudet och sa att en man hade misshandlat henne och tagit hennes barn. Hon hade varit ...«, han sökte efter ordet på afrikaans.

»Medvetlös.«

Ngubane nickade. »Hon lämnade mannens namn och den här adressen och sa att han dessutom hade våldtagit henne. Hon sa att hon kände honom och att han gillade barn ... om du fattar. Och sedan berättade hon att han var knarkkung.«

Griessel nickade och vände sig om för att studera Sangrenegra. Det var en mager man med framträdande blodådror på underarmarna, klädd i jeans och gym-paskor. Hans händer var fjättrade bakom ryggen.

»Patrullen ringde stationsbefälet, han ringde oss och jag hade jouren, så jag kontaktade Joubert och fick loss insatsstyrkan. När alla var på plats kom insatsstyrkan hit med helikoptrar och hela skiten. Vi tog fem gubbar. Carlos och de andra fyra typerna där nere. De hittade knarket i källaren och flickans kläder i den här jävelns sovrum. Efteråt hittade de blod i hans BMW samt en hund, ett uppstoppat gosdjur, men ingen unge och den här satans fittan vägrar snacka. Han säger att han inget vet.«

»Barnet. Är det en liten flicka?«

»Tre år gammal. Tre.«

Griessel översköljdes av en störtvåg av motvilja. »Var är hon?« frågade han Carlos.

»Fuck you.«

Han flög upp och tog tag i mannens hår, ryckte bak hans huvud och fortsatte dra i de mörka testarna. Han körde upp sitt ansikte tätt intill Sangrenegras. »Var är hon, ditt jävla as?«

»Jag vet inte!«

Griessel drog honom ännu hårdare i håret. Sangrenegra kved. »Hon ljuga. Horan ljuga. Jag vet inget.«

»Hur har flickans kläder då kunnat hamna på ditt rum, din fitta?« Han drog till igen så hårt han kunde, uppeldad av sin ilska.

»Hon lägga dem där. Hon vara hora. Hon vara *min* hora.«

»Herrejävlar«, sa Griessel föraktfullt och ryckte till i håret en sista gång innan han släppte taget. Hans fingrar kändes flottiga. Han torkade av dem på Sangrenegras skjorta. »Du ljuger. Din fitta.«

»Jag har gått igenom det där stadiet redan«, sa Ngubane bakom honom med oberörd röst, som om inget hade hänt.

»Fråga mina killar«, sa Sangrenegra.

Griessel skrattade torrt. »Vem fick du det här av?« sa han och körde ett finger i blåmärket på Carlos kind.

Colombianen spottade på honom. Griessel höjde handen för att slå till honom.

»Han säger att han besökt den målsägande i dag«, sa Ngubane. »Han säger att hon är prostituerad. Hon bjöd hem honom till sin lägenhet. Flickan

var inte hemma. Hon klippte till honom helt oprovocerat. Så han slog tillbaka.«

»Är det hans story?«

»Det är hans story.«

»Och mamman?«

»Socialen har tagit hand om henne. Hon är ... i chocktillstånd.«

»Vad tror du, Tim?« Griessel insåg att han flämtade. Han satte sig på en flyttlåda.

»Barnet har varit i hans bil, Bennie. Blodet. Och hunden. Hon *var* där. Han körde någonstans med henne i bilen. Han trodde väl att han kunde göra vad som helst eftersom bruden fnaskar. Men något hände i bilen. Flickan blev skraj, eller något. Så han tog till kniven. Det är så blodspåren ser ut i alla fall. Det fanns blod på armstödet i baksätet. Det ser ut som om han kommit åt en ...«, han sökte efter ordet på afrikaans »... pulsåder. Och då fattade han att han var illa ute. Han var tvungen att dumpa ungen.«

»Herrejävlar.«

»Precis«, sa Ngubane.

Griessel såg på Sangrenegra. Carlos stirrade tillbaka, med överlägset förakt.

»Vi ska nog inte våga hoppas för mycket när det gäller flickan. Om hon vore i livet skulle den här fittan försöka förhandla.«

»Får jag testa en grej?«

»Var så god«, sa Ngubane.

»Carlos«, sa Griessel. »Har du hört talas om Artemis?«

»Fuck you.«

»Låt mig berätta en historia för dig, Carlos. Det finns en kille där ute. Han har en stor, fet assegaj. Vet du vad en assegaj är, Carlos? Det är ett spjut. Ett vapen som zulufolket använder. Med en lång spets, extremt vass. Den här killen börjar bli ett riktigt problem för oss, han mördar folk. Och vet du vilka han mördar, Carlos? Han mördar människor som jävlas med barn. Är du säker på att du aldrig hört det här förut, Carlos?«

»Fuck you.«

»Vi försöker sätta dit den här killen. Eftersom han bryter mot lagen. Men i ditt fall kan vi ju alltid göra ett undantag. Så här ungefär: Jag tänker berätta för tidningarna och tv-folket att du har rövat bort en söt liten flicka, Carlos. Jag tänker ge dem din adress. Och vi ska publicera en bild på dig.

Och jag ska se till att du släpps mot borgen. Och jag tänker behålla alla dina kompisar i finkan och lämna dig åt ditt öde i det här stora huset, alldeles ensam. Vi kommer att hålla vakt utanför, så du inte försöker smita hem till Colombia. Och vi ska vänta på att killen med spjutet kommer och söker upp dig.«

»Fuck you.«

»Nej, Carlos. Det hjälper inte att säga så där. Det är ju du som sitter i skiten. Tänk på saken. För när han väl kommer så tänker vititta åt andra hållet.«

Sangrenegra sa ingenting, han stirrade bara på Griessel.

»Den här assegajsnubben har redan mördat tre personer. Ett enda hugg, rakt igenom hjärtat. Med den där långa spjutspetsen.«

Ingen reaktion.

»Berätta var flickan finns. Då kan det sluta annorlunda.«

Carlos bara stirrade på honom.

»Vill du dö, Carlos? Berätta bara var flickan finns.«

Sangrenegra tycktes tveka en kort sekund. Sedan skrek han med gäll röst: »Carlos inte veta! Carlos inte veta ett jävla skit!«

33.

När de knuffade in Sangrenegra i baken på en polisbuss sa Ngubane: »Jag är skyldig dig en ursäkt, Bennie.«

»Jaså?«

»För i morse.« Griessel insåg att han redan hade glömt händelsen; det hade varit en väldigt lång dag.

»Vi är nog lite paranoida av oss, antar jag«, sa Ngubane. »Vissa vita snutar ... de tycker att vi är riktiga jäkla sopor.«

Griessel sa ingenting.

»Jag var uppe och hälsade på Cliffie Mketsu. På sjukhuset. Han säger att du inte är som dem.«

Griessel ville lägga till att han inte alls var som dem. Hans problem var att han tyckte att *alla* var rena skiten. »Hur var det med Cliffie?«

»Bra. Han sa att du har mer erfarenhet än alla vi andra tillsammans. Så jag vill fråga dig, Bennie, vad kan jag göra mer? Hur ska jag hitta den här stackars ungen?«

Han såg på Ngubane, på hans prydliga kostym, den vita skjortan och röda slipsen, hur nöjd han verkade vara med sig själv. Långt bak i huvudet tändes en liten lampa.

»Finns det några andra tänkbara alternativ, Tim? Knark-kungar brukar ha mer än ett ställe. De måste ha akutlösningar till hands.«

»Jag förstår.«

»Har teknikerna varit hemma hos mamman?«

Han nickade. »De hittade hans fingeravtryck. Och blod från mamman. Som ska jämföras med dotterns DNA i bilen. Då kan de avgöra om det är flickans, säger de.«

»Jag tror inte att hon lever, Tim.«

»Jag vet.«

De stod tysta en stund. »Kan jag åka och träffa mamman?«

»Självklart. Tänker du använda honom som lockbete?«

»Han är perfekt. Men jag måste prata med mamman först. Och sedan måste jag prata med chefen, eftersom roteln för organiserad brottslighet är

inblandad, och det kan jag säga redan nu – de kommer inte att bli glada.«

»Skit i dem.«

Griessel skrattade. »Precis min åsikt.«

När han körde genom stan mot Tamberskloof hoppade tankarna mellan Boef Beukes och Timothy Ngubane och barnen på Long Street. Klockan halv tolv på kvällen såg han barn vart han än tittade. Tonåringar en helt vanlig jävla måndagskväll, längst upp på Long Street, utanför klubbarna och kaféerna. De stod och hängde på trottoaren, med glas och cigaretter i händerna, små klungor intill de parkerade bilarna. Han undrade var deras föräldrar fanns. Han insåg att han inte hade en aning om var hans egna barn höll hus. Men Anna visste det säkert. Om hon nu var hemma.

Beukes. Som han hade jobbat med förr. Som hade varit en superbroder. När barnen var små och han fortfarande var en hel människa. Vad fan var det som hände? Hur hade han kunnat gå från några glas med grabbarna till att bli en fullblodsalkis?

Han hade börjat kröka när mord- och rånroteln fortfarande låg i Bellville South. Hotell President i Parow var det främsta vattenhållet, inte för att hotellet var det minsta presidentlikt, utan för att man alltid kunde räkna med att hitta en polis lutad mot mahognybardisken, vilken tid på dygnet man än dök upp. Eller det där haket bakom Sanlam i Stikland som hade så fantastiska pizzor, Glockenberg eller något ditåt, herregud vad länge sedan. Glocken-*burg*. Spur Steak Ranch låg där nu, men på den tiden var det som ett stort värdshus. En kväll när han var bra i gasen hade han gått upp på scenen och talat om för bandet att de fick lägga ned skitmusiken nu och spela lite riktig rock'n'roll, och ro hit med basen, kan ni »Blue Suede Shoes«? Hans kollegor vid långbordet hade hojtat och väsnats och applåderat, det nervösa fyrmannabandet hade svarat: Jodå, den kunde de. Unga afrikandertöntar med fåniga skägg som spelade Smokie, och han hade hängt basen om halsen och ställt sig bakom micken och sjungit »One for the money ...«, och hela stället hade börjat koka, en blandning av röj på dansgolvet och bandets lättnad över att han inte var helt värdelös. De gav järnet, spelade skiten ur låten och folk kom in både utifrån och från baren. Och den där Bennie Griessel lät fingrarna glida upp och ned längs bashalsen, rullade ta mig fan fram röda mattan för rocken, och när de hade slutat skrek alla efter mer, mer, mer. Så han gasade för fullt. Elvislåtar. Och han svettades och spelade och sjöng tills klockan var gud vet vad, och Anna hade kommit och letat efter honom, han kunde se henne längst bak i

lokalen. Först fly förbannad med armarna i kors, var höll hennes man hus så här dags? Men musiken fick henne att smälta, hon med, hon släppte loss och började gunga med höfterna, hon klappade och skrek: »Go, Bennie, go!« För det var *hennes* Bennie där uppe på scenen, *hennes* Bennie.

Herregud, så länge sedan det var. Det var innan han blev riktigt alkad, på den tiden var han bara en vanlig kriminalare som krökade till det då och då. Precis som alla andra. Precis som Matt Joubert och Boef Beukes och Tjocke-Tony O'Grade, hela jävla högen. De krökade hårt eftersom de jobbade hårt, då i slutet av åttiotalet. De slet som slavar, medan hela världen spottade dem i ansiktet. Halsbandsmord, åldringsmord, bögmord, kriminella gäng och väpnade rån vart man än vände sig. Det tog aldrig slut. Och om man berättade att man var polis blev det knäpptyst i rummet, alla tittade på en som om man var mindre värd än hummerskit, och det var, som de brukade säga, värt mindre än noll.

Då hade han varit där Tim Ngubane befann sig nu. Nöjd med sig själv. Och jäklar som han *jobbade*. Mycket, ja. Men han var smart. Han satte dit dem, mördarna, bankrånarna och kidnapparna. Han var skoningslös och entusiastisk, snabbfotad. Det var det som var den stora skillnaden – han dansade fram när de andra lunkade på. Han var annorlunda. Och han hade trott att det skulle vara för evigt. Men elände har en förmåga att dränka en.

Det kanske var det som var problemet. Spritdjävulen kanske bara fick med sig dansarna; se på Beukes och Joubert, de drack inte som svampar, och de lunkade fortfarande på. Och han, då? Så jävla körd. Men långt där inne i bakhuvudet grodde fortfarande en liten tanke om att han egentligen var bättre än dem allihop, att han var den bäste jävla snuten i hela landet, punkt slut.

Sedan började han skratta åt sig själv där bakom ratten vid slutet av Long Street i närheten av badstället, eftersom han ju bevisligen var ett jävla vrak, ett fyllo, en idiot som hade köpt sprit för några timmar sedan efter att ha hållit sig vit i nio dagar, och bara för en halvtimme sedan hade tappat kontrollen fullständigt med colombianen, eftersom han själv bar på så satans mycket skit. Och här satt han och tyckte att han var Guds gåva till mänskligheten.

Så vad var det som hände? Mellan Boef Beukes och Glockenburg och nu? Vad fan var det som hände? Han var framme vid Belle Ombre Street, men hittade ingen parkering och fick parkera halvvägs upp på trottoaren.

Innan han öppnade dörren tänkte han på liket i Bishop Lavis. Han hade inte hört några dödsskrik i sitt huvud. Inga fasansfulla röster.

Varför inte? Vart hade de tagit vägen? Kom de sig av hans supande; var det spritens fel?

Han satt kvar en stund till och knuffade sedan upp dörren, han hade ändå inga svar. Huset var tio eller tolv våningar högt, så han tog hissen. Det stod två svarta civilklädda poliser utanför dörren, båda beväpnade med hagelgevär. Griessel frågade vilka de var. Den ene sa att de kom från roteln för organiserad brottslighet och att Boef Beukes hade skickat dit dem, eftersom de antagligen var ute efter henne nu.

»Kände ni till Sangrenegra innan det här hände?«

»Ta det med Beukes.«

Han nickade och öppnade ytterdörren. En ung kvinna kom utfarande från vardagsrummet. »Har ni hittat henne?« frågade hon, och han kunde höra hysterin ligga och skvalpa precis under ytan. Bakom henne satt två poliser på soffan, de hörde till mjukisarna – små och smala, med bekymrade händer knäppta i knäet som i djup medkänsla. Socialtjänsten. Den grenen av poliskåren som dyker upp när all skit redan är bortstädad. En man och en kvinna.

»Inte än«, sa han.

Hon stod mitt i rummet och mumlade något. Han såg att hennes ansikte var svullet och hade ett sår som någon plåstrat om. Hennes ögon var rödgråtna. Nävarna var hårt knutna och axlarna ihopsjunkna. Den färgade kvinnan från socialen reste sig, gick fram till henne och sa: »Kom och sätt dig, det känns bättre om du sitter ned.«

»Jag heter Bennie Griessel«, sa han och sträckte fram handen.

Hon hälsade och sa: »Christine van Rooyen.« Han tyckte inte att hon såg ut som horor brukade. Men sedan kände han hennes lukt – en blandning av parfym och svett; så luktade de allihop, det gick aldrig att tvätta bort.

Han berättade att han jobbade ihop med Ngubane och att han förstod att hon hade det jobbigt. Men hon kanske ändå visste något som skulle kunna vara till hjälp. Hon bjöd in honom och gick fram till en skjutdörr som hon öppnade lite till. Den ledde till en balkong där hon slog sig ned i en av de vita plaststolarna. Han fick en känsla av att hon ville smita från mjukisarna från socialen och att det i sig betydde något. Han satte sig i en annan stol och frågade hur väl hon kände Sangrenegra.

»Han var kund hos mig.« Han lade märke till den ovanliga formen på hennes ögon. De påminde om mandlar.

»Stamkund?«

I ljuset från vardagsrummet kunde han bara se hennes högerhand. Den låg på armstödet, med fingrarna inåtvikta och naglar som grävde sig in i handflatan.

»I början var han som alla andra«, sa hon. »Inget konstigt. Sedan berättade han om knarket. Och när han fick reda på att jag hade barn ...«

»Vet du vad vi hittade hemma hos honom?«

Hon nickade. »Den svarte polisen ringde.«

»Tog Carlos dig till några andra ställen? Några fler hus?«

»Nej.«

»Har du någon som helst aning om vart han skulle ha kunnat fört ... eh... din dotter?«

»Sonia«, sa hon. »Min dotter heter Sonia.«

Fingrarna rörde sig inne i knytnäven, naglarna grävde allt djupare in i handflatan. Han ville trösta henne. »Vart kan han ha tagit Sonia?«

Hon skakade huvudet fram och tillbaka. Sedan sa hon: »Jag kommer aldrig att få se henne igen.« Hon sa det med ett lugn som bara den som givit upp allt hopp kan frambringa.

Framåt småtimmarna tog det bara fem minuter att köra från Belle Ombre till hans lägenhet. Det första han såg när han tände lampan var konjaksflaskan. Den stod mitt på bardisken, som en vaktpost som höll utkik över rummet.

Han låste dörren om sig, tog upp flaskan och snurrade på den. Han studerade klockan på etiketten och den gyllenbruna vätskan inuti, föreställde sig hur det skulle kännas när alkoholen trängde in i varje fiber av hans kropp, den lätta yrseln, en brusande känsla strax under skallbenet.

Han ställde tillbaka flaskan som om den vore helig.

Han borde öppna den och hälla ut spriten i vasken.

Men då skulle han känna lukten och inte kunna motstå den.

Se till att ha full kontroll först. Griessel pressade handflatorna mot bardisken och tog några djupa andetag.

Herregud, så nära det hade varit tidigare under kvällen.

Det var bara hans hunger som hade hindrat honom från att supa sig full. Han tog ännu ett djupt andetag.

Fritz skulle ha ringt och frågat om han hade lyssnat på cd:n, och han skulle ha varit packad och hans son skulle ha fattat det. Det hade varit riktigt jävla illa. Han funderade på sin sons röst. Det handlade egentligen inte så mycket om hur intresserad pojken var av vad han tyckte om musiken. Det var något annat. En lust. En längtan. En önskan om att få kontakt med sin far. Att hitta ett gemensamt band. *Vi har aldrig haft någon pappa.* Hans son ville ha en pappa nu. Så desperat. Han hade varit så jävla nära att sabba alltsammans. Så himla nära.

Han tog ytterligare ett djupt andetag och öppnade köksskåpet. Det var tomt. Han tog snabbt upp flaskan, ställde in den, stängde skåpsluckan och gick upp på övervåningen. Han var inte lika trött längre. Som en andra andning, som när hjärnan går på högvarv och fortsätter snurra av bara farten, som när tankarna bara studsar från det ena till det andra.

Han duschade, gick och lade sig och blundade. Han såg den prostituerade kvinnan framför sig och kände en fysisk reaktion, något som styvnade, och tänkte: men hallå? Han fick dåligt samvete, hon hade just förlorat sitt barn, och det var så här han reagerade. Men konstigt var det, eftersom han aldrig hade tänkt på horor. Och han hade lärt känna en hel del under årens lopp. De ägnade sig åt ett yrke som var rena problemmagneten; de arbetade i en värld som bara var ett litet steg ifrån grov kriminalitet. Och de var mer eller mindre likadana allihop – oavsett vad de tog betalt.

Men det var något med Christine van Rooyen som skilde sig från de andra han kände. Men vad? När han jämförde henne med resten kom han på det. Prostituerade – från gatufnasken vid Sea Point till de mer sällsynta lyxhororna som tog saftigt betalt av turisterna på Radisson – hade två saker gemensamt. Den där distinkta, bitterljuva lukten. Och trasigheten. De utstrålade deppighet. Som ett hus, ett nedgången hus, där någon fortfarande bor, men där förfallet skvallrar om att de slutat bry sig för länge sedan.

Så var det inte med den här. I varje fall inte lika illa. Det brann fortfarande ett ljus någonstans.

Men det var inte därför han hade fått stånd. Det var något annat. Kroppen? Ögonen?

Fan, han hade aldrig någonsin varit otrogen mot Anna. Förutom med spriten. Det kanske var så Anna resonerade: Han var otrogen mot henne

eftersom han älskade alkohol med en passion som var större än allting annat. Alltså var hon i sin fulla rätt att se sig om efter andra. Hans huvud sa att det var hennes rättighet, men det gröna odjuret vaknade till liv och fick honom att vrida sig mellan lakanen. Han skulle banka skiten ur den jäveln. Om han kom på dem. Skulle han komma in i sitt hus och sitt sovrum medan de höll på ... Han såg scenen alltför tydligt framför sig. Han vände sig häftigt om, drog upp lakanet, körde in näven under kudden. Han ville inte se. Någon satans ung snygging till skithög som satte på hans fru, och han kunde se Annas ansikte, hur kåt hon var, det där hemlighetsfulla, sublima småleendet som sa att hon var i sin egen lilla värld av njutning, och hennes röst, han mindes hennes röst, viskningarna. Ja, Bennie, ja, Bennie, ja, Bennie. Men nu skulle hon viska någon annans namn, och han flög upp ur sängen och ställde sig bredvid den och han visste: Han skulle skjuta det aset. Han måste ringa henne. *Nu*. Han måste ha ett järn. Han måste hämta flaskan i köksskåpet. Han tog ett steg mot garderoben, knöt näven och hejdade sig.

Behärska dig, sa han högt för sig själv.

Han kände att något fattades längre ned. Hans stånd hade slaknat.

Tacka fan för det.

Det var ett gammalt stenhus med korrugerat plåttak. Han klättrade över ett svajigt ståltrådsstaket och fick ta en omväg runt en slaktad gammal Ford som var uppställd på några tegelstenar innan han kunde se vad det stod för husnummer på en av pelarna på verandan. Sjuan hängde på trekvart.

Det var släckt där inne. Tobela gick samma väg tillbaka till dörren på baksidan. Han vred på handtaget. Dörren var olåst. Han gick in, stängde dörren tyst bakom sig och höll assegajen i vänster hand. Han var inne i köket. Det luktade illa. Unket, som fiskpastej. Han lät ögonen vänja sig vid mörkret längre in. Sedan hörde han ett ljud från rummet intill.

Så fort de båda poliserna från socialen hade åkt gick hon ut med en stor kaffetermos och två muggar till de beväpnade männen som höll vakt vid hennes dörr. Sedan låste hon ytterdörren och gick ut på balkongen.

Staden låg nedanför henne, en varelse med tusentals glittrande ögon som andades allt långsammare och djupare ju längre natten fortskred. Hon höll hårt om räcket och kände den kalla metallen mot sina händer. Hon tänkte på sitt barn. På Sonias vädjande blick.

Det var hennes fel. Hon var ansvarig för sitt barns rädsla.

Inifrån vardagsrummet hördes snarkningar som kunde ha kommit från ett vildsvin: korta, grymtande och kraftiga.

Tobela kikade in i dörröppningen och fick syn på mannen som låg på soffan under en filt.

Var fanns kvinnan?

Paret Scholtz. Deras tvååriga son hade dött på sjukhuset i Oudtshoorn för två veckor sedan av en blödning i hjärnan.

Obducenten hade upptäckt skador på de pyttesmå inre organen, de ömtåliga revbenen samt armbågsbenet, kindbenen och skallbenet. Utifrån dem hade han lyckats lägga ett pussel av ständigt återkommande misshandel. »Det värsta jag har sett på femton år i det här yrket«, var det citat från hans vittnesmål som återgivits i söndagstidningarna.

Han smög fram på de bara golvbrädorna för att komma närmare Scholtz. Halvmånarna av silver i det synliga örat glimmade i mörkret. En svart tatuering spred sig som ett spindelnät över den kraftiga överarmen, mönstret var omöjligt att uppfatta i dunklet. Munnen var vidöppen och vid slutet av varje inandning hördes det djuriska lätet.

Var fanns kvinnan? Tobela gned tummen mot träskaftet när han smet förbi och fortsatte längre in i huset. Det fanns två sovrum. Det första var tomt, på väggen satt en barnteckning, berövad sina färger av mörkret.

Han kände sig äcklad. Hur var hjärnan funtad på dessa människor? Ena stunden satte de upp sitt barns teckning på väggen, i nästa bankade de hans huvud mot den. Eller slog honom tills revbenen knäcktes som tändstickor.

Odjur.

Han upptäckte kvinnan i dubbelsängen i det andra sovrummet, såg konturerna av hennes kropp under täcket. Hon vände sig om. Mumlade något ohörbart.

Han stod stilla. Han hade ett dilemma. Nej, två.

Christine släppte balkongräcket och gick in igen. Hon sköt igen dörren efter sig. I översta lådan i köket hittade hon grönsakskniven. Knivbladet var smalt och långt, lite böjt och hade en vass liten udd. Det var precis vad hon behövde just nu.

Han ville inte avrätta kvinnan. Det var hans första problem.

Ett krig mot kvinnor var inget krig. Inte *hans* krig, inte en Kamp som han ville bli indragen i. Han visste det nu, efter Laurens. Domstolarna, hur inkompetenta de än må vara, fick ta ansvaret för kvinnorna.

Men om han lät henne leva, hur skulle han då kunna ta itu med mannen? Det var hans andra problem. Han ville väcka honom. Han ville ge honom ett vapen och säga: »Slåss för din rätt att slå in skallen på en tvååring, och du ska få se rättvisa skipas.« Men kvinnan skulle vakna. Hon skulle se honom. Hon skulle tända ljuset. Hon skulle vara i vägen.

Christine satt på badkarskanten och hade låst dörren. Hon skruvade av korken på flaskan med Dettol och doppade knivbladet i det bruna desinfektionsmedlet. Sedan lade hon upp sin vänstra fot på höger knä och valde ut ett ställe mellan hälen och trampdynan. Hon pressade den vassa udden försiktigt mot den mjuka, vita huden.

Sonias blick.

Han gick tätt förbi dörren till sovrummet där kvinnan låg och sov. Det var då han fick syn på nyckeln i låset och kom på vad han skulle göra.

Han drog ut nyckeln ur låset. Det skrapade till och han hörde hennes andning bli lättare. Han stängde snabbt dörren. Körde in nyckeln från utsidan. I brådskan fick han problem med att få den att passa.

Han hörde henne säga något där inne, ett svamlande obegripligt ord. Till slut gled nyckeln in och han vred om.

»Chappie?« ropade kvinnan.

Mannen på soffan slutade snarka. Tobela vände sig om mot honom.

»Chappie!« ropade hon, högre den här gången. »Vad håller du på med?«

Mannen satte sig upp i soffan och slängde filten åt sidan.

»Jag har kommit för barnets skull«, sa Tobela.

Han lade märke till hur bredaxlad Scholtz var. En stark man. Utmärkt.

»Vi har en nigger i huset!« skrek mannen till sin fru.

* * *

Hon stack kniven i foten, så hårt hon kunde. Hon kunde inte låta bli att skrika till.

Smärtan var intensiv. Den svedde bort det onda. Den dränkte allt det andra, precis som hon hade hoppats.

OceanofPDF.com

34.

Griessel drömde febriga, röriga drömmar som väckte honom ur sömnen och fick honom att stiga upp två gånger innan han till slut slumrade in vid tretiden på morgonen. Han var upptagen i ett samtal med Anna, en helt meningslös konversation, när mobilens ringsignal väckte honom. Han famlade efter telefonen, men missade, den ramlade ned från fönsterbrädan och landade någonstans i sängen. Han såg ljuset från displayen och hittade den.

»Ja?« Han förmådde inte dölja sitt yrvakna tillstånd.

»Kriminalinspektör Griessel?«

»Ja.«

»Förlåt att jag väckte er. Det här är Tshabalala från spaningsroteln i Oudtshoorn. Det handlar om er assegajmördare.«

»Jaha?« Han trevade efter sin klocka och såg på den. 04.21.«

»Det verkar som om han har varit i Uniondale i natt. Vi har en barnmisshandlare här, Frederik Johannes Scholtz, frisläppt mot borgen tillsammans med sin hustru. Huggen till döds i sitt hus i natt.«

»Uniondale«, upprepade han. »Var tusan ligger Uniondale?«

»Ungefär tolv mil österut härifrån.«

Det verkade helt fel. Alldeles för långt ifrån Kapstaden. »Hur vet ni att det är vår assegajman?«

»Den mördades hustru. Gärningsmannen låste in henne i sovrummet. Men hon kunde höra vad som hände ...«

»Såg hon honom?«

»Nej, han låste dörren utifrån medan hon sov. Hon hörde Scholtz skrika. Och han skrek att killen hade en assegaj.«

»Vänta nu, vänta lite«, sa Griessel. »Låste han in henne i sovrummet, säger ni? Hur fick han då ut mannen från sovrummet?«

»Kvinnan påstår att de inte delar sovrum längre, inte sedan barnet dog. Han sov i vardagsrummet. Hon vaknade när Scholtz började vråla. Hon hörde honom skrika: 'Han har en assegaj.' Men det är en grej till ...«

»Jaha?«

»Hon säger att han skrek att mannen var svart.«

»Var han svart?«

»Hon säger att han skrek: 'Vi har en nigger i huset!'«

Det stämde inte. En svart man? Det var inte alls hur han hade föreställt sig assegajmannen.

»Jag vet förstås inte om man kan lita på det. Men det verkar som om de brottades i mörkret.«

»Hur ser spjutsåret ut?«

»Han dog av såret i bröstkorgen, men det verkar som om han försökt värja sig med händerna. Han har fått en del skärsår. Och en del möbler har vält och gått sönder. Det verkar som om de har gått en rond eller två.«

»Såret i bröstet – finns det något utgångssår i ryggen?«

»Ser så ut. Obducenten är inte färdig än.«

»Hör på här«, sa Griessel. »Jag ber vår rättsläkare ringa honom. Det finns gott om teknisk bevisning att ta hänsyn till. Det är väldigt viktigt ...«

»Ta det lugnt«, sa Tshabalala. »Vi har koll på läget.«

Han duschade och klädde på sig innan han ringde Pagel, som tog det tidiga telefonsamtalet med värdighet. Han vidarebefordrade numren som han skulle ringa upp. Sedan körde han till Quickshop vid Engen-garaget på Annandale Road. Han köpte en hög färdiga mackor och en stor kaffe att ta med och åkte till jobbet. Gatorna var tysta, polishuset ännu tystare.

Han satte sig bakom sitt skrivbord och försökte tänka med pennan i hand.

I jävla Uniondale. Han öppnade en macka. Bacon och ägg. Han tog av locket från kaffemuggen. Ångan orkade knappt över kanten. Han drog in doften och tog en mun.

Det skulle dröja en dag eller två innan de visste om det rörde sig om samma assegaj – hur många blåslampor länspolismästaren än satte i arslet på dem. Han tog en tugga av mackan. Den var hyfsat färsk.

En svart man. Scholtz hade brottats med sin angripare i mörkret, livrädd, han upptäckte den långa assegajspetsen. Hade han förhastat sig? Kunde han verkligen se något?

En svart man i en pickup. I Uniondale. Vilken överraskning. Alldeles för stor. En plötslig omväg på femtio mil från Kapstaden.

Gudarna ska veta att en copycat var det sista han behövde. Och hela den här historien var som upplagd för att locka fram härmapor. Med tanke på barnen.

Han började klottra ned några anteckningar i mappen som låg framför honom.

»Nej, så tusan heller«, sa Matt Joubert och skakade slutgiltigt på huvudet.

Klockan sju på morgonen befann sig Griessel och Ngubane på kriminalkommissariens tjänsterum. Alla tre var på tok för uppstressade för att kunna sitta ned.

»Jag har ...«, sa Ngubane.

»Bara ett par dagar, Matt. Två eller tre«, sa Griessel.

»Vi har folk så det räcker, Matt. Vi kan spärra av hela skiten. Han kommer inte ur fläcken.«

Joubert skakade fortfarande på huvudet. »Och vad tror ni att Boef Beukes kommer att hitta på? Han har gjort sitt livs största knarktillslag, och ni vill släppa ut hans höjdare till jakttrofé mot borgen? Han kommer att skrika som en gris på väg till slakt.«

»Matt, i går kväll ...«, sa Ngubane.

»Skit i Beukes, låt honom skrika. Vi kommer aldrig att få ett så här bra lockbete igen.«

»Nej, har jag sagt.«

»Kan ni lyssna på mig«, vrålade Ngubane frustrerat, och de såg på honom. »I går kväll pratade jag med en psykiatriker från rikskrim. Hon är här i Kapstaden och hjälper Anwar med en våldtäktsman som härjar i Khayelitsha. Hon säger att så fort han får chansen kommer Sangrenegra att åka raka vägen till ungen. Oavsett om hon lever eller inte. Hon säger att det finns goda chanser att han kan leda oss till henne.«

Joubert satte sig tungt på sin stol.

»Just därför borde vi testa det här«, sa Griessel.

»Tänk på barnet«, sa Ngubane.

»Låt länspolismästaren fatta beslutet, Matt. Snälla du.«

Joubert såg upp på duon som hängde över hans skrivbord. »Trubbel på ingång«, sa han. »Jag känner stanken lång väg.«

Pagel ringde honom före åtta och rapporterade att enligt en första analys var assejagen i Uniondale densamma som tidigare, men han var tvungen att avvakta tills vävnadsproverna kom med bil från Oudtshoorn. Griessel tackade rättsläkaren och kallade samman sin grupp inne på högkvarteret.

»Det har skett en hel del intressanta händelser«, berättade han.

»Uniondale?« frågade Vaughn Cupido med ett överlägset flin.

»De sa det på nyheterna på Kfm«, sa Bushy Bezuidenhout, bara för att sabotera Cupidos stund i rampljuset.

»Vad sa de, då?«

»De snackar bara om Artemis hit och Artemis dit«, sa Cupido. »Varför ska massmedia alltid döpa dem?«

»Det säljer tidningar«, sa Bezuidenhout.

»Men det var ju faktiskt på radio ...«

»Vad sa de för något?« frågade Griessel lite högre.

»De sa att det finns en misstänkt och att det är Artemis, men att det inte har blivit bekräftat ännu«, sa Keyter plikttroget.

»Vår assejman är svart«, sa Griessel. Det fick tyst på dem. Han berättade vad de visste om slagsmålet i vardagsrummet i den lilla småstaden. »Dessutom har vi hjulspåren från i går. Tekniska säger att han kör en pickup, antagligen bakhjulsdriven. Inget jättegenombrott, men det är ett steg på vägen. Det hjälper oss att fokusera ...« Han såg att Helena Louw skakade på huvudet. »Håller ni inte med, kommissarien?«

»Jag vet inte riktigt, kriminalinspektör Griessel.« Hon reste sig och gick fram till anslagstavlan på väggen. Där satt tidningsklipp i prydliga rader, uppdelade i kolumner med hjälp av olikfärgade garnstumpar.

»Vi har tittat på all publicitet kring vart och ett av offren«, sa hon och pekade på tavlan. »De första tre nämndes i tidningarna och antagligen på lokala radiokanaler också. Men när vi hörde om Uniondale i morse kollade vi upp det.«

Hon knackade med fingret på ett ensamt klipp i sektionen som var markerad med rött garn. »Det har bara stått i *Rapport*.«

»Så vad är du ute efter, snäckan?« frågade Cupido.

»Afrikaans, pucko«, sa Bushy Bezuidenhout. »*Rapport* är en tidning för afrikander. Svarta läser inte den.«

»All right«, sa Jamie Keyter, tätt följt av: »Förlåt, Bennie.«

»Färgad, då«, sa Griessel. »Han kanske är färgad.«

»Vi färgade är förstås alltid flinka med spjutet«, sa Cupido stolt.
»Eller också kanske det helt enkelt var väldigt mörkt i huset«, sa Griessel.

Joubert dök upp i dörröppningen och tecknade med bister min åt Bennie att komma. »Ursäkta mig«, sa han och gick ut. Han stängde dörren efter sig.

»Du har fyra dagar på dig, Bennie«, sa kriminalkommissarien.

»Länspolismästaren?«

Joubert nickade. »Det är politikerna som trycker på. Han ser samma faror som jag. Men du har fram till fredag på dig.«

»Okej.«

»Herrejesus, Bennie. Jag tycker inte alls om det här. Det är alldeles för stora risker. Om det slutar illa ... Vill du få fast assegjajmannen måste du använda dig av massmedia. De är asförbannade på roteln för organiserad brottslighet. Flickan är fortfarande försvunnen. Det är bara för mycket ...«

»Matt, jag ska se till att det här fungerar.«

De såg varandra i ögonen.

»Jag ska se till att det här fungerar.«

Han handplockade tio uniformerade poliser från specialteamet, plus Bezuidenhout, Cupido och Keyter. I fyra bilar körde de till huset på Shanklin Crescent i Camps Bay för att kartlägga omgivningen.

Han visste att det var baksidan av den slottslika bostaden som innebar problem. Den vätte mot berget, med en stenmur som skulle hålla inkräktare på avstånd, men den var inte ens två meter hög – och det var ett stort område.

»Kommer han hit och får syn på oss drar han på en gång – vi kommer aldrig att hitta honom i buskarna. Så gubbarna som ligger i bakhåll får absolut inte synas, men de måste ändå kunna se allt som händer. Om ni får syn på honom låter ni honom ta sig över muren. Har alla förstått?«

De nickade allvarligt.

»Om jag vore han skulle jag välja att komma uppifrån berget. Där kan han gömma sig. Gatan innebär för många problem, det är för öppet. Det finns bara två sätt att ta sig in, och det är praktiskt taget omöjligt att komma in från andra sidan. Så vi placerar de flesta av våra män uppe på berget.«

Han studerade kartan. »Kloof Nek går där uppe, åt Cliftonhållet till. Väljer han inte att parkera där kommer han åtminstone att köra fram och

tillbaka på den vägen ett par gånger. Vilka av er kan plåta?»

Keyter sträckte upp handen som en ivrig skolpojke.

»Bara Jamie?»

»Jag kan försöka«, sa en svart ordningspolis med pigga ögon.

»Vad heter du?»

»Johnson Madaka, kriminalinspektörn.«

»Okej Johnson, du och Jamie måste hitta ett ställe där ni har uppsikt över vägen. Jag vill ha bilder på varenda pickup som kör förbi. Jamie, snacka med fotokillarna om kameror. Ring mig om de krånglar.«

»All right, Bennie«, sa Keyter, belåten med sitt uppdrag.

Griessel delade upp dem i två team – ett jobbade dagtid och det andra natt. Han pekade ut varenda fläck på gatan och uppe på berget som skulle bemannas. Bezuidenhout fick i uppdrag att ta reda på om något av husen på gatan stod tomt, och om de i så fall kunde använda det. »Jag snackar med Cloete. Mediadrevet borde börja dra i gång i kväll. Ni kan åka hem och vila allihop, men klockan sex vill jag ha nattskiftet på plats.«

Han gick in på Jouberts tjänsterum och hittade Cloete och kriminalkommissarien iförda gravallvarliga miner. Cloete sa: »Jag vill att du ska veta att jag inte har haft något med det här att göra, Bennie.«

»Med vadå?» frågade han, och Cloete gav honom dagens *Argus*.

SPLITTRING INOM POLISEN OM ARTEMIS

Första sidan.

»De har inte ett skit att skriva om, det är det som är problemet«, sa Cloete.

Han läste artikeln.

Höga polischefer är upprörda över att en person med kända alkoholproblem utnämnts som ansvarig för det specialteam som leder utredningen av de medborgargardeinspirerade avrättningar som skett den senaste tiden på Kaphalvön, de så kallade Artemismorden. En högt uppsatt källa inom SAPS kallar det »en riktig tabbe« och menar att »det bara är en tidsfråga innan det går åt skogen«.

Polisen i skottlinjen är den erfarne kriminalinspektören Bennie Griessel vid roteln för grova våldsbrott, som för så sent som två veckor sedan lades

in på Tygerbergssjukhuset efter en förmodad överkonsumtion av alkohol. En talesman för sjukhuset bekräftar att Griessel varit inlagd där, men vill inte uttala sig om hans sjukdomstillstånd.

»Helvete«, sa Griessel, och det enda han tänkte på var sina barn.

»Bennie ...«, sa Joubert, och Griessel visste vad som skulle komma och sa: »Du plockar inte bort mig från fallet, chefen.«

»Men Bennie ...«

»Så fan heller, Matt. Så fan heller att du plockar bort mig.«

»Ge mig bara en chans ...«

»Vilka är de här satans fittorna?« frågade han Cloete. »Vem har gett dem det här?«

»Jag vet inte, Bennie. Det svär jag på.«

»Bennie«, sa Joubert. »Det är inte jag som bestämmer. Du vet att jag inte skulle plocka bort dig om det vore upp till mig.«

»Då följer jag med till länspolismästaren.«

»Nej. Du har tillräckligt att göra. Du måste ta itu med massmedia. Sätt i gång. Låt mig prata med länspolismästaren.«

»Plocka inte bort mig, Matt. Det är allt jag säger.«

»Jag ska göra mitt bästa.« Men Griessel kunde inte tyda hans kroppsspråk.

* * *

Han hade problem att koncentrera sig på sin taktik med Cloete. Han ville veta vilka svinen var som hade sålt honom till tidningarna. Blicken sökte sig till exemplaret av *Argus* som låg på Cloetes skrivbord.

Jamie Keyter, den ökände tidningstjallaren? Han skulle vrida nacken av den lille skithögen. Men han hade sina tvivel: det var för politiskt för Keyter, för sofistikerat. Det måste ha kommit från någon annan avdelning. Roteln för organiserad brottslighet – de måste ha fått nys om hans plan. Det var i alla fall vad han misstänkte. Han hade fyra stycken från familjevårdsenheten i sin grupp. Och i den nya organisationen hörde familjevårdsenheten av någon obegriplig anledning till roteln för organiserad brottslighet. Var det kommissarie Helena Louw som var den lilla skvallerbyttan? Kanske inte just hon. Någon av de andra tre?

När han var klar med Cloete körde han in mot stan. Han köpte en tidning vid ett trafikljus och parkerade i en lastzon på Caledon Street. Roteln för organiserad brottslighet höll till i en gammal kontorsbyggnad precis runt hörnet från Caledon Square. Han tog hissen upp till tredje våningen, och han kunde känna tryckvågen av ilska vibrera inom sig, men han visste att han var tvungen att ta det lugnt, annars skulle han ställa till det ännu värre. Men egentligen kvittade det, de skulle ändå plocka bort honom.

Han gick in och frågade den svarta kvinnan i receptionen var han kunde hitta Boef Beukes, och hon frågade: »Väntar han er?«

»Alldeles säkert«, sa han med eftertryck och tidningen i näven.

»Jag ska höra om han har tid.« Hon lyfte en telefonlur, och han tänkte på hur jävligt det var att poliser gömde sig bakom receptionister, som några satans bankdirektörer, så han dängde fram sin legitimation på disken framför henne och sa: »Visa mig bara åt vilket håll hans rum ligger.«

Hon spärrade upp ögonen för att markera sitt ogillande och sa: »Andra dörren till höger«, och han gick vidare längs korridoren. Dörren stod öppen. Beukes satt där med sin fjompiga lilla Western Province-hatt. Det satt en annan krimmare mitt emot, en skitnödig typ i slips och krage. Griessel drämde tidningen i skrivbordet och sa: »Var det dina killar, Boef?«

Beukes tittade upp på Griessel och sedan ned på tidningen. Griessel stödde sig med händerna på skrivbordet. Beukes läste. Den kostymklädde kriminalaren satt bara och tittade på Griessel.

»Hoppla«, sa Beukes när han kom till den andra utgången. Men han lät inte särskilt överraskad.

»Hoppla så fan heller, Boef. Jag vill veta.«

Beukes sköt lugnt tillbaka tidningen och sa: »Varför sätter du dig inte en stund, Bennie?«

»Jag vill inte sitta.«

»Är jag känd för att knivhugga folk i ryggen?«

»Berätta bara en sak för mig, Boef – har dina killar något med det här att göra?«

»Du förolämpar mig, Bennie. Vi är bara tio–tolv gubbar kvar från den gamla goda tiden. Varför skulle jag sätta dit dig? Du borde leta efter förrädarna på våldet. Jag har hört att ni är en enda stor lycklig familj nu efter all kvoterings.«

»Du är skitsur, Boef. Sur för Sangrenegra. Det är du som har motiv.«

Han sneglade på den andre krimmaren som satt och såg spänd ut.

»Motiv?« frågade Beukes. »Tror du verkligen att vi bryr oss om du leker med Sangrenegra i några dagar? Tror du att det spelar någon som helst jävla roll för oss?«

»Se mig i ögonen, Boef. Se mig i ögonen och säg att det inte var du.«

»Jag fattar varför du är så upprörd. Det skulle jag också ha varit. Men lugna dig nu så du kan tänka en vettig tanke – är jag känd för att knivhugga folk i ryggen, kanske?«

Griessel granskade honom. Han kunde se årsringarna i Beukes ansikte. Polisår. De syntes på honom själv också. De hade jobbat ihop under det mörka åttiotalet. Klafsat i samma gyttja, fått lika mycket skit. Och Beukes hade aldrig huggit någon i ryggen.

Griessel satt längst bak i rättegångssalen och inväntade ögonblicket då statsåklagaren sa: »Staten har inget emot borgen i sig, herr ordförande.« Han studerade Sangrenegra och såg hur överraskad han blev, hur han stelnade till vid sidan om sin advokat.

»Men däremot äskar vi att den ska fastställas till högsta tänkbara summa, minst två miljoner rand. Samt att den åtalades pass beslagtas. Vi anser också att rätten bör besluta att den åtalade måste anmäla sig på polisstationen i Camps Bay varje dag före klockan tolv. Det var allt, herr ordförande.«

Domaren bläddrade i sina papper, antecknade något och fastställde sedan borgenssumman till två miljoner rand. Advokaten rådgjorde viskande med sin klient, och han önskade att han kunde höra vad de sa. Precis innan Sangrenegra lämnade rättegångssalen sökte han med blicken bland åhörarbänkarna. Griessel väntade tills colombianen upptäckte honom. Och sedan fyrade han av ett riktigt varggrin.

Sangrenegras axlar sjönk ihop, som om en stor börda hade lagts på dem.

Han var på väg till Faizals pantbank i Maitland när Tim Ngubane ringde.

»Blodet i Sangrenegras BMW är tösens. Det stämmer med mammans.«

»Fan också«, sa Griessel.

»Så det är bäst att ni har stenkoll på honom, Bennie.«

»Det ska vi ha«, sa han och ville tillägga: Om jag fortfarande har hand om det här fallet i kväll. Han lyckades låta bli.

»Jag har en känsla av att roteln för organiserad brottslighet har spanat på Sangrenegra längre än de vill erkänna. Bara en känsla. Jag var precis uppe hos Beukes. Han vet något. Det är något han döljer.«

»Vad är det du försöker säga, Bennie?«

»Jag börjar mer och mer undra om det inte var så att de skuggade Sangrenegra redan innan han tog barnet.«

Ngubane var tyst en stund innan han svarade: »Menar du att de vet något? Om ungen?«

»Jag menar ingenting. Jag bara undrar. Du kanske kan försöka luska fram något. Prata med kommissarie Louw. Hon jobbar visserligen på familjevåldsenheten, men just nu ingår hon i mitt specialteam. Hon kanske tänker på barnet i första hand. Hon kanske kan ta reda på något.«

»Bennie, om de vet något ... Jag kan bara inte fatta det.«

»Jag vet. Jag fattar det inte heller. Men jag kan se det ur deras synvinkel. De håller på att jaga nigerianska crackligor i Sea Point när de plötsligt snubblar över något som är hundra gånger större. Något som kan få dem att likna riktiga poliser. Colombia. Jackpot. Det var hur jävla mycket knark som helst i det där förrådet. Jag skulle ha sprungit till rikspolischefen snabbt som fan och ställt till med ett jävla liv för att få till ett åtal på studs. Men de sitter bara där på sina feta arslen. Varför då? De vet något. De har något fuffens för sig. Och jag tror att de har hållit på med det ett bra tag nu.«

»Jäääklar«, sa Ngubane.

»Men vi får väl se.«

»Jag ska snacka med kommissarien.«

»Du Tim, numret till den där hjärnskrynkklaren ... har du kvar det?«
frågade Griessel.

»Hon som var nere från Pretoria? Experten på gärningsmannaprofiler?«

»Ja.«

»Du får det på sms.«

35.

Faizal sa att basen inte längre var till salu; rapparen från Blackheath hade löst ut och hämtat den. Griessel sa att den här gången var han på jakt efter en cd-spelare, inget vräkigt, bara något som dög till att spela musik hemma.

»Bilstereo, bärbar eller något som kan kopplas till en förstärkare?«

Griessel funderade en stund och sa bärbar, fast med bra bas.

»Bärbar med högtalare eller bärbar med lurar?«

Hörlurar skulle förmodligen passa bättre i lägenheten. Faizal tog fram en Sony Walkman och sa: »Det här är en D-NE sju-tio, den kan dessutom funka som en mp3-spelare, men det viktigaste av allt är att den har både equalizer och basbooster. Ljudet är kanon, assistenten. Suveräna hörlurar. Och om han ligger och chillar i badet och den råkar halka ur tvålkoppen så är den dessutom vattentät.«

»Vad kostar den?«

»Fyrahundra, assistenten.«

»Herrejäklar, L. L. – det är ju rena rånet. Glöm det.«

»Jamen, snälla assistenten, den är ju sprillans ny, skyltex i en butik, inga tidigare ägare. Trehundrafemtio.«

Griessel tog upp sin plånbok och sträckte fram tvåhundra randssedlar till Faizal.

»Tänk på mina barn, assistenten«, grymtade affärsinnehavaren. »De måste ju också äta.«

Griessel stod ute på gatan intill sin bil, med sin nya cd-spelare i handen och kände bara för att åka hem, låsa dörren och lyssna på musiken som han fått låna av sin son.

Eftersom de ändå *skulle* plocka bort honom från fallet. Han visste det. Det var alldeles för känsligt att ha en alkis som befäl. För stora påtryckningar uppifrån. Polismyndighetens anseende. Även om han, Matt Joubert och de andra dinosaurierna fortfarande kallade det »Poliskåren«, så var det officiella namnet numera »Polismyndigheten«. Den politiskt korrekta, regelbokstroga, kastrerade och tandlösa Polismyndigheten, där

en alkoholist absolut inte fick leda ett specialteam. För att inte tala om de kriminellas lagstadgade jävla rättigheter. Så låt dem plocka bort honom bara, lämna hela förbannade klabbet till någon annan, en av de hetsiga ungtupparna, så skulle han snällt sitta vid sidan om och se på när hela helvetet brakade lös.

Han låste upp bilen och klev in, öppnade kartongen till cd-spelaren, pillade upp den lilla plastluckan och tryckte dit batterierna. Han sträckte sig över sätet och tog fram cd-skivan ur handskfacket. Han ögnade igenom låttitlarna på omslaget. Olika artister tolkade Anton Goosens låtar. Han kände igen nästan allihop. 'Waterblommetjies.' Herregud, det var minsann inte i går. Tjugo år sedan? Nej. Trettio! För trettio år sedan sjöng Sonja Herboldt 'Waterblommetjies' och hela landet sjöng med. Han var kär i henne på den tiden. Vilsna tonårskänslor. Typ »jag-lovar-att-dyrka-beskydda-och-betjäna-dig-för-evigt«. Hon var så ... äkta. Och oskyldig. Folkets älskling, Sydafrikas svar på prinsessan Diana. Med sina stora ögon och ljuva röst och det blonda håret som var så ... han visste inte vad frisyren hette, men det var i alla fall sjuttiotalscoolt, om nu någonting kunde vara »coolt« på den tiden.

Han var sexton år. Mitt i puberteten, mitt i Parow. Allt han tänkte på var sex. Inte alltid på själva akten, men på hur han skulle kunna få ligga. På sjuttioalet var tjejerna i Parow nästan omöjliga att få omkull. Afrikanderflickor ur medelklassen, uppvuxna i den nederländska reformerta kyrkans järngrepp, flickor som var måna om att inte upprepa sina mödrars misstag, så det bästa en kille kunde hoppas på var lite avancerad petting längst bak i biosalongen. Om man hade tur. Om man lyckades fånga någons uppmärksamhet. Så han började spela bas för att få tjejernas uppmärksamhet, eftersom han varken var någon sporthjälte eller akademisk stjärna, han var bara en oansenlig, finnickig liten tönt som förde ett ständigt krig mot skolans reglemente i sin kamp för att låta håret växa.

I tvåan såg han ett fyrmannaband spela på en garagefest, killar i hans egen ålder från Rondebosch. Engelskspråkiga *souties*, inte särskilt bra, trummisen hängde knappt med och gitarristen kunde bara sex ackord. Men det sket ju tjejerna i. Han såg hur de tittade på killarna i bandet. Och han ville att de skulle titta likadant på honom. Så han pratade med sångaren i pausen. Han berättade att han spelade lite akustisk gitarr och piano på gehör, men killen sa: »Skaffa en bas, grabben, för alla spelar sexsträngat och trummor nu för tiden, men basister är fan så svåra att hitta.«

Så han började spana lite och köpte en bas för nästan ingenting av en militär i Goodwood, som behövde nya kolvringar till sin Ford Cortina. Han lärde sig själv spela hemma på sitt rum, med hjälp av en bok han hade köpt på Bothners på Voortrekker Road. Han drömde sina drömmar och höll ögon och öron öppna, ända tills han fick höra talas om ett band i Bellville som letade efter en basist. En kvintett: sång, gitarr, trummor, orgel och bas. Innan han hann fatta hur det hade gått till stod han på scenen i aulan på en engelsk mellanstadieskola och satte basgången till Uriah Heeps »Stealin'«, och han sjöng hela jävla låten – han, Bennie Tönten Griessel, stod framför tonårstjejerna, i tajt T-shirt och afrikanderfrilla och sjöng »Take me across the water, 'cause I got no place to hide, I done the rancher's daughter and it sure hurt his pride«, och alla tittade på honom, tjejerna såg på honom med just den där speciella blicken.

Men han fick bara ut en enda sexuell erfarenhet av det under skoltiden. Han hade helt missat att medan bandet spelade var det killarna på dansgolvet som hade övertaget. När de väl hade gått av scenen hade alla tjejerna redan gått hem. Men han fick musiken. De låga tonerna som han plockade från strängarna och genom förstärkaren, de vibrerade i hela kroppen. Vetskapen om att hans bas var grunden till alla låtar, underlaget, det avgörande fundamentet som gitarristen kunde lämna eller organisten sväva bort ifrån, bara för att alltid komma tillbaka till den stadiga rytmattan som Bennie rullade ut. Ändå visste han att han aldrig skulle bli tillräckligt bra för att bli yrkesmusiker.

Till skillnad från polisyrket. Från dag ett visste han att det här var hans grej. Det var där alla delar av honom länkades samman, det var så nervtrådarna i hans huvud var kopplade.

Nu skulle de plocka bort honom från assegajfallet och han lade ned cd:n och tog fram telefonen, för han ville hinna prata med psykiatrikern innan de kickade honom. Han ville testa några av sina teorier innan han petades.

De skulle ses på Newport Deli i Mouille Point, eftersom hon var »tokig i stället«. De satt vid ett högt, runt bord på uteserveringen.

Kommissarie Ilse Brody, Centrum för kriminalpsykologisk forskning, Våldsroteln, Rikskriminalpolisen läste han på visitkortet som hon sköt över det lilla bordet. Hon rökte, en kvinna i trettioårsåldern med vigselring och kort svart hår. »Nu hade ni tur«, sa hon, »jag flyger hem i kväll.« Avspänd, gott självförtroende. Van vid att verka i männens värld.

Han kom ihåg henne. Hon hade lett en kurs som han hade gått för två, tre år sedan. Han nämnde inget om det, eftersom han inte mindes hur pass nykter han hade varit.

De beställde kaffe. Hon tog en platt kaka med choklad ovanpå och nötter undertill, som hette något italienskt som han inte riktigt uppfattade.

»Har ni hört talas om assegajmorden?« frågade han.

»Det är ju det enda folk pratar om här nere, men jag känner inte till några detaljer. Jag hörde att massmedia först spekulerade i att det var en kvinna.«

»Det kan omöjligen vara en kvinna. Mordvapnet, tillvägagångssättet, allt ...«

»Det finns en till anledning.«

»Jaså?«

»Jag kommer till det. Dra alltihop först.«

Griessel berättade. Han tyckte om hennes koncentrerade sätt att lyssna. Han började med Davids och slutade med Uniondale. Han visste att hon ville höra detaljer om mordplatsen och gav henne allt han hade. Men två saker höll han inne med: pickupen och teorin om att gärningsmannen kunde vara svart.

»Mmm«, sa hon och vände och vred på sin tändare i högerhanden. Hon hade pyttesmå händer. De fick honom att tänka på en gammal människas händer. Det syntes tunna gråa hår i det svarta vid tinningarna.

»Det faktum att han överfaller dem i deras egna hem är intressant. Min första tanke är att han är intelligent. Över genomsnittet. Och väldigt beslutsam. Noggrann, ordentlig. Han är modig.«

Griessel nickade. Han höll med om det där med modig, men intelligensen kom som en överraskning.

»Det kan nog bli svårt att fastställa någon yrkesgrupp. Knappast kroppsarbetare, det är han för smart för. Han styr förmodligen sin egen tid och behöver inte förklara för någon varför han är borta. Han kan köra till Uniondale utan att någon ställer frågor. Försäljare? Eget företag? Han måste vara ganska vältränad. Och hyfsat stark.«

Hon tog fram en cigarrett ur ett vitt paket med en röd fyrkant på och satte den i munnen. Griessel tyckte om hennes mun. Han undrade hur hennes jobb påverkade henne. Att använda sig av dödens grymheter för att måla upp en mental bild av gärningsmannen, ända tills hon kunde se honom framför sig, med yrke och allt.

»Han är vit. Tre vita mordoffer i vita områden. Det skulle vara svårt om han inte vore vit.« Hon tände cigaretten.

Precis, tänkte han.

»I trettioårsåldern skulle jag tippa.« Hon drog ett bloss på cigaretten och blåste ut en lång, vit kvast av rök. Det var alldeles vindstilla, bergen hejdade sydvinden. »Men det ni verkligen borde försöka ta reda på är varför han använder en assegaj. Och varför han mördar folk.«

Han undrade hur det kom sig att han var så fixerad vid hennes mun. Han flyttade blicken till en punkt i hennes panna så han kunde koncentrera sig.

»Jag tror att assegajen kan betyda två saker. Antingen försöker han övertyga er om att han inte alls är vit – för att vilseleda er. Eller också är han ute efter tidningsrubriker. Finns det några tecken på att han kontaktat massmedia så här långt?«

Griessel skakade på huvudet.

»Då skulle jag nog satsa på det första alternativet. Men det är bara en gissning.«

»Varför skjuter han dem bara inte? Det är vad jag undrar.«

»Jag tror det har med motivet att göra«, sa hon och tog ett bloss till på cigaretten. Det fanns något manligt över hennes sätt att röka, antagligen eftersom hon alltid rökte tillsammans med män. »Och det är definitivt inte så att han själv blivit utnyttjad eller misshandlad. Då skulle både offren och tillvägagångssättet se helt annorlunda ut. Det finns ytterligare en anledning till att det måste vara en man. När män utsätts för fysiska skador – oavsett om de blir misshandlade eller sexuellt utnyttjade – vill de göra samma sak mot andra. Kvinnor är annorlunda. Om kvinnor skadas från tidig ålder skadar de inte någon annan. De skadar sig själva. Alltså är det inte en kvinna. Hade det varit en man som själv råkat ut för övergrepp som barn skulle han ha gett sig på andra barn. Men den här är ute efter dem som skadar. Och han har ett starkt psyke. Rent logiskt verkar det snarare troligt att ett av hans egna barn utsatts för något. Eller åtminstone någon nära familjemedlem. En yngre syster eller bror kanske. En personlig vendetta. Ett medborgargarde med en medlem. Det är ovanligt. I vårt land rör det sig vanligen om en grupp med en väldigt speciell dynamik.«

»Och assegajen?«

»Jag måste erkänna att assegajen stör mig. Låt oss jämföra knivmord med skjutvapen. Det är mycket mer personligt att hugga ihjäl någon. Det är

intimt och det innebär direktkontakt. Det stämmer med en personlig tragedi och får honom att känna att det är han själv som verkställer straffet. Det finns inget avstånd mellan honom och offret, han agerar inte på uppdrag av någon grupp, han representerar bara sig själv. Han skulle lika gärna ha kunnat använda en kniv. Men eftersom han är smart vet han att det lätt kan bli kladdigt med knivar. Och inte lika effektivt. Han vill att det ska gå snabbt. Det finns inget som tyder på att han dröjt sig kvar på mordplatsen. Han lämnar inga meddelanden. Men han kanske vill skrämman dem med assegajen; det kan vara ett sätt att uppnå omedelbar kontroll, så att han snabbt och effektivt kan utföra vad han kommit för och sedan försvinna. Nu spekulerar jag helt fritt, inget är ju säkert.« Hon fimpade cigaretten i det lilla askfatet av glas.

Han sa att han också hade trott att den misstänkte var vit. Och att han fortfarande trodde det, men att det fanns tecken på motsatsen. Han berättade om Uniondale och att den enda tidning som nämnt barnmisshandeln var *Rapport*. Hon tryckte fingret mot kaksmulorna på fatet och slickade sedan av dem. Hon gjorde det igen. Han undrade om hon visste att det fick honom att tänka på sex, sedan blev han lätt överraskad över att han tänkte på sex över huvud taget, och till slut sa han: »Om han är svart så är det betydligt mer komplicerat.«

Hennes finger åkte ned till fatet en tredje gång, sedan upp till munnen, och han såg på hennes mun igen. En hörntand var lite sned, men bara den ena.

»Jag skulle nog också vilja poängtera det där med intelligens och motiv lite extra. Och det ställer assegajen i ett helt annat ljus. Nu pratar vi symbolik, traditionella värderingar och traditionell rättsskipning. Han är världsvan, känner sig hemma i stadsmiljö. Han är ingen lantis precis – man måste vara bra skicklig för att kunna avrätta tre vita människor i vita bostadsområden utan att bli sedd. Han läser tidningar på afrikaans. Han har koll på polisutredningen. Möjligtvis var det därför han åkte till Uniondale. För att få uppmärksamhet på fler ställen. Ni ska inte underskatta honom.«

»Om han nu är svart.«

Hon nickade. »Osannolikt, men inte otänkbart.« Hon såg på klockan. »Jag måste tyvärr avsluta det här nu«, sa hon och öppnade handväskan.

Han berättade snabbt om Sangrenegra och frågade om hon trodde att fällan skulle fungera.

Hon höll väskan öppen i ena handen. »Det vore bättre om ni kunde gillra en fälla utanför Kapstaden. Han känner sig jagad här.«

»Jag bjuder«, sa han. »Men kommer han att nappa?«

Hon tog fram en tiorandssedel. »Jag betalar hälften«, sa hon och la pengarna under fatet tillsammans med notan. »Han kommer. Om ni spelar era kort rätt med massmedia kommer han att nappa.«

Han körde längs kusten eftersom han ville åka till Camps Bay en gång till. Han såg nybygget vid kusten i Green Point. Stora lägenhetskomples som höll på att byggas, med reklamskyltar där de färdiga bostäderna speglades i ett romantiskt skimmer. *Från 1,4 miljoner rand*. Han undrade om det skulle liva upp den här delen av stan. Vad skulle de göra med *bergie*-lodisarna som bodde på allmänningen intill? Och de gamla fallfärdiga husen i mitten, där färgen flagnat och rummen hyrdes ut per timme.

Det fick honom att tänka på Christine van Rooyen och att han borde berätta om sin plan, men han skulle bli tvungen att välja sina ord med omsorg.

Griessel tog Coast Road genom Sea Point. Det var mycket finare här vid havet. Men han visste att det var en falsk fasad – längre inåt landet fanns det gott om förfall, vanvård, mörka hörn och skumma gränder. Han stannade vid ett trafikljus och tittade på byggnadsställningen vid ett av husen mot havet. Han undrade vem som skulle gå segrande ur den här striden. Det var Europa mot Afrika – briter och tyskar mot nigerianska och somaliska knarkkarteller, sydafrikanerna var bara åskådare på läktaren. Allt hängde på hur mycket pengar som rullade in. Om det var tillräckligt mycket skulle de rika vinna och kriminaliteten få flytta på sig, antagligen till de södra förorterna. Eller till Cape Flats.

De rika låg nog bäst till, utsikten var enastående vacker. Det var ju den effekten pengar hade. Gav de rika första tjing på det allra vackraste. Och skyfflade i väg poliser till Brackenfell.

Vid rondellen svängde han vänster mot Queens och sedan höger vid Victoria, och så hela vägen längs havet genom Bantry Bay. En Maserati, en Porsche och en BMW x5 stod parkerade sida vid sida framför en lägenhetslänga. Han hade aldrig känt sig hemma här. Det var som ett annat land.

Clifton. En kvinna och två små barn gick över vägen. Hon bar en stor strandväska och ett hopfällt parasoll. Hon hade på sig en röd bikini och ett tygstycke runt höfterna som blåste upp av vinden. Hon var lång och snygg, hade långt brunt hår ända ned på ryggen. Hon såg framåt längs vägen, rakt förbi honom. Han var osynlig för henne i sin medelklassiga polisbil.

Han fortsatte tills Lower Kloof Street svängde upp mot vänster och tog sedan vägen som ledde runt baksidan till Round House. Han körde fram och tillbaka tre gånger och försökte se allt ur assegaumannens synvinkel. Här kunde han inte parkera, det var alldeles för öppet. Han skulle vara tvungen att gå en bra bit till fots, uppifrån kanske, från Signal Road-hållet. Eller längre ned. Så att han kunde fly nedför sluttningen när han var färdig med Sangrenegra.

Eller skulle han föredra att smyga fram genom buskagen? Eller våga chansa på gatan?

Han är modig hade Ilse Brody sagt. Han är modig *och* han är smart.

Han ringde Bushy Bezuidenhout och frågade var han var någonstans. Bezuidenhout berättade att de hade hittat ett hus snett mitt emot Sangrenegras. Det tillhörde någon italienare som flyttat hem. De hade fått nycklarna av mäklaren. De fick inte röka inomhus. Griessel sa att han var på väg.

Hans mobil ringde nästan omedelbart. »Griessel.«

»Bennie, det här är John Afrika.«

Länspolismästaren.

Helvete också, tänkte han.

36.

Han ville duscha, äta och sova.

Tobela kom körande på York Street i George när han fick syn på Protea Forester's Lodge. Det lät tillräckligt anonymt för att passa honom. Han parkerade framför huset och hade redan lagt handen på väskan när nyhetsuppläsaren på radion började prata om colombianen och barnet.

Ena handen låg fortfarande kvar på väskans bärremmar medan han lyssnade. Den andra höll han på dörrhandtaget och blicken var fäst på pensionatets ingång.

När han hade hört hela inslaget satt han kvar helt orörlig i fyra minuter. Sedan släppte han väskan, startade bilen och lade in backen. Han gjorde en U-sväng och körde tillbaka på York Street, svängde vänster in på C. J. Langenhoven Street. Han styrde mot Outeniquapasset.

Poliserna som borde ha stått vakt utanför Christine van Rooyens dörr var inte där. Griessel knackade på och antog att de var inne i lägenheten.

»Vem är det?« hördes en svag röst från andra sidan dörren. Han sa sitt namn. Alltså var vakterna inte i lägenheten heller, annars skulle hon inte ha svarat själv. När dörren öppnades såg han hennes ansikte först. Det såg inte bra ut. Hon var blek och ögonen var svullna.

»Kom in.« Hon hade en tjock tröja på sig, trots att det inte var kallt. Axlarna var uppdragna. Han misstänkte att hon visste att hon aldrig skulle få se sitt barn igen. Han satte sig i soffan och noterade att det var någon såpa på tv, men att ljudet var avstängt. Var det så hon fick tiden att gå?

»Vet du att han blev släppt mot borgen?«

Hon nickade.

»Vet du att det var vi som arrangerade det?«

»De berättade det.« Hennes röst var helt entonig, som om hon hade slutat bry sig.

»Vi tror att han kommer att leda oss till Sonia.«

Christine stirrade bara på tv:n, där en man och en kvinna stod mitt emot varandra. De grälade.

Han sa: »Möjligheten finns i alla fall. Vi har kriminalpsykologer som hjälper oss. De säger att vi har goda chanser att hitta henne.«

Hon såg på honom igen. Hon vet, tänkte han.

»Vill du ha kaffe?« frågade hon.

Han övervägde erbjudandet en stund. Han var hungrig, hade inte ätit något sedan frukosten. »Jag kanske kan åka och köpa något att äta? Hämtmat?«

»Jag är inte hungrig.«

»När åt du senast?«

Hon svarade inte.

»Du måste äta. Vad ska jag köpa? Något litet, bara.«

»Det kvittar.«

Han ställde sig upp. »Pizza?«

»Vänta lite«, sa hon och gick in i köket. En broschyr med olika hämtmatsställen var uppsatt med en magnet på kylskåpsdörren. »De kör hem maten«, sa hon och gav honom broschyren. Hon satte sig igen. »Jag vill inte att du åker härifrån just nu.«

»Var är poliserna som stod utanför dörren?«

»Jag vet inte.«

Han bläddrade i broschyren. »Vad vill du ha?«

»Vad som helst. Utan vitlök och lök.« Sedan ändrade hon sig. »Det kvittar. Vad som helst.«

Han tog fram sin mobil, ringde och beställde. Han tvekade när de frågade efter adressen, och hon gav honom den. Han sa att han var tvungen att ringa ett jobbsamtal och frågade om han kunde gå ut på balkongen. Hon nickade. Han sköt upp dörren och gick ut. Det var ganska blåsig. Han stängde dörren och fick fram Ngubanes nummer på mobilen.

»Tim, är du medveten om att killarna från organiserad brottslighet inte vaktar mamman längre?«

»Nej, jag har inte varit där i dag. Jag ringde, men hon sa inget om det.«

»Herrejävlar, vilka idioter.«

»De kanske inte anser att det finns någon hotbild längre.«

»De kanske inte anser att det är deras problem längre.«

»Vad kan vi göra?«

»Jag har inte fler män. Hela styrkan är uppe i Camps Bay.«

»Jag pratar med chefen.«

»Tack, Tim.«

Han såg ut över stan. De sista solstrålarna speglades i hotellfönstren vid Strand. Var hon egentligen i fara? Hans team höll Sangrenegra under uppsikt. De fyra torpederna satt fortfarande bakom lås och bom.

Boef Beukes borde veta. Han borde veta hur stor Sangrenegras krets var. Hur många det var som inte bodde i huset i Camps Bay. Det måste finnas fler. Folk härifrån som var inblandade, assistenter, medhjälpare – man drar knappast i gång en så omfattande knarkliga på fem pers. Han ringde polishuset och frågade om kommissarie Helena Louw fortfarande var på plats. De kopplade honom, och han frågade om hon hade Boef Beukes mobilnummer.

»Ett ögonblick«, sa hon. Han väntade tills hon kom tillbaka och gav honom det.

»Tack, kommissarien.« Kunde han lita på henne? När familjevåldsenheten ingick i roteln för organiserad brottslighet? Var låg hennes lojalitet?

Han ringde Beukes. »Det är Bennie, Boef. Jag vill veta varför ni har dragit in Christine van Rooyens beskydd.«

»Det är ju er show nu.«

»Men herrejäklar, Boef, ni kunde väl åtminstone ha sagt något?«

»Har ni sagt något, då? När ni bestämde er för att agna betet med Carlos. Hade ni ens vett att rådgöra med oss först?«

»Du bryr dig inte ett skit om hennes säkerhet.«

»Vi har faktiskt ont om folk.« Men något skorrade illa. Han ljög.

»Skit också!« sa Griessel. Han tryckte bort samtalet, stod med luren i handen och tänkte: »Det är det som är problemet med den här jävla Polismyndigheten: avundsjukan, konkurrensen, att alla bara tänker på sin egen karriär, att alla stirrar sig blinda på regelboken och att alla har huvudet på stupstocken. Och nu högg varenda jävel någon annan i ryggen.

Länspolismästare John Afrika hade ringt honom på vägen till Christine van Rooyen. »Är du nykter, Bennie?« hade han frågat. Han hade sagt: »Ja, länspolismästaren«, och John Afrika sa att han tänkte sätta dit dem som hade läckt till tidningarna. »Matt Joubert säger att du är den bäste han har och det räcker för mig, Bennie. Hör du det? Jag står på din sida, och det

tänker jag säga till tidningarna. Men fan ta dig om du sviker mig, Bennie ...«

För om han svek länspolismästaren skulle hela hans karriär också gå åt helvete.

Men han uppskattade att Afrika hade tagit hans parti. En färgad man. Hans öde låg i en färgad mans händer, en person som hade fått ta så mycket skit från de vita förr. Vem hade tagit John Afrikas parti på den tiden?

Han hade svarat: »Jag tänker inte svika er, länspolismästaren.«

»Då vet vi var vi har varandra, Bennie.« Det blev tyst på linjen en stund, sedan hade John Afrika suckat och sagt: »Det tar knäcken på mig när folk hugger varandra i ryggen. Jag fattar det bara inte.«

Griessel tänkte på sitt samtal med Beukes. Gubbarna på roteln för organiserad brottslighet hade definitivt något i kikaren. Han bara visste det. Det var därför de hade läckt till tidningarna. Det var därför de hade dragit in bevakningen.

Men vad?

Han öppnade skjutdörren; han kunde ju inte gärna hänga där ute i all evighet.

Innan han gick in och stoppade undan sin telefon försökte han tänka som Boef Beukes. Plötsligt gick det upp ett ljus för honom och han frös till is. Christine van Rooyen var *deras* lockbete. De använde *henne* som fälla. Men för vem? Sangrenegra?

Uppe hos Beukes. Den andre krimmaren som var där, han i slips och kostym. Ingen klädde sig så längre. Vem fan var han? Hörde han till »Skorpionerna«, allmänne åklagarens specialteam?

Aldrig i livet. Beukes och kompani skulle hellre hänga sig på herrmuggen än samarbeta med dem.

Han upptäckte att Christine stod och betraktade honom.

»Är allt bra med dig?«

»Jadå«, sa han. Frågan var om allt skulle bli bra med *henne*?

På bensinmacken på New Road, mitt på högplatån mellan den gamla vägen till Pretoria och Sixteenth Avenue i Midrand, stannade en stulen BMW 320d i den kvalmiga eftermiddagshettan utanför Quickshop. John Khoza och Andrew Ramphole steg ur och gick in genom de automatiska glasdörrarna. De släntrade nonchalant fram till snabbmatsdisken längst in i butiken.

Medan Ramphele beställde två kycklingburgare inspekterade Khoza lokalens fyra hörn. Det fanns bara en övervakningskamera. Den satt på den östra väggen, mitt emot kassan.

Han muttrade något till Ramphele som nickade.

Griessels telefon ringde medan de väntade på pizzorna.

»Chefen säger att vi kan erbjuda henne vittnesskydd, Bennie, men att det kommer att ta lite tid«, sa Ngubane.

»Hur lång tid?«

»Förmodligen inte förrän i morgon. Det är allt vi kan göra.«

»Okej, Tim. Tack.«

»Vad tänker du göra? I kväll?«

»Jag hittar på något«, sa han.

Khoza väntade tills den sista av butikens fyra kunder hade betalat och gått. Sedan gick han fram till kvinnan bakom kassan, körde in handen under jeansjackan och drog fram en pistol bakom ryggen. Han tryckte upp den i hennes ansikte och sa: »Öppna kassan bara, gumman, och ge oss stålarna. Ingen kommer att råka illa ut.«

»Jag får nog sova på din soffa i natt«, sa Griessel.

Christine tittade upp på honom och nickade.

»Du får vittnesskydd i morgon. De håller på att ordna det nu, men det tar lite tid.«

»Vad innebär det?« frågade hon.

»Det beror på.« Det knackade på dörren. Griessel reste sig och tog fram sin tjänstepistol, en Z88. »Det måste vara våra pizzor.«

Nationella insatsstyrkans Toyotabuss stannade vid bensinmacken för att tanka. Nio poliser hade suttit stilla i timmar, de var stela och törstiga. De hade inte sträckt på benen sedan Louis Trichardt. Alla gick ut. Den unge svarte polisen, teamets prickskytt, visste att det föll på hans lott att ta upp beställningar på dricka, eftersom han var yngst.

»Vad ska ni ha?« frågade han.

Det var då två män kom ut från Quickshop, med var sin pistol i handen, samt en grön-, lila- och rödmönstrad plastpåse i den andra.

»Hallå där!« ropade prickskytten och lade handen på höfthölstret. De andra åtta i insatsstyrkan vände sig instinktivt åt samma håll. En kort stund trodde de inte sina ögon. En väldigt kort stund.

»Du sa nyss att du inte ville att jag skulle åka härifrån. Varför då?« frågade Griessel, men hon hade munnen full av pizza och var tvungen att tugga klart innan hon kunde svara.

»Du är den första människan jag träffat i dag«, sa hon som om det räckte. Han kunde se att hon kämpade med gråten.

Han förstod. Han försökte föreställa sig hennes dag. Hennes barn var försvunnet, förmodligen inte ens i livet längre. Den fruktansvärda oron och det malande tvivlet. Rädsla kanske, eftersom vakterna var borta. Ensam, mellan de här fyra väggarna. »Förlåt«, sa han.

»Du har inget att be om ursäkt för. Det är mitt fel. Bara mitt.«

»Hur kan du säga det?«

Hon blundade. »Hade jag inte varit hora skulle jag aldrig ha träffat honom.«

Första tanken som dök upp i hans huvud var att fråga varför hon hade blivit hora. »Det är inte så det funkar«, sa han. Hon skakade bara på huvudet och fortsatte blunda. Han ville gå fram till henne och lägga armen om henne.

Men han satt kvar. »Det är så psyket funkar«, sa han. »Vi ser det ofta. Offer eller anhöriga lägger hela skulden på sig själva. Men man kan inte vara ansvarig för en annan människas beteende.«

Hon reagerade inte. Han såg på pizzan på tallriken framför sig, sköt undan den och torkade händerna på en pappersservett. Han såg på henne. Hon var klädd i jeans. Hon satt uppkrupen i fåtöljen, med de bara fötterna korslagda under sig. Hennes långa, blonda hår hängde för halva ansiktet. Vad skulle han säga till henne? Vad skulle någon kunna säga till honom om det hade varit hans barn?

»Jag kom faktiskt hit för att berätta en helt annan sak.«

Hon öppnade ögonen. »Jag vill inte höra några dåliga nyheter.«

»Jag tror inte att det är dåliga nyheter. Men jag tyckte att du borde veta om det. Har du hört talas om den här Artemishistorien som tidningarna skriver om?«

Plötsligt kastade hon bak huvudet så att håret följde med och sa: »Ja. Och jag önskar att han kunde komma och döda Carlos.« Hon sa det med hat i rösten, ett hat som han kunde förstå.

»Jag har hand om fallet. Assegajmannen. Jag vill använda Carlos för att få fast honom.«

»Hur då?«

»Vi vet att han väljer ut sina offer när tidningarna skriver om dem. Om deras brott. I dag har vi gett massmedia en hel del information om Carlos. Om hur han ... förde bort Sonia. Om hans bakgrund som knarklangare. Vi tror att det kan locka fram assegajmannen.«

»Och sedan, då?«

»Det är den andra anledningen till att vi håller Carlos under ständig bevakning.«

Det dröjde en stund innan hon svarade. Han såg hur det rörde sig i huvudet på henne, ögonen smalnade, läpparna spändes åt. »Så det handlar inte om Sonia«, sa hon.

»Jo, det *handlar* om Sonia. Allt tyder på att han kommer att leda oss till henne.«

Han ansträngde sig för att låta övertygande, men han hade dåligt samvete. Han hade avslöjat deras planer för Sangrenegra. I rätten i morse hade han sett Carlos i ögonen och förstärkt budskapet: Du är vårt lockbete. Han visste att Carlos inte tänkte ta sig någonstans, eftersom Carlos visste att polisen bevakade honom. Chansen att colombianen skulle leda dem någonstans var mindre än noll.

»Jag tror dig inte.«

Kunde hon höra på hans röst att han ljög? »Min svarta kollega pratade med en psykiatriker i morse. Hon sa att människor som Carlos alltid återvänder till sina offer. Det svär jag på. Det är sant. Chansen finns. Det är åtminstone en möjlighet. Jag kan inte lova att det kommer att hända, men chansen finns.«

Hennes ansiktsuttryck förändrades, bitterheten löstes upp och han såg att hon höll på att brista i gråt. Han sa: »Chansen finns« en gång till, men till ingen nytta.

Hon lade händerna för ansiktet och sa: »Låt honom hållas. Låt honom döda Carlos.« Sedan började hennes axlar skaka. Han stod inte ut längre.

Han fylldes av skuld och medkänsla och lade handen på hennes axel. »Jag fattar«, sa han.

Hon skakade på huvudet.

»Jag har också barn«, sa han, och andades in hennes doft: parfym och en svag svettluk.

Han satte sig på fåtöljens armstöd, lade handen bakom hennes nacke och på den bortre axeln. Hans fingrar klappade henne tröstande. Han kände sig som en idiot, eftersom hon blev alldeles stel när han tog i henne. »Jag fattar«, upprepade han.

Sedan rörde hon på sig, han kände hur hon mjuknade och till slut lutade sitt huvud mot honom. Med armen runt hans höft började hon gråta.

37.

Han hann tänka många tankar medan hon lutade sig mot honom, ihopkrupen under hans arm. För första gången sedan Anna sparkade ut honom kände han något slags lugn sänka sig över honom. En form av frid.

Han såg sig omkring i lägenheten. Vardagsrummet och köket var ett enda stort rum som avgränsades av en vit bardisk i laminat. En hall ledde in till höger bakom honom. Till sovrummen? Han lade märke till det rymliga kylskåpet och den stora platt-tv:n. Nya grejer. En barnteckning föreställande färgglada djur var uppsatt med magneter på kylskåpsdörren. En krokodil och en noshörning och ett lejon. Han noterade kaffemaskinen i köket – i blankaste krom, med munstycken och kranar. Men stolarna vid bardisken var slitna och den ena fåtöljen i vardagsrummet var gammal och nedsutten. Två världar i en.

En tavla satt på väggen till vänster om honom. Stor och originell. Ett landskap, ett blånande berg i fjärran och en grön dal, veldens gräs växte högt och frodigt. En liten flicka sprang genom gräset. Hon syntes bara som en liten figur till vänster, förminskad av landskapet, men han kunde se hur hennes blonda hår fladdrade i vinden. Fyra eller fem steg framför henne flög en röd ballong med ett snöre efter – ett tunt, svart streck, knappt skönjbart mot bergets blånad. Flickan försökte få tag i det. Gräset böjde sig i hennes väg. Det måste vara vinden, tänkte han. Som fått hennes ballong att blåsa bort. Han undrade om hon sprang fort nog för att fånga den.

Han började få stånd.

Hon kunde som tur var inte känna det, eftersom de inte hade kroppskontakt just där. Hennes andetag var lugnare nu, men han kunde inte se hennes ansikte.

Han lade benen i kors för att dölja sitt tillstånd. Han kunde inte rå för det; det var så många saker som påverkade honom samtidigt. Vetskapen om att sex var hennes jobb. Hon var snygg. Och sårbar. Skadeskjuten. Något inom honom reagerade på det. Något som registrerats djupt inne i hans hjärna och sände ut primitiva signaler: Ta chansen, nu är det läge. Han visste att det var så hans hjärna fungerade. Hans – och alla andra hjärnor av samma kön. Men även de mentalt störda hjärnorna, för dem handlade det

om mer än ett tillfälle för en sexuell erövring. Seriemördare till exempel. De letade rätt på de svagaste och lättaste offren för sina mörka gärningar. Ofta prostituerade. Inte alltid avsiktligt med genomtänkt resonemang och noggrant planlagd strategi. Instinktivt. Någonstans väcktes ett minne från tiden före spritdimmans töcken, något han hade räknat ut alldeles själv. Att han var en bra polis eftersom han förstod andra genom att känna sig själv. Han kunde utnyttja sina egna svagheter, sina egna rädslor och instinkter, eftersom han var medveten om dem. Han kunde förstora dem, förstärka dem som man skruvade upp en volymknapp, tills de befann sig på den höga nivån som kunde få andra människor att begå mord, våldta, ljuga eller stjäla. När han satt där förstod han plötsligt att det var en av anledningarna till att han började kröka. Den smygande insikten om att han var precis som dem och att de var som han, att han inte var en bättre människa. Som han hade känt sig i går kväll eller om det var kvällen före, han kom inte ihåg vilket, när han hade sett Anna och hennes inbillade unge älskare framför sig och svartsjukans ondskefulla klor hade vridit om alla reglage tills han ville skjuta någon. Hade han kommit på dem i den situationen på riktigt och haft sin tjänstepistol på höften skulle han skjutit det aset mittemellan ögonen, ingen som helst jävla tvekan om den saken.

Men det var inte den främsta orsaken till att han söp. Nej. Det var inte bara därför. Det fanns andra skäl. Stora som små. Han började förstå sammanhangen bättre och bättre. Han var en skrovlig sten som slipats med tusentals fasetter, och det var ren otur att just hans form passade så förbannat väl i det skeva, svarta hål som kallades alkoholism.

Hans sätt att vara fick konsekvenser. Nervtrådarna i hans hjärna var kopplade på ett sätt som fick vissa följder. Det gjorde det möjligt för honom att komma till en brottsplats och verkligen se vad som hade hänt, det väckte dessutom hans jaktinstinkt. Det fick honom att gilla själva jakten; inne i skallen tändes en beroendeframkallande njutning. Men samma kopplingsschema fick honom också att ta till spriten. Om man ville ge sig ut på rovjakt var man tvungen att kunna se döden i vitögat. Och om man var rädd för att dö? Då sökte man mod i flaskan, för den var en del av dig. Och söp man tillräckligt länge skapade spriten sitt eget kopplingsschema, sitt eget sätt att tänka, sitt eget försvar. Sina egna tjocka glasögon som man såg sig själv och omvärlden igenom.

Så vad gör man åt det? Vad gör man åt konsekvenserna, myntets baksida – om de har kvaddat hela ens liv? Slutar vid polisen och börjar köra runt

Brackenfells gator på nätterna i en vit Toyota Tazz och lägger lappar under folks dörrar åt Chubb Security? *Ni glömde stänga fönstret. Ert larm har gått.* Eller sitter man parkerad framför en liten svartvit skärm som visar shoppingcentrets övervakningskameror och glor på uppiffade hemmafruar som bränner gubbens pengar?

Och aldrig mer får man vädra jaktinstinkten, och sedan dör man sakta inombords.

Plötsligt kände han en desperat förtvivlan, som om han gått vilse i en labyrinth. Han måste tänka på något annat – på en kvinna som lutade sig emot honom och att det tillfredsställde ett visst behov. Behovet av närhet. Att någon tog i honom. Ända sedan han kastades ut från sitt hem hade han känt hur ömhetsbehovet hade vuxit.

Det var så mycket han undrade om henne.

Varför hade hon känt sig tvungen att bli hora? En afrikandertjej? Inte vacker som en fotomodell. Snarare snygg, sexig.

Hade alla kvinnor det i sig? Låg det och slumrade inom dem tills tillfälligheten uppenbarade sig? Eller var det som hans egna slipade fasetter, en specifik kombination av vinklar och ytor?

Egentligen hade han inte behövt åka hit i kväll. Men han hade haft det i bakhuvudet hela dagen: han ville titta till henne.

Var det en slump att han hade kommit att tänka på första gången han hade sex just när han varit på väg hit? Samtidigt som han hade funderat över hur alkohol och minnet samverkar. Han hade en mental bild av sina nervsynapser dränkta i konjak; ju längre han höll sig nykter desto lägre sjönk vätskenivån, som en damm som höll på att torka ut, och på botten låg några rostiga gamla föremål.

Alla minnena var förstås inte lika trevliga, men han koncentrerade sig på ett som var riktigt gammalt: det med tjejen som hade en guldkedja om halsen med sitt namn i guldbokstäver på: YVETTE. Hon var klädd i jeans och en blåvitrandig T-shirt och hade sprutat på för mycket parfym. Men hon doftade ändå underbart.

Han mindes en hel del udda detaljer från den kvällen. De hade en spelning i Welgemoed, åt Tygerberg till, det var någon rikemansunge som fyllde sexton. De hade riggat instrumenten på klinkerplattorna vid sidan av poolen. Den rike farsan svansade omkring och frågade saker som: »Har ni gummin som ni kan sätta på trumstativen?» När han var en bit bort sa

trummisen: »Jag har gummin så jag kan sätta på din dotter«, och sedan skrattade alla. Rikingen, en av de där som klädde sig som om han trodde att han också var sexton, tvärstannade och frågade: »Vad sa du för något?« Trummisen sa: »Jo, jag sa att jag har gummin«, men med ett flin. Rikingen stod där och visste att han hade gjort bort sig, men utan att kunna göra något åt det.

När de spelade hade tjejen varit i publiken. Hon rörde sig i utkanten av klungan framför scenen, till hälften skymd och inte riktigt delaktig. Eller också ville hon inte vara det. Ibland dansade hon för sig själv. Hon såg på honom, och det första han lade märke till var hennes ögon – stora bruna ögon som såg sorgsna ut. Långt, rakt, brunt hår. Sedan fick han syn på hennes nätta små bröst och söta runda stjärt, och då såg han ett gyllene tillfälle och började spela bara för henne.

Förväntningarna blev nästan för mycket för honom. Han var livrädd för att hans förhoppningar skulle vara totalt orealistiska. Han väntade tills sent på kvällen, under den allra sista pausen, gick fram till henne och sa »Hej«, och hon sa »Hej« och såg på honom med ett småleende som såg ut att betyda »Jag vet vad du tänker«. Sedan hände något mycket märkligt. Hon tog hans hand och ledde honom bort från huset och in i skuggorna. Hon öppnade en låg dörr på husets gavel. Det var någon form av förråd. Hon stängde dörren så det blev alldeles kolsvart. Han såg inte ett skit. Sedan kastade hon sig över honom med armarna runt hans hals och började kyssa honom. Hon smakade alkohol och tuggummi och doftade parfym. Lusten överföll dem båda i mörkret, de kysstes och klädde av varandra med fumliga händer, och han tog på hennes kropp – han smekte hennes ansikte, hals, bröst och stjärt med sina händer. De stötte emot osynliga trädgårdsredskap och hittade på något outgrundligt vis en plats att ligga på, en smärtingpresenning ovanpå några säckar – knappast mjukt, men inte lika hårt som golvet. Han mindes lukten av terpentin och gammal färg, men mest av allt doften av hennes parfym. De enda ljuden som hördes kom från deras iver och brådska. Hon hade tagit hans kuk i munnen. Herregud, den känslan glömde han aldrig. Plötsligt var hon försvunnen, och sedan kände han hennes hand runt hans grej, och så blev det varmt och vått omkring den, och det slog ned som ett åsknedslag i huvudet på honom – hans kuk var inuti hennes mun. Alla runkfantasiers verklighet. Han ville se på. Han ville så gärna veta hur det såg ut, så han kunde rista in synen i sitt minne och komma ihåg den för evigt, men det var becksvalt, inte minsta lilla

ljusstrimma. Han stönade av en blandning av frustration och upphetsning och trevade med handen tills han hittade hennes buske, lät ett finger glida in och kände att hon var het som glödande kol inuti.

Efteråt öppnade hon dörren på glänt så de kunde hitta sina kläder och klä på sig. Han såg hennes luddiga silhuett avteckna sig mot det svaga ljuset utifrån. Det var det sista han såg av henne. Han gick tillbaka, förlägen och orolig över att inte ha fått på sig kläderna ordentligt inne i förrådet. Ingen hade märkt att han varit borta. Han letade efter henne överallt, men hon var borta.

Yvette. Det var allt han visste. När han gick och lade sig kände han ett underligt vemod. Hennes doft satt kvar på hans fingrar och kropp. Men nästa morgon var den borta. Precis som hon.

Medan hon var inne i badrummet smet han kvickt ut till bilen för att hämta skivan och cd-spelaren.

När hon kom ut var håret blött och nytvättat. Hon bäddade på soffan åt honom. Hon hade lagt fram ett stort blått badlakan och sa att han gärna fick utnyttja badrummet om han ville. Han sa att han nog skulle kunna tänka sig en dusch. Det kändes en smula ansträngt dem emellan. Eller var det bara som han inbillade sig?

I natt skulle han bo hemma hos en hora. Han klarade inte av att se på henne men tvingade fram ett artigt leende.

»Ja, då är det väl dags att säga god natt.«

»Sov gott«, sa han.

»Detsamma.« Hon gick bort till sovrummet och stängde dörren om sig. Han gick in i badrummet. Luften var fortfarande fylld av ånga från duschen och av hennes dofter; tvål, schampo och bodylotion. Det luktade inte som i Annas badrum. Mustigare. Starkare.

Han tog av sig kläderna, vek ihop dem och lade dem i en prydlig hög på toalettstolen, ovanpå sitt tjänstevapen. Han betraktade sin kropp. Naken i en horas badrum. Han studerade håret på bröstet, som redan börjat gråna, och sin slappa medelåldersbuk. Hans penis befann sig någonstans i ingenmansland mellan likgiltighet och åtrå, en halvrökt cigarr. Ingen grekisk gud, precis. Inte särskilt förförisk i Christine van Rooyens ögon. Han log ett skevt leende mot sig själv i den immiga spegeln.

Han duschade och använde hennes halvt genomskinliga tvål, som hade samma färg som rött vin, och lånade schampo ur en vit flaska. Han sköljde av löddret och torkade sig. Tog bara på sig byxorna och bar ut resten av kläderna och pistolen i vardagsrummet. Han placerade alltsammans bredvid soffan, satte sig och undersökte sin sovplats. Soffan var stor och bred. Tillräckligt lång. Han tog fram skivfodralet med Anton Goosen och tittade på det en gång till. Det var en dubbel-cd, han valde skiva två och stoppade den i spelaren. På med hörlurarna. Han släckte golvlampan bredvid soffan, lade upp fötterna och placerade spelaren på magen. Tryckte på play.

Inte förrän de nio medlemmarna i nationella insatsstyrkan hade tröttnat på att skratta och skämta och kört vidare fick kriminalinspektören i Midrand en chans att ta fingeravtryck på de båda gärningsmännen. Sedan låste han in dem i cellen igen.

Han satte sig vid sitt skrivbord och började gå igenom bevismaterialet systematiskt. I en av de genomskinliga plastpåsarna låg id-handlingarna som insatsstyrkan hade hittat i BMW:n. Han tog fram dem och studerade namnen.

»Vänta nu lite«, tänkte han och lyfte telefonluren. Numret han slog gick till SAPS brottsregister i Pretoria.

När applåderna efter sista låten hade tonat ut låg han med slutna ögon och kände sig lätt om hjärtat. Han undrade vad han egentligen hade gått miste om under de senaste åren. Han var fyllonas svar på sagornas Rip van Winkel, han som sov i tjugo år. Han hade ett stort svart hål i sitt liv. Allt och alla hade hunnit växa upp. Hans barn, hans musik ... hela hans jävla land. Allt utom han själv. I huvudet kunde han se alternativen, hur annorlunda allt kunde ha varit. Han ville inte tänka på det. Han tog av sig lurarna.

Stadsljuden hördes svagt utifrån. Hans ögon hade vant sig vid mörkret. Gatlyktornas sken som trängde igenom de tunna gardinerna räckte för att lysa upp taket. Möblernas silhuetter, tavlans mörka fyrkant på väggen. Små röda och gröna lampor lyste från kylskåpet och tv:n.

Han längtade efter att prata med Fritz. När han sträckte sig över det lilla soffbordet hittade han sin mobiltelefon och knappade sig fram genom menyn till meddelandefunktionen. Han fick kämpa lite med de pyttesmå knapparna. SKIVAN ÄR KANON, BASEN RENA DRÖMMEN. TACK. PAPPA.

Han skickade i väg sitt sms och lade cd-spelaren och telefonen ovanpå sina kläder. Han måste försöka sova. Han ville inte grubbla mer, han hade grubblat färdigt för i dag. Han bytte ställning i soffan och försökte lägga sig bekvämt. Det kändes bäst om han låg med ryggen mot ryggstödet. För varmt för täcke. Sova.

Vid ett tillfälle slank tankarna i väg till Christine i sovrummet intill, men han tvingade bort dem och försökte tänka på Anna i stället. Det gjorde honom knappast lugnare, så han tänkte på musiken, och sedan gjorde han likadant som han brukade göra när han var sjutton: han såg sig själv uppe på scenen. På stadsteatern. Med Anton & hans vänner. Han spelade bas. Det gick lekande lätt, han svävade i väg med musiken, lät fingrarna plocka på strängarna precis som de skulle och hörde sovrumsdörren öppnas och så mjuka fotsteg på heltäckningsmattan. Hon måste vara på väg till badrummet. Men så stod hon plötsligt intill honom. Hon lade sig på soffan, med ryggen emot. Hon flyttade sig närmare så att de låg som två skedar. Han vågade knappt andas. Han måste låtsas att han sov. Hålla andetagen jämna och djupa. Han kunde känna hennes doft, hennes axel var precis vid hans näsa.

Hon ville ha tröst. Hon behövde bara någon. Hon ville inte vara ensam, hon saknade sitt barn, hon var trasig och sårad. Allt det där visste han.

Han gjorde ett ljud som han hoppades lät som om det kom från en sovande person och lade sedan sin hand på hennes höft. En tröstande gest. Till hälften på tunt tyg och till hälften på naken hud.

Han kunde känna hennes kroppsvärme. Nu fick han så klart stånd också, det fanns inget han kunde göra åt saken. Han måste tänka på något annat. Han gav ifrån sig ett till svagt ljud och flyttade höfterna bakåt. Herregud, hon fick inte märka något. Han borde ha dragit på sig kalsongerna, då hade kuken åtminstone hållit sig på plats. Hon kanske inte var riktigt vaken. Han försökte lyssna till hennes andetag, men allt hans sinnen uppfattade var hennes värme och doft.

Hon tryckte sig närmare honom. Ända tätt intill. Både upptill. Och nedtill.

Han ville be om ursäkt. Han ville mumla »Förlåt« eller något, men han tordes inte. Hon sov nästan, och det skulle bara göra det värre. Han låg väldigt stilla. Tänkte på musiken. Spelade bas till »*gee die harlekyn nog wyn, skoebiedoewaa, skoebiedoewaa, rooiwyn vir sy lag en traan en pyn,*

skoebiedoewaa, skoebiedoewaa ...« Ge den här skojaran mer vin, scoobydowaa, scoobydowaa, rött vin för hans skratt och tårar och smärta ...

Hon flyttade sin arm och lade handen över hans. Hon höll den på sin höft en stund och drog sedan in den under nattlinnet, åh helvete, upp till sina bröst, hennes handflata mot hans handrygg och han tog på henne, kände allt det mjuka och hon suckade djupt och kramade hans hand och tryckte den ännu hårdare mot sig. Hon flyttade sig igen, den här gången bort från hans höfter, så att hennes händer kom åt framtill. Med händerna bakom ryggen knäppte hon upp hans byxor, han kunde inte begripa hur hon bar sig åt. Drog ned gylfen. Stack in handen och grep tag om honom. Åtrån hördes som en glasklar hög ton i hans huvud, en gitarr som hämtade fart i basgången från hans hjärtslag, och sedan förde hon in honom bakifrån.

Långt efter hans orgasm låg de kvar i samma ställning, mage mot rygg, han var fortfarande kvar inuti henne, även om han var förbrukad och slak. Det första hon sa var knappt hörbart: »Du är också trasig.«

Han tänkte efter en lång stund innan han svarade. Han undrade hur hon kunde veta. Hur hon kunde se det. Eller känna det. Varför hade hon kommit och lagt sig hos honom? Var det hon som behövde honom? Eller var det hennes gåva till honom? En tröst?

Så han berättade. Om Anna. Om sina barn. Om krökandet. Utan någon plan eller struktur, han lät orden flyta fram i samma ordning som de dök upp i hans huvud, han höll armen om henne hårt nu och hade handen kring hennes runda bröst. Hennes ansikte mot hans, de fina fjunen mot hans sträva skäggstubb.

Han berättade hurdan han var förr, innan spriten satte klorna i honom. Han var optimistisk, utåtriktad. En skämtare. Det var han som kunde få alla att skratta i de mest underliga situationer. När stämningen var tryckt på morgonsamlingen och grälet hängde i luften var det han som kunde se det lustiga i situationen och fälla en dräpande kommentar som fick alla att vika sig dubbla av skratt. Han var den som alla ringde först när de ville slänga på lite kött på grillen och fixa en *braai*. Två eller tre gånger i månaden brukade han hamna på en improviserad grillfest, en *braai*, med killarna från mord- och rånroteln. Klockan tre på eftermiddagen, för en stunds paus från pressen som aldrig upphörde, i Blouberg eller Silvermine, eller till och med vid själva polishuset i Bellville South. Öl och kött och bröd, skratt, prat och dricka, han stod överst på listan, för han var polisassistent Bennie Griessel, spanare med magkänsla och kårens cyniska clown, som alltid hade ett

skämt på lut om jobbet och byråkratin och kvoteringen, men som skojade med värme. Så att alla fick kraft att orka fortsätta efteråt.

Nu, på andra sidan spritdimman, har de andra fortfarande sina *braais*. Men ingen ringer honom. Ingen vill ha honom där, den där fyllskallen som vinglar omkring och inte kan få ihop två sammanhängande meningar. Drummeln som ramlar in i folk, svär och slåss och måste skjutsas hem till en fru som motvilligt öppnar dörren. Eftersom hon varken vill släppa in fyllot eller förnedringen.

Han berättade för Christine att han hade varit vit i elva dagar nu och att han inte kände den här nye mannen.

Hela hans omgivning hade förändrats. Hans barn, hans fru, hans kollegor. Herrejäklar, han hade blivit en ensam gammal föredetting bland de unga *Sturm und Drang*-snutarna.

Men huvudsaken var att han verkligen *tyckte* att han hade förändrats. Han visste inte riktigt hur. Eller hur mycket. En konstig prick i fyrtioårsåldern med ett stort, gapande hål mitt i livet.

Han berättade allt detta och mitt under berättelsens gång frågade hon: »Varför vill du ha tillbaka din fru?« Han tänkte efter en stund innan han svarade. Han sa att han faktiskt hade varit lycklig med henne. Det hade de varit båda två. Hon var kvinnan som han hade byggt upp sitt liv med. De hade inte haft någonting alls från början, bara varandra. De hade skapat ett hem, kämpat ihop. Skrattat ihop. Delat samma mirakel när Carla och Fritz föddes. Firat ihop när han blev befordrad. De hade en historia ihop, den sortens historia som betyder något. De var vänner och älskare, och det ville han ha tillbaka. Han saknade bandet, gemenskapen och tilliten. För det var en så stor del av den han var och den han hade varit.

Och han ville bli den personen igen.

Utan Anna hade han inte ett skit. Så var det bara.

Hon sa: »Man kan aldrig gå tillbaka till den man var förut«, och innan han hann reagera frågade hon: »Älskar du henne fortfarande?« Det kvittade hur länge han än funderade, han kunde ändå inte svara. Han ville sätta i gång en meningslös diskussion om saker som »Vad betyder älskar?« men han sa inget och blev plötsligt trött på sig själv, så han frågade: »Du själv, då?«

»Vad är det med mig?«

»Varför var du tvungen att bli ... prostituerad?«

»Sexarbetare«, sa hon, med lätt ironisk röst.

Hon flyttade sig sakta och han gled ur henne. En flyktig känsla av tomhet. Hon vände ansiktet mot honom och handen försvann från hennes bröst.

»Skulle du ha frågat det om jag hade jobbat i en blomsteraffär?« Det hördes ingen aggressivitet i hennes röst. Rösten var låg och likgiltig. Hon väntade inte på hans svar. »Det är bara ett jobb.«

Han tog sats för att svara, men hon fortsatte: »Folk har fått för sig att det är så himla hemskt. Dåligt. Skadligt. Men ditt jobb är ju också skadligt. Det har du precis berättat. Ändå är det helt okej att bli polis. Bara du inte blir hora.«

Han tänkte att om hon inte hade varit »sexarbetare« skulle Sonia ha varit trygg i sitt hem, men han visste att han absolut inte fick säga det.

»I början undrade jag också varför jag inte var som alla andra. Alla mina kunder frågar samma sak: 'Varför jobbar du som eskorttjej?' Till slut tror man själv att det är något fel på en. Sedan tänker man varför måste det vara *fel*? Varför kan det inte vara *rätt*? Varför kan det inte bara vara så att jag tänker längre än de flesta? Vad är sex egentligen? Är det så illa? Vad är det som gör det så skamligt?«

Hon ställde sig upp och gick bort från honom, och han ångrade att han hade ställt frågan. Det hade inte varit meningen att göra henne upprörd. Han borde ha tänkt efter. Han ville be om ursäkt, men hon hade redan försvunnit bort i hallen. Han insåg att hans byxor fortfarande var öppna, så han drog igen gylfen.

Han såg hennes skugglika gestalt röra sig och nu var hon tillbaka, men den här gången satte hon sig vid hans fötter.

»Vill du ha en cigg?«

»Hemskt gärna.«

Hon satte två cigaretter i munnen och tände sin tändare. I ljuset från lågan kunde han se hennes bröst och ansikte och bara axlar.

Hon räckte över den ena. Han tog ett djupt bloss.

»Jag har alltid varit annorlunda«, sa hon och blåste ut ett rökmoln som skapade en spöklik skugga på väggen mitt emot. »Det är svårt att förklara. När man är liten fattar man ingenting. Man tror att det är något fel på en. Mina föräldrar ... jag kommer från ett propert hem. Min pappa var yrkesmilitär och min mamma var för det mesta hemmafru, och de var nöjda

med det. Med sin lilla värld. Med den sortens liv. Ju äldre jag blev desto svårare hade jag att förstå det. Var det verkligen allt? Man går i skolan, träffar sin man eller fru, får barn, pensionerar sig, skaffar hus vid havet och sedan dör man. Man protesterar aldrig, man gör rätt för sig. Det var vad min pappa sa: 'Man ska göra rätt för sig, flicka lilla.' Vem är det som bestämmer vad som är rätt? Allmänheten? Hur kan de veta vad som är rätt? Man betalar sina p-böter, kör inte för fort och väsnas inte efter klockan tio på kvällen. Och man gör sin plikt. Det var en annan av pappas klassiker: 'Alla måste göra sin plikt, flicka lilla.' Sin plikt mot sin familj, mot sin stad, mot sitt land. Varför då? Vad fick de ut av att göra sin plikt? Min pappa gjorde sin plikt mot armén, och han dog innan han fick ut sin pension. Min mamma gjorde sin plikt mot oss, och hon har aldrig varit i Kapstaden eller Europa eller någon annanstans. När alla hade gjort sin plikt fanns det aldrig några pengar över. Inte till kläder, inte till bilar, inte till möbler, inte till semester. Men det gjorde inget, man fick ändå inte skryta, det är inte att göra rätt för sig.«

»Alla vill att man ska vara vanlig. Allt man får lära sig är bara ett sätt att få en att inte sticka ut. Men jag stack ut. Jag kunde inte hjälpa det. Det är så jag är skapt. Sa mina föräldrar eller lärare att man skulle göra på ett visst sätt undrade jag alltid hur det skulle kännas att göra tvärtemot. Jag ville se hur det såg ut på andra sidan. Så jag tog reda på det. Jag tjuvrökte lite och drack en del. Men när man är femton eller sexton handlar nästan alla regler om sex. Man får inte göra si, man får inte göra så, man måste vara en anständig flicka. Varför då? Så att man kan skaffa sig en anständig man? Och ett anständigt liv med anständiga barn? Och en anständig begravning med anständigt mycket folk? Så jag testade. Och ju mer jag testade, desto mer insåg jag att det är den andra sidan som är intressant. De flesta vill inte alls vara anständiga, alla önskar att de vore annorlunda, men de vågar inte. De är alldeles för rädda för vad folk ska tycka. De är rädda för att bli av med alla trista prylar som de samlat på sig i livet. Jag hade en lärare, han var så himla plikttrogen. Jag fick jobba på honom. Jag låg med honom på sommarlägret för kristna studenter. Han sa: 'Herregud, Christine, vad jag har längtat efter det här.' Så jag frågade varför han inte hade gjort något åt det. Han hade inget svar. Och min pappas kompis. När han var hemma hos oss spanade han alltid in mig, men gick snällt och satte sig bredvid sin fru och höll henne i handen. Jag visste ju vad han ville. Jag fick jobba på

honom också, han sa att han gillade unga tjejer, men att det var första gången för honom.«

Hon fimpade cigaretten och vände sig halvt emot honom.

»Han var lika gammal som du«, sa hon, och för en kort sekund tyckte han att han hörde förakt i hennes röst.

Hon lutade sig bakåt med ryggen stödd mot hans fötter. Hon lade armarna i kors nedanför bröstet.

»Vet du varför mina föräldrar lät mig plugga på universitetet? För att hitta en man. Någon med utbildning. Och ett bra jobb. Så att jag kunde få ett bra liv. Ett bra liv. Vad hjälper ett bra liv? Vad har du för nytta av det när du dör, att kunna säga till dig själv att du haft ett bra liv? Tråkigt, men bra.«

»På universitetet var det en kille som brukade hälsa på mig, han gick tredje året på läkarlinjen. Hans föräldrar bodde i Heulwelsig, och de hade det väldigt gott ställt. Jag såg hur de bodde. Jag såg att om man bara hade pengar måste man inte vara plikttrogen, vanlig och snäll. Att ha pengar betyder mer än att kunna köpa saker. Man kan sticka ut – utan att någon säger något. Då förstod jag vad det var jag ville ha. Men hur skulle jag bära mig åt? Visst, man kan gifta sig med en rik man, men då är det fortfarande inte dina egna pengar. Jag skaffade ett heljobb på en cateringfirma. En kväll stod jag och rökte på en golfbana när en man kom fram till mig. Han hade en bilfirma på Zastron Street och frågade: 'Hur mycket tjänar du?' När jag berättade det sa han: 'Skulle du inte hellre vilja tjäna tusen rand per kväll?' och jag sa: 'Hur skulle jag kunna göra det?' och han sa: 'Med din kropp, sötnos.' Han gav mig sitt visitkort och sa: 'Tänk på saken.' Jag ringde honom på måndagen. Och jag gjorde det. I en lägenhet, de var sju killar som delade en lägenhet i Hilton, och ibland ringde de efter mig på lunchen eller kvällen och så åkte jag dit från mitt studentrum.«

»Men precis före sluttentan blev jag gravid«, sa hon. »Jag käkade piller, men de funkade tydligen inte. När jag berättade det lovade de att de skulle betala för aborten, men jag sa nej. Så de gav mig pengar, och jag stack till Kapstaden.«

38.

Orlando Arendse hade en fast morgonrutin. Utan att ha ställt någon väckarklocka vaknade han prick klockan sex varje morgon i sitt flotta hus i West Beach utanför Milnerton. Han satte på sig morgontofflorna och en vinröd morgonrock. Han tog sina läsglasögon från nattygsbordet, lät sin fru sova vidare och gick ut i köket. Han lade glasögonen på köksbordet och malde kaffeböner, hälften italienska och hälften Mocca-Java, precis så att det räckte till fyra stora muggar. Han fyllde kaffebryggaren med vatten och hällde försiktigt i de malda bönorna. Sedan slog han på strömbrytaren.

Han gick mot ytterdörren, öppnade den, gick ut och tittade upp för att avgöra hur vädret skulle bli, sedan gick han över den stenlagda uppfarten till den automatiska säkerhetsgrinden. Han gick förvånansvärt raskt och upprätt för att vara sextiosex år och ha bott i Cape Flats större delen av sitt liv. Till höger om grinden satt brevlådan. Han öppnade den och tog upp *Die Burger*.

Han skummade rubrikerna utan att öppna tidningen. Eftersom han inte hade på sig sina läsglasögon ännu var han tvungen att hålla den på armlängds avstånd.

Han gick tillbaka till huset, och precis innan han steg in genom ytterdörren såg han sig om, först till vänster och sedan till höger. Det var en inbyggd instinkt som inte längre fyllde någon funktion.

Han vek noggrant upp tidningen på sitt köksbord av douglasgran och tog på sig läsglasögonen. Hans högerhand sökte sig mot morgonrockens högra ficka. Den var tom, och han gjorde ett irriterat klickljud med tungan. Han hade slutat röka. Hans fru och läkare hade gaddat ihop sig mot honom.

Han läste bara förstasidan. Vid det här laget avslutade kaffebryggaren sitt gurglande med en sista suck. Orlando stämde in i sucken, vilket han gjorde varenda morgon. Han reste sig och tog fram två muggar från köksskåpet ovanför kaffebryggaren och ställde dem på bänken. Först fyllde han den ena muggen, drog in doften och njöt av aromen. Varken mjölk eller socker. Svart som natten. Han hällde upp resten av kaffet i en termos så det skulle hålla sig varmt. Med muggen i handen satte han sig igen. Han vände blad

och studerade bilden på den förtjusande unga damen på sidan tre. Sedan ägnade han sig åt ledarsidan och läste noga.

Klockan sju brukade han hålla upp kaffe ur termosen i den andra muggen och bära in den till sin hustru. Men tio i sju, när han var mitt uppe i cricketresultaten på sportsidorna stördes han av den enerverande signalen från porttelefonen i hallen.

Orlando reste sig och gick ut i hallen. Han tryckte in knappen och höll munnen tätt intill mikrofonen. »Ja?«

»Orlando?«

Den mörka rösten lät bekant, men han kunde inte placera den.

»Ja?«

»Det är Tobela.«

»Vem?«

»Tiny. Tobela Mpayipheli.«

Han sprang igenom en grön dal i knähögt gräs och jagade en röd ballong. Han sträckte ut handen efter snöret, men snubblade och föll, och ballongen svävade i väg upp mot himlen. Griessel vaknade i Christine van Rooyens vardagsrum och kände lukten av sex på sin kropp. Vad fan har jag gjort?!

Han satte fötterna i golvet och gnuggade sig i ögonen. Han visste att han inte hade sovit tillräckligt, han var trött i både huvudet och kroppen, men det var knappast det som tyngde honom värst. Han ville inte tänka på det. Han reste sig på ostadiga ben, sköt in sin Z88-pistol och mobiltelefonen under soffan och tog med sin lilla klädhög och skorna in i badrummet. Bennie längtade efter att borsta tänderna, men det fick vänta. Han ställde sig i duschen och vred om kranen.

Herrejävlar. Fyllskalle *och* äktenskapsbrytare. Horknullare. En satans vekling som inte kunde lägga band på sig och var tvungen att dra hela sitt livs historia. Vad fan var det för fel på honom egentligen? Han var ju faktiskt ingen jävla tonåring längre.

Han skrubbade sig med tvålen, tvättade sitt kön två, tre, fyra gånger. Hur skulle han nu bete sig mot henne? Hur långt hade de kommit med vittnesskyddet? Han måste ringa dem. Hur hade natten varit ute hos Bushy Bezuidenhout och gänget i Camps Bay? Medan han låg i famnen på ett fnask. Fullt medveten om det dessutom – innerst inne var det nog därför han hade åkt hit. Han ville väl att hon skulle ta i honom, för han längtade så

inihelvete efter kroppslig närhet. Han trodde förstås att det skulle vara lättare för en hora att ta i honom. Han kunde väl inte vänta i sex satans månader på att hans fru möjligtvis skulle kunna tänka sig att ta i honom igen.

Han klev ut ur duschen och torkade sig frenetiskt. Herrejäklar, om han ändå kunde borsta tänderna. Det kändes som om en mungo hade skitit i hans mun. Han luktade på sina byxor. De stank fortfarande sex, han kunde inte gärna åka och jobba i dem. Bäst att ringa Tim Ngubane och ta reda på om någon från vittnesskyddet kunde komma och hämta henne.

Varför hade hon varit tvungen att komma och lägga sig hos honom? Och sedan berätta sitt livs historia, som om alltihop var *hans* jäkla fel.

Han stod fortfarande och höll brallorna under näsan när hon öppnade badrumsdörren och sa med skrämd röst: »Jag tror att det är någon vid ytterdörren.«

Arendse hade inte träffat Tiny Mpayipheli på fem år. När de satt mitt emot varandra vid det exklusiva furubordet såg han att xhosan hade förändrats. Samma jätte till man, med en röst som en cello. Samma kolsvarta ögon som fått honom att rysa första gången han såg dem. Men fårorna i ansiktet hade djupnat, och det korta håret börjat gråna vid tinningarna.

»Berätta om Carlos Sangrenegra«, sa hans besökare och tog en klunk kaffe.

Arendse såg på tidningens förstasida som låg uppslagen framför honom och tittade sedan upp på den storvuxne mannen. Han såg total fokusering. Han var på vippen att säga något, ställa en radda frågor, men polletten började sakta men säkert trilla ned. Han tittade på tidningen igen, sedan på Tiny, och så blev allt glasklart. Allt.

»Herrejävlar, Tiny.«

Xhosamannen sa ingenting alls, bara såg på honom med sin falkblick.

»Vad är det som har hänt?« frågade Arendse.

Tobela tittade på honom en lång stund, sedan skakade han på huvudet till höger och vänster, men bara en gång.

»Jag har dragit mig tillbaka«, sa Arendse.

»Du känner folk.«

»Det är nya tider nu, Tiny. Inget är som förr. Vi färgade har inte en chans längre. Inte ens i knarkbranschen.«

Ingen reaktion.

»Jag är skyldig dig en tjänst. Det har du rätt i.« Arendse reste sig och gick bort till kaffebryggaren. »Jag ska bara ge min fru hennes kaffe, annars får jag aldrig tyst på henne. Sedan ska jag ringa några samtal.«

Griessel försökte dra på sig byxorna, men hade alldeles för bråttom. Han tappade balansen när han stod på ett ben. När han föll omkull slog han huvudet i tvättstället med en dov duns. Han svor till, flög upp, fick på sig brallorna utan att knäppa gylfen och rusade ut ur badrummet fram till soffan där hans pistol låg.

Han blev yr när han böjde sig ned efter sin Z88. Han fick tag i pistolen och for fram till dörren.

»Vem där?« Han osäkrade vapnet.

Till en början kunde han inte höra något, men sedan hördes ljudet av fotsteg från flera personer. Fotsteg som var på väg därifrån. Han vred om nyckeln med vänster hand, slet upp dörren och riktade pistolens mynning längs loftgången. Till höger såg han en figur som försvann in i hissen. Han sprang i den riktningen, fortfarande snurrig i skallen.

Hissdörren hade hunnit stängas. Han tvekade en sekund innan han tog trapporna, två steg i taget.

Sex satans våningar. Med vänsterhanden på räcket, pistolen i den högra och iförd endast ett par byxor rusade han nedåt, nedåt. På tredje våningen hann benen inte med och han halkade, det var bara greppet om ledstången som hindrade honom från att stupa med huvudet före nedför trappan. Han fick syn på ett par ben framför sig och tittade upp. En väldigt tjock kvinna i knallila träningsoverall stod och stirrade på honom med munnen formad till ett O, hennes ansikte var blankt av svett.

»Ursäkta mig«, sa han och tvingade sig upp på fötter, klämde sig förbi henne och fortsatte nedför trapporna.

»Ni blöder«, hörde han den feta kvinnan säga. Instinktivt tog han sig för pannan för att känna efter, handen blev varm och röd. Spring. Vad skulle han ta sig till när han kom fram om de var fler än en? Han flåsade tungt, det värkte i bröstet och benen protesterade.

Andra våningen. Första våningen. Markplan.

Han sprang in med pistolen framför sig, men trapphuset var tomt. Han vräkte upp glasporten och rusade ut i morgonsolen, samtidigt som en vit

Opel tog kurvan mellan Belle Ombre och Kloof Nek Road med tjutande däck.

När samtalet från Midrand kom var kriminalinspektören tvungen att leta rätt på mappen i en bortglömd hög invid väggen.

Sedan mindes han killarna som hade skjutit pojken på macken. Och pappan som hade köpt hela akten.

Han knackade med fingret på mappens omslag. Han undrade om han fortfarande skulle vara intresserad. Om det kunde tänkas finnas mer att tjäna på saken.

Han letade upp pappans uppgifter bland papperen och hittade ett nummer med Cathcarts riktnummer. Han drog åt sig telefonen och slog siffrorna. Det gick fram många signaler. Till slut lade han på luren.

Han fick försöka igen lite senare.

Medan hon tvättade såret i hans panna med en varm och fuktig tvättlapp berättade hon att hon hade hört att någon försökte öppna dörren. Lukten av Dettols desinficeringsmedel stack i hans näsa. Hon stod framför honom, han satt i soffan. Hon hade en tunn morgonrock på sig. Han ville inte ha henne så nära inpå.

Först hade hon varit osäker. Hon hade gått upp för att sätta på kaffevatten medan han duschade när hon tyckte att hon hörde något. Hon såg att låsvredet på dörren rörde sig. Då gick hon fram till dörren och ropade: »Är det någon där?« Det var tyst några sekunder, och sedan hade någon ryckt i handtaget. Det var då hon sprang in till honom i badrummet.

»Du har en bula och ett jack.« Hon tog ett steg tillbaka för att beundra sitt verk.

Hon verkade mjukare i dag, men det var inget han ville tänka på.

»De kommer snart och fixar ditt vittnesskydd«, sa han. Han hade ringt dem innan hon hade börjat sköta om hans panna.

»Jag ska göra mig i ordning.«

»De kommer att ta dig till ett skyddat boende. Du måste packa en hel del kläder.«

Han såg upp mot hennes ansikte. Hon betraktade honom med gåtfull min, sträckte ut en hand mot hans ansikte och strök hans haka med

fingertopparna. Mjukt. Hon smekte hans kind och fortsatte upp till plåstret som hon hade satt på såret.

Det låg ett foliepaket vid hans tröskel. Han tog upp det, låste upp och gick in. Lägenheten kändes död, som om det inte bodde någon där. Han ställde maten på köksbänken och gick uppför trappan. Han var stel i benen efter morgonens motion. Han borstade tänderna länge och omsorgsfullt. Tvättade ansiktet, letade rätt på rena kläder, klädde snabbt på sig och småsprang nedför trappan. Han var redan utanför dörren när han kom ihåg foliepaketet. Han gick in igen. Charmaine hade lämnat en lapp den här gången också. Det stod:

En matbit eller det som mat kan skaffa.
Jag följer för att leta rätt på honom;
Så godt jag kan jag honom skall bemöta,
Och liar jag guld, skall jag hans hushåll sköta.

TIMON AF ATEN

Han hade inte en susning om vad det var för en grek.

Bushy Bezuidenhout tittade bistert på sitt armbandsur när Griessel kom in genom dörren till huset mitt emot Sangrenegras.

»Förlåt, Bushy. Det har varit en tuff morgon.«

»Väldigt tuff, ser det ut som. Vad har du gjort med huvudet?«

»Det är en lång historia«, sa han och kunde se fyllefrågetecknet i kollegans blodsprängda ögon.

»Hur går det här, då?«

»De andra från nattskiftet har redan stuckit. Jag väntade på dig.«

Han fick extremt dåligt samvete och önskade ett ögonblick att han hade kunnat berätta var han hade varit. Men han hade redan dragit sin version av natten för Matt Joubert. Han ville inte göra det en gång till. »Tack ska du ha, Bushy.«

»Här har inte hänt ett skit. Inga skumma bilar, inga fotgängare – förutom en tant som var ute med sina hundar i morse. Carlos släckte kvart över tolv.«

»Har han synts till nu på morgonen?«

»Inte en skymt. Men han måste ju anmäla sig på polisstationen före tolv, så han lär väl börja röra på sig snart.« Och eftertänksamt: »Vi borde ha buggat hans telefon.«

Griessel tänkte på saken. Chansen att assegajmannen skulle ringa upp honom var så gott som obefintlig. »Kanske det.«

»Då drar jag.«

»Jag kan stanna till åtta i kväll, Bushy.«

»Nej, det är okej. Jag kan ändå inte sova så länge.«

Han hittade Vaughn Cupido med en stor kikare på tredje våningen.

»Men *moer*, Bennie. Vad har hänt med skallen, mannen?«

»Det är en lång historia.«

»Jag ska ingenstans.«

Griessel lade sitt matpaket på en byrå och ställde sig bredvid Cupido. Han höll fram handen mot kikaren. Cupido räckte över den, och Griessel riktade den mot Sangrenegras hus.

»Det finns inte mycket att se«, sa Cupido.

Det var helt sant. De flesta fönstren hade spegelglas. »Han måste ju ta sig till polisstationen.«

»Fielies skuggar honom med bilen.« Cupido knackade på radion som satt på hans höft. »Han håller kontakten.«

Griessel gav tillbaka kikaren. »Jag tror inte att han kommer när det är ljust.«

»Assegajmannen?«

Griessel nickade.

Cupido satt i en fåtölj med utsikt över huset. »Man vet aldrig. Jag har försökt sätta mig in i hur han tänker, men det funkar inte. Vad har du i paketet?«

Griessel lutade sig mot väggen. Han hade föredragit att lägga sig raklång i dubbelsängen bakom dem. »Lunch.«

»Har du och frugan fått ihop det igen?«

»Nej.«

»Har du lagat den själv?«

»Lägger jag mig i din mathållning, Vaughn?«

»Förlåt, då. Jag försöker ju bara föra ett samtal. Det finns roligare saker än att spana på ett hus. Berätta om bulan, då. Eller är det också minerat område?«

»Jag slog skallen i tvättstället.«

»Visst.«

»Fan, Vaughn. Vad tror du egentligen? Att jag var packad? Vill du lukta på min satans andedräkt? Så du kan springa till tidningarna och skvallra för journalisterna om vilken jävla nolla jag är? Var så god, ta min telefon. Ring dem. Tror du jag bryr mig? Tror du att det kan bli värre?«

»Herregud, Bennie. Ta det lugnt. Jag är på *din* sida.«

Griessel lade armarna i kors. Radion på Cupidos höft pep till. »Vaughn, det är Fielies, kom.«

»Jag hör dig.«

»Har vi någon i nummer fyrtioåtta?«

»Inte vad jag vet.«

»Det står någon med en stor kikare på andra våningen. Jag tror inte han vet att jag kan se honom.«

»Spanar han på Carlos?«

»Jajamän.«

»Säg att jag kollar upp det«, sa Griessel.

»Vänta«, sa Cupido. »Här kommer Kung Carlos.«

Griessel såg mot Sangrenegras hus. Garagedörrarna började sakta öppnas. »Fan också!« sa han. »Hit med radion!« Han ryckte åt sig den från Cupido. »Fielies, det är Bennie. Har snubben *bara* en kikare?«

»Såvitt jag kan se.«

»Carlos är på väg ut. Kolla försiktigt i fönstret ...«

»Bara en kikare. Nu försvann den ...«

Snälla, låt det inte vara en prickskytt. »Är alla på den här frekvensen?« frågade han Cupido, som nickade.

»Var beredda, samtliga.«

»Kikaren är tillbaka«, sa Fielies.

»Följ efter Carlos, Fielies.« Och så till Cupido: »Vem är hans avlösare?«

»Han har ingen. Det vet du väl att vi inte har tillräckligt med folk för att ha några avlösare?«

»Fielies ...«

»Jag är beredd.«

»Tappa inte bort honom.«

När Carlos BMW försvann bortåt vägen gick Griessel ut ur huset och tvärsöver gatan. Det var varmt ute och vindstilla på läsidan av berget. Värmen ångade från marken, och svettdroppar började sippra fram på hans hud. Han blev rädd för att nattens dofter skulle tränga igenom på nytt. Nummer fyrtioåtta tillhörde någon annan riking, vitmålad betong på hela tomten. Ingenstans där barnen kunde leka. En lekplats endast för vuxna. Han såg upp mot fönstret på andra våningen. Rummet hade utsikt över gatan och Sangrenegras hus, och gardinerna var frändragna. Ingen syntes till just nu.

Han gick fram till ytterdörren och ringde på. Ingen signal hödes. Han begrep sig inte på folk som skaffade ljudlösa ringklockor. Hur skulle man då kunna veta om den funkade eller inte? Man ringer som en galning, för det mesta är den trasig, och så står man där som en idiot och väntar vid dörren utan att någon vet om det.

Han ringde irriterat på en gång till. En gång, två gånger, tre gånger.

Inget hände. Inte ett ljud.

Fielies hade ju uppenbarligen fått syn på något. Kikaren. Som dök upp och försvann.

Han bankade på dörren med knytnäven. Boom, boom, boom, boom, ekade det inifrån. Öppna, era jävlar.

Ingen reaktion, inga fotsteg hördes.

Han tog fram sin telefon och letade rätt på numret till Boef Beukes, som han hade ringt i går kväll. Han tryckte på den gröna lursymbolen. Inget svar. Boef kunde förstås se vem det var som ringde. Och han visste säkert varför, eftersom gorillan där uppe hade ringt sin chef och sagt att folk från våldsroteln knackade på.

Han vände på klacken och gick därifrån.

39.

Han hade hämtat en stol från det vräkiga vardagsrummet, burit upp den för trappan och ställt den bredvid Cupidos. De såg Carlos komma tillbaka och fick rapporter från Fielies. Colombianen hade kört till polisen och sedan åkt raka vägen hem igen.

De satt och väntade och pratade om ingenting. De försökte hålla de andra teamen alerta – spanarna längre ned på gatan och de som gömde sig i velden ovanför huset.

Klockan var 15:34, och tröttheten kändes som bly i kroppen. Han måste ha somnat till med öppna ögon, för när Cupido plötsligt sa »Bennie ...«, med skarp röst blev han så rädd att han hoppade till. När han tittade ut på gatan såg han att en skåpbil hade parkerat utanför Carlos dörr. Den hade ett stort blått kors på sidan. *Första hjälpen för poolen. Intensivvårdsteamet.*

En svart man klev ut. Stor. Blå overall.

Griessel tog upp radion. »Håll er beredda, samtliga.«

Mannen gick runt bilen, öppnade baktill och började lyfta ut slangar, rör, nät och annan utrustning.

»Loggan sitter på väggen«, sa Cupido med kikaren för ögonen.

»Va?«

»På Carlos vägg. Där, bredvid garageporten. 'Swimmingpoolen servas av Första hjälpen för poolen.' Och så ett nummer.«

Poolkillen gick fram till ytterdörren. Han tryckte på porttelefonen och väntade.

»Numret är fyra åtta sju noll noll noll noll.«

Griessel slog det och väntade.

Dörren på andra sidan gatan öppnades. De kunde se Carlos. Han höll upp dörren. Den svarte mannen tog alla sina prylar och gick in.

»Numret har ingen abonnent«, sa en kvinnoröst i hans öra. »Fan också«, sa han. »Är du säker på att det var rätt nummer?«

»Fyra åtta sju noll noll noll noll.«

»Det var ju det jag ...« Han kom på att han hade glömt slå Kapstadens riktnummer först, han svor och knappade in noll två ett, och så numret igen.

Efter fjärde signalen svarade en kvinna.

»Första hjälpen för poolen, god eftermiddag. Det är Ruby, kan jag hjälpa till med något?«

»Det här är kriminalinspektör Bennie Griessel på roteln för grova våldsbrott. Jag skulle vilja veta om ni har någon Carlos Sangrenegra bland era kunder? Shanklin Crescent fyrtiofem i Camps Bay.« Han hoppades att han lät så pass angelägen att hon inte skulle börja tjafsa.

»Jag ber om ursäkt, herrn. Men vi får inte lämna ut information om våra kunder på telefon ...«

Han ansträngde sig för att hålla sig lugn och sa: »Ruby, det här är en akut polisiär situation, och jag uppskattar inte att du ...« Han ville säga »jävlas med mig« men tvingade sig själv att hitta en annan formulering. »Söta, rara Ruby, jag ber dig så snällt jag kan.«

Det blev tyst i andra änden, och kanske hördes det hur desperat han var för till slut sa hon: »Hur var namnet nu igen?«

»Sangrenegra.« Han bokstaverade det åt henne. På andra sidan gatan var ytterdörren fortfarande stängd.

Han kunde höra ett svagt knattrande när Ruby skrev på sitt tangentbord. »Vi har ingen Sangrenegra i vårt register, herrn.«

»Är du säker?«

»Ja, det är jag. Vår dator ljuger inte.« Vasst.

»Okej. Vi måste vara helt säkra på det här. Finns Shanklin Crescent fyrtiofem i Camps Bay, då?«

»Ett ögonblick.«

»Brevbäraren«, sa Cupido och pekade mot gatan. En man i uniform cyklade från brevlåda till brevlåda. Allt var lugnt i Carlos hus.

»Hallå?«

»Jag är kvar«, sa Griessel.

»Vi har faktiskt Shanklin Crescent fyrtiofem, Camps Bay, i vårt register ...«

Han kände sig extremt lättad.

»Kunden är tydligen ett företag.«

»Jaha.«

»Colombianska Kaffekompaniet.«

»Jag förstår«, sa Griessel. Spänningen började ebba ut.

»Här kommer han«, sa Cupido. Den store mannen öppnade ytterdörren. Allt han bar på var ett vitt plaströr.

»Det verkar vara en bra kund. Betalar i tid«, sa Ruby.

»Han ska nog hämta något i bilen«, sa Cupido.

Griessel följde den svarte mannen i den blå overallen med blicken. Overallen såg lite trång ut. Mannen öppnade dörren på förarsidan.

»Vi serverar dem ...«

Mannen slängde in röret i framsätet.

»... på fredagar«, sa Ruby.

Mannen satte sig i skåpbilen.

»Va?« sa Griessel.

»Det är något som inte stämmer«, sa Cupido. »Han åker ifrån ...«

»Vi serverar dem på fredagar.«

»... sin utrustning, den är kvar i huset.«

Griessel slet åt sig radion. »Stoppa honom! Stoppa poolkillen, samtliga!« Han rusade nedför trappan, med telefonen i ena handen och radion i den andra. Ruby sa: »Förlåt?« långt bort i telefonen, medan han skrek i radion: »Fielies, vänd bilen och stoppa poolkillen!«

»Är ni kvar?«

»Jag är på väg, Bennie.«

Han höll på att ramla när han svepte runt hörnet till den sista trappavsatsen och slogs av tanken på hur jävla skruvad världen var. Det kunde gå hur många år som helst utan att man ens gick i en trappa, och så plötsligt springer man i fler trappor än benen klarar av.

»Hallå?« sa Ruby i mobiltelefonen. »Han körde runt hörnet!« skrek Fielies i radion.

»Kör, Fielies, kör för fan!«

Griessel sprang över gatan till Carlos hus. Han hörde fotsteg bakom sig, och när han vände sig om till hälften såg han Cupido och två ordningspoliser komma springande efter honom på asfalten.

»Hallå, är ni kvar?«

Brevbäraren cyklade mot honom, storögd och med vidöppen mun. Griessel tog ett steg åt sidan, ett tag trodde han att de skulle krocka.

»Hallå?«

Knäet slog i cykelns bakhjul, och han hann tänka att om han ramlade nu skulle både telefonen och radion totalpaja. Han lyckades hitta balansen, vräkte upp ytterdörren och fick syn på colombianen som låg i swimmingpoolen, det var blod överallt. Han sprang fram till honom, han låg med ansiktet nedåt, Bennie vände på honom och såg att han var stendöd, ett stort hål i bröstet. Han skrek: »Helvetes jävla skit!« och Ruby sa: »Nu räcker det!« och mobilen pep tre gånger, och de tre poliserna tvärbromsade bakom honom, sedan blev allt knäpptyst.

I korsningen av Shelton och Eldon satt polisassistent Malcolm Fielies och undrade om poolkillen hade kört till höger eller vänster. Han chansade på vänster och fick syn på skåpbilen en bit längre fram, han tryckte gasen i botten så att däcken skrek.

Han tog höger in på Cranberry efter bilen, det såg ut som om gatan svängde, han tänkte: »Nu har jag dig, din jävel! Nu kommer du inte undan.« Men gatan visade sig vara spikrak, och han såg bromsljusen längre fram när skåpbilen gjorde en vänstersväng. Fielies svor och skrek i radion: »Jag har häng på honom!« Men han visste att den hade kort räckvidd, så han var osäker på om de hörde honom.

Han slängde radion i passagerarsätet och svängde vänster. Geneva Drive. Han trodde att den ledde upp till Camps Bay Drive som gick in till stan, och han växlade ned Golfen och hörde hur motorn kved när han körde vidare.

Han knappade in på honom, sakta men säkert knappade han in på den jäveln, även om just den här jäveln var en jävel på att köra bil.

Han ryckte åt sig micken till polisradion, anropade ledningscentralen och begärde förstärkning, men sedan vek Geneva Drive tvärt av till höger, helt jävla plötsligt, han kände hur bakdelen på Golfen sladdade och han kramade ratten med båda händerna. Däcken tjöt, och han såg att han var på väg att köra in i trottoarkanten. Se *igenom* svängen, det var vad de hade fått lära sig. Han såg *igenom* den satans svängen. För fort. Där rök bakändan, och han snurrade runt ett helt varv och fick motorstopp. »Helvetes jävla skit«, vräkte han ur sig och vred häftigt om startnyckeln. Motorn gnällde och gnällde, sedan startade den, och Golfen och polisassistent Malcolm Fielies körde i väg med tjutande däck. Vid T-korsningen på Camps Bay Drive stannade han och såg åt vänster, och höger, och vänster igen. Inte en skymt av skåpbilen.

Våningsplanet med swimmingpoolen var översvämmat av poliser och brottsplatstekniker. Griessel satt i ett hörn och höll mobiltelefonen med båda händerna. Det kändes som om han hade berövat Christine van Rooyen hennes sista chans att få reda på vad som hade hänt hennes dotter. Han tänkte att nu skulle de aldrig kunna hitta flickan – om hon fortfarande var i livet någonstans.

Han visste att kriminalkommissarierna Esau Mtimkulu och Matt Joubert, högste och näst högsta befäl på våldsroteln, och länspolismästare John Afrika, regionens högste chef inom kriminalpolisen, stod på andra sidan poolen och diskuterade hans framtid. Om de petade honom gjorde de helt rätt, för han hade envisats med att assegaismannen var vit, trots att de hade bevis på motsatsen. Det var därför det hade tagit honom så lång tid att reagera på poolbilen. Det var därför han hade ringt först.

Hans eget fel. Han litade för mycket på sin magkänsla, var för kaxig, för självsäker – och nu skulle han få pröja för det.

Telefonen ringde.

»Griessel.«

»En helikopter har hittat poolföretagets skåpbil på Signal Hill Road, kriminalinspektörn. Vi skickar en patrull.«

»Och gärningsmannen?«

»Puts väck. Det är bara bilen.«

»Förklara var det är någonstans.«

»Det är vägen som går upp från Kloof Nek Road till utsiktsplatsen på Signal Hill, kriminalinspektörn. Ungefär en halv kilometer upp finns en trädunge på höger sida.«

»Låt ingen röra bilen. De får bara spärra av området.« Han reste sig och gick bort till Cupido. »De har hittat skåpbilen på Signal Hill, Vaughn. Jag vill att du tänker efter ordentligt – hade han handskar?«

»Inte en chans. Jag kollade in honom supernoga.«

»Du är helt säker?«

»Helt säker.«

Griessel gick fram till sina chefer. Diskussionen dog när han närmade sig. »Kriminalkommissarien«, sa han till Joubert, »en helikopter har hittat skåpbilen på Signal Hill. Jag tror vi har hyfsat goda chanser att hitta hans fingeravtryck. Han hade inga handskar. Jag skulle vilja prata med tekniska omedelbart ...«

Han kunde se på deras ansikten vad som skulle komma.

»Bennie«, sa John Afrika, tyst så att de fyra var de enda som hörde. »Du förstår väl att kriminalkommissarie Joubert tar över nu.«

Det var fan rätt åt honom, men det sved, och det tänkte han inte visa. Han sa: »Jag förstår, länspolismästaren.«

»Du är fortfarande en del av teamet, Bennie«, sa Matt.

»Jag ...«, började han, men han visste inte vad han skulle säga.

»Snacka med tekniska. Hör av dig om du hittar något.«

De hittade absolut ingenting.

Assegajmannen hade torkat av ratten och växelspaken och dörren med en trasa eller något. Sedan kom Griessel ihåg att han hade tagit ut prylar ur lastutrymmet, och kriminalteknikern sprejade med sin sprej och borstade med sin borste och sa: »Jag tror vi har något här.«

Griessel gick runt för att titta. På utsidan av ena bakdörren syntes ett fingeravtryck tydligt mot den vita lacken.

»Det måste ju inte vara hans«, sa teknikern.

Griessel sa ingenting alls.

Han satt vid barköket hemma i sin lägenhet och åt lite av de tunna skivorna lammstek som Charmaine Watson-Smith hade lagat åt honom. Men han tänkte bara på spritflaskan i skåpet ovanför.

Varför inte? Han kunde inte komma på en enda vettig anledning att låta bli.

Han åt utan aptit, han åt bara för att han var tvungen.

I går kväll hade han haft sådana storslagna teorier om varför han söp. Griessel, den store filosofen. Det var *si* och det var *så*, och allt annat än sanningen. För sanningen var: han var en jävla nolla. Så enkelt var det. En horknullare, hustrumisshandlare och aspackad fyllskalle till nolla.

Var fanns den sorglöse killen som hade älskat att spela bas en gång i tiden? Det var det han hade funderat på i går kväll, och nu visste han svaret. Den killen var också en nolla, han visste bara inte om det än. Vissa går att lura ett tag ... Men man kan aldrig lura livet, farsan. Livet kommer fan alltid på en.

Han ställde sig upp. Så trött. Han skrapade av matresterna i sophinken, diskade och torkade tallriken. Han orkade inte gå över med den till tanten

just nu. Han tänkte lämna den utanför hennes dörr i morgon bitti med en lapp.

Man kan aldrig lura livet.

Hans mobil ringde i fickan.

Låt fanskapet ringa.

Han tog fram den och kollade på displayen.

ANNA.

Vad ville hon? Kan du hämta ungarna på söndag? Är du nykter? Brydde hon sig över huvud taget om ifall han var nykter eller inte? På allvar? Hon trodde ju ändå inte att han skulle klara av det. Och det hade hon helt rätt i. Anna kände honom bättre än någon annan. Hon hade följt hela förfallet, utsatts för det. Hon var det allra bästa vittnet. Livet hade kommit på honom, och hon hade suttit på första parkett. Hon visste att om ett halvår skulle hon ringa en advokat och be om att få ett slut på det här äktenskapet med alkisgubben som aldrig slutar supa. De sex månaderna var bara för att visa barnen att hon hade ett hjärta i kroppen.

Låt henne ringa. Låt henne fara åt helvete.

1 MISSAT SAMTAL

1 MISSAT LIV

Telefonen ringde igen. Det var jobbet. Vad ville de?

»Griessel.«

»Vi har honom«, sa Matt Joubert.

40.

Alla de andra befann sig redan på specialteamets huvudkvarter när han kom dit. Det var nästan så att man kunde ta på spänningen, den riktigt lyste i deras ansikten och man hörde den i deras röster.

Joubert satt vid sidan om Helena Louw, som i sin tur satt och jobbade vid datorn. Bezuidenhout och hans nattskift var också där. Keyter stod och pratade med en ordningspolis, zoomobjektivet stack fram på magen; kameran som han hade fått låna hängde fortfarande runt hans hals.

Griessel slog sig ned vid ett av småborden.

Joubert tittade upp och fick syn på honom, vinkade åt honom att komma närmare. Han reste sig och gick dit. »Sätt dig här hos mig, Bennie.«

Han satte sig. Joubert ställde sig upp. »Får jag be om er uppmärksamhet en stund, tack?«

Det blev alldeles tyst i rummet.

»Vi har identifierat en misstänkt gärningsman, tack vare de fingeravtryck som kriminalinspektör Griessel och hans team lyckades säkra från poolfirmans skåpbil. Han heter Tobela Mpayipheli. Han är xhosa, i fyrtioårsåldern och kommer från Östra Kapprovinsen. Han är skriven på en adress i Cata, en gård i Cathcartområdet som ligger i Östra Kapprovinsen. Tidigare i år avled Mpayiphelis son i samband med ett väpnat rån på en bensinmack. Två gärningsmän greps, men rymde från häktet medan rättegången pågick. Det verkar som om det var där det hela började. Han är förresten också ägare till en Isuzu KB pickup, vilket stämmer med däckavtrycken som kriminalinspektör Griessel säkrade, och vi får anta att det är samma fordon som han använt på sina resor till Kapstaden och Uniondale. Det är all information vi har för tillfället.«

Griessels mobil ringde igen och han tog upp den ur fickan.

ANNA.

Han stängde av den.

»Alltså«, sa Joubert. »Eftersom jag tänkte be Griessel åka österut, så är det jag som håller ställningarna på hemmaplan.«

Han hade verkligen inte lust att åka någonstans.

»Vi ska finkamma hela halvön efter spår av Mpayipheli. Någonstans måste han bo. Bennie tar reda på om han har släkt eller vänner här, men under tiden måste vi kontakta eller besöka vartenda ställe som erbjuder tak över huvudet. Vi väntar på ...«

Jouberts blick sökte sig mot dörren, och alla andra vände sig åt samma håll. Där stod Boef Beukes. Bakom honom stod mannen i kostym som Griessel hade sett på Beukes rum. Joubert nickade åt dem.

»Vi väntar på ett passfoto, ni kommer alla att få var sitt, tillsammans med ett så bra signalement som möjligt. Pickupen är redan lyst, och vi har upprättat vägspärrar på N1, N2, N7, R27, R44 och på fyra ställen på R300 runt Mitchells Plain och Khayelitsha. Vi kommer dessutom att gå ut i massmedia och vädja om hjälp från allmänheten. Om en timme eller så borde vi ha fått fram en tidsplan så att ni kan börja ringa runt till alla hotell och pensionat. Håll er bara beredda tills dess.«

Joubert gick och satte sig hos Griessel. »Ber om ursäkt, Bennie. Jag hann inte varna dig.«

Griessel ryckte på axlarna. Det var ändå skitsamma.

»Är du okej?«

Han ville fråga vad okej egentligen betydde, men han nickade bara.

»Du är inbokad på nioflyget till Port Elizabeth. Det är det sista som går i dag.«

»Jag åker hem och packar.«

»Jag behöver dig på plats, Bennie.«

Han nickade återigen. Sedan kom Beukes och Röda Slipsen fram till dem. Den okände mannen bar på ett stort brunt kuvert.

»Kan vi byta några ord, Matt?« sa Beukes, och Griessel undrade varför han pratade engelska.

»Det har varit rena dårhuset här«, sa Joubert.

»Vi har vissa upplysningar ...«, sa Beukes.

»Vi lyssnar.«

»Kan vi ta det på ditt rum?«

»Varför snackar du engelska, Boef? Ligger du i hårdträning ifall *Argus* ringer?« frågade Griessel.

»Låt mig presentera specialagent Chris Lombardi från den amerikanska narkotikapolisen«, sa Beukes och vände sig mot Röda Slipsen.

»Jag arbetar för DEA, USA:s federala polis för narkotikarelaterad brottslighet, och jag har varit här i tre månader nu«, sa Chris Lombardi.

Griessel tyckte att han såg ut som en revisor med sin kala flint och sina stora öron.

»Kriminalkommissarie Beukes och jag har ingått i ett interkontinentalt samarbete med syfte att kartlägga drogtrafiken mellan Asien och Sydamerika, där Sydafrika – och Kapstaden i synnerhet – tycks spela en framträdande roll.« Lombardi pratade riktigt bred amerikanska, han lät som en filmstjärna.

Tre månader, tänkte Griessel. De svinen hade bevakat Carlos i tre månader.

Lombardi tog fram ett A4-papper ur sitt bruna kuvert och lade det på Jouberts skrivbord. Det var ett svartvitt foto av en slätrakad man med svart, lockigt hår.

»Det här är César Sangrenegra. Även känd som *El Muerte*. Han är näst högsta hönset i Guajirakartellen, en av Sydamerikas största knarksmugglarligor. Han är en av de tre ökända bröderna Sangrenegra, och vi misstänker att han landade i Kapstaden tidigt i morse.«

»Carlos brorsa«, sa Griessel.

»Ja, det stämmer. Han är bror till den avlidne Carlos. Och det är det som är en del av problemet. Men låt mig ta det från början.« Lombardi tog fram ännu ett fotografi från kuvertet. »Det här är Miguel Sangrenegra, eller *La Rubia* eller *La Rubia de la Santa Maria*. 'Rubia' betyder 'blond', och som ni själva kan se är mannen inte det minsta blond. Han är familjens överhuvud, sjuttio två år gammal, och han drog sig tillbaka 1995. Men allt började med honom. På femtiotalet sysslade Miguel med kaffesmuggling i Västindien och fick ett lysande läge att uppgradera sig till marijuana på sextiooch sjuttioalet. Han kommer från staden Santa Maria i landskapet Guajira i Colombia. Guajira är knappast det bördigaste av Colombias landskap, men det har en märklig förtjänst. Tack vare en kombination av jordmån och kemiskt kunnande framställs en mycket populär form av marijuana just där, så kallat Santa Maria Gold. Det är väldigt eftertraktat i Staterna, och priset på gatan är betydligt högre än andra sorters cannabis. I Guajira kallas Santa Maria Gold för *La Rubia*. Och det var just vad Miguel började smuggla, därav smeknamnet.«

Lombardi tog fram en karta ur kuvertet och vek ut den på skrivbordet.

»Det här är Colombia, och det här området längs karibiska kusten är Guajira. Som ni kan se kompenserar det geografiska läget för landskapets torftiga jordmån. Titta bara på den här kuststräckan. Om man ville smuggla in marijuana till Staterna skickade man antingen en båt till Guajirakusten eller ett lastplan. Miguel kände bönderna som odlade doningarna uppe i bergen, och han hittade lika bra längs kusten som i sin egen ficka. Alltså blev han *marimbero*. Marijuanasnugglare. Colombianerna kallar det *marimba*. Hursomhelst begick han ett mord på sjuttio-talet. Men på sjuttio- och åttiotalet gick hela världen över till kokain. Och knarkhandeln flyttades till de centrala delarna av Colombia – pengarna, makten och polisarbetet. Till folk som Pablo Escobar och Medellínkartellen. Carlos Lehder, bröderna Ochoa, José Rodríguez- Gacha ...«

»Miguel gillade inte kokain, och han saknade kontakter i branschen, så han hängde fast vid sin *marimba*, tjänade en bra slant, men nådde aldrig upp till samma svindlande höjder av makt och rikedom som Escobar och Lehder. Men i det långa loppet visade sig just det vara hans smala lycka. När vi började jaga de stora kartellerna kunde Miguel lugnt fortsätta sin business i det tysta. Och på nittio-talet klev hans familj in och tog över när vi väl hade satt stopp för de stora elefanterna.«

Ytterligare ett foto dök upp från kuvertet.

»Det här är Miguel Sangrenegras äldste son, Javier. Han är kort och knubbig som sin mor. Och vi misstänker att han har ärvt hennes hjärna och driftighet också. Det var han som var på sin pappa om att utöka familjerörelsen och gå över till kokain. Miguel vägrade, då gick Javier bakom ryggen på gubben. Inte till en början, men han såg till att manövrera ut honom så sakta och diskret att ingen behövde förlora ansiktet.«

»Låt oss övergå till Carlos.« Ännu ett foto, den här gången av den yngste brodern. Grynigt och svartvitt. På en solig gata i en sydamerikansk stad klev en yngre Carlos ut ur en Land Rover Discovery.

Griessel tittade på sin klocka. Han måste hinna packa. Han undrade när poängen skulle komma.

»Carlos var kullens minsting. Den minst intelligenta av bröderna, något av en playboy med viss fäbless för unga damer. Han lyckades göra en fjortonåring från grannstaden Barranquilla gravid, så Javier skickade i väg honom till Kapstaden för att undvika problem. Dessutom behövde han någon där som han kunde lita på. Som kunde ha koll på verksamheten. 2001

hade nämligen Guajirakartellen, som den nu kallas, blivit internationell på allvar. Och verksamheten hade börjat omfatta alla sorters droger.«

»Carlos skötte sig hyfsat. Han höll sig borta från trubbel, skötte affärerna något så när, med god hjälp av Javiers trofasta medarbetare – samma kvartett som nu sitter i häktet. Och sedan dök den här soppan med dottern till en prostituerad upp. Och, som ni vet, är Carlos död nu.«

»Och in kommer César Sangrenegra. *El Muerte*. 'Döden' kallar de honom. Om Javier är kartellens hjärna så är César musklerna. Han är en mördare. Det ryktas att han avrättat över trehundra personer under de senaste tio åren. Och vi pratar inte om att han gett order om att döda sina fiender. Nej, vi pratar om att han personligen vridit om kniven.«

De sista fotografierna dök upp ur kuvertet. Lombardi spridde ut dem över skrivbordet. Män med könsorgan nedkörda i munnen. Kvinnokroppar med avskurna bröst.

»Och här ser vi slipsmetoden. Ser ni hur tungan dragits ut genom snittet i halsen. *El Muerte* är en riktigt sjuk gosse. Han är stor och stark och extremt vältränad. Han är totalt hänsynslös. Vissa hävdar att han är psykopat. När någon viskar hans namn hemma i Guajira darrar folk av skräck.«

»Så vad gör han i Kapstaden?« frågade Matt Joubert.

»Det är därför vi är här«, sa Boef Beukes.

»Ni förstår, det finns en enkel hederskodex i Guajira«, sa Lombardi. »När någon stjälar från dig – pengar, egendom, eller vad det nu må vara – säger man att han går omkring med *Culebras* på ryggen. Det betyder 'ormar'. Han går omkring med en orm på ryggen, en giftig sak som kan hugga när som helst och som får honom att ständigt se sig om i skräck. En *guajiro* tror till varje pris på *justicia*. Rättvisa. Hämnd.«

»Så vad är det ni försöker säga egentligen?«

»Det jag försöker säga är att ni, kriminalinspektör Griessel, kommer att ställas till svars för Carlos död. Ni, spjutmannen och den prostituerade. Ni går allesammans omkring med *culebras* på ryggen.«

Kriminalinspektören med ormen på ryggen var sen. Han hade alldeles för bråttom när han packade sin resväska, och när han sprang igenom köket ryckte han åt sig konjaksflaskan från skåpet och slängde ned den också.

Han rev av ett blad från sin anteckningsbok och skrev en lapp och tackade Charmaine Watson-Smith med slarvig handstil. Ett ögonblick

tänkte han att det enda han kunde som rimmade var »Det var en man från Somalia ...« Men han kom ändå inte ihåg resten, så det spelade ingen roll och hörde knappast till saken.

Han ställde den rena tallriken vid hennes dörr och skyndade sig mot huvudentrén. På vägen kom han plötsligt på hur Charmaines tidning försvann. Han tvärstannade, vände om och sprang tillbaka till hennes dörr och knackade på. Han tog upp tallriken.

Det tog en stund innan hon öppnade.

»Men kära nån, är det Bennie ...«

»Jag ber om ursäkt, mrs Watson-Smith. Men jag måste hinna med ett plan. Jag ville bara säga tack. Och jag har kommit på vart er tidning tar vägen.«

»Jaså?« sa hon och tog emot tallriken.

»Någon tar den på vägen ut. De tar den med sig. På morgonen.«

»Men kärhjärtanes, då ...«

»Jag måste tyvärr rusa. Jag tar itu med det när jag kommer tillbaka.«

»Tack, snälla Bennie.«

»Nej, det är jag som ska tacka. Det där ...« Plötsligt kom han inte på det engelska ordet. Han ville säga »fåret«, fast han visste att det var fel. »... lammet, lammköttet var fenomenalt.« Han småsprang tillbaka mot huvudentrén och tänkte att det var bäst han skyndade sig, för nu var han *verkligen* sen.

När den andra konjaksgroggen porlade genom honom som en vårflod lutade han sig tillbaka i sitt flygplanssäte och drog en djup suck av välbehag. Han var förvisso en nolla, en fyllskalle, men så var det bara – han var som skapt för att supa, född till fyllo. Det var vad han var proffs på, då mådde han som bäst och kände sig som ett med universum. Sedan kom han på rimmet.

*Det var en man från Somalia
Som målade sin röv som en dahlia
Färgen var rätt
Det såg man lätt
Men stanken var värre än den vanlia*

Han flinade och undrade hur många fler han kunde komma ihåg, nu när hans hjärna fungerade igen. Han kunde rabbla hur många som helst på den tiden han var en lustigkurre. *Det var en man från Ecuador, som inte hade fått något hår ...* Han kanske skulle komponera en om sig själv. *En kriminalinspektör som söp ...*

Han tog en klunk till från det patetiska lilla plastglaset med två isbitar i och tänkte vidare. Nej ...

*Från Kapstaden kom en korkad snut
Han lät en svart spjutman smita ut*

Flygvärdinnan kom gående från främre delen av planet, och han höll upp sitt glas och pekade på det. Hon nickade, men verkade inte särskilt vänligt inställd. Förmodligen livrädd för att han skulle supa sig redlös ombord på hennes plan. Hon, med sin bakåtkammade frisyra och röda lilla mun, kunde vara lugn; visserligen var han hustrumisshandlare, horknullare och en nolla till snut, men tålde sprit det gjorde han minsann. Det var en sak han hade tränat både länge och väl på.

*Han trodde han var vit
Men där gick han på en nit*

Vad tusan kunde rimma på »snut« och »ut«? Allt han kunde komma på var »skjut«. Han kanske borde börja om från början. Här kom flygvärdinnan med hans nya drink.

På ryggen satt ingen orm, men väl en apa

»Mår ni verkligen bra?« frågade kvinnan på biluthyrningen, med en bekymrad rynka i pannan. »Jag mår som en prins«, sa han och bjöd flott på en namnteckning intill vartenda kryss hon hade gjort på kontraktet. Hon gav honom nycklarna, och han gick ut i den blåsiga aftonen i Port Elizabeth. Han tänkte att han nog borde slå på telefonen, men först måste han hitta bilen. Men å andra sidan – vad fan skulle han egentligen sätta på telefonen för? Han hade ju fråntagits allt ansvar, eller hur?

Han hade fått en Nissan Almera, det stod det åtminstone på nyckelringen. Han kunde inte hitta biljäveln. Kånkande på sin resväska gick

han längs hela raden med bilar. Hela högen var ju vita, nästan i alla fall. Han kunde inte för sitt liv komma ihåg hur en Almera såg ut. Han hade haft en Sentra en gång, ett skyltex som han köpt på Schus i Bellville till ett jävligt bra pris, den gick som en klocka. Herrejäklar så länge sedan. Här var ju den förbannade Almeran, mitt framför ögonen på honom. Han tryckte på knappen på nyckeln, och bilen pep till och blinkade med lamporna. Han öppnade bagageluckan och lade in resväskan. Kanske ändå bäst att slå på telefonen, de kunde ju ha hittat honom vid det här laget.

Han var tvungen att luta sig mot bilen. Han fick nog erkänna att han var lite småslirig i alla fall.

DU HAR TRE NYA MEDDELANDEN. RING 121.

Han slog numret. En kvinnoröst. »Du har tre nya röstmeddelanden. Meddelande ett ...«

»Bennie, det är Anna. Var är du? Carla har inte kommit hem än. Vi vet inte var hon är. Om du är nykter så ring mig.«

Hur dags hade Anna ringt egentligen? Han hade stängt av telefonen någon gång på eftermiddagen. Varför lät det som om hon hade panik?

»Det är Tim Ngubane. Klockan är tjugo och fyrtionio. Jag ville bara berätta att Christine van Rooyen har försvunnit, Bennie. De ringde från vittnesskydd. Hon hade tydligen smitit ifrån dem. De hade placerat henne i ett hus i Boston och hon bara försvann. Hör av mig om det händer något mer. Hej.«

Hon smet ifrån dem? Varför i hela friden skulle hon göra det? Han tryckte på sjuan för att radera meddelandet.

»Bennie, det är Anna. Jag har pratat med Matt Joubert. Han säger att du har åkt till Port Elizabeth. Snälla, ring mig. Carla har fortfarande inte kommit hem. Vi har ringt hela världen. Jag är jätteorolig. Ring mig när du hör det här. Snälla!«

Det fanns en förtvivlan i Annas röst som trängde igenom spritdimman, som fick honom att förstå att det här var allvar. Han slog nian och bröt förbindelsen, lutade sig mot Almeran. Han kunde ju inte ringa henne, han var packad.

Var höll Carla hus? Herrejäklar, han måste få i sig en kopp kaffe eller något, han måste nyktra till, och det fort. Han öppnade bildörren. Sätet var framskjutet ända intill ratten, han var tvungen att fumla efter spaken undertill innan han kunde sätta sig. Till sist fick han i gång bilen.

Inte dyngtrak precis, han behövde bara skärpa sig lite. Han körde därifrån, måste ta sig till hotellet. Dricka lite kaffe. Och gå, gå ända tills dimman släppte, sedan kunde han ringa Anna; hon fick inte höra att han hade krökat. Hon skulle fatta. Sjutton jävla års erfarenhet – hon skulle komma på honom snabbare än blixten. Han borde aldrig ha tagit de där groggarna. Han som till och med hade packat ned flaskan. Han hade varit fullt beredd på att börja supa på allvar igen, och nu var Carla försvunnen, en ond aning började gnaga i hans huvud och han ville inte tänka tanken fullt ut.

Mobilen ringde.

Han kollade. Det var inte Anna.

Vem ringde klockan elva på kvällen?

Han var tvungen att köra åt sidan. Han var inte nykter nog att köra och prata samtidigt.

»Griessel.«

»Är det här kriminalinspektör Bennie Griessel?« G:et uttalades med en vagt bekant mjuk brytning.

»Ja.«

»Så bra. Nu förstår ni, kriminalinspektör Griessel, är det bäst att ni lyssnar väldigt noga. Det här är nämligen väldigt viktigt. Lyssnar ni väldigt noga?«

»Vem är det här egentligen?«

»Jag frågar bara en gång till: Lyssnar ni väldigt noga?«

»Ja.«

»Jag har förstått att ni är på jakt efter den som mördade Carlos Sangrenegra. Stämmer det?«

Hans hjärta började skena.

»Okej. Utmärkt. Ni måste nämligen ge honom till mig. Förstått?«

»Vem är du?«

»Jag är han som har er dotter, kriminalinspektören. Hon är här med mig. Nu måste ni lyssna väldigt, väldigt noga. Jag har folk hos er. Jag vet allt. Jag vet om ni hittar på något dumt, fattar ni? När ni hittar på något dumt skär jag av ett finger på Carla, fattar ni? Om ni berättar för polisen att jag har er dotter kommer jag att ta till kniven, fattar ni?«

»Ja.« Han tvingade fram ordet; tankarna skramlade runt i huvudet på honom.

»Okej. Jag ringer er. Varje dag. På morgonen och på kvällen. Jag ringer varje dag i tre dagar. Ni måste hitta mannen som mördade Carlos, och ni måste ge honom till mig.«

»Jag vet ju inte var du finns ...« Paniken hördes på hans röst, han kunde inte hjälpa det.

»Ni är rädd. Det är bra. Men ni måste hålla er lugn. När jag ringer och ni säger att ni har hittat mannen ska jag tala om var jag finns, fattar ni?«

»Ja.«

»Tre dagar. Ni får tre dagar på er att hitta mannen. Sedan dödar jag henne. Okej, nu måste jag göra en sak, för jag vet hur folk funkar. I morgon kommer ni att tycka att ni är smartare än telefonmannen. Så jag måste göra en sak som påminner er om att ni inte är det, okej?«

»Okej.«

»Carla är här med mig. Vi tar av hennes kläder. Er dotter har en fin kropp. Jag gillar hennes paltar. Nu ska jag sätta kniven i hennes patte. Det kommer att göra ont, och det kommer att blöda. Men jag vill att ni ska höra på. Det är det jag vill att ni ska komma ihåg. Det här ljudet.«

DEL TRE

Tobela

OceanofPDF.com

41.

»Sköt du ditt«, sa Sangrenegra och vände sig om för att gå därifrån.

Tobela sa hans namn. »Carlos.« Ordet ekade ensamt i det stora rummet. Colombianen vände sig om.

Tobela drog snabbt och flinkt fram assegajskftet ur det vita swimmingpoolröret. »Jag är här för flickans skull«, sa han.

»Nej«, sa Carlos.

Han sa ingenting, gick bara närmare mannen där han stod vid poolkanten.

»Hon ljuga«, sa Carlos och backade.

Han rättade till sitt grepp om assegajen.

»Snälla«, sa Carlos. »Jag inte röra flicka.« Han höll fram sina tomma händer. Skräcken plågade hans ansikte. »Snälla. Hon ljuga. Horan ljuga.«

Vreden välldde fram inom honom. Över mannens feghet, hans nekande, allt det han stod för. Han rörde sig snabbt, lyfte assegajen högt.

»Polisen ...«, sa Carlos, och så riktades den långa spjutspetsen nedåt.

Christine såg att pastorns ögon var rödkantade och trötta, men hon visste att hon fortfarande hade hans uppmärksamhet.

Hon reste sig från stolen och lutade sig över skrivbordet. När hon stod så där, lätt framåtböjd med armarna sträckta mot pappkartongen syntes hennes bröst tydligt. Hon var väl medveten om det, men också om att det ändå inte spelade någon roll längre. Hon drog lådan mot sin ände av skrivbordet och vek upp flikarna.

»Nu måste jag förklara«, sa hon och stack ned händerna i kartongen. Hon tog fram två tidningsklipp och vecklade upp det ena. Hon sneglade hastigt på bilden och artikeln, speciellt på den unga kvinnan som kom ut från en helikopter tillsammans med en man. Hon lade klippet på skrivbordet och slätade ut det med handen.

»Det här är mitt fel«, sa hon, och vände artikeln så att pastorn kunde se bättre. Hon knackade med fingertoppen på bilden. »Hon heter Carla Griessel«, sa Christine.

Medan pastorn såg på sträckte hon sig efter det andra klippet.

Han öppnade Sangrenegras ytterdörr och hann uppfatta en rörelse i ögonvrån. I det stora huset mitt emot, i ena fönstret. Olustkänslan växte i maggropen – över Carlos reaktion, colombianens ordval och den allmänna känslan av att vara bevakad.

Det var något som inte stämde.

Fem föremål låg på skrivbordet i en ojämn rad. De två tidningsklippen låg längst åt höger. Sedan den brunvita hunden, ett gosdjur med stora snälla ögon och en liten röd tunga som hängde ut ur den leende munnen. Sedan den lilla vita plastburken med någon form av medicinskt preparat. Och så till vänster – en stor spruta.

Christine flyttade lådan till vänster igen. Den var inte tom än.

»Nästa morgon, dagen efter att Carlos hade sett Sonia för första gången, ringde jag Vanessa.«

Med tjutande däck bromsade han in vid sidan om sin pickup, slet åt sig det vita plaströret som innehöll assegajen och hoppade ut.

Långsamt, sa hans huvud. Långsamt. Gör allting rätt nu.

Han låste upp bilen, fällde fram sätet och slängde in röret bakom det. Han öppnade blixtlåset på sin sportbag och rotade runt efter ett klädesplagg. Han tog fram en blå och vit T-shirt. Han hade köpt den på ett mc-center i Amersfoort. En till sig och en till Pakamile. Han gick tillbaka till poolfirmans skåpbil.

Ljudet av sirener närmade sig, han var osäker på vilket håll de kom ifrån och hur nära de var. Adrenalinet fick hans hjärta att galoppera.

Långsamt. Han torkade av skåpbilens ratt med tröjan. Växelspaken.

Sirenerna närmade sig.

Dörrhandtaget på insidan. Fönsterhissen.

Vad mer?

Ännu en siren, åt stan till.

Vad hade han mer rört vid? Backspegeln? Han torkade av den, men hade så bråttom att han slarvade.

Långsamt. Han torkade av den igen, både fram- och baksidan av spegeln.

Han skymtade en helikopter mot den blå himlen när den rundade Devils Peak.

De var honom på spåren.

Han svor på xhosa, en enstavig svordom. En vandrare kom gående i kurvan, nedför backen på Signal Hill-sidan.

Han tog fyra långa kliv för att komma fram till sin egen bil.

»Jag visste inte hur det här skulle sluta«, sa hon till pastorn, i ett försök att rättfärdiga vad hon tänkte berätta för honom. Hon hörde hur entonig hennes röst lät och insåg hur trött hon var, som om hon inte hade ork nog inför slutspurten. Det berodde antagligen på att hon hade gått igenom alltsammans så himla många gånger i sitt huvud, det var i alla fall vad hon intalade sig.

Första gången hon fick syn på tidningsartikeln och såg Carla Griessels ögon drabbades hon av den fruktansvärda insikten om att det var hennes fel, samtidigt som hon var enormt lättad över att hon fortfarande var kapabel att känna skuld och ånger. Efter allt som hänt. Efter alla dessa lögnar. Efter allt spel. I så många år. Hon kunde trots allt fortfarande känna någon annans smärta. Hon kunde fortfarande känna medlidande. Kunde fortfarande tycka synd om någon annan än sig själv. Och få dåligt samvete över att hon kände sig lättad.

Hon tog ett djupt andetag för att samla sig, det var den här förklaringen som var den avgörande.

»Jag blev rädd«, sa hon. »Ni måste förstå det. Jag blev livrädd. Sättet som Carlos tittade på Sonia ... Jag trodde ju att jag kände honom. Det var en del av problemet. Jag vet hur män funkar. Jag *måste* veta hur män funkar. Och Carlos var den olydiga ungen. Ganska harmlös. Han var tjugig, svartsjuk och tyckte att han ägde mig, men han var samtidigt så himla mån om att bli omtyckt. Han lät misshandla mina kunder, men själv slog han aldrig någon. Fram tills dess trodde jag fortfarande att jag hade koll på läget. Det är vad det handlar om. Med alla män. Man måste kunna kontrollera dem utan att de inser det själva. Men sedan såg jag hans ansikte. Och jag förstod att jag hade varit fel ute hela tiden. Jag kände honom inte alls. Jag hade ingen som helst koll på läget. Och jag fick panik. Total panik.«

»Jag ... Det var inte så att jag gjorde upp en plan eller så. Det bara dök upp en massa tankar i mitt huvud. Artemismannen och allt som fanns hemma hos Carlos, knarket och det, och så paniken över hans sätt att se på Sonia. Om man blir riktigt, riktigt rädd tror jag att en viss del av hjärnan börjar jobba utan att man själv är medveten om det, det är som om den tar över. Jag vet inte om ni kan förstå det, man måste nog *vara* där själv.«

»Jag ringde Carlos och sa att jag ville prata med honom.«

Han hade radion på när han körde. Han valde medvetet alternativa vägar och körde instinktivt österut, mot Wellington och genom Bains Kloof, genom Mitchellpasset till Ceres och sedan på grusvägar fram till Sutherland.

I början slog han ifrån sig möjligheten att Sangrenegra kunde vara oskyldig.

Det var de andra bitarna som fogades samman först – aktiviteten i huset mitt emot, mannen som han hade sett springa över gatan i backspegeln. Tidningsskriverierna som hånade honom. Carlos sista ord »Polisen ...« Han hade försökt säga något, han visste något.

De hade väntat på honom. De hade gillrat en fälla, och han hade gått rakt i den som en korkad idiot, som en amatör – aningslös och självsäker i överkant.

Han undrade hur mycket de visste. Hade de haft någon kamera i huset mitt emot? Var hans foto på väg till tidningarna och tv i detta nu? Vågade han åka hem?

Men han återvände hela tiden till möjligheten att Carlos kunde vara oskyldig.

Hans protester. Hans ansikte.

Den markanta skillnaden mellan Carlos och de andra som hade välkomnat spjutspetsen som en befrielse. Eller rättvisa.

Herregud. Om colombianen var oskyldig var Tobela Mpayipheli snarare en mördare än en bödel.

Tre mil väster om Fraserburg hörde han nyheterna för första gången, på en kanal där mottagningen kom och gick.

»Polisens specialteam vid roteln för grova våldsbrott var för sent ute för att kunna sätta stopp för den så kallade Artemismannen ... vägspärrar på

flera håll över Kaphalvön och Boland vittnar tydligt om ett försök att ... en Isuzu KB 260, årsmodell 2001 med registreringsnummer ...«

I samma ögonblick skingrades alla självförebåelser, när han väl visste att de visste väcktes den gamla stridsinstinkten till liv. Han hade befunnit sig i den här situationen förut. Det jagade bytet. Han hade blivit jagad kors och tvärs över både välbekanta och främmande kontinenter. Det här var något han kunde; han var utbildad av de allra bästa – det fanns inget de kunde hitta på som han inte hade varit med om förut, inget som han inte hade *klarat av* förut.

I samma ögonblick insåg han att han var tillbaka i Kampen på allvar igen. Precis som på den gamla goda tiden fanns det återigen något som var värt att kämpa för ända in i döden. Ju starkare övertygelse desto mer klarsynt blev man. Insikten gjorde honom alldeles lugn, han visste exakt vad han skulle göra.

Hon hade stämt träff med Carlos på Mugg & Bean vid Waterfront. Hon såg honom komma svassande med sin struntviktiga gång, slängande armar och hakan halvt i vädret. Som en pojke som hade vuxit för fort och fått allt han pekat på. Fuck you, Carlos. Om du bara visste ...

»Så hur mår din flicka, conchita?« sa han med ett flin och slog sig ned.

Hon var tvungen att tända en cigarrett för att dölja hur rädd hon var.

»Hon mår bra.« Korthugget.

»Åh, conchita, inte vara arg. Det vara ditt eget fel. Du gömma saker från Carlos. Carlos vilja bara känna dig, få ta hand om dig.«

Hon sa ingenting, såg bara på honom.

»Hon vara väldigt vacker. Som sin mamma. Hon har dina ögon.« Som om det skulle få henne att känna sig bättre till mods.

»Du ska få som du vill, Carlos.«

»Som jag vill?«

»Du vill inte att jag ska träffa några andra kunder. Du vill inte att jag ska dölja något för dig. Eller hur?«

»Sí. Det vill jag.«

»Jag går med på det – på vissa villkor.«

»Carlos ta bra hand om dig och lilla conchita. Det vet du.«

»Det handlar inte om pengar, Carlos.«

»Vad som helst, conchita. Vad vill du ha?«

Han körde från Merweville över de karga vidderna mellan Great Karoo och Prince Albert medan solen gick ned i ett makalöst färgskådespel.

Enligt radion trodde de fortfarande att han befann sig i Kapstaden.

I skydd av mörkret körde han igenom Swartbergpasset och fortsatte försiktigt ned mot Oudtshoorn. På den enfiliga lilla asfaltsvägen mellan Willowmore och Steytlerville kände han att tröttheten höll på att övermanna honom och han hittade ett ställe där han kunde köra av och sova. Han bytte till en bekvämare ställning i framsätet och blundade. Halv fyra på morgonen somnade han till slut, bara för att vakna så fort det började ljusna – stel i kroppen, med grus i ögonen och i starkt behov av att tvätta ansiktet.

I Kirkwood lyckades han borsta tänderna och blaska av sig i handfatet på en snuskig toalett i ett parkeringshus. Det var xhosaland och ingen lade märke till honom. Han köpte med sig kyckling från Chicken Licken och körde vidare. Hemåt.

Klockan halv elva körde han igenom Hogsbackpasset och trettiofem minuter senare körde han in genom grindarna till egendomen och fick syn på hjulspåren i påfartsvägens rödbruna grus.

Han klev ut.

Bara en bil. Smala däck som på en vanlig liten personbil. Som hade kört in. Inte ut. Någon väntade på honom.

»Min dotter heter Sonia.«

»Det vara vackert.« Han lät faktiskt som om han menade det.

»Men jag tänker inte ta med henne hem till dig, Carlos. Vi kan hitta på något tillsammans. Åka på picknick eller gå på bio, men inte hemma hos dig.«

»Men conchita, jag ha swimmingpool ...«

»Och du har livvakter med vapen och basebollträn. Min dotter ska slippa se det.«

»De är inga livvakter. De vara min personal.«

»Jag bryr mig inte.«

»Okej, okej, Carlos skicka i väg dem när ni komma.«

»Det kommer du inte alls att göra.«

»Inte? Varför inte?«

»För att de hänger efter dig precis hela tiden.«

»Nej, conchita. Jag lova«, sa han och gjorde korstecknet över bröstet.

»När min dotter är hos mig tänker jag inte ligga med dig, och vi sover inte över. Så är det bara.«

»Carlos fatta«, sa han, men utan att lyckas dölja sin besvikelse.

»Och vi måste börja långsamt. Jag måste få berätta om dig för henne först. Hon måste få vänja sig lite i taget.«

»Okej.«

»Så i morgon kväll får du bevisa om du menar allvar. Jag kommer hem till dig och vi ska vara ensamma. Inga livvakter.«

»Sí. Självklart.«

»Jag sover över hos dig. Jag lagar middag åt dig och vi pratar.«

»Var ska Sonia vara, då?«

»På ett ställe där hon är trygg.«

»Hemma hos barnvakten?« Självbelåten, ville visa att han visste.

»Ja.«

»Kanske till helgen vi åka någonstans? Du och jag och Sonia?«

»Jag får se om jag kan lita på dig, Carlos.« Men hon visste att hon hade honom i ett järngrepp. Hon visste att bollen var satt i rullning.

42.

Tobela lämnade bilen bakom Watervalplantagens kullar och gick till fots längs Catas flodbankar mot sitt hus, med assegajen i sin vänstra hand.

En kilometer innan gården dök upp i sikte vände han åt nordost, så att han skulle komma uppifrån höjden. De väntade sig säkert att han kom från vägen.

Han satt stilla och bara tittade i tjugo minuter, men såg inget annat än bilen som stod parkerad framför huset. Ingen antenn, inget som fick det att se ut som en polisbil. Tyst.

Det var obegripligt.

Han smög fram till redskapsboden och kände efter att dörrarna fortfarande var låsta. Han smög närmare huset, hukade sig under fönstren och kom fram till den plats där bilen stod parkerad.

Det syntes en uppsättning fotsteg i sanden. De började vid förvardörren och ledde direkt till trappan upp till verandan.

En person.

Han gick snabbt igenom sina valmöjligheter medan han satt på huk med ryggen mot verandaväggen. En tanke slog honom. Kriminalinspektören i Umtata. Måste ha hört nyheterna. Kände till honom, visste allt – ända från början.

Kriminalinspektören var ute efter mer pengar.

Han reste sig, lättad och bestämd, och gick uppför verandatrappan fram till ytterdörren, nu med assegajen i sin högra hand.

Mannen satt på en stol, pistolen låg i hans knä.

»Jag tänkte väl att du skulle dyka upp.«

»Vem är du?«

»Jag heter Bennie Griessel«, sa han och riktade sin Z88 rakt mot Tobelas bröst.

Christine tog upp leksakshunden från skrivbordet och höll den i sina händer. »Det var ett elände att hitta rätt hund«, sa hon. »Det kommer nya leksaker varje år i affärerna.«

Hennes fingrar strök de långa bruna öronen. »Jag köpte en åt henne när hon var tre. Det är hennes favorit, hon går ingenstans utan den. Så jag var tvungen att skaffa en ny och byta ut dem, eftersom hennes DNA fanns på den som hon brukade leka med. Polisen kan testa allt med sina datorer. Så jag var tvungen att se till att det blev rätt hund.«

Han stod framför den vite mannen och övervägde sina chanser, uppskattade avståndet mellan assegajen och pistolen, och tillät slutligen sig själv att slappna av eftersom det ändå inte var läge att agera.

»Det här är mitt hus«, sa han.

»Jag vet.«

»Vad vill du?«

»Jag vill att du sitter där och håller tyst.« Den vite mannen pekade med pistolpipan mot den tvåsitsiga soffan mitt emot honom. Det var något med hans ögon och röst: en intensitet, en beslutsamhet.

Tobela tvekade, ryckte på axlarna och satte sig. Han såg på Griessel. Vem var han egentligen? De blodsprängda ögonen och antydning till brustna blodkärl på näsan skvallrade om spritproblem. Långt och ovårdat hår – antingen försökte han klamra sig fast vid sin sjuttiotalsfrisyr eller också brydde han sig inte. Sannolikt det sistnämnda, eftersom hans kläder var skrynkliga och de bekväma bruna skorna oputsade. Han hade den där odefinierbara auran av en lagens väktare, och den bekräftades av Z88:an – men poliser arbetade oftast i grupp, åtminstone i par. Poliser väntade på en med handbojor och befallningar, de sa inte åt en att sätta sig ned hemma i ens eget hus.

»Jag sitter«, sa han och lade assegajen på golvet bakom soffan.

»Nu ska du bara hålla käften också.«

»Är det vad vi ska göra? Sitta här och stirra på varandra?«

Den vite mannen svarade inte.

»Tänker du skjuta mig om jag pratar?«

Inget svar.

»Pillren var en baggis«, sa Christine. Hon syftade på den vita läkemedelsburken på skrivbordet. »Och klänningen. Jag har den inte, polisen har den. Men blodet ... Först klarade jag inte av det. Jag visste inte hur jag skulle kunna förklara för mitt barn att jag måste sticka en nål i

hennes arm och att det skulle göra ont, att blodet skulle åka in i sprutan och att jag sedan skulle spruta ut det på sätet i en mans bil. Det var det allra svåraste. Och jag var orolig. Jag visste inte om blodet skulle börja levra sig. Jag visste inte om det skulle räcka. Jag visste inte om polisen skulle kunna upptäcka att blodet inte var nytt. Jag visste inte hur den där DNA-tekniken funkade. Skulle datorn kunna upptäcka att blodet hade stått i kylan en dag?»

Hon tryckte hunden mot bröstet utan att se på pastorn. Hon såg på sina fingrar som lekte med hundens öron.

»När Sonia låg i badkaret gick jag in till henne och ljög för henne. Jag sa att vi måste göra det eftersom jag var tvungen att ta med lite av hennes blod till doktorn. När hon frågade: 'Varför?' visste jag inte vad jag skulle svara. Jag frågade om hon kom ihåg när hon hade blivit vaccinerad i lekskolan för att hon inte skulle få några hemiska sjukdomar. Hon sa: 'Men mamma, det gjorde ont', och jag sa: 'Men det onda gick över jättefort – det här onda kommer också att gå över jättefort, det är samma sak, så att du håller dig frisk.' Då sa hon: 'Okej då, mamma' och knep ihop ögonen och höll fram armen. Jag har aldrig tagit blodprov på någon förut, men som hora måste man aidstesta sig varje månad, så jag vet ju hur det går till. Men när ens barn säger: 'Aj, mamma, aj' börjar man darra, och det är svårt, och man blir rädd för att misslyckas ...«

»Vad väntar vi på? Vad vill du?» frågade han. Men mannen bara satt och såg på honom, med pistolen i knäet utan att säga ett ord. Det enda han gjorde var att blinka då och då eller titta mot fönstret.

Han undrade om det var något fel på honom. Eller om han gick på droger, om det var därifrån den där intensiteten kom, det var som om något höll på att äta upp honom inifrån. Blicken var aldrig helt stilla. Ibland ryckte ena knäet till som om han var skadad. Pistolen vibrerade som av sig själv i en nästan osynlig darrning.

Instabil. Alltså farlig. Skulle han klara det, kunde han häva sig upp på armstödet och störta de två meterna fram till honom? Om han passade på när han såg mot fönstret. Om han kunde vräka undan pistolen?

Han uppskattade avståndet. Han såg in i de bruna ögonen.

Nej.

Men vad satt de och väntade på? Varför denna spänning?

Han fick delar av svaret när mobiltelefonen ringde vid två tillfällen. Båda gångerna var det som om mannen vevades i gång, hela kroppen spändes en aning. Han lyfte upp telefonen ur knäet och satt sedan blickstill och lät den ringa. Tills den tystnade. Femton, tjugo sekunder senare pep den till två gånger för att visa att någon hade lämnat ett meddelande. Men Griessel gjorde inget åt saken. Han lyssnade inte av sina meddelanden.

De inväntade instruktioner. Så mycket begrep Tobela. Och de skulle komma via mobiltelefonen. Intensiteten var stress. Oro. Men varför? Vad hade det med honom att göra?

»Har du något problem?«

Griessel bara stirrade på honom.

»Kan jag hjälpa till på något vis?«

Mannen kastade en blick mot fönstret och sedan tillbaka till honom.

»Har du något emot att jag sover en stund?« frågade Tobela. Det var allt han kunde göra. Och han behövde det.

Ingen reaktion.

Han satte sig till rätta, sträckte ut sina långa ben, lutade huvudet mot soffkudden och blundade.

Men mobiltelefonen ringde igen, och den här gången tryckte den vite mannen på svarsknappen och sa: »Griessel« och »Ja, jag har honom.« Han lyssnade. Han sa: »Ja.«

Och igen: »Ja.« Lyssnade. »Och sedan?«

Tobela uppfattade svagt en mansröst i andra änden, men hörde inte vad den sa, bara fragment av rösten.

Griessel tog telefonen från örat, reste sig upp och höll sig på säkert avstånd.

»Kom«, sa han. »Vi ska röra på oss.«

»Jag sitter väldigt bra här, tack.«

Ett skott ekade genom det tysta rummet, och kulan slet upp ett hål bredvid honom i soffan. Det uppstod en explosion av stoppning och damm som sedan sakta singlade ned mot golvet. Tobela såg på den vite mannen som fortfarande inte sa något. Sedan ställde han sig upp och höll händerna långt ifrån kroppen.

»Ta det lugnt«, sa han till Griessel.

»Mot bilen.«

Han började gå.

»Vänta.«

Han såg sig om. Griessel stod bredvid assegajen. Han såg på den och sedan på honom, som om han var tvungen att fatta ett beslut. Sedan böjde han sig ned och tog upp den.

Tobela drog sina egna slutsatser. Den här mannen ville inte lämna några bevis efter sig. Det var inget gott tecken.

Han skulle hämta henne klockan halv fem, men redan kvart över tre knackade det på dörren, och när hon öppnade stod Carlos där med ett stort leende och famnen full av blommor.

Han steg in och sa: »Jaså, conchita, det är här du bo. Det här vara din lya. Det vara fint. Mycket fint.«

Hon var tvungen att hålla sig lugn och spela vänlig, men hon höll på att gå under av nervositet. Eftersom leksakshunden låg framme och sprutan med blod fortfarande låg i kylan.

Hon hade tänkt gömma den i matkassarna med ingredienserna till middagen som hon skulle laga. Sonias klänning låg hopvikt i hennes handväska. Carlos ville se var hon sov, var dotterns rum låg. Han blev imponerad av den stora tv:n. (»Carlos skaffa likadan till dig, conchita. Till dig och Sonia.«) Han gick mot kylskåpet. »Det här är vad jag kalla kylskåp«, sa han imponerat, och i samma stund som han fattade handtaget för att öppna sa hon »Carlos«, så högt att ljudet av hennes egen röst fick henne att hoppa till, och han såg sig omkring som ett olydigt barn som blivit påkommet med något rackartyg.

»Kan du vara snäll och hjälpa mig att bära ned maten till bilen?« Hon kunde alltid skicka med honom några av kassarna.

»Sí. Självklart. Vad du ska laga åt oss?«

»Det är en överraskning, så öppna inte kylan.«

»Men jag vill se hur stor den vara.«

»En annan gång.« Det skulle inte bli fler.

Den vite mannen satt i vänstra baksätet och lät Tobela köra.

»Kör.«

»Vart?«

»Bara kör.«

Tobela körde ut på den lilla grusvägen som ledde fram till gården. Han kunde inte se i backspegeln vad som hände i baksätet. Han vred på huvudet som om han hade fått syn på något utanför bilen. I ögonvrån uppfattade han att Griessel satt med en karta i knäet.

Han lade ihop allt han visste. Han var ganska säker på att Griessel var polis. Z88:an, attityden. Den vite mannen hade vetat var gården låg och att Tobela var på väg dit. Ännu viktigare: inga fler poliser hade dykt upp. Polisen ansåg att de hade full koll på gården.

Griessel hade väntat på rätt samtal till sin mobil. *Ja. Ja, jag har honom.* Men så brukade det inte gå till inom polisen. Det stämde inte.

Vem mer var ute efter honom? För vem kunde han vara värdefull?

»Kör till George«, sa Griessel. Tobela såg sig om, såg att kartan var hopvikt.

»George?«

»Du vet var det ligger.«

»Det är nästan sextio mil dit.«

»Du körde över hundra i går.«

Mannen visste att han hade lämnat Kapstaden i går. Han hade tillgång till officiell information, men var inte officiellt i tjänst själv. Han måste försöka med något. Hitta på något med bilen på grusvägen, eftersom han själv hade säkerhetsbälte, men det hade inte Griessel. Han skulle kunna tvärbromsa och ge sig på mannen när han kastades framåt. Försöka komma åt pistolen.

Inte helt riskfritt.

Behövde han verkligen ta risken? George? Vad fanns det i George? Om han hade varit en polis i tjänst borde de ha varit på väg till Cathcart eller Seymour eller Alice eller Port Elizabeth. Eller kanske till Grahamstown. Till första bästa stad med förstärkningar och celler och åklagare.

Han var efterlyst med högsta prioritet. Det visste han. Om man jobbade vid den sydafrikanska polisen och fick fast Artemishämnaren, så ringde man killarna med pistoler och helikoptrar, man lade inte ens på luren förrän man hade satt minst tio par handbojor på rymlingen.

Om det inte var så att man väntade på någon annan. Om man inte försökte öka på sin inkomst ...

Han övervägde alternativen och kom bara fram till en vettig lösning.

»Hur länge har du jobbat för Sangrenegra?« Han vred på backspegeln med vänster hand. Den blodsprängda blicken stirrade tillbaka. Han fick

inget svar.

»Det är det som är problemet med det här landet. Pengar betyder mer än rättvisa«, sa han.

»Är det din ursäkt för att mörda?« sa polisen i baksätet.

»Mörda? Det handlar bara om ett mord. Jag visste inte att Sangrenegra var oskyldig. Det var ni som utnyttjade honom som lockbete.«

»Sangrenegra? Hur vet du att han var oskyldig?«

»Jag såg det i hans ögon.«

»Och Bernadette Laurens? Vad såg du i hennes ögon?«

»Laurens?«

Polisen var tyst.

»Men hon erkände ju.«

»Det gör de allihop.«

»Men var det inte hon?«

»Jag tror inte det. Jag tror att hon ville skydda barnets mamma. Som andra vill beskydda sina barn.«

Det kom så oväntat att Tobela blev helt stum.

»Det är därför vi har ett rättssystem. Domstolar. Det är därför vi inte kan ta lagen i egna händer«, sa Griessel.

Tobela brottades med möjligheten, det rationella resonemanget och skuldkänslorna. Men vågen tippade inte över åt något håll.

»Så varför erkände hon, då?«

Det kom inget svar från baksätet.

43.

När de bar in matkassarna i Carlos kök kunde hon inte tänka på något annat än sprutan med blod.

Huset var onaturligt tyst och öde utan livvakterna; deras fotsteg och röster ekade över de stora ytorna. När de hade ställt kassarna i köket kramade han henne. Han höll om henne med förvånansvärd ömhet och sa: »Det här känns bra, conchita.«

Hon gjorde sig mjuk i kroppen. Hon lät sina höfter smälta samman med hans. »Ja«, sa hon.

»Vi bli lyckliga.«

Som svar kysste hon honom – med så utstuderad skicklighet att hon kunde känna hur han började få stånd. Hon lade sin hand över utbuktningen och följde formen med fingrarna. Carlos hade sin hand på hennes rygg. Han drog upp hennes klänning, centimeter för centimeter tills hennes stjärt blottades, och stack sedan in fingrarna under trosornas resår. Han andades snabbare.

Hon flyttade sina läppar till hans kinder, längs hans hals och över korset som hängde på hans håriga bröst. Hennes tunga lämnade ett fuktigt spår efter sig. Hon lösgjorde sig från hans grepp, ställde sig på knä och började öppna blixtlåset i hans gylf. Med ena handen drog hon ned hans kalsonger och med den andra tog hon fram hans kuk.

»Conchita.« Hans viskande röst var full av åtrå, hon hade aldrig gjort så här utan kondom förut.

Hon smekte honom med båda händerna, från könshåret ända ut till spetsen.

»Vi kommer att bli lyckliga«, sa hon och tog honom mjukt i munnen.

Tobela Mpayipheli och hans vita passagerare, som satt i baksätet likt en gammal mäktig kolonialherre, körde förbi Mwangala och Dyamala, där välmående boskap betade i det frodiga, gröna gräset. De svängde höger på R63. Fort Hare låg övergivet och tyst så här i semestertider. Fem minuter senare var de inne i det myllrande Alice. Fruktförsäljare på trottoarerna, kvinnor som bar korgar på huvudet och barn på ryggen, men ändå gick

ståtligt utan att stressa över vägen och bort längs gatan. Fyra män hade samlats kring några som spelade schack i gathörnet. Tobela undrade om polisen såg allt det här. Om han hörde hur folk ropade på varandra på xhosa över den breda gatan. Det här var att äga. Det var människorna som ägde den här platsen.

Efter ytterligare tre mil kom de till Fort Beaufort, och han svängde söderut. Fyra eller fem gånger kunde han se floden Kat, som slingrade sig fram mellan kullarna på vänster sida. Han hade tänkt ta hit Pakamile – bara de två med ryggsäckar, vandrarkängor och ett tvåmanstält. För att visa pojken var han hade vuxit upp.

Tobela kände till varenda krök av floden Kat. Han visste att den blev så djup vid Nkqantosi att man kunde hoppa från klipporna och öppna ögonen under det grönbruna vattnet och se hur solstrålarna bröt igenom mörkret. Den lilla sandstranden nedanför Komkulu. Där han hade upptäckt krigaren inom sig för trettio år sedan. Mtetwab, buffeln som var så tjurig, en orättvisa som han var tvungen att göra något åt. Den allra första.

Och i andra riktningen, längre bort än ögat nådde, låg hans älsklingsplats. Fyra kilometer från stället där Kat rann ut i Great Fish River gjorde floden en prålig krumbukt, som om den ville flirta med omvärlden en sista gång innan den förlorade sin själ – en meander som gick så djupt in i landet att det nästan bildades en ö i mitten. Det var ungefär en mil från Missionskyrkans prästgård där han bodde, men han kunde springa dit på en timme på de hemliga jaktstigarna över kullarna och genom dalarna. Där kunde han sitta i vassen när tjattrade vävarfåglar lockade till sig honor med sina skarpa färger och hängande bon. Där kunde han lyssna på vindens sus. Där kunde han spionera på den tjocka leguanen som låg och solade på den svarta klippspetsen. Sena eftermiddagar brukade buskbocksantiloperna komma ut ur snåren för att sticka huvudet i vattnet. Först kom de graciösa hindarna med sin kastanjeröda, glänsande päls. Sedan kom bockarna två och två, mörkbruna i skymningen, med knubbiga, korta och sylvassa horn som höjdes och sänktes, höjdes och sänktes.

Han hade undrat om de fortfarande skulle finnas kvar. Om han och hans son skulle få se arvtagarna till samma djur som han hade väntat så andäktigt på som barn. Följde de fortfarande samma stigar genom snår och säv?

Skulle han fortfarande kunna hitta stigarna? Han kanske skulle stanna här, ta av sig skorna och försvinna bland träden? Leta sig fram till samma stigar, jogga fram och hitta den där rytmen när det kändes som om man

skulle kunna springa i all evighet, så länge det fanns en kulle i horisonten att bestiga.

När Carlos hade parkerat sig framför tv:n med ett glas och en flaska rödvin tog hon fram sprutan ur sin handväska och gömde den långt in i ett skåp med grytor och stekpannor, alla skinande nya och helt oanvända.

Hon letade upp ett gömställe för leksakshunden innan hon tog fram den, hon hade lagt den under några grönsaker i en av matkassarna.

Hennes händer skakade eftersom hon inte skulle kunna höra om Carlos kom in i köket förrän han redan var framme.

De körde under tystnad i två timmar. Efter Grahamstown, när det började skymma, sa han: »Har du hört talas om Nxele?« Hans tunga gjorde ett hårt klickljud när han uttalade namnet.

Han förväntade sig inget svar. Om han fick ett så visste han vad det skulle bli. Vita kände inte till den historien.

»Nxele. Det sägs att han var en riktig bjässe. Två meter lång. Och han kunde prata. En gång lyckades han komma undan att brännas på bål genom att prata sig ur situationen. Och sedan blev han hövding, utan att ha kungligt blod i ådrorna.«

Han brydde sig inte om ifall mannen lyssnade eller inte. Han höll ögonen på vägen, ville skaka av sig sin trötthet, berätta vilka känslor det här landskapet väckte inom honom, ville hitta ett sätt att lätta på spänningen.

»Det var väldigt ovanligt på den tiden, för tvåhundra år sedan. Han levde i en tid när stammarna stred mot varandra – och mot engelsmännen. Sedan kom Nxele och sa att de måste sluta knäböja inför den vite guden. De skulle lyssna på Mdalidiphus röst, xhosafolkets gud, som sa att man inte skulle knäböja på marken framför honom. Man ska leva. Man ska dansa. Man ska höja blicken och fånga livet. Man ska älska med sin fru så att vi kan bli fler och befolka jorden och köra ut den vite mannen. Så att vi kan ta tillbaka vårt land.«

»Man skulle kunna säga att det var han som var urfadern till den första Kampen. Sedan samlade han tiotusen krigare. Har du sett var vi har åkt i dag, Griessel? Såg du? Kan du föreställa dig synen av tiotusen krigare som rusar fram över dessa kullar? De färgade huden röd genom att gnida in sig med ockra. Alla hade sex eller sju långa kastspjut i handen och en sköld i

den andra. Så såg de ut när de sprang fram precis här. Nxele sa åt dem att vara tysta, ingen sång, inga rop. De ville överrumpla engelsmännen i Grahamstown. Tiotusen krigare som sprang i takt, det enda som hördes var trampandet från deras bara fötter. Genom dalarna, över floderna och uppför kullarna som en lång röd orm. Tänk dig att du vore engelsman och vaknade en aprilmorgon i Grahamstown och tittade upp mot kullarna. Ena ögonblicket är allt sig likt, och i nästa dyker det upp en hel armé på backkrönet, och du ser sjuttiotusen spjut glimma, men det hörs inte ett ljud. Som döden själv.«

»Nxele förflyttade sig genom leden. Han sa åt dem att bryta av ett av sina spjut över knäna. Han sa att Mdalidiphu skulle förvandla brittenas kulor till vatten. De måste anfalla deras kanoner och gevär som en enda man och kasta sina långa spjut när de kom tillräckligt nära. Och som de kunde kasta, de här männen. På sextio meters håll kunde de skicka i väg ett spjut genom luften och träffa hjärtat på en engelsman. När det sista långa spjutet var kastat skulle de använda spjutet med det avbrutna skaftet. Nxele visste att man inte kunde använda ett långt spjut när man var tillräckligt nära för att kunna se fienden i vitögat. Då behövde man ett vapen som man kunde hugga med rakt framför sig.«

»Det sägs att vädret var klart den dagen. Det sägs att engelsmännen inte trodde sina ögon när de såg xhosakrigarna uppe på krönet. Dödstysta. Men varenda en visste precis var han hade sin plats i truppen.«

»Nedanför fick rödrockarna upp sina skyddsvallar. Uppe på kullen väntade de rödmålade männen på signalen. Och när de vita satte sig vid sina dukade lunchbord gick de till anfall.«

»Ända sedan jag hörde den historien för första gången av min morbror har jag önskat att jag hade varit med, Griessel. Det sägs att när krigarna gick till anfall hördes ett enormt avgrundsvrål. Det sägs att just det vrålet finns inom alla soldater. När man ligger i krig, när blodet kokar i stridens hetta, då kommer det ut. Det exploderar i strupen och gör dig stark som en elefant och snabb som en antilop. Det sägs att alla är rädda fram till det ögonblicket, sedan försvinner all rädsla. Sedan är man en riktig krigare och inget kan stoppa en.«

»I hela mitt liv har jag velat vara en av dem. Jag ville vara där längst framme. Jag ville kasta mina spjut och spara den avbrutna assegajen till sist. Jag ville känna lukten av krut och blod. Det sägs att ån inne i stan färgades röd av blod den dagen. Jag ville se en engelsman i ögonen när han höjde sin

bajonett och vi stred mot varandra som soldater, båda slogs för sin sak. Jag ville föra ett hedervärt krig. Om hans klinga var snabbare än min, om han var starkare än jag – må så vara. Då skulle jag dö som en man. Som en krigare.«

Han var tyst en lång stund. En bit efter avtagsvägen till Bushmans River Mouth sa han: »Det finns ingen heder längre. Det spelar ingen roll vilken Kamp man än väljer.«

Återigen sänkte sig tystnaden över bilen, men Tobela uppfattade det som om tystnadens karaktär hade förändrats.

»Vad hände egentligen den där dagen?« Griessels röst hördes bakifrån. Tobela log i mörkret. Av många anledningar.

»Det blev ett kolossalt slag. Engelsmännen hade kanoner och gevär. Granatkartescher. Tusen xhosakrigare stupade. Vissa av dem hittades flera dagar senare med grästuvor instoppade i de öppna såren för att stilla blodförlusten. Men det var jämnt. I ett skede av slaget lutade det åt att xhosafolket skulle segra. Nxeles folk var för många och för snabba, engelsmännen hann inte ladda om. Tiden stod stilla. Slaget stod och vägde. Sedan fick rödrockarna sitt mirakel. Han hette Boesak, tro det eller ej. Han var en storviltsjägare från khoikhoifolket som hade blivit soldat. Han hade varit ute på övning med sina etthundratrettio man, och de kom tillbaka just den dagen. Precis i rätt ögonblick, i samma stund som den brittiske kaptenen var beredd att blåsa till reträtt. Boesak och etthundratrettio av landets bästa prickskyttar. Och de siktade på de kraftigaste krigarna, de xhosamän som slogs allra längst fram, de som sprang mellan männen och manade dem vidare. Själva hjärtat i anfallet. De sköts ned en efter en, som tjurar i en boskapshjord. Och sedan var allt över.«

Hon försökte krossa tabletterna i en trådsil, men de var för hårda.

Hon tog en skärbräda och en tesked och började krossa dem – några småflisor for i väg över köksgolvet och hon kände paniken komma. Hon tog fler piller och fortsatte slå sönder dem. Teskeden smällde mot skärbrädan.

Kunde Carlos höra ljudet?

Hon föste ned det gula pulvret på ett litet tefat som hon hade ställt fram. Var det tillräckligt finfördelat?

Hon dukade men kunde inte hitta vare sig ljus eller ljusstakar, så hon lade bara fram underlägg och bestick på bordet. Hon ropade på Carlos att

han skulle komma och sätta sig och ställde sedan fram maten: oxfilé fylld med rökta ostron, bakpotatis och gröna ärter.

Carlos kunde inte sluta berömma henne, trots att hon visste att maten inte alls var så fantastiskt märkvärdig. Han smörade fortfarande för henne. »Nu ser du, conchita. Ingen personal. Bara du och jag. Inga problem.«

Hon sa att hon ville spara sig till efterrätten, vinkokta päron med kanel. Och hon skulle göra en riktig Irish Coffee åt honom, han måste smaka den, för hon hade gjort den precis som hon fått lära sig för länge sedan när hon jobbade på en cateringfirma i Bloemfontein.

Han sa att han tänkte dricka upp varenda droppe och sedan skulle de älska, just precis här på matbordet.

Någonstans på N2:an, fem mil före Port Elizabeth sa Griessel åt honom att stanna.

»Behöver du pinka?«

»Ja.«

»Passa på nu, då.«

När de var klara – de stod fyra meter ifrån varandra, den vite mannen höll sitt kön i ena handen och sin pistol i den andra – körde de vidare.

I utkanten av stan stannade de för att tanka, utan att gå ur bilen.

När de passerade avfarten till Hankey, och vägen gick ned mot Gamtoos Valley, började Griessel prata igen: »När jag var ung spelade jag bas. I ett band.«

Tobela visste inte om han skulle svara.

»Jag trodde att det var det jag ville ägna mig åt i livet.«

»I går kväll lyssnade jag på musik som jag hade fått av min son. När skivan var slut låg jag i mörkret och tänkte tillbaka. Jag mindes den dagen då jag insåg att jag aldrig skulle bli bättre än en medelmåttig basist.«

»Jag hade slutat skolan, det var jullov och talangjakt i Green Point. Vi åkte dit för att kolla in banden, de andra killarna i bandet och jag. Där var en basist, en liten kille med kritvitt hår, i ett av coverbanden. Herrejäklar, han var rena trollkarlen! Han stod blick stilla, rörde sig inte ur fläcken. Han tittade inte ens på halsen, han bara stod där och blundade, fingrarna flög och tonerna flöt fram som en brusande fors. Då insåg jag vad jag gick för. Jag såg någon som var född att spela bas. Fan, jag såg ju att vi till och med kände samma sak. Musiken påverkade oss likadant; den fick en att öppna

sig. Men att känna något och göra något är inte samma sak. Det är det som är så tragiskt. Man vill ju vara *som han*, så jävla avslappnad och fullständigt lysande, men man har det inte i sig.«

»Så jag visste att jag aldrig skulle bli någon riktig basist, men jag ville bli lika bra på något. Bra på samma sätt. Så ... skicklig. På vad som helst. Jag började fundera på hur man bar sig åt för att hitta det. Hur började man leta efter vad man var skapt för? Tänk om det inte fanns något. Tänk om man bara var en jävla medelmåtta på allt. Född medelmåtta och levde sitt medelmåttiga liv tills man dog utan att en jävel hade lagt märke till en.«

»Medan jag letade sökte jag in till polisen, utan att vara medveten om att man faktiskt vet utan att veta om det. Något i bakhuvudet styr en mot det man egentligen vet att man *kan*. Men det tog ett tag innan jag fattade det. Jag trodde inte att vara polis var något man kunde känna, som musik.«

»Alltså, det händer ju inte bara sådär. Man måste slita ont, lära sig, göra sina egna misstag. Men en dag sitter du där med ett fall framför dig som ingen jävel kan få rätsida på, och du läser igenom förhören, anteckningarna och rapporterna, och du får alla bitarna att passa ihop. Och då känner du det inom dig. Du hör musiken, du hittar rytmen djupt inom dig, och du vet att det var precis det här som du var skapt för.«

Tobela hörde den vite mannen sucka. Han ville säga att han förstod.

»Och sedan kan ingen stoppa en«, sa Griessel. »Ingen. Utom du själv.«

»Alla tycker att du är bra. De säger det till dig. 'Fan, Bennie, du är bara bäst. Herrejäklar, du är ju glödhet, killen.' Och du vill tro dem, eftersom du ser att de har rätt, men det hörs ändå en liten röst inuti dig som viskar att du bara är en vanlig förortstönt som aldrig har varit bra på något. En medelmåttig liten skit. Och förr eller senare kommer de på att du bara är en bluff. En dag kommer de att avslöja dig, och hela världen garvar ihjäl sig för att du trodde att du var något.«

»Så innan det händer måste man avslöja sig själv. Förstöra för sig själv. För om man gör det själv känns det ändå som om man har någon sorts kontroll över det.«

Det hördes ett ljud bakifrån, nästan som ett skratt. »Så jävla tragiskt.«

44.

Han somnade vid bordet. Hon såg när det höll på att hända. Carlos tunga slirade mer och mer. Han började prata spanska, som om hon skulle begripa vartenda ord.

Han stödde armbågarna tungt mot underlägget, ögonen kämpade för att försöka fokusera på henne.

Scenen utspelade sig framför henne som om hon inte alls var delaktig i den, som om det hände någon annanstans i någon annan tid. Han hade ett fånigt leende på läpparna och sluddrade.

Han sänkte huvudet oändligt långsamt mot matbordet och lade handflatorna mot bordsytan. Han mumlade ett sista obegripligt ord och föll sedan in i en djup och fridfull andning. Hon visste att hon inte skulle kunna lämna honom där. När hans kropp slappnade av skulle han ramla omkull.

Hon reste sig och ställde sig bakom honom. Hon stack in sina händer under hans armar och flätade samman sina fingrar med hans. Lyfte honom. Han var tung som bly, helt lealös i kroppen. Han gav ifrån sig ett ljud som skrämde henne, hon visste inte om han sov tillräckligt djupt. Hon stod kvar och kände att hon inte orkade bära honom. Sedan släpade hon honom, steg för steg, över till den stora soffan. Hon ramlade baklänges i sittande ställning med Carlos över sig.

Plötsligt pratade han, hur tydligt som helst. Hennes kropp ryckte till. Hon satt alldeles stilla ett ögonblick, sedan insåg hon att han hade pratat i sömnen. Med stor möda lyckades hon flytta honom så att han låg snett över soffan. Hon ålade sig loss från hans kroppstyngd och ställde sig bredvid soffan, alldeles andfådd och genomsvettig. Hon skulle behöva sitta ned för att få benen att sluta skaka.

Men hon tvingade sig själv att fortsätta. Först ringde hon efter en taxi så att den skulle komma fram snabbare; hon visste inte hur lång tid hon hade på sig.

Hon förvissade sig om att plastburken med sömnmedlet låg i hennes handväska. Hon plockade fram hunden och sprutan och gick ned till garaget.

BMW:n var låst. Hon svor till. Gick upp igen. Hon kunde inte hitta bilnycklarna. Paniken började komma krypande, och hon såg hur händerna skakade när hon letade. Ända tills hon kom på att kolla i Carlos byxfickor, och där låg de.

Tillbaka till garaget. Hon tryckte på knappen på nyckeln, det elektroniska pipljudet kom plötsligt och genljöd i det kala utrymmet. Hon öppnade dörren och knölade in leksakshunden under passagerarsätet. När hon tog fram sprutan tryckte hon ned tumstödet och riktade spetsen mot ryggstödet i baksätet. Handen darrade som ett asplöv. Hon muttrade irriterat och lade vänster hand över höger handled som stöd. Det måste bli rätt. Hon tryckte snabbt in kolven och viftade med sprutan åt höger och vänster. Den röda strålen träffade bilklädseln. Små bloddroppar stänkte på hennes armar och ansikte.

Hon granskade sitt verk. Det såg inte ut som det skulle. Det såg inte verkligt ut.

Hennes hjärta bultade. Det fanns inget hon kunde göra. Hon steg ut ur bilen och såg sig om en sista gång. Hon hade inte glömt något. Stängde dörren.

Det fanns fortfarande ett par droppar kvar i sprutan. Hon måste se till att de hamnade på klänningen. Och sedan lägga plagget någonstans i hans garderob.

Tobela begrundade polisens berättelse. Han antog att mannen försökte förklara varför han hade låtit sig mutas. Varför han gjorde som han gjorde.

»Hur hittade de dig?« frågade han senare, efter avfarten till Humansdrop.

»Vem då?«

»Sangrenegra. Hur kom det sig att du började jobba åt dem?«

»Jag jobbar inte åt Sangrenegra.«

»Vem jobbar du åt, då?«

»Jag jobbar åt SAPS, Sydafrikas poliskår.«

»Inte för tillfället.«

Det tog en stund för Griessel att förstå vad han hade sagt. Han skrattade sitt ironiska skratt igen. »Du tror att jag är köpt. Du tror att det var det jag menade när jag sa ...«

»Vad handlar det om, då?«

»Jag super, det är vad jag gör. Jag krökar bort hela mitt jävla liv. Min fru och mina barn och mitt jobb och mig själv. Jag har aldrig tagit emot så mycket som en cent av någon. Det har jag aldrig behövt. Alkohol är ett utmärkt sätt att sabba för sig själv på.«

»Så varför kör vi hela den här vägen – varför sitter jag inte inburad i en cell i Port Elizabeth?«

Svaret briserade som en bomb, och han hörde ilskan och rädslan i mannens röst.

»Därför att de har min dotter. Carlos Sangrenegras brorsa har tagit min dotter. Och om jag inte levererar dig till dem kommer de att ...«

Griessel sa inte mer.

Nu hade Tobela alla pusselbitarna, och han gillade inte alls bilden som växte fram.

»Vad heter hon?«

»Carla.«

»Hur gammal är hon?«

Griessel tog gott om tid på sig innan han svarade, som om han ville få klart för sig varför de egentligen hade det här samtalet. »Arton.«

Han förstod att den vite mannen fortfarande hoppades, och han visste att det skulle han också göra om han vore i samma situation. För det fanns inget annat man kunde göra.

»Jag ska hjälpa dig«, sa han.

»Jag behöver inte din hjälp.«

»Jo, det gör du.«

Griessel svarade inte.

»Tror du verkligen att de kommer att säga: 'Tack så hemskt mycket, var så god här får ni er dotter. Nu kan ni åka'?«

Tystnad.

»Det är ditt beslut. Jag kan hjälpa dig. Men det är ditt beslut.«

* * *

Elva minuter över sju på morgonen bankade han på hennes dörr, precis som hon hade vetat att han skulle göra. Hon öppnade och han rusade in, tog tag i hennes ena arm och skakade om henne.

»Varför du göra det för? Varför?!« Han höll henne i ett så fast grepp att det gjorde ont, och hon slog till honom i ansiktet med sin vänstra hand, så hårt hon kunde.

»Hora!« Carlos skrek, släppte taget om hennes arm och klippte till henne med knytnäven rakt över ögat. Hon ramlade nästan omkull, men lyckades behålla balansen.

»Jävla fitta!« skrek hon så högt hon kunde och försökte komma åt honom med sin knytnäve. Han ryckte undan huvudet och gav henne en rungande örfil. Det lät som om en kanonsalva fyrades av inuti hennes huvud. Hon slog tillbaka, den här gången fick hon in en bra träff med knytnäven rakt mot hans kindben.

»Hora!« skrek han igen med gäll röst. Han tog tag i hennes händer och drog omkull henne. Hon slog bakhuvudet i heltäckningsmattan och blev yr. Hon blinkade till, plötsligt satt han på henne. »Jävla hora.« Han slog till henne i ansiktet igen. Hon fick loss en hand och försökte riva honom.

Han höll fast hennes handled och blängde på henne. »Du gilla detta, din hora. Carlos ser att du gilla detta.«

Han höll fast henne mot golvet med båda händerna ovanför hennes huvud. »Nu du gilla ännu mera«, sa han och slet tag i överdelen av hennes nattlinne och ryckte till. Tyget gick sönder.

»Ska du knulla mig ordentligt nu?« sa hon. »För i så fall blir det första gången, din fitta.«

Han lappade till henne igen, och hon kunde känna smaken av blod i munnen.

»Du kan inte knulla. Du är världens sämsta ligg!«

»Håll käften, hora!«

Hon spottade på honom, blod och spott hamnade i hans ansikte och på skjortan. Han greppade hennes bröst och klämde åt tills hon kved av smärta.

»Du gilla det, va, din hora? Du gilla det?«

»Ja. Nu kan jag åtminstone känna dig.«

Han klämde ännu hårdare. Hon skrek.

»Varför du droga mig? Varför? Du stjäla mina pengar. Varför?«

»Jag drogade dig för att du är så jävla kass i sängen. Så var det.«

»Först jag knulla dig. Sedan vi hitta pengar.«

»Hjälp mig!« skrek hon.

Han tryckte handen över hennes mun.

»Du hålla käften, för fan.«

Hon bet honom i handflatan. Han skrek och klippte till henne igen. Hon kastade undan huvudet och skrek allt vad hon kunde.

»Hjälp mig, snälla, hjälp mig!«

Hon lyckades få loss ena handen – kämpade och slog, rev och skrek. En mansröst hördes någonstans utifrån eller från loftgången, hon var inte säker. »Vad är det som händer?«

Carlos hade också hört det. Han puttade till henne i bröstet med båda handflatorna och ställde sig upp. Han var andfådd. Ena kinden var svullen.

»Jag komma tillbaka.«

»Lova att du ska knulla mig ordentligt då, Carlos. Lova mig det, din fega fitta.« Hon låg kvar på golvet, naken, blodig och flämtande. »Bara en enda gång.«

»Jag ska döda dig«, sa han och snubblade mot dörren. Öppnade den. »Du ta mina pengar. Jag ska döda dig.« Sedan försvann han.

Efter Plettenberg Bay frågade han Griessel: »Vart vill de att du ska ta mig?«

»Det får jag veta när vi är i George. De ringer igen.«

Hon granskade sig själv i spegeln innan hon ringde polisen. Hon blödde. Den vänstra sidan av ansiktet var alldeles röd och började bli svullen. Hon hade ett sår över ögat och stora, mörkröda märken efter fingrar på bröstet.

Det var perfekt.

Hon tog fram sin mobiltelefon och satte sig i soffan. Hon knappade fram numret som hon hade lagt in redan i går. Fingrarna fungerade perfekt. Hon var lika stadig på handen som i vanliga fall.

Hon sänkte huvudet, försökte känna smärtan, förödmjukelsen, ilskan, hatet och rädslan. Hon tog ett djupt andetag och släppte ut det med darrande läppar. Först kom det bara en ensam tår, sedan en till och så en till. Till slut grät hon på riktigt. Sedan tryckte hon på den gröna lursymbolen.

Det gick fram sju signaler. »Polisen, Caledon Square. Vad kan vi hjälpa till med?«

Polisens telefon ringde när de hade stannat vid ännu ett trafikljus i Knysna.

Griessel pratade tyst, muttrade fram orden, och Tobela kunde inte höra vad han sa. Samtalet varade i mindre än en minut.

»De vill att vi ska köra vidare«, sa han till sist.
»Vart då?«
»Swellendam.«
»Är det där de är?«
»Jag vet inte.«
»Jag måste sträcka på benen.«
»Kör ut ur stan först.«
»Tror du att jag tänker försöka fly, Griessel? Att jag ska smita från en situation som denna?«
»Jag tror ingenting.«
»De har din dotter för att jag dödade Sangrenegra. Det är mitt ansvar att rätta till det.«
»Hur ska du kunna göra det?«
»Det får vi se.«
Griessel funderade en stund och sa sedan: »Du kan stanna när du har lust.«
Sju mil längre fram, vid N2:ans långa svepande kurvor mellan George och Mossel Bay, damp något ned på sätet bredvid Tobela. När han tittade ned såg han att assegajen låg där. Spjutspetsen glimmade svagt i ljuset från instrumentbrädan.

45.

Först kom det ett par poliser i uniform, och hon grät hysteriskt och skrek: »Han har tagit mitt barn!« De fick ur henne hela hennes historia och försökte lugna henne.

Sedan kom det fler poliser. De ringde efter en ambulans åt henne. Plötsligt var hela lägenheten full med folk. Hon grät hejdlöst. En sjukvårdare tvättade rent hennes ansikte medan en svart kriminalinspektör förhörde henne. Han presenterade sig som Timothy Ngubane. Han satte sig bredvid henne, och hon drog sin berättelse mellan snyftningarna medan han antecknade i sin lilla bok och lät uppriktig när han sa: »Vi kommer att hitta henne.« Sedan började han dela ut order, och så var det plötsligt inte alls lika många poliser kvar.

Senare kom det två från socialtjänsten och så en stor karl med en Western Province-keps. Han visade inget som helst medlidande. Han bad henne upprepa sin redogörelse. Han antecknade ingenting. En bit in i samtalet förstod hon att han inte trodde på henne. Han hade ett sätt att se på henne med ett flyktigt småleende som bara varade en kort sekund. Hon blev alldeles kall. Varför trodde han inte på henne?

När hon var klar reste han sig och sa: »Jag lämnar två man här hos dig. Utanför din dörr.«

Hon såg frågande på honom.

»Vi vill ju inte att du ska råka illa ut, eller hur?«

»Men jag trodde att ni hade gripit Carlos?«

»Det har vi.« Och så det där småleendet igen, som om de delade en hemlighet.

Hon ville ringa Vanessa för att höra hur Sonia mådde, och hon ville komma härifrån. Bort från alla människor och all uppståndelse, bort från den tärande anspänningen – för det var långt ifrån över.

Ännu en kriminalpolis. Hans hår var långt och ovårdat. »Jag heter Bennie Griessel«, sa han och sträckte fram handen, hon tog den, såg honom i ögonen men tittade genast bort när hon mötte hans genomträngande blick. Som om han kunde se allt. Han tog ut henne på balkongen och ställde sina

frågor med vänlig röst och med en medkänsla som hon ville låta sig omfamnas av. Men hon klarade inte av att möta hans blick.

De svängde av N2:an och körde in i Swellendam. Det låg en bensinmack inne i centrum, på vägen dit passerade de ett museum, några pensionat och ett par restauranger med småstadsnamn på afrikaans, alltsammans igenbommat så här dags.

När Griessel steg ur bilen såg Tobela att han inte längre hade pistolen i handen. Han gick också ut. Han var stel i benen och öm i ryggmuskulerna. Han sträckte på sig, kände att han var så trött att det sved i de rödkantade ögonen.

Griessel tankade sin Nissan. Sedan kom han och ställde sig jämte Tobela, utan att säga något, han bara såg på honom. Den vite mannen såg sliten ut. Påsar under ögonen, djupa fåror i ansiktet.

»Natten är alldeles för lång«, sa han till Griessel.

Kriminalinspektören nickade. »Den är snart över.«

Tobela nickade tillbaka.

»Jag vill att du ska veta att vi har tagit Khoza och Ramphele«, sa Griessel.

»Var då?«

»De greps i går kväll i Midrand.«

»Varför berättar du det för mig?«

»För vad som än händer i natt så tänker jag se till att de inte kommer undan en gång till.«

Hon låg i sin säng och tänkte att hon måste förtränga impulsen att gå och lägga sig hos polisen som låg och sov på hennes soffa, eftersom det skulle vara fel på alla sätt.

Griessels mobil ringde, och han svarade och sa: »Ja« och »Ja« och »Sex kilometer« och »Ja« och »Okej«.

Sedan hörde Tobela honom säga: »Jag vill höra hennes röst.«

Gatorna låg tysta i Swellendam. »Carla«, sa Griessel.

Förtvivlan i den vite mannens röst skar i Tobelas hjärta när han hörde honom säga: »Pappa kommer och hämtar dig. Hör du det? Pappa är på väg.«

Hon ville att han skulle hålla om henne för hon var rädd. Rädd för Carlos och för kommissarien i rugbykepsen och rädd för att hela planen skulle rasa samman. Rädd för att Griessel skulle genomskåda henne med den där blicken, att hans intensiva närvaro skulle avslöja henne. Det var inte rätt, men hon ville gå och lägga sig hos honom för att göra honom blind.

Hon fick inte.

Hon steg upp ur sängen.

»Infanta«, sa Griessel. »Sex kilometer utanför stan kommer det en avtagsväg till Infanta. Det kommer att stå en bil där. De kör efter oss därifrån.«

De satte sig i bilen igen, Tobela fram och Griessel därbak.

»Infanta«, hörde han mannen säga, som om han aldrig hade hört namnet förut.

På instrumentbrädan lyste siffrorna på digitalklockan i gult. 03:41.

Han körde ut ur stan igen, tillbaka ut på N2:an.

»Sväng till höger. Mot Kapstaden.«

Över en bro. *Breede River* stod det på skylten. Sedan fick han syn på vägskylten. *Malgas. Infanta*.

»Här är det«, sa Griessel.

Han blinkade åt vänster. Grusväg. Nissans strålkastare lyste på en parkerad bil som såg robust ut. En Mitsubishi Pajero. Två män stod bredvid. Båda hade automatvapen och skuggade ögonen med den lediga handen för att inte bli bländade av ljuset. Han stannade.

En av dem kom fram. Tobela hissade ned fönstret.

Mannen såg inte på honom, han tittade på Griessel. »Är det här mördaren?«

»Ja.«

Mannen var slätrakad, även på skallen. Han hade bara en liten skäggtofs nedanför underläppen. Han såg på Tobela. »Du ska dö i natt.«

Tobela tittade tillbaka, såg honom rakt i ögonen.

»Är du pappan?« frågade flintskallen och Griessel sa: »Ja.«

Mannen flinade. »Din dotter har en härlig liten fitta.«

Griessel gav ifrån sig ett ljud i baksätet, och Tobela tänkte: inte *nu*, gör inget nu.

Flintskallen skrattade. Sedan sa han: »Okej, kör rakt fram. Vi köra bakom er. Först vi se om ni ha kompisar med er. Åk nu.«

De hade full kontroll, det förstod han. De letade inte ens efter några vapen, eftersom de visste att de satt med trumf på hand.

Tobela körde därifrån. Han undrade vad som pågick i Griessels huvud.

De två poliserna från vittnesskyddet var beväpnade med hagelgevär när de kom för att hämta henne.

Hon packade en resväska. De åkte med henne i hissen, satte sig i bilen och körde därifrån. Huset låg i Boston, det var gammalt och ganska sjabbigt, men fönstren var inbrottssäkra och det satt säkerhetsgaller för ytterdörren.

De visade henne runt i huset. Hon skulle »känna sig som hemma« i sovrummet, det fanns mat i kylen och handdukar i badrummet. I vardagsrummet fanns en tv och på soffbordet låg det tidningstravar, gamla nummer av *Sports Illustrated*, *FHM* och några ex av *Huisgenoot*.

»Det är förstås så de smugglar in knarket«, sa Griessel när de hade kört på grusvägen i en halvtimme.

Tobela sa ingenting. Han var fullt koncentrerad på slutmålet. Han hade sett Pajerokillarnas vapen. Nya grejer, automatkarbiner, han gissade på Heckler & Koch, G36:or. Dyra. Effektiva.

»Infanta och Witsand. Varenda jävel som har en vattenskidbåt åker dit och fiskar«, sa Griessel. »De tar in skiten i småbåtar. Förmodligen från större fartyg ute till havs ...«

Det var alltså så polisen höll sina tankar i schack. Han ville inte tänka på sitt barn. Han ville inte föreställa sig vad de hade gjort med hans dotter.

»Vet du hur många de är?« frågade Tobela.

»Nej.«

»Du borde nog ladda om din Z88.«

»Jag har bara skjutit ett skott. Hemma hos dig.«

»Vartenda skott kommer att vara avgörande.«

Hon satt i vardagsrummet när det knackade på dörren. De två poliserna kikade först genom titthålet och låste sedan upp alla ytterdörrens lås.

Hon hörde tunga steg, och sedan stod den store mannen med Western Province-kepsen där och sa: »Du och jag behöver prata.«

Han kom och satte sig på stolen bredvid henne, och de båda poliserna från vittnesskyddsenheten stod och trampade i dörröppningen.

»Nu ska vi inte göra henne nervös, hörni«, sa Beukes.

Motvilligt lommade de ut i hallen. Hon hörde bakdörren öppnas och stängas.

»Var finns pengarna?« sa han när det blev tyst i huset.

»*Vilka* pengar?« Hennes puls dunkade i halsen.

»Du vet precis vad jag menar.«

»Nej, det vet jag inte.«

»Var är din dotter?«

»Fråga Carlos.«

»Carlos är död, ditt lilla luder. Och han tog aldrig din dotter. Det vet *du* likaväl som *jag*.«

»Hur kan du säga så?« Hon började gråta.

»Skitpa vattenfallet, bruden. Mig lurar du inte. Du ska bara vara jävligt tacksam för att det var jag som skuggade honom i går morse. Om det hade varit någon av de andra ...«

»Jag fattar inte vad du pratar om ...«

»Låt mig förklara vad jag pratar om. Spanarna som hade vakten i förrgår sa att du åkte hem till honom i hans BMW. Och mitt i natten tog du en taxijävel därifrån med en satans massa kassar och såg ut att ha så ini helvetes bråttom. Vad var det i påsarna?«

»Jag hade lagat mat åt honom.«

»Och tog hem alltihop igen?«

»Bara det som inte gick åt.«

»Du ljuger.«

»Jag svär.« Hon grät och tårarna var äkta, nu var hon rädd på riktigt.

»Vad jag däremot inte vet är vart du åkte med den där jävla taxin. För mina förbannade så kallade kollegor tänkte inte på att skicka någon efter dig. Eftersom deras jobb var att skugga *honom*. Det är så det blir när man jobbar med dagens poliser. Värdelösa blattar. Men i går var det annat ljud i skällan, eftersom det var jag som höll i tyglarna, kära du. Och Carlos körde därifrån som om han hade eld i arslet, raka vägen hem till dig. Tio minuter

senare kommer han ut med ett stort rött märke i fejset, men ingen unge syns till över huvud taget. I nästa sekund trumpetar de ut Sangrenegras namn över hela jävla radionätet, och innan jag kunde göra något var specialteamet på plats och våldsroteln och fan och hans moster. Men en sak vet jag: din unge var *inte* med honom. Varken i förrgår eller i går morse. Och det fattas en jävla massa rand av pengarna i hans källarvalv. Bara rand. Jag ställer mig en smula frågande till varför någon skulle skita i alla dollar och euro och pund och bara ta sydafrikanska rand. Jag antar att det var en riktig lallare. Någon som inte vill hålla på och fibbla med att växla. Någon som har haft tid att tänka ut vad hon skulle stjäla. Vad hon kunde tänkas behöva. Som fick plats i ett par kassar från Pick'n Pay.«

Hon kom på en sak, och utan att tveka frågade hon: »Hur kan du veta att det fattades rand?«

»Du kan dra åt helvete, din jävla hora. Du kan lita på att det här är långt ifrån över. I varje fall för din del.«

Griessels mobil ringde. Han svarade och sa till Tobela: »De säger att vi ska köra saktare.«

Han saktade in. Den lilla Nissan-hyrbilen skramlade fram på grusvägen. Bakom dem lyste Pajerons strålkastare svagt genom molnet av vägdamm. Ljusen från Witsand speglade sig i Breede River till vänster.

»Han säger att vi ska svänga vänster vid vägskylten.«

Han saktade in ännu mer, fick syn på skylten där det stod *Kabeljoubank*. Han slog på sin blinkers och svängde. Vägen smalnade av mellan två höga stängsel. Den gick ned mot floden. Han såg Pajeron i backspeglern.

»Är du lugn?« frågade Tobela polisen.

»Ja.«

Han kände hur det började bubbla inom honom nu när de närmade sig.

I strålkastarskenet kunde han se tre-fyra båtar på båtkärror. Och två bilar. En minibuss och en pickup. Figurer som rörde sig. Han stannade hundra meter från bilarna, vred om nyckeln och motorn tystnade. Han lät ljuset vara tänt.

»Gå ut ur bilen och göm pistolen«, sa han, tog upp assegajen och körde ned den bakom ryggen under skjortan. Det var för trångt i bilen, vinkeln blev för låg. Han hörde hur tyget revs sönder och kände den kalla

spjutspetsen mot huden. Det fick duga. Han öppnade dörren och klev ut. Griessel ställde sig på andra sidan bilen.

Fyra män kom gående emot dem från minibussen – en var lång och bredaxlad, betydligt större än de andra. Pajeron stannade bakom dem. Tobela ställde sig intill hyrbilen, höll ögonen både på kvartetten framför och på duon bakom. Han hörde deras fotsteg i gruset, kände lukten av jord och floden och fisk från båtarna, hörde vågorna ute till havs. Han var stel i kroppen, men tröttheten var försvunnen, hans blodådror var fullpumpade med adrenalin. Omvärlden tycktes sakta in, som för att bjuda på lite extra tid för eftertanke och handlingar.

Kvartetten kom fram till honom. Den störste synade honom uppifrån och ned.

»Du är spjutmannen«, sa han, som om han kände igen honom. Han var lika lång som Tobela, med långt, svart, rakt hår som räckte hela vägen ned till det muskulösa axelpartiet. Han hade inget vapen. De andra hade automatvapen.

»Var är min dotter?« frågade Griessel.

»Jag är spjutmannen«, sa Tobela. Han ville behålla uppmärksamheten; han visste inte hur pass stabil Griessel var.

»Jag heter César Sangrenegra. Du har dödat min bror.«

»Ja. Jag dödade din bror. Du kan få mig. Men släpp flickan och polisen.«

»Nej. Vi ska ha *justicia*.«

»Nej, ni kan ...«

»Håll käften för fan, din svarte jävel.« Saliven sprutade från Césars läppar, dropparna flög i glittrande bågar i Nissans strålkastarljus. »*Justicia*. Vet du vad det betyder? Det var den här snuten som fixade fällan för Carlos. Ska jag åka hem till min far och säga att jag inte dödade honom? Aldrig i livet. Jag vill att du ska veta en sak, snutjävel, innan du dör. Jag vill att du ska veta att vi har knullat din dotter. Vi har knullat skiten ur henne. Hon är ung. Ett härligt skjut. Och när du har dött tänker vi knulla henne igen. Och igen. Vi tänker knulla henne så länge hon lever. Fattar du?«

»Jag ska döda dig«, sa Griessel, och Tobela hörde att han var på bristningsgränsen.

Han skrattade åt Griessel och skakade på huvudet. »Du kan inte göra ett skit. Vi har din unge. Och vi kommer snart att hitta den vita horan också. Hon som snackar skit om Carlos. Hon som stjälar våra pengar.«

»Du är en feg ynkrygg«, sa Tobela till César Sangrenegra. »Du är ingen man.«

César skrattade honom rakt i ansiktet. »Vill du att jag ska hoppa på dig kanske? Vill du att mitt tålamod ska ta slut?«

»Nej, jag vill att ditt liv ska ta slut.«

»Tror du inte att jag har sett spjutet som du har bakom ryggen? Tror du jag är lika korkad som min bror?« Han vände sig mot en av sina gorillor.

»*Déme el cuchillo.*«

Mannen drog upp en kniv ur en lång slida på höften. César tog den ifrån honom.

»Jag ska döda dig långsamt«, sa han till Tobela. »Ta nu fram ditt spjut.«

46.

När kriminalkommissarie Boef Beukes hade åkt gick hon in i sovrummet där hon hade sina saker.

Hon öppnade sin handväska, tog fram sin legitimation och lade den på sängen. Hon tog fram sin börs, cigaretterna och en tändare. Hon stängde väskan, lyfte på klänningen och stoppade legitimationen och börsen i trosorna. Cigaretterna tog hon i handen.

Hon gick mot ytterdörren och sa: »Jag tänkte gå ut och röka.«

»Baksidan«, gestikulerade han med mustaschen. »Vi vill inte att du visar dig på framsidan.«

Hon nickade, gick igenom köket och ut på baksidan. Hon stängde dörren efter sig.

Det växte fruktträd i trädgården. Gräset var högt. En betongmur omringade tomten. Hon gick raka vägen fram till muren, lade cigaretterna på marken och såg upp på muren. Hon tog ett djupt andetag och hoppade. Hon lyckades få grepp om murens kant med händerna, hävde sig uppåt och fick över ena benet. Kanten kändes vass mot hennes knä.

Hon kravlade sig upp på muren. På andra sidan låg en annan trädgård. Grönsaker i prydliga rader. Hon hoppade och landade mitt i ett lerigt grönsaksland och kom på fötter. En av hennes sandaletter hade fastnat i leran. Hon drog loss den och satte på sig den igen. Sedan gick hon runt hörnet och fortsatte mot framsidan.

Hon hörde djurets tassar mot den cementerade gången långt innan det dök upp runt hörnet. En stor, brun hund. Den skällde högt och ryggade tillbaka lite, lika rädd som hon. Hon höll händerna avvärjande framför sig. Hunden stod alldeles stilla, morrade och visade sina stora, vassa tänder.

»Hejsan, vovven, hej på dig«, sa hon.

De stod mitt emot varandra, hunden blockerade vägen runt huset.

Inte se rädd ut, någonstans hade hon hört det. Hon sänkte händerna och sträckte på sig.

»Såja, vovven.« Hon ansträngde sig för att låta mjuk på rösten, fastän hjärtat skenade i bröstet.

Hunden morrade igen.

»Lugn och fin, gubben. Fin hund.«

Hunden skakade på huvudet och nös.

Raggen i hundens nacke lade sig. Svansen viftade lite osäkert.

Hon tog ett steg framåt. Hunden kom närmare, men utan att morra. Hon sträckte fram handen mot huvudet.

Svansen började vifta allt livligare. Han tryckte huvudet mot hennes hand. Hunden nös på nytt.

Hon började sakta gå framåt, hunden följde efter. Hon kunde se trädgårdsgrinden på framsidan och ökade farten.

»Hallå där«, hördes en mansröst från verandan på framsidan.

Där stod en gammal farbror. »Kan jag hjälpa till med något?« frågade han.

»Jag letade bara efter en genväg« sa hon, med ena handen på grinden.
»Jag skulle bara gena.«

Han sträckte sig efter assegajen på ryggen. César Sangrenegra rörde sig smidigt och snabbt, och plötsligt trängde den långa kniven igenom Tobelas skjorta, och han kände en skarp, glödhet smärta i bröstkorgen. Han kände blodet rinna över buken. Tobela tog ett steg tillbaka och såg flinet i colombianens ansikte. Han höll assegajen i högerhanden och böjde på knäna för att få bättre balans. Han flyttade sig till höger och höll ett öga på Césars ögon; titta aldrig på kniven, där finns inga varningssignaler. César måttade ett hugg. Tobela hoppade bakåt, och kniven blixtrade förbi framför honom. Han högg till med assegajen och missade. Kniven dök upp igen. Han ryckte tillbaka sin arm, men eggen träffade ändå underarmen. Ett steg bakåt. Han var snabb. Lätt på fötterna, tio kilo lättare än vad han själv var. Han flyttade sig igen, den här gången åt vänster, César fintade åt höger, men flyttade sig åt vänster. Tobela duckade och hamnade framför Nissans motorhuv, han fick inte bli instängd mot bilen, tre, fyra snabba steg åt höger, kniven kom blixtsnabbt, den missade honom med en hårsman.

Tobela visste att han var illa ute; den store mannen med det långa håret var skicklig. Snabbare än han. Lättare, yngre. Och han hade en annan stor fördel – han kunde döda, det kunde inte Tobela. Carla Griessels liv hängde på att han inte dödade César.

Han måste utnyttja hela assegajens längd. Han rättade till greppet, fattade änden av skaftet och svingade spjutet fram och tillbaka, fram och tillbaka, med ett vinande ljud genom nattluften. Han kände av såret i armen, såg blodet spruta i en båge när han höjde och sänkte armen. César backade, men verkade lugn. Livvakten vidgade cirkeln. En av dem fällde en kommentar på spanska, och de andra fyra skrattade.

Motståndarna såg varandra i ögonen. Colombianen gjorde ett utfall framåt, kniven blixtrade till, sedan backade han igen.

Mannen lekte med honom. César visste att han var snabbare. Tobela måste jämna ut oddsen. Han var tvungen att utnyttja sin styrka och tyngd, men det var omöjligt mot en kniv.

Colombianens ögon skvallrade om att han tänkte anfalla. Tobela låtsades väja, men störtade i stället framåt, han måste se till att hålla kniven på avstånd, och sedan framåt igen – inom räckhåll för knivarmen – och högg med assegajen. César grep efter den, fick tag i spjutspetsen med sin vänstra hand och ryckte den så oväntat emot sig att Tobela tappade balansen. Han såg blodet i Césars handflata där assegajen hade gjort ett djupt skärsår, här kom kniven igen, han fläkte upp sin egen vänsterhand för att blockera den, fick tag i Césars arm och tvingade den bakåt. César rättade till sitt grepp om assegajen och lyckades få tag om skaftet.

De stod låsta i sina positioner. Kniven var riktad nedåt, spetsen hade trängt in i Tobelas armmuskel. Smärtan var olidlig. Han måste försöka ta ett nytt grepp närmare handleden. Snabbt och effektivt. Han gjorde en plötslig rörelse; kniven som satt fast i hans biceps räddade honom, eftersom den fixerade colombianens hand i ett ögonblicks sekund.

Tobela visste att skadan var allvarlig. Han höll Césars handled i ett järngrepp. Underarmen skrek av smärta. Han lyfte på knäna och sparkade César i magen så hårt han kunde. Han såg i hans ögon att han fick in en rejäl träff.

Han var tvungen att se till att få ett slut på alltsammans, nu när han hade ett litet försprång. Han pressade knivhanden bakåt. Hans vänsterarm skulle inte räcka länge till, muskeln var nästan av. Han flyttade sin kroppstyngd, ryckte loss assegajen ur greppet och lät den falla till marken. Med bägge händerna runt knivarmen lyckades han bända den bakåt, bakom Césars rygg. Herregud, vad stark han var. Medan de brottades lyckades han få in en spark i knäveckan, och César började vackla; han vred om armen de sista centimetrarna tills César gav ifrån sig ett kvidande läte. Livvakterna skrek.

Men med sina vapen dinglande på axeln var de för sent ute. Han vred om armen tills något knäppte till, och sedan släppte fingrarna greppet om kniven.

Med höger hand pressade han Césars arm mot hans rygg, den vänstra höll i kniven, med armen runt colombianens hals och spetsen tryckt mot halsgropen. Djupt. César skrek och vred sig och kämpade för att komma loss. Urstark. Han måste oskadliggöras. Tobela vred armen ännu lite längre bak tills den hoppade ur led. Césars knän vek sig. Han höll mannen upprätt framför sig som en sköld.

Han tryckte knivspetsen ännu längre in i halsen och kände hur blodet rann över handen. Han kände den blixtrande smärtan i sin egen arm. Han visste inte hur mycket blod han hade förlorat. Hela vänstra sidan var genomblöt och varm.

»Du är väldigt nära döden just nu«, viskade han i Césars öra. Livvakterna riktade sina automatkarbiner och k-pistar emot dem.

Colombianen höll sig alldeles stilla, tätt intill hans kropp.

»Om jag flyttar kniven kommer jag åt pulsådern«, sa han. »Hör du det?« Ett ljud kom någonstans ifrån.

»Dina män ska lägga ned sina vapen.«

Ingen reaktion. Skulle det gå vägen? Han trodde att han förstod hierarkin i knarkvärlden. Enväldet.

»Jag räknar till tre. Sedan tar jag till kniven.« Han spände armmuskulerna för att visa att han var beredd, men det fungerade inte så bra. Han visste att några senor var av.

»Ett.«

César ryckte till igen, men armen var för långt bakåtvriden, det måste ha gjort fruktansvärt ont.

»Två.«

»*Coloque sus armas.*« Så gott som ohörbart.

»Högre.«

»*Coloque sus armas.*« Livvakterna rörde sig inte ur fläcken, de bara stod där. Tobela körde sakta kniven längre in i mannens hals.

»¡Ahora!«

Den förste av dem rörde sig sakta, lade försiktigt ned vapnet i gruset. Och så nästa.

»Nej«, sa en av männen från Pajeron, han med kal skalle.

Han stod vid sidan om Griessel, med mynningen på sin Heckler & Koch riktad mot polisens tinning. »Jag skjuter honom«, sa Flintskallen.

»Skjut du«, sa Tobela.

»Släpp César.«

»Nej.«

»Då skjuter jag honom.«

»Som om jag skulle bry mig. Han är polis. Jag är mördare.« Han vred om kniven i Césars hals.

»¡Ahora!« Skriket lät hest och gällt och desperat, och han visste att knivsudden måste ha kommit åt något.

Flintskallen såg på César, sedan på Griessel och spottade fram ett ord. Han slängde automatvapnet i gruset.

»Nu«, sa Tobela på afrikaans. »Nu måste du hämta din dotter.«

Vid en stoppskylt på Eleventh Avenue knackade hon på vindrutan på en Audi och sa: »Snälla frun, jag behöver hjälp.«

Kvinnan synade henne uppifrån och ned, såg hennes leriga ben och körde därifrån.

»Du kan dra åt helvete!« skrek Christine efter henne.

Hon fortsatte att gå i riktning mot Frans Conradie Avenue och såg sig ideligen om. Vid det här laget måste de ha upptäckt att hon var borta. De var säkert ute och letade efter henne.

På andra sidan trafikljusen såg hon sig om både åt höger och vänster. Det låg några butiker på andra sidan vägen. Om hon bara kunde ta sig dit. Utan att bli sedd. Hon började springa. En bil tvärbromsade och tutade på henne. Hon fortsatte springa. Mötande trafik. Hon stannade på refugen och väntade. Sedan var kusten klar. Hon småsprang över vägen. Sandaletterna var knappast gjorda för den här sortens övningar.

Hon svängde av till vänster, uppför backen. Nu var det inte långt kvar. Hon skulle klara det. Hon måste ringa Vanessa. Inga taxibilar. De skulle pumpa förarna på information om var de hade släppt av henne. Vanessa fick komma och hämta henne. Vanessa och Sonia. Köra dem till stationen. Ta tåget – vart som helst. Fly härifrån. Hon kunde köpa en bil, i Beaufort West eller George, var som helst. Hon måste bara härifrån. Försvinna.

Griessel passerade framför honom där han stod med César i famnen. Polisen gick sakta, tomhänt. Tobela undrade var han hade gjort av pistolen. Undrade hur han skulle tolka uttrycket i den vite mannens blick.

Griessel gick fram till minibussen.

Han öppnade den. Tobela såg att någon rörde sig där inne. Han hörde Griessel säga något. Luta sig in. Såg två armar kring Griessels hals.

Han såg på livvakterna. De stod stilla. Rastlösa. Beredda, med blicken fäst på César.

Tobela tog ett fastare tag om colombianen. Han visste inte vems blod det var som rann över dem. Han tittade på minibussen igen. Griessel stod i öppningen, omfamnad av sin dotter. Han tyckte att han hörde kriminalinspektörens röst.

»Griessel«, sa han, eftersom han inte visste hur länge han skulle orka hålla ut.

En av livvakterna rörde sig.

»Stå still! Jag skär halsen av honom.«

Mannen såg på honom med ett outgrundligt uttryck i ansiktet.

»Skjut dem«, sa César, men orden dränktes av blodet och hördes knappt.

»Håll tyst, annars dör du.«

»Skjut dem.« Tydligare den här gången.

Livvakterna närmade sig. Flintskallen tog ett steg mot sitt vapen.

»Jag dödar César *nu*.« Smärtan i överarmen blev olidlig. Det snurrade i skallen. Var var polisen någonstans? Han tog en snabb titt. Griessel stod där, med sin Z88 i ena handen och sin dotter i den andra.

Alla såg på Griessel. Han hasade sig fram till den första livvakten.

»Har han ...?« frågade han sin dotter.

Hon nickade. Griessel höjde pistolen och sköt. Mannen flög baklänges.

Far och dotter gick fram till nästa. »Och han?«

Hon nickade. Han siktade på mannens huvud och tryckte av ett skott. Det dånade som ett åsknedslag genom natten och mannen föll omkull. Flintskallen dök efter sitt vapen. Tobela visste att det här var det avgörande ögonblicket, han drog kniven över Césars hals och lät honom falla till marken. Han visste precis var den närmaste k-pisten låg, kastade sig åt samma håll och hörde ytterligare ett skott. Han släppte inte vapnet med blicken. Tobela landade i gruset, sträckte ut sig i sin fulla längd och hörde ännu ett skott. Han kände metallen mot fingrarna. Yr i huvudet av

blodförlusten. Vänsterarmen fungerade inte längre. Rullade runt. Såg inte så bra i Nissans strålkastarsken. Försökte resa sig, men kunde inte hitta balansen.

Ställde sig på ena knäet.

Flintskallen var borta. César låg på marken. Och tre till. Griessel riktade Z88:an mot den sista. Carla var nära Tobela nu. Han såg hennes ansikte. I samma stund visste han att han aldrig skulle glömma det.

Hennes pappa vände sig mot den sista.

»Och han?«

Hans dotter såg på mannen och nickade.

DEL FYRA

Carla

OceanofPDF.com

47.

Efter Calvinia såg han att molnen började torna upp sig mot bergen, snövita cumulustorn i förmiddagssolen som bildade en vågrät linje över den torra jorden. Han ville visa det för Carla. Han ville förklara sin teori om hur landskapets konturer kunde skapa den här sortens väder.

Hon sov i passagerarsätet.

Han såg på henne. Han undrade om det var en drömlös sömn.

En enorm slätt öppnade sig framför dem. Vägen var spikrak hela vägen till Brandvlei – ett kolsvart band som sträckte sig så långt ögat nådde.

Han undrade när hon skulle vakna, hon gick miste om alltsammans.

Pastorn studerade tidningsklippet. Det fanns en bild på två personer som steg ur en helikopter. En man och en ung kvinna. Mannens hår var mörkt och ovårdat, med en antydning till grått vid tinningarna. Ett nästan slaviskt ansikte med allvarligt utseende. Han var vänd mot den unga kvinnan och såg ut att oroa sig för henne.

Det fanns en viss likhet, en vag länk mellan pannan och käklinjen. Far och dotter kanske.

Hon var söt, med symmetriska drag under sitt svarta hår. Men det var något med sättet hon böjde sitt huvud och tittade i marken. Som om hon var gammal och ful. Kanske var det den alldeles för stora kavajen som hängde över hennes axlar som gav det intrycket. Kanske lät han sig påverkas av rubriken på artikeln.

KIDNAPPNINGSDRAMA SLUTADE I BLODBAD

John Afrika, Matt Joubert och Bennie Griessel satt i det rymliga tjänsterummet på roteln för grova våldsbrott. Keyter kom in och hälsade på dem. Ingen svarade.

»Jag tänker bara fråga dig en gång, Jamie«, sa Griessel med låg röst, men det hördes ändå i hela rummet. »Var det du?«

Keyter mötte deras blickar, såg nervöst från den ene till den andre.

»Öh... eh... Vad pratar du om egentligen, Bennie?«

»Läckte du upplysningar till Sangrenegra?«
»Jäklar, Bennie ...«
»Gjorde du det?«
»Nej. Aldrig i livet.«
»Var får du pengarna ifrån, Jamie? Till dina kläder. Och den där dyra mobiltelefonen du har? Varifrån kommer pengarna?« Griessel var halvvägs uppe ur stolen.
»Bennie«, sa John Afrika med lugnande röst.
»Jag ...«, sa Jamie Keyter.
»Jamie«, sa Joubert. »Det är bäst att du säger som det är.«
»Det är inte alls som ni tror«, sa han med ostadig röst.
»Hur är det, då?« frågade Griessel och tvingade sig att förbli sittande.
»Jag har ett extraknäck, Bennie.«
»Ett extraknäck?«
»Jag är modell.«
»Modell?« sa John Afrika.
»Jag gör tv-reklam.«
Ingen sa ett ord.
»I Frankrike. Och i Tyskland. Men jag lovar att jag har lagt av.«
»Kan du bevisa det, Jamie?«
»Ja. Jag har det på video, chefen. Kaffereklam och mjukost. Och kläder. Jag har gjort en åt svenskarna för mjölk, jag var tvungen att ta av mig skjortan. Men något annat är det inte, chefen, jag lovar ...«
»Tv-reklam«, sa John Afrika.
»Herrejäklar«, sa Griessel.
»Handlade det här om mina kläder, Bennie? Misstänkte du mig bara på grund av mina *kläder*?«
»Vi har hittat ett fax, Jamie. Det är skickat härifrån. Från rotelns fax. Med Mpayiphelis foto på.«
»Men det kan ju ha varit vem som helst.«
»Det är du som är klädsnobb.«
»Men det var inte jag.«
Tystnaden sänkte sig över rummet.
»Du kan gå nu, Jamie«, sa Joubert.
Keyter dröjde sig kvar. »Jag tänkte på en sak, Bennie ...«

De såg otåligt på honom.

»Jo, jag tänkte på hur de fick tag i din dotters adress. Och ditt mobilnummer. Alla sådana saker ...«

»Vad är det du försöker säga?«

»Någon måste ju ha ringt honom. Carlos brorsa. Inte bara faxat.«

»Jaha?«

»Han måste ha haft en mobiltelefon, länspolismästaren. Brorsan. Och då sparas missade samtal, mottagna samtal och uppringda nummer.«

Det tog en stund innan de begrep vad han menade.

»Fan också«, sa Griessel och ställde sig upp.

»Förlåt, Bennie«, sa Keyter och duckade, men Griessel var redan förbi honom och på väg mot dörren.

Halv ett var de framme vid Brandvlei, och han bestämde sig för att stanna vid ett kafé med betongbord under stråtak. Färgade barn lekte barfota på marken.

Carla vaknade och frågade var de var. Griessel berättade det. Hon tittade sig omkring och såg på kaféet.

»Vill du ha något att äta?«

»Nej, egentligen inte.«

»Vi kan väl ta något att dricka, då?«

»Okej.«

Han steg ur och väntade på henne. Det var stekhet utanför bilen. Hon drog på sig sina gym-paskor innan hon klev ut, sträckte på sig och gick runt bilen. Hon hade kortärmad blus och slitna jeans. Hans underbara dotter. De slog sig ned vid ett av betongborden. Det var lite svalare under stråtaget.

Han såg att hon betraktade barnen som lekte med sina bilar av ståltråd. Han undrade vad hon tänkte.

»Hur långt är det kvar till Upington?«

»Ungefär femton mil till Kenhardt, plus sju till Keimoes och sedan kanske fem mil till Upington. Lite mindre än tre timmar«, räknade han snabbt ut.

En färgad kvinna kom med menyn, som bara bestod av en sida. Högst upp på den vita plastlaminerade sidan stod det *Oasis Café*. Bredvid fanns en

illa tecknad palm. Carla beställde en vit Grapetiser, kolsyrad druvjuice.

Griessel sa: »Vi tar två.«

När kvinnan hade gått sa han: »Jag har aldrig druckit Grapetiser förut.«

»Inte?«

»Passade det inte till konjak var jag inte intresserad.«

Hon log, men det kom aldrig längre än till mungiporna.

»Det är som en annan värld här«, sa hon och tittade upp längs huvudgatan.

»Ja, det är det.«

»Tror du att du kommer att hitta något i Upington?«

»Kanske.«

»Men varför, pappa? Vad är det för mening med det?«

Han gjorde en gest med handen för att visa att han egentligen inte visste svaret själv. »Jag vet inte, Carla. Jag är bara skapt på det viset. Det är därför jag blev polis. Jag vill veta varför. Och alla fakta. Jag vill förstå. Även om det kanske inte nödvändigtvis spelar så stor roll. Lösa trådar ... Det är inget för mig.«

»Knäppt«, sa hon. Hon sträckte ut sin hand mot hans och lekte med hans fingrar. »Men häftigt.«

Han slog in samtliga nummer från César Sangrenegras lista över mottagna samtal på högtalartelefonen inne på Jouberts tjänsterum. De första tre ledde till telefonsvarare på spanska. På det fjärde numret gick det fram många signaler, det ringde och ringde och ringde. Till slut kopplades han till en telefonsvarare.

»Hej, det här är Bushy. Jag ringer tillbaka när jag har tagit fast tjuvarna.«

»Jag tänker inte hamna i helvetet på grund av Carlos«, sa Christine. »För jag såg blicken i hans ögon när han såg på Sonia. Och jag vet att Gud förlåter mig för att jag har sålt sex. Och jag vet att han förstår att jag var tvungen att tappa hennes blod. Och ta pengarna.« Hon såg på pastorn. Han verkade inte riktigt vilja hålla med om det.

»Men Gud straffade alla för Carla Griessel.« Hon vek upp det andra tidningsklippet. Rubriken löd: STOR MUTHÄRVA INOM POLISEN.

»Carlos bror och hans livvakter. Artemismannen. Alla är döda. Och de här poliserna åker in i fängelse«, sa hon och pekade på två foton i artikeln.

»Men jag, då?«

»Jag kände dem inte ens«, sa Bushy Bezuidenhout.

»Ändå gav du dem upplysningar«, sa Joubert.

»Mot pengar, din lille skit«, sa Griessel.

Joubert lade en lugnande jättehand över kriminalinspektörens arm.

Bezuidenhout torkade svetten ur pannan och skakade på huvudet. »Jag tänker inte ta smällen för det här ensam.«

»Ge oss namnen på de andra då, Bushy. Du vet att om du samarbetar ...«

»Herrejäklar, chefen.«

»Ge mig fem minuter ensam med den här fittan«, sa Griessel.

»Men vaffan, Bennie. Jag kunde väl inte veta vad de skulle göra? Jag visste inte det. Tror du verkligen att jag skulle ha ...«

Griessel röt åt honom. »Vem, Bushy? Säg vem det är!«

»Beukes, för fan. Beukes med sin satans rugbykeps gav mig sjukt mycket pengar i ett brunt jävla kuvert ...«

Matt Jouberts röst var sträng. »Nej, Bennie. Sätt dig. Jag tänker inte låta dig lämna rummet.«

Fjorton kilometer från Keimoes fick han syn på skylten och svängde höger mot Kanoneiland. De körde över floden, som stilla och brun flöt fram under bron och mellan grönskande vingårdar där druvorna hängde i stora, tunga klasar.

»Fantastiskt«, sa Carla, och han fattade vad hon menade. Jordens oväntade bördighet. Men han lade också märke till att hon verkade ta in mer av vad hon såg nu, att hon inte var lika sluten längre, och det väckte hans hopp till liv.

De körde längs den långa allén av pinjeträd som ledde fram till pensionatet, och Carla sa: »Titta«, och pekade på hans sida av vägen. Mellan träden kunde han se hästarna: stora araber, tre bruna och en ståtlig grå.

När Christine van Rooyen gick nedför gatan i Reddersburg gick solen upp över Fristatsprovinsens horisont, som en gigantisk ballong som bröt sig loss från kullarna och svävade över betesmarkerna.

Hon vek av från huvudgatan, in på en oasfalterad gatstump, förbi husen som fortfarande var släckta och tysta.

Hon tittade lite extra på ett av dem. Barnvakten hade berättat att en författare bodde där, en man som ville gömma sig från omvärlden.

Det var ett bra ställe att börja på.

Skolassistenten skakade på huvudet och sa att hon tyvärr bara hade jobbat där i tre år. Men han kunde alltid fråga meneer Losper. Meneer Losper hade jobbat på skolan hur länge som helst. Han undervisade i biologi. Men det var lov nu; meneer Losper var förmodligen hemma. Hon gav honom vägbeskrivningen, och han körde dit och knackade på dörren.

Losper var i femtioårsåldern, en man med en rökares rynkor och skrovlig röst. Han bjöd in honom i den svala matsalen. Ville han ha en öl? Han tackade nej och sa att han inte var törstig.

När de satt vid matsalsbordet och han ställde sina frågor blundade mannen ett ögonblick, som om han bad en snabb bön mot himlen, och sedan sa han: »Christine van Rooyen.« Med allvarlig min lade han upp armarna på bordet och knäppte sina händer.

»Christine van Rooyen«, sa han igen, som om upprepandet av namnet skulle sparka i gång hans minne.

Sedan berättade han hela historien för Griessel och fyllde med jämna mellanrum ut berättelsen med sina egna skuldkänslor och slutsatser. Han berättade om Martie van Rooyen som hade förlorat sin soldatmake i Angola. Martie van Rooyen, den blonda kvinnan med den yppiga bysten och den lilla blonda dottern. En kvinna som det skvallrades om redan när hennes man fortfarande var i livet. Det pratades om herrbesök när Rooies var i väg på övningar eller låg vid gränsen.

Och efter Rooies död kom det snabbt en ersättare. Och sedan en ny. Och en till. Hon lockade med dem hem från baren på River Hotel, ett okänt raggställe, med hjälp av rött läppstift och djupa urringningar. Medan flickan drog omkring i trädgården med en leksakshund i famnen, vilken sedermera blev så skitig att bara det väckte skandal.

Skvallerkärringarna sa att Rooies ersättare misshandlade Martie. Och ibland hade andra vid sidan om. Men i Upington är det många som har ögonen på dig, men få som gör något. Socialtjänsten försökte rycka in, men mamman körde i väg dem, och Christine van Rooyen fick växa upp under

de olyckliga omständigheterna. Sorgsen och övergiven. Hon skaffade sig snabbt ett eget rykte. Frigjord. Lätt på foten. När flickan var tonåring ryktades det om en gammal vän till pappan som ... ja, ni vet. Och en lärare i afrikaans. Det hände saker i skolan. Flickan var stökig. Rökte och drack med det värsta gänget, det har alltid funnits ett på skolan, trots att det här är en militärstad, visst är det konstigt?

Losper hade hört att så fort Christine hade gått ut skolan knallade hon raka vägen hemifrån med resväskan i handen, medan mamman låg i sängen med en av sina ersättare. Flyttade tydligen till Bloemfontein, men sedan vet han inte vad som hände med henne.

»Och mamman?«

Hon hade också flyttat, vad han hade hört. Med en man med en pickup. Till Kapstaden. Eller västkusten. Det gick så många rykten.

Hon gick förbi. Tre hus längre ned svängde hon in genom en trädgårdsgrind som gnisslade. Den behövde smörjas.

Ogräset hade tagit över hela trädgården. Hon ställde kartongen på verandan. Det var ljus nu.

Hon hade dragit den emot sig en sista gång inne på pastorns kontor och lyft upp pengarna. Fyrahundratusen i hundrandssedlar.

»Det här är en tiondel«, sa hon.

»Man kan inte köpa Herrens förlåtelse«, sa han uppgivet men utan att kunna ta ögonen från pengarna.

»Jag vill inte köpa något. Jag vill bara ge. Det är till kyrkan.«

Hon hade inväntat hans svar, och sedan följde han henne till dörren på så nära håll att hon kunde känna hans kroppslukt, lukten av en man som haft en lång dag.

Christine klev ned från verandan och böjde sig fram för att rycka upp lite ogräs. Rötterna släppte taget om den rödaktiga jorden som såg ut att vara bördig.

Hon gick fram till trappan. Hon sträckte sig efter skylten till höger, den där det stod *Te Koop/Till salu*. Hon började dra. Den satt djupt och hade stått där ett bra tag. Hon fick vicka fram och tillbaka innan den började ge med sig och till slut lossnade.

Hon bar upp den på verandan. Sedan tog hon fram sina nycklar och låste upp dörren. Den tjocka svarta barnvakten satt tillbakalutad i den nya soffan.

Hon sov djupt.

Christine gick längs korridoren fram till sovrummet. Där låg Sonia i fosterställning, med hela sin kropp kring leksakshunden. Hon lade sig försiktigt bredvid sin dotter. Senare, efter frukosten, skulle hon fråga Sonia om hon ville byta ut gosedjuret mot en riktig hund.

Griessel tänkte på kriminalkommissarie Beukes när han körde tillbaka till pensionatet. Det var tre veckor sedan de hade ställt honom mot väggen.

De hade inte låtit honom vara med under förhöret – Joubert hade satt ned foten. Han fick i stället sitta med den desillusionerade amerikanen, Lombardi. Försökte förklara för honom att inte *alla* sydafrikanska poliser var korrumpade. Men efteråt hade Joubert kommit och berättat allt för honom. Beukes erkände absolut ingenting. Han blånekade till och med när de efter ett domstolsbeslut fick fram hans kontoutdrag och spred ut dem framför honom. Och Beukes hade sagt: »Varför letar ni inte efter horan i stället? Det är hon som har snott pengarna. Och ljugit om sin dotter.«

Han visste inte om det var sant eller inte. Men nu, efter att ha hört Lospers berättelse, hoppades han att det var det. För han kom ihåg vad rättspsykiatern hade sagt. *Kvinnor är annorlunda. Om kvinnor skadas från tidig ålder skadar de inte någon annan. De skadar sig själva.*

Han hoppades att hon lade pengarna på något vettigt. På sig själv och sin dotter.

Hans mobiltelefon ringde när han körde uppför allén med pinjeträd. Han körde åt sidan.

»Griessel.«

»Det här är kriminalinspektör Johnson Mtetwa. Jag ringer från Alice. Jag undrar om ni skulle kunna hjälpa mig?«

»Jaha, kriminalinspektör Mtetwa.«

»Det gäller Tobela Mpayiphelis död ...«

»Ja?«

»Problemet är att jag har haft besök. Pastorn i Knott Memorial, som ligger mellan Alice och Peddie.«

»Jaha?«

»Han sa att han hade sett en man som kom gående från kullarna kring floden Kat, i närheten av prästgården. Han gick ut för att se vem det var. När han kom närmare vände mannen. Men han kunde svära på att det var

Mpayipheli, för han kände honom. Från förr. Mpayiphelis far var nämligen också pastor i missionskyrkan.«

»Jag förstår.«

»Jag tog med mig några från Cathcartpolisen och åkte ut till Mpayiphelis gård. De måste ju ändå ta itu med den förr eller senare. Och nu visar det sig att det saknas en motorcykel. En ... Vänta lite ... En BMW R1150 GS.«

»Jaså?«

»Men nere i Kapstaden säger de att ni var vittne till hans död.«

»Ni får be dem skicka rapporten, kriminalinspektör Mtetwa. De draggade ju faktiskt floden efter hans kropp ...«

»Underligt ...«, sa Mtetwa, »att någon bara skulle stjäla en motorcykel och inget annat.«

»Sånt är livet«, sa Griessel. »Underligt.«

»Det är så sant så. Tack ska ni ha, kriminalinspektörn. Och lycka till där nere i Kapstaden.«

»Tack så mycket.«

»Tack ska *ni* ha.«

Bennie Griessel stoppade ned mobilen i bröstfickan. Han sträckte ut handen mot startnyckeln, men innan han startade motorn såg han något som fick honom att hejda sig.

Mellan träden, inne i hästhagen, stod Carla bredvid den stora grå. Hon lutade sig mot det majestätiska djuret, med ansiktet begravt i hästens man smekte hon sakta den mjuka mulen.

Han steg ut ur bilen och gick bort mot stängslet. Han hade bara ögon för henne, en ömhet så stor att han var på vippen att ta till lipen.

Hans barn.

TACK

Devils Peak är i ännu högre grad än mina tidigare böcker ett resultat av en enastående välvilja, osjälviskhet och lust att dela med sig av sina kunskaper – ett villkorslöst stöd från väldigt många personer.

Jag skulle vilja tacka dem.

Jag vet inte hennes riktiga namn ens så här efteråt, men som sexarbetare kallade hon sig »Vanessa«. Under två långa förmiddagsintervjuer berättade hon på ett intelligent, öppenhjärtigt och uppriktigt vis om sitt arbete och liv. När jag hade skrivit färdigt boken försökte jag kontakta henne för att tacka henne. Meddelandet på hennes mobilsva r löd: »Jag har slutat i branschen ...« Må alla hennes drömmar bli uppfyllda.

Och tack till de tre andra anonyma sexarbetarna som tog sig tid att sitta på ett kafé och prata med mig och berätta sina historier.

Tack till de anställda på Sex Worker Education and Advocacy Taskforce (SWEAT) i Kapstaden, och i synnerhet deras chef Jayne Arnott.

Psykolog Ilse Pauw som delat med sig massor av sin insikt och kunskap om livet som sexarbetare.

Kommissarie Elmarie Myburgh på South African Police Service's Psychological Unit i Pretoria. Hennes oerhörda insikt, erfarenhet och kunskap om människor i allmänhet och om brott och kriminella i synnerhet, hennes entusiasm för projektet och många timmar av tålamod har satt mig i djup tacksamhetsskuld.

Polisinspektör Riaan Pod, informationschef på SAPS i Kapstaden.

Kriminalkommissarie Mike Barkhuizen på SAPS rotel för grova våldsbrott i Kapstaden.

Gerhard Groenewald på Klipbökkops testanläggning för sin kunskap om däck.

Doktor Julie Wells på Historiska Institutionen på Rhodes Universitet för all bakgrundsinformation om xhosafolkets huggspjutsassegaj.

Alla härliga människor i Kapstadens antikaffärer som så generöst delade med sig av sin kunskap om assegajer fastän de visste att jag inte tänkte köpa någon.

Professor Marlene van Niekerk på Institutionen för afrikaans och holländska på Stellenboschs Universitet, för sin medkänsla, förståelse, stora kunskap, kreativitet och sitt tålamod och intellekt. Hon är en nationalklenod – i alla ordets bemärkelser.

Alla deltagare (veteraner som unga!) på US MA:s kurs i kreativt skrivande. Middagen ska snart bli av ...

Min redaktör, doktor Etienne Bloemhof, för sin falkblick, entusiasm, djupa kunskap och sitt stora stöd.

Min agent Isobel Dixon, som jag är skyldig så mycket – och alla hennes kollegor på Blake Friedmann, speciellt David Eddy och Julian Friedmann.

Min hustru Anita, som stiger upp och dricker kaffe med mig innan det är ljus och aldrig slutar stötta och tro och läsa och älska. Och barnen som så tålmodigt väntar på att dörren till arbetsrummet ska öppnas.

ATKV för det ekonomiska stöd som gjorde så stor del av researchen möjlig.

Ett av de stora nöjena med att göra research inför ett bokmanus är att hitta och läsa böcker som hör till ämnet – och att hitta information på internet. Jag är tacksam för att ha hittat följande:

Smokescreen av Robert Sabbag, Canongate, London, 2002.

Killing Pablo av Mark Bowden, Atlantic Books, London, 2002.

With Criminal Intent av Rob Marsh, Ampersand Press, Kapstaden, 1999.

Frontiers av Noel Mostert, Pimlico, London, 1992.

www.alcoholicsanonymous.org.au

www.alcoholics-anonymous.org.uk

www.fda.gov

www.digitalnaturopath.com

www.heckler-koch.de

www.dieburger.com

www.iol.com